

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Biblia aurea cum suis histo||riis necnon exemplis || veteris
atq[ue] noui || instrumenti**

Antonius <de Rampegollis>

Arge[n]toraci, 1509

VD16 A 2968

urn:nbn:de:hbz:466:1-30649

Th. 6008.

5
Biblia aurea cum suis histo-
riis necnon exemplis
veteris atq3 noui
instrumenti.

Epistola ad Romanos
The second epistle
to the Romans
in Latin

Tabula

I

Incipit tabu

la fm ordinē Alphaberi per
quā vnusquisq; si vult facili-
ter potest reperire capitula et
titulos per numerū folioꝝ vt
infra patebit suis in locis.

De

Abstinentia ⁊ ieiunio.	fo. iij
Acceptione munerū.	iiij.
Acidia.	v
Adoratione dei.	v
Adulatione ⁊ blanditijs.	vi
Ambitione.	vi
Amicitia.	vij
Amore dei	vij
Amore proximī.	vij
Amore carnali.	ix
Angelis bonis.	ix
Angelis malis.	xi
Anime resurrec. ⁊ imor- talitate.	xi
Apparitionibus factis.	xij
Aspectu incauto.	xij
Astutia et callidi. falsa.	ibidē
Auaricia ⁊ cupidi. terre.	xiiij
Auditū verbi dei.	xv
Auiditate mulierū.	xvi
Auxilio dei.	xvij.
De	
Baptismate.	xvij
Bñdictione dei ad ho- minem.	xvij
Benedictione hominis ad deum.	ibidē
Benedictione hominis	

ad hominem.	xix
Benignitate dei.	xx
Blasphemia.	xxi
De	
Castitate ⁊ continentia.	xxi
Casu peccati.	xxij
Confessione.	ibidē
Confidentia.	xxij
Cōpassiōe ad primū.	xxij
Consilijs bonis.	xxv
Consilijs malis	xxvi
Consolationib; diuinis	xxvi
Contēplatiōe ad deū.	xxvij
Correptione fraterna	xxvij
Curiositate humana.	xxx
De	
Decimis ⁊ primitijs.	xxx
De derisione ⁊ con.	xxxi
Detractione ⁊ susurra.	xxxi
Discordia ⁊ lite.	xxxij
Duricia obstina.	xxxij
De	
Ecclesia vel templo	xxxij
Electione prelatoꝝ.	xxxv
Exhortatiōe ⁊ pdica.	ibidē
De	
Fallacijs mulierum.	xxxvij
Fide ad deū.	xxxvij
Fide magna mulierū	xxxix
Fidelitate seruanda.	ibidē
Filijs erudiendis.	xl
Fortitudine bona	xli
Fortitudine mulierū.	xlij
Fortitudine mala.	ibidē
De	
Gratijs agendis.	xliij.
Al	ij

Tabula

Gratitudine seruanda.	xlviij	Benedictione qua ho-	
Gula et ebrietate.	xlvi	mo maledicit.	ibide
De		Matrimonio.	lxx
Homicidio et occisione.	xlvi	Mendatio.	lxxi
Honore parentum.	xlviij	Miraculis diuine po-	
Humilitate.	xlviij	tentie.	lxxij
De		Sorte euentus coi	lxxv
Jactantia.	l.	Sorte horrenda ma.	lxxvi
Jactantia et gloriacione.	li.	Sorte preciosa iustoz	lxxvij
Idololatria	ibide	Multitudine maloz	lxxviij
Impacientia et murmure.	liij	De	
Ingratitudine benefi-		Obedientia et subiectoe	ibide
ciorum.	liij	Operatione qua deus	
Inimicitia et odio.	ibide	intendit.	lxxix
Intentione recta.	liij	Operatione bona.	lxxxi
Inuidia et emulatione	lv	Oppressionem bonorum	
Ipocrisi et simulatione.	lvi	a malis.	ibide
Ira dei contra delinquen-		Oratione et deprecac-	
tes.	lvij	tione.	lxxxij
Ira hominis per zelum	lvij	Ornatu mulierum.	lxxxvi
Ira hois per odium.	ibide	De	
Judicij dei occultis.	lix	Pacientia et masuetu.	ibide
Judicij hominu veris	lxi	Paupertate et iopia.	lxxxvij
Judicij hoim falsis.	lxij	Pace et concordia.	lxxxviij
Juramento.	lxij	Peccato et eius effecti-	
Iusticia et equitate.	lxij	bus.	lxxxix
Iustis latetibus inter		Penitentia peccatoz.	ibide
peccato.	ibide	Peregrinis et hospitib.	xc
De		Permissione diuina.	xcj
Lachryma et fletu.	lxiiij	Permissione humana.	xcij
Liberalitate et curia.	lxvi	Peruersitate quorundam.	xcij
Loquacitate mulieru.	lxvij	Perseuerantia in propo-	
Luxuria et incontinen.	lxviij	sito.	xciiij
De		Pietatem mulierum.	xcv
Benedictione qua deus		Populi mobilitate.	xcvi
male.	lxix	Preceptis dei.	xcviij

Tabula

II

Prelatis et principibus
bonis. xcviij.

Prelatis et principibus
malis. ci

Proditione et proditoribus. cii

Prospicitate mundana. cii

Prudencia et sagacitate. cii

Pueris bone indolis. cvi

Punitio delinquentium. ibide

Pusillanimitate. cvij

De

Sabbati observatio. cvij

Sapientia mulierum. ibide

Sacra scriptura. cix

Sepultura. cx

Silencio et eius opera-

tione. cxi

Societate bonorum. cxij

Societate malorum. ibide

Spe et loquacitate. cxij

Stragibus hominum

diversis. ibide

Superbia et iactantia. cxij

Suspicio et falsum credendum. cxv

De

Tentatione hominis
a deo. cxv

Tentatione dei ab ho-
mine. cxvi

Tentatione diaboli. cxvi

Timore domini. cxvij

Timore malorum de

bonis. cxvij

Tyrannorum nequicia. ibide

Tribulatione et eius ef-

fectibus. cxix

De

Veritate que odium pa-
rit. cxix

Unitate/ concordia/ et
consensu. cxix

Uoto et eius observatio. cxxi

De

Zelo bono contra peccatum. cxxi

Zelo indiscreto. cxxi

Finis Tabule.

A iij

Prologus

¶ Religiosis atq; honestis viris in Christo dilectis fratribus studentibus Neapolim: Conuentus ordinis fratrum Heremitarum sancti Augustini. Frater Antonius Rampi gollus ordinis memorati: Salutem ꝛc.

M Etuo nō incongrue ne litus maris arauerim, dūq;
multo labore sudoreq; cōdidero: velut insipida relinquantis mei imperitia exigēte. Ideoq; receptis labuscis vnde racemi decidant, ꝛ ne vīa frustretur intentio/ꝛ mea sine fructu anxie peracta opa ꝓcescat. Retrahunt tria q̄ protuli. Instigat ꝓ largitoria manus/q̄ sapientia prestat paruulus/ꝛ viris prudentia postulātib. Nā scāꝝ mentū ꝓcib; iclinata largiēda donare nouit/ꝛ elargita sue bñdictionis roze ꝓfundēs/susciꝓētis ꝛ seminantis culturā abundātiꝝ secūdare. Urget etiā me ad hoc opus qm̄ noui meā inertia nō latere. Cum iperfectū meū viderūt oculi vīi. Idcirco sagitte q̄s ꝓꝓrie arcus iacit/ꝓscite minus feriūt: ꝓsertim cū mee tanto amplius imbecillitati teneamini cōꝓactū quāto apertius vestra ꝓcepit dilectio/ me modicū qd̄ noui sine arrogantia ꝓtentib; impārtiri. In bñmōi figurarū cōꝓendio/ne loco refectionis fastidiū generet: succincte loquar et clare/ꝛ mihi ꝓꝓria valitudo ꝓmiserit. Dallēs opusculum sub breuitate componere/ diuisionib; ac subdiuisionib; lectorū exercitio derelictis: q̄ nimia ꝓꝓlixitate ꝓfundere intuentes. Materias em̄ distinguā ꝓꝓ ordinem Alphabeticis pauciores ꝛ plures in fabrica collocans: ꝛ ꝓꝓꝓꝓꝓꝓ ingenij facultas ꝓmiserit. Ut autē quesita faciliꝝ occurrant. Tabulam ꝓcedentem Alphabeticam ꝓsui. spiritus sancti gratia annuente. In hoc enim opusculo si quisꝓiā vestrum legentium/ vel audientium me nouerit defecisse: meminerit cultoris inutilis fragilitatē: qui licet fruges debiles paucasq; ꝓduxerit: mente tamē ꝛ corpore fideliter laborauit. Idcirco igit loco effect⁹ affectū recompēsans animā meā superno re cōmendet agricolē: ꝛ saltem cum hora vñdecima operantibus: non quod iustū fuerit tribuat/ sed quod consueuit egredi a sue misericordie largitate.

De abstinentia

III

De abstinentia. Cap. i.

Abstinentia est meriti au-
gmentatiua.

Sapientie acquisitiua.

Religiositatis ostensiu.

Carnis refrenatiua.

Victorie impetratiua.

Orationis auxiliatiua.

Indulgentie obtentatiua.

Exempli demonstratiua.

Abstinen

tia primo est meriti
augmentatiua / au-

get enim merita et virtutes.

Ideo voluit dñs parētes no-
stros primos / nō omni cibo
vri i paradiso / sed ab aliquo
abstinere / vt ex obedientia et
abstinentia amplius mererē-
tur. Gen. ii. Propter candez
causaz precepit dñs filiis is-
rael / qd a multis cibarijs ab-
stinerent. Leuiti. xi. Abstinē-
tia valet ad habendā sapien-
tiam. Moyſes postq̄ ieiuna-
uit et abstinnit: meruit a dño
legem in monte Synai acci-
pere. Exodi. xxiii. Helias vt
liberius et sapiētius prophe-
taret vtebatur victu tenui et
exili: quando petijt a filia sa-
rephana aquā et buccellā pa-
nis. iij. Reg. xviij. Et notan-
dum est qd corui pascebāt be-

lyam carnibz / bis in die: sed
angelus pane et aqua / et hoc
solū semel. iij. Reg. xvij. Da-
nieli propter eius abstinentiā
ostendit deus visiones mira-
biles. Dan. xij. Et eidē post
ieiuniū reuelatum est myste-
rium passiōis et incarnatiōis.
Dan. ix. Quia Anna serue-
bat dño die ac nocte / ieiunio
et orationibz. Ideo meruit a
dño prophetare de Christo.
Lu. ij. Abstinerere debēt cleri-
ci et religiosi p̄ ceteris. Ideo
vir qui debebat consecrare
dño / ab omni eo quod eū in-
ebriari poterat abstinere.
Num. vi. In horū figura cō-
mēdatur abstinentia Rechab-
bitaz a dño / qui noluerūt bi-
bere vinū sicut pater eoz mā-
daueat. Hier. xxxv. Propter
eius abstinentiā dicebat ioā-
nes baptista sc̄t̄s vltra oēs.
Nam ipse fuit prim⁹ religio-
sus in nouo testamento: cui⁹
cibus erat locusta et mel silue-
stre. Matth. iij. Ideo dixit
Christ⁹ de eo: Venit ad vos
Ioannes non manducans /
neq; bibens vinum. Matth.
xi. Mittens dñs discipulos
suos ad predicandum dixit:
Comedite et bibite que apud
illos sunt: hoc est sitis con-
tenti de appositis / et ne deli-

A iij

De abstinentia

cata petatis. Lu. x. Petrus
volens ostendere qd religiosi di
scipuli nō essent ebrii / dixit:
Hi ebrii nō sunt: cū sit hora
diei tertia. Act. ij. Abstinedū
est ab esu carnū / maxime reli
giosis et clericis / qd debet car
nem suā p ceteris refrenare.
Ideo vxor Jeroboā vadēs
ad Achia pphetā / tulit panē
et mel / carnes vero nō tegit at
tulisse. iij. Reg. xiiij. Pulmen
tum et panes: sed nō carnes p
Abacuch dñs trāsmisit Da
nieli: vt ipse Daniel abstine
ret a carnib. Dan. xiiij. Pul
tū facit abstinentia carnū /
patet ex illo: qd dñs mltoties
multiplicauit pisces et nunq
carnes: de quib. piscib. plu
res saturauit. Matth. xiiij.
Mat. vi. Joan. vi. Fidei legi
mus saluatore nrm comedisse
carnes / nisi de agno pasca
li: sed de piscib. comedit et de
dit discipulis. Lu. xxiij. Jo
hā. xxi. Pplo ho iudaico tan
q carnali / et de carne curanti
dedit carnes: licet in eoz ma
lū. Num. xi. Exo. xv. Absti
nentia pber victoriā in tpali
bus et spūalib. bellis. Ideo
vxori Danue cepture sam
sonē / fortissimū pugnatorē:
angelus abstinentiā indicat.
Judith. xij. In. ccc. viri aquā

bibentibus reperate / dñs li
berauit populū suū. Judi.
vii. Ob hāc causā pplo isrl
existente in castris: nullus co
medit nisi Ionathas contra
preceptū Saul regis / et pa
tris. i. Reg. xiiij. Josaphat
rex Iuda victoriā habuit:
quia ieiunauit ipse / et alijs ie
iuniū predicauit. ij. Paralip.
xx. Judith castissima / quia
omnib. diebus ieiunauit / de
Holoferne tyranno victo
riam reportauit. Judith. vii.
Filij Israel bis debellati a fi
lijs beniamin / ieiunauerūt / et
victoriā habuerūt. Judi. xx.
Philistei debellauerūt filios
Israel: et archam ceperunt. i.
Reg. iij. Postea ho filij isrl
fleuerunt et ieiunauerūt / et vi
ctoriā habuerunt. i. Reg. vii
Saluator cum diabolo pu
gnaturus / ieiunauit / et ipsum
in tribus tentationib. sup
uit. Mat. iij. Abstinentia iu
uat orationē. Jo Thobias
dixit: Bona est oratio cū ie
iunio. Tho. x. Predicauit es
dras ieiuniū: qz petitori erāt
a dño viā rectā. i. Esdre. vii.
Filij isrl cūmetes potētā Ho
lofernis / ieiunauerunt prius
et postea orauerūt. Judith.
iij. In huius figura Hester
locutura regi Assuero / ieiun

De accep. muner. IIII

navit eū ancillis ⁊ mardocho
eo. Hester. iij. Dultū valet
abstinētia vt hō possit vigila
re ⁊ orare. Nā post cenā icre
pauit aplos dñs : qz vigila
re ⁊ orare nō poterāt. Dat.
xxvi. Abstinētia meret indul
gentiā pctōz. Nam tempera
uit dñs penā Elchab quā ei
cōminatus fuerat ppter ieiū
niū qd seruauit. iij. Reg. xxi.
Niniuitis dñs dimersionez
ciuitatis pepcit: qz a maximo
vsqz ad minimū / oēs se ieiū
nio affligerūt. Ione. iij. Ab
stinere debet hō ppter aliorū
exemplū. Nā dauid desidera
tā aquā de bethleē allatā sibi
bibere noluit / vt exemplū ab
stinētie alijs demonstraret. ij.
Reg. xxiij. Eleazar⁹ maluit
occidi q̄ verita māducare / vt
exēplū alijs pberet. ij. mach.
vi. Septē frēs cum pia eoz
matre / poti⁹ varios cruciat⁹
voluerunt recipe / q̄ de esu
sacrilego manducare: ne alijs
filia perpetraret. ij. Macha.
vii. Quāq̄ esuriret Petrus
tñ imunda noluit māducare
ne exemplū i gluniei alijs de
monstraret. Act. x.

De acceptione munerū.

Cap. ij.

Acceptio munerum.

Vendit libertatis obsequiū.
Peruertit veritatis iudiciū.
Nutrit pditionis flagitium.
Prebet symonie vitium.
Valet ad deū placandum.
Valet si mun⁹ fuerit ppiū.

a Accipere nō

debet hō munera p im
pensis seruitijs / q̄ si seruitia vē
dēs. Iō Abraā noluit acci
pere munera / q̄ ei obtulit rex
sodomoz p victoria quā fe
cit de inimicis suis / ne serui
tiū vēdere videret. Gen. xiiij.
Magister milicie regis Ba
bylonis / nō recepit a Diere
mia munera p liberatōe ipsi⁹
sed dedit ei munuscula et di
misit eū. Diere. xl. Daniel re
spondit Balhasar regi mu
nera pmittenti p expositione
scripture. munera tua / ⁊ do
na dom⁹ tue alteri da. Dan.
v. Acceptio munerū puerit
iudiciū ⁊ veritatē. Iō balaā
amicus Balac: acceptis mu
neribz contra iusticiā maledi
cere pplō dei satagebat. Nū.
xxij. Munera q̄ syba obtulit
fuerūt causa q̄ Dauid sniaz
falsā tulit ptra miphibosech
ij. Re. xvi. Menelaus ppter
vasa aurea q̄ dedit Androni
co / ptra iusticiā fecit Oniam
occidi. et ppter pecuniā quā

De accep. munerz

Ptolomeo pmisit/ euasit ipe
 z fecit accusatores occidi. ij.
 Macha. iij. Propter pecu-
 nia quam custodes sepulchri
 Christi acceperunt a principi-
 bus sacerdotum/ mentiti sunt
 corpus Christi furtim ab apo-
 stolis fuisse sublatum. Mach.
 xxvij. Felix pates tenebat
 Paulum in vinctis: quia spera-
 bat ab eo pecuniam obtinere.
 Act. xxij. Acceptio munerum
 generat z nutrit proditionem.
 Nam Elioth p munera que
 dedit Eglon regi moab ipsum
 proditiose occidit. Judi. ij.
 Dalila Samsonem tradidit
 Philisteis/ propter munera
 que recepit ab eis. Judi. xvi.
 Propter munera missa Be-
 nadab regi syrie rubebat fe-
 dus quod fecerat cum rege israel.
 ij. Paralip. xvi. Muneribus
 Triphonis deceptus est Iona-
 thas remittens socios/ qui fuit
 proditiose occisus. i. Macha.
 xij. Menelaus accepit mu-
 nera a Jasone ipsum postea
 nequam supplicavit. ij. mach.
 iij. Acceptio munerum est causa
 symonie ideo de filiis Sa-
 muelis dicitur: Declinaverunt
 post auariciam/ z susceperunt
 munera. i. Regum. viij. Quia
 Biezi recepit munera pro sa-
 natione Haaman/ arripuit

eum lepra. qrti. Regum. v.
 Propter munera que promisit
 Jason Antiocho/ summum
 sacerdotium occupavit. ij.
 Mach. iij. Elchimus cupi-
 ens fieri summus sacerdos/
 Demetrio coronam auream
 presentavit. ij. Macha. xij.
 Symon magus voluit spiri-
 tum sanctum pecunia et mune-
 ribus comparare dei. date z mihi
 hanc potestatem/ ut cuiusque
 imposuero manus/ accipiat
 spiritum sanctum. Act. viij. Acci-
 pere possunt munera deo ser-
 uientes/ z pauperes a diuiti-
 bus ad deum placandum. In
 cuius figura Jacob misit fra-
 tri suo munera/ ut placaret
 eum. Gen. xxxij. Munera ob-
 tulerunt filii israel ad opus ta-
 bernaculi quantum oportebat
 in opere. Exod. xxxvi. In si-
 gnus quod munera danda sunt
 deo/ dedit regina Saba sa-
 lomoni/ centum viginti talenta
 auri. iij. Regum. x. Interfecto
 Aman iudei pauperibus lar-
 giti sunt munera. Ester. ix.
 In cuius etiam figura Jona-
 thas dedit Alexandro mune-
 ra: z inuenit gratiam coram eo.
 i. Mach. x. Accipi non debent
 munera de alieno: sed de pro-
 prio: ut deo sit placitum: Ideo
 David noluit offerre sacrifici-

eiū de munere alieno. ij. Re. xxiij. Rex Achas spoliata domo dñi misit munera regi Assyriorū: sed nihil ei profuerūt. ij. Para. xxiij. Da. gi apertis thesauris suis / nō alienis munera. i. aurū / thus et mirram deo obtulerunt. Dat. ij. Duo minuta paup. cule vidue / proprio quesita labore / a dño diuitiū muneribus preferuntur. Lu. xxi.

¶ De acidia. Cap. iij.

Acidie viciū.

Requirit reprehensionem.
Requirit transgressionem.
Inquirat mortis occasionē.
Exquirat punitionem.

a Cidiosiores

prehendendi et sollicitandi sunt a patribus / dñis / et prelatiis. Ideo iacob acidiosos filios increpauit et sollicitauit dicēs Quare negligitis. Gen. xliij. Propter hanc causam precepit Joas leuitis vt essent solliciti qui negligētes erant. ij. Para. xxiij. Redarguit dñs i sua parabola ociosos et remunerauit operātes. Matt. xx. Dormiebat Jo. nas sopore grani et gubernator nautis redarguit eū. Jo.

ne. i. Redarguit dñs dulciter discipulos q̄ secū vna hora nō poterāt vigilare. Dat. xxi. Acidia est cā quasi oīmpetōz: vnde filiū isrl manducantes panē angelorū attendiati sunt et murmurantes: viles egypti cibos desiderare ceperunt. vbi patet q̄ acidia fuit eis cā murmuratōis impatientie corporalis desiderij et mē. acij. Num. xi. et xxi. Tēpore belli manēs David ociosus in domo / adulteriū et homicidiū cōmisit. ij. Reg. xi. Cum dormirent hoīes post seminationem seminis boni inimicus homo supseminauit zizaniā. Mat. xxiij. Acidia est causa corporalis et spiritalis mortis. Jō Sizaraiacēs optus pallio / clauo cōcussus est in tētorio / a Jabel vxore Aber cinei. Judi. iij. Samson dormiēs inter genua Dalile / fuit captus / catenatus et mortuus. Judi. xvi. Quia abnēt negligēter custodiebat regē saul / poterat eum David occidere si volebat. i. Re. xxxi. Isboseth dormiēs suplectū a latronibz pncipiū occisus est. ij. Reg. iij. Acidiosos punit deus grauiter. Nam quando cepit populum tedere itineris et laboris /

De adoratione dei

locutus est tra Moysen dicens: Anima nra nauseat super cibo isto leuissimo. Io mihi sit dñs serpētes ignitos q̄ populū occidebāt. Nū. xxi. Virgines dormientes et lāpades accēsas (lucidī opis) n̄ habētes/a sponsi celestis nuptiis sunt excludē. Mathei. xxv.

¶ De adoratione dei.

Cap. iij.

Aldorandus est deus et colendus.

Cum bonorum oblatione.

Cum verborum oratione

Cum templorum fabricatione

Aduersorum tolleratione.

Credendorum ordinatione.

Idolorum detestatione.

a **Dozādus**

et colendus est deus muneribus bonis. Io duobus primis fratribus adorantibus et sacrificantibus dñs respexit dñs ad abel et ad ei⁹ munera: et nō ad Chayn: qz ille obtulerat meliora. Gen. iij. Parat⁹ erat abraā vnicū filiū suū dño offerri super montē i holocaustū. Gen. xxij. Postq̄ preceperat dñs moysi q̄ ipse et aarō et leuite ascenderent et adoraretur duodecim virulos obtulerūt. Exo. xxij. Salomon abijt ut imolaret mille hostias: et

ibi apparuit ei dñs. iij. Reg. iij. Magi intrātes domū adorauerūt puerū et munera obtulerūt: qd ḡ debēt facere chriāni iā regnanti/ si gētiles sic fecerūt puulo vagiētē. Mat. ij. Aldorādus est de⁹ corde/ore/ope/et p̄bo. vñ enos fili⁹ seth fuit p̄m⁹ q̄ orādo cepit invocare nomē dñi. Gen. iij. Salomon stetit añ altare/et expandēs man⁹ genibus flexis orauit iij. Re. viij. Leprosus adorauit dñm; orās et di. Dñe si vis potes me mūdare. Mat. viij. Mater filiorū zebedei accessit ad iesum orās et petēs aliquid ab eo. Mat. xx. Ad adorādū deum debēt fabricari ecclesie et altaria. iō noe edificauit altare dño/et d̄ mūdīs aīa lib⁹ et volucrib⁹ obtulit holocaustū dño. Gen. ix. Helchana tāte fidei erat: q̄ descēdebat d̄ ciuitate sua statut⁹ diebus ut adoraret deū i sylo. i. Re. i. Rex dauid cultū dei in sacerdotibus et cātoribus ampliauit. i. Para. xv. Eecus nat⁹ et illuminat⁹ a deo ait: Eredo dñe et p̄cidēs adorauit eū. Ioā. ix. Aldorād⁹ est de⁹ i tribulationibus et piculis: ut ab ip̄s hoīes liberent. Io fili⁹ israel afflicti in egypto audiētes q̄ respexisset dñs afflictōez eorū

De adula. et blandi. VI

proxi adorauerunt in terra. Exo. iij. in fine. Cū dixisset dñs de pcussioe egypti/inclinat⁹ ppl's adorauit. Exo. xij. Offergente samuele sacrificiū liberat⁹ est ppl's a tribulatione philistinor. i. Re. vij. Reuerſi filiſ israel de captiuitate Babylonis/ die ac nocte pſitebāt dño. Hee. ix. Cū audisset Job nūcioꝝ verba/dicentiu sibi pditionē rerū: adorauit dñm/dicēs: Audusegresſus sum de vtero mris mee. Job. i. Adorādus ē de⁹ sol⁹/ z nō aliqua creatura: ideo pñmū pceptum decalogi fuit. Nō adorabis deos alienos: z nō facies sculptile. Exo. xx. Dane volētis sacrificare angelo/ait angel⁹: Si vis offerre sacrificiū/offeras dño. Iudi. xij. Cū irēt filiſ isrl' ad vitulos aureos: Thobias fugiebat cōsortia eoz: z ibat i hie rusalē ad templū: z ibi adorabat dñm deū isrl'. Thobie. i. Quāuis esset phibitū/vt nulus peteret aliqd ab aliq dño nisi tm̄ a Dario: tm̄ Daniel tribus tpi⁹ dñm adorabat. Dan. vi. Ppl's q voluit Paulū z Barnabā adorare/ phibit⁹ est ab eis. Act. ix. Angelus Joānē phibuit/ne se sed solū dñm adoraret. Alpo. vi.

¶ De adulatione z blanditijs.
Cap. Quintum.

Adulatores in adulationib⁹ querunt cōplacentiam.
Reperiunt displicentiam.
Tendunt ad infamiam.

Adulato

a res semp loquūt ea q credūt placere audientib⁹ eos. Ideo chore z cōplices/ ppl'o placere volētes/ dixerūt: Sufficiāt nob. Nume. xvj. Absolon vt cām i curia pñs habentib⁹ cōplacere dicebat cuilibet: Uident mibi sermones tui recti. ij. Re. xv. Prophete falsi dicebant achab pspira d bello futuro sic ei cōplacere credebāt. iij. Re. xxij. Cōsiliarij Assueri adulātes ei dixerūt: Regi iusta est indignatio. cū tm̄ tepere eius irā cōtra reginā potius debuissent. Hest. i. Amici Aman volētes ei cōplacere dixerūt Iube parari excelſa trabē. Hest. v. Alchimus pditor/ volēs placere Deme- trio dixit: Perdidit Judas amicos suos. i. Macha. vij. Herodi impio acclamabat ppl's voces dei/ ei desiderās cōplacere. Act. xij. cōfestim at pcussit eū angel⁹ dñi: z cō-

B

De ambitioe et ambi.

sumpt⁹ a vermib⁹ expirauit.
 Adulatores displicēt sapiēti
 bus: quib⁹ placere credebant
 per suas blanditias. Nā ado
 lescēs narrans Dauid mortē
 Saulis inimici sui ei cōpla
 cere credens fuit ei⁹ iustione
 occisus. ij. Reg. i. Duo latro
 nes q⁹ occiderūt is bōseth: et at
 tulerūt caput ei⁹ Dauid pla
 cere ei credētes displicuerūt
 multū ab eo sicut sunt occisi. ij.
 Reg. iij. Adulatores laudāt
 in facie: et in absentia detra
 hunt et diffamant. Cōtra q⁹
 consuetudinē saluator noster
 recedentib⁹ discipulis Joan
 nis cepit Joannē multiplici
 ter cōmendare: quē in eorum
 p⁹sentia non laudauit: ut luci
 de habet Mat. xj. Pharisei
 volētes Jesum capere in ser
 mone: et postea ei detrahēre: i
 facie eū laudare ceperūt dicē
 tes: Magister scimus q⁹ ve
 rat ea. Matthei. xxij.

De ambitioe et ambitiosis
 Lapi. sextum.

Ambitiosi sunt

Alieni nois detractores.

Innocētis sāguis effusores.

Presumptuosi fame iactato
 res.

Cito regiminis desertores.

Prophāi s⁹monis secutores.

Supbi culminis zelatores.

Ambitio

a causat detractōez
 Nā ābitiosi iō de
 trahūt alijs: ut ipi
 magis appareāt. Sic Da
 ria et Elaron ambiētes dñiuz
 ppli detrahebāt moysi dicē
 tes: Nobis locutus est dñs.
 Aue. xij. Chore et cōplices
 ambiētes dñiū ppli Moysi
 sicut detraherē. Aue. xvi. Am
 biēs Absalon regnū patris
 sui dixit venientib⁹: Uiden
 tur mihi s⁹mones tui recti: s⁹
 nō est q⁹ te audiat cōstitutus a
 rege. ij. Reg. xv. Alchim⁹ q⁹
 volebat fieri sūm⁹ pōtifer co
 rā Demetrio detrahebat in
 de. i. Mach. vij. Ambitiosi
 nō timēt sanguinē effundere
 et multa mala cōmittere: ut li
 beri⁹ valeāt dñari. vñ abime
 lech callide pcurauit eligi pa
 micos i dñi: q⁹ p⁹ ea. lxx. frēs
 ei⁹ occidit: et multa mala fecit
 Judi. ix. Parabola Jonathe
 de rhāno vrēte ligna/ambiti
 osos et eoz opa mala declara
 bat. Judi. ix. Hieroboā am
 bitiosus pessime regnauit: et
 multa mala cōmisit. iij. Reg.
 xij. Athalia libidine dñandi
 oē semen regiū interfecit. iij.
 Re. xij. Ptoleme⁹ ut obtine
 ret regnum Si nonē et ei⁹ fi
 lios interfecit. i. Mach. vltis.

Ambitiosus p mala et psumptuosa de se loquunt. Ioh Baal p sumptuose dicebat: Utinam daret alijs pplz istu sub manu mea: vt auferre d medio Abimelech. qd non fecit. vt hz Jud. ix. Eleuabat Adonias dicens: Ego regnabo. qd non euenit postea. iij. Reg. i. Nabuchodonosor dixit cogitatione sua in eo esse/ vt oez terra suo iperio subiugaret. Judith. j. Dicebat seron: Faciam mihi nome: et glorificabor in regno: et debellabo Judam. et ipse fuit postea debellatus. j. Mach. iij. Ambitiosoz dominum cito trasit diuino iudicio. Ioh Zabai q occidit dnm suu/ vt regnaret/ post eu. vij. diebus tm regnit. Ingressus e em pallatium: et succedit se cum domo regia: et mortuus est in pectus suis. iij. Re. xvi. Ptolemeus regnu Alexandri voluit occupare ambitiosus: sed paru gauisus est: qz die tertia defunctus e. j. Mach. xi. Ambitiosus vt i plurimu sut simoniaci. Nam qz Jason summu sacerdotu ambiebat/ io promisit Antiocho. ccc. talenta argenti: et alia multa: tm modico tpe functus est hoc honore: qz Menelaus/ que ipse ad Antiochu miserat/ sciuit in seipm

dictu sacerdotu retorqre. ij. Mach. iij. Simo magus ambies pretem dadi spm sanctu voluit illu pecunia coparare Act. viij. Ambitiosi et supbi pl dolent de paucis q non honorat eos/ qz letent de multis q eis obediunt et honorat eos. Talis fuit Alma: q pl dolerebat de mardocheo cu adorare nolere/ qz letaret de alijs q eu qdote adorabant. Vesp. v.

De amicitia. La. vij.
Amici hie dnt coe gaudiu.
Familiare colloquium
Fidele obsequium
Valirie tedium.
Salubre consortium

Prici de

a bet sibi coicare gaudia/ et oia tpalia et spiritualia bona. Ioh labi vocatis amicis fecit rachel nuptias: et desponsauit ea: vt hz Gen. xxix. Dilexit dauid ionatham sic aiaz sua: et expoliauit se tunica sua: et dedit Jonathe. j. Reg. xvij. In huius figuram laudauit dñs villicu iniquitatis: et cosuluit nobis facere amicos de mamona iniquitatis/ eis bona nra coicando gratanter. Lu. xvi. Patens etia exemplu ponit saluator de illo q vadit media nocte ad amicu: et sibi

B ij

De amore dei.

petit cōicare panē: vt habet
Luc. xj. Amici debent simul
hēre de suis negocijs secretū
colloquiū. Ideo loq̄bat dñs
Moysi de agēdis/ sicut solet
loqui hō cū amico suo. Exo.
xxvij. Vocauit Alman ami-
cos suos ad se: et exposuit eis
magnitudinē diuitiarū et fili-
orū turbā et pspera et aduer-
sa q̄ reputabat se hēre. Hest. v
Tres amici Job vēherūt cō-
solari eū et loqui secū. Job. ij
Saluator cū dilexisset suos
q̄ erāt ī mūdo/ in finē dilexit
eos: et faciēs s̄monē familiari-
ter locut⁹ ē eis. Jo. xij. Ami-
ci debēt eē fideles: et vn⁹ aliū
nunq̄s debet deserere/ sed ver-
bis et factis inuicē se iuuare.
Jō Ruth dixit ad Noem: q̄
prexeris pgā et vbi stabis sta-
bo. Ruth. i. Fidelis amicitia
sed idiscreta fuit: qz armiger
Saul mortu⁹ ē cū eo. i. Re.
xxxi. Ultio dixit Abner ad
Dauid: Fac mecū amicitias:
et erit man⁹ mea tecū. ij. Re.
iij. Ehusi amicus Dauid fi-
delis/ eū nō dereliq̄t: sed dissi-
pauit cōsiliū Achitofel p̄tra-
eū. ij. Reg. xvj. Fideles ami-
ci erāt Eleazaro s̄m corpus
q̄ ei cōsulebant ne pateret. ij.
Macha. vi. Amicitia tñ ma-
loz est detestāda: qz sp̄ tendit

ad malū. Ideo pp̄ha Jebu
dixit ad Josaphat: His qui
oderūt dñm/ auxiliū p̄bes: et
eis amicitia iūgeris: id irā q̄
de dñi merebar. ij. Par. xix
Alchim⁹ pditor/ fact⁹ amic⁹
demetri⁹/ cōcitauit eū aduer-
sus Judā et frēs ei⁹/ dicens:
Perdidit Judas amicos tu-
os: vt hē. i. Machabeo. vij.
Duo ribaldi et pessimi hoīes
Herodes et Pilat⁹ facti sunt
amici ī morte ch̄i. Lu. xxij
Amicitia cōtrahēda est cum
bonis sapiētib⁹ et potētib⁹ vi-
ris. Jō rex alexāder scripsit
fr̄i ionathe. Audiui⁹ q̄ po-
tēs sis et aptus: esto amic⁹ nr̄/
i. Mach. x. Visit Alexāder
ad Ptolemēū regē/ vt faceret
secū amicitias. i. Macha. x.
Bonos amicos habuit pau-
lus: qui rogauerūt eū/ ne sede-
ret in theatro. Actū. xix.

¶ De amore dei. Cap. viij.

Amor dei

Miscōiam obtinet pctōz.

Scripturā cōtinet p̄ceptoz

Proz dei

a facit miscōiaz obti-
nere. Ideo datur⁹

dñs legē Moysi dixit: Ego
dñs facio miscōiam his qui
diligūt me: et custodiunt p̄ce-

De amore proximi. VIII

pta. Exo. xx. Ob hanc cām
post decē repetita pcepta di-
xit moysi: Diliges dñm deū
tuū zc. Et hoc iō postposuit:
vt si in aliq pceptoz offendē
mus p dilectionē dei miseri-
cordiā habeamus. Deut. vi.
Amoris dei pceptū/pncipiū
et finis est oīm mandatorū.
Ideo dixit Moyses: Quid
petit de⁹ a te: nisi vt ambules
in vijs ei⁹/ z diliges eū. Deut
x. Josue post alias monitio-
nes dixit pplo: Diligat⁹ dñz
deū vrm. q̄si faceret pclusio-
nē oīm pceptorū. Josue. xxiij.
Paul⁹ etiā dixit: Si q̄s non
amat deū/anathema sit. ac si
diceret: talis nullū pceptū ser-
uat. i. Cor. xxi. Hoc est etiā
qđ Paul⁹ dixit: Si linguis
hoīm loquar z angeloz: cha-
ritatē aut nō habēā: fact⁹ sū
sic es sonās/z cymbalū tinni-
ens. vbi oñdit/q̄ nullū bonū
potest fieri sine dilectiōe dei:
z ipsa habita/nō facit homo
malum. i. Corin. xiiij.

De amore proximi.

Cap. nonum.

Amare debemus proximū.
Spūalē offerēdo orationē.
Singularem ostēdendo di-
lectionem.
Salutarem exhibendo cō-

passionem.

Liberale faciēdo subuētiōez
Personalem dimittendo of-
fensionem.

Proz pro

a ximi oñdit esse ve-
rus/qñ p eo oram⁹?

etiā si sit malus/ vel inimic⁹.
Iō Abzāā sollicitē z deuore
orauit dñm/vt pctā sodomit⁹
indulgeret: qđ fuit signū ma-
gne dilectiōis: vt habet Gen
xviij. Tantā dilectionē ha-
buit Moyses erga primos/
q̄ orans p eis/ dicebat dñō:
Aut dimitte eis noxā hanc:
aut dele me de libro in q̄ me
scripsisti. Ecce q̄nta dilectio.
Exo. xxxij. Dñs etiā monu-
it nos orare p primis/nō so-
lū p amicis/sz etiā p inimic⁹:
dicēs: Orate p psequentib⁹
vos. Matt. vi. Amare debet
hō primū sicut seipm. Ideo
rephēsus est grauitē Layn:
qui dixit se sō esse custodem
fratr⁹ sui. Gen. iij. Moyses
ita dilexit quēlibet de poplo
suo sicut seipm: ita vt optaret
quēlibet pphetizare sicut ipse
licet in hoc honor suus dimi-
nui videret. Num. xi. Ho-
luit ipse Moyses maiore po-
pulū/q̄ dñs sibi pmittēbat:
eo q̄ sicut se quēlibet de po-

B iij

De amore carnali.

pulo diligebat. Nume. xiiij. Ania Jonathe colligata erat aie David: et dilexit eū sic anī mā suā. i. Reg. xviij. Amare debet hō primū suū/ōndēdo ei cōpassionē in ei⁹ aduersitatib⁹. Sic fili⁹ isrl post occisiōnē filioꝝ beniamin cōpatiētes fleuerūt. Judi. xxi. Sanctus pp̄ha David ōndit cōmpassionē dilectiōis. in planctu Saulis. ij. Regū. i. Hoc idē ōndit ī plāctu. s. ionathe. ij. Re. i. Ōndit B etiā in filio malitiose eū p̄sequēte: et ī fletu quē fecit in morte Absalō. ij. Reg. xviij. Amare debet hō primū/subueniēdo ei ī necessitatib⁹ suis. Jō magnā dilectionē habuit Heemias ad filios trāsmigrationis ī multis: qz amicabiliter fecit eis. Ree. p. totū. Thobias etiā multū primos diligebat: q multīs multa bñficia exhibebat. Thob. i. Hūc amorē sa maritan⁹ p̄fecte habuisse ostēdit: q vulnerato et seminiuo relicto multa bñficia est largit⁹. Lu. x. Amare debz hō primū/iniurias dimittēdo. In cui⁹ signū dixit dñs Petro: Dimitte frī tuo: non tñ septies/sz septuagies septies. Mat. xviij. Virā dilectōez habuerūt ad primos ch̄s z

Stephan⁹: q nō solū dimiserunt iniurias/ sed etiā p p̄secutoribus orauerunt. Luce xxiij. z Actū. viij.

De amore carnali. Cap. x.
Amor carnalis nō debet impedire
Bonorum distributionem
Dolorum mitigationem.
Supernoz prepositionē.
Diuinorum reuelationem.

Amore car

a nalis cōsanguinitatis non debet p̄lat⁹ bona eccl̄iastica z alia distribuere/ sed solū amore meriti z virtutis. Jō Moyses distribuēs leuitis bones z plaustra/ nullū dedit fili⁹s Laab/ sibi carne ppinqs. Au. viij. Nō legimus Moysen aliquod magnū officiū dedisse alicui de fili⁹s suis. Exo. Leui. Nūc Deute. Migraturus Moyses rogauit dñm/ vt pp̄lo suo pvideret de duce idoneo: nullū aut de fili⁹s suis/ aut cōsanguineis noīauit. Nūc. xxvij. Distribuēs Josue terrā israhelitis/ minozē partē dedit tribui sue. Josue. xviij. Joannē et virūqz Jacobū ch̄i fr̄es/ non dimisit dñs caput eccl̄ie fieri/ sed solū Petrū. Jo. xxi.

De angelis bonis. IX

Amari non debent intantū
cōsanguinei/ vt nīmī⁹ dolor
de eoz morte habeat. Ideo
beli audies mortē filioz non
est visus multū curare/ sed so
lū de captiōe arce. i. Reg. iij.
Dauid etiā mortuū filiū par
uulū nō plorauit/ sed gaudiū
poti⁹ demonstrauit. ij. Re. xij.
Joab increpauit Dauid de
nimio fletu in morte Absalō
filij sui. ij. Re. xix. Dat illa
mirabil⁹ pstat septē filios mo
ri vidēs/ nō oñdit dolorē/ sed
eos mirabiliter cōfortauit. ij.
Dach vij. Amari dñt sic cō
sanguinei moderate/ vt eis sp
pōnant⁹ diuina. Ideo iudei
p̄liaturi p̄tra Hycanorē/ plus
timebāt de tēplo z diuinis q̄
de vxoribz z filijs. ij. Dach.
vlti. Loquente Jesu ad tur
bas/ cū quidā dicerent adesse
matrē z frēs/ rñdit: Que est
mater mea/ z q̄ sunt frēs mei?
Quicūq̄ em fecerit volūtātē
p̄ris mei q̄ in celis est/ ip̄e me
us frater/ soror z mater est.
Matth. xij. Lu. viij. Amor
carnalis cōsanguinitatis im
pedit cōsolationes z reuelati
ones diuinas. Jō dixit Chri
stus Petro: Caro z sanguis
nō reuelauit tibi. ostendēs q̄
paruas caro reuelatiōes ostē
dit. Matthei. xvi. Ob banc

cām dicebat Paulus aplūs:
Cū aut placuit ei q̄ me segre
gauit ex vtero matris zē. p̄ti
nuo nō acquieui carni z san
guini/ vt habet ad Gal. i.

¶ De angelis bonis. Ca. xi.

Angeli boni sunt
Reuelatores contingentū.
Liberatores in nocentium.
Regulatores promerentū.
Eruditores nescientium.
Propugnatores p̄fligentū.
Increpatores delinquentū.
Incitatores exercentium.
Confortatores patientium.
Introductores decedentū.

a Angeli bo

ni reuelāt z annūci
ant secreta futura q̄ debēt cō
tingere/ vt fides adhibeat⁹ dō
Jō apparuerūt angeli Abzæ/
z se erga eū familiariter ha
buerūt/ reuelātes ei plura se
creta. Gen. xvij. Reuelauit
angelus vxori manue p̄cepti
onē Sansonis/ z vitā quam
eū gerere oportebat: z hec ea
dē vxori z viro sum⁹ postmo
dū reuelauit. Iudicum. xij.
Reuelauit angelus Helie/ q̄
nūciaret nūcijs Ochozie: q̄
delecto sue infirmitatē descē
dere nō debeat. iij. Re. i. Da
nieli sunt multa z magna my

De angelis bonis.

steria per angelos reuelata. Daniel. ix. x. z. xi. Zacharie apparuit angelus/ pceptioez z vitā pcursozis annūciās/et reuelās. Lu. i. Mariē etiam modū incarnationis saluatoris idē āgel⁹ nūciāuit. Lu. i. Magdalene z sociab⁹ ei⁹ āge li reuelauerūt christū a mortuis resurrexisse. Matth. xx viij. Mar. xvi. Luc. xxiij. Jo. xix. Aduētū chri ad iudiciū angeli reuelauerūt aplis ī die ascēsiōis. Act. i. Per angelū suū reuelauit dñs Joāni euāgeliste diuersa genera secretoz. Apoc. p totū. Angeli boni liberāt z adiunāt ī periculis: z maxime innocentes. Jo illi q hospitati fuerūt cū Loth/ eū de piculo Sodome (de quo erat īnocēs) eruerūt. Gen. xix. Raphael q fuit dux Thobie/ eū (a pīscis deuoratiōe erues) liberauit. Tho. vi. Uxorē etiā ei⁹ a demone/ z patrē ab oculoꝝ cecitate curauit. Tho. viij. et xi. Descēdit angelus cū Azaria z socijs ī fornacē: z eos ab ignis icēdio liberauit. Dan. iij. Carcerato Petro angelus astitit: z lumē refulsit: z eū de carcere liberauit. Actū. xij. Angeli boni regulant z dirīgūt hoīes vt nō peccent: sed

mereant. Ideo angelus regulauit Abrahā/ phibēs ne filiū interficeret z offerret. Gen. xxij. Stetit angel⁹ ī via ptra Balaā: q sedebat sup asinā: z phibuit ne pplo dei maledictionē inferret. Nu. xxij. Regulauit angelus Ioseph/ uolentē Mariā coniugē suā dimittere: phibēs dimissionē/ z rationē ei⁹ integritatē ostēdēs. Mat. i. Angeli boni erudiūt z docēt ignorantes. In cui⁹ figurā uidit Jacob scalarā/ z angelos ascendētes z descendētes p eā. significabat viā eundi ad celū: in q docēt angeli p vitā pteplatiuā ascēdere: z ad cōpassionē pximorū descēdere p actiūā. Gen. xxviij. Apparuit Esaie vn⁹ deseraphin: z mūdauit labia ei⁹ calculo: instruēs ad loquēdū. Esa. vi. Docuit angelus pastores inuenire christū puerū natū in Bethleē/ pānis inuolutū. Lu. ij. Instruxit angelus Ioseph/ accipere Mariā z puerū: z fugere in egyptū. q fuit instructio nostri: vt salutariū operū īsistētia/ prauitatē mūdi qui nos psequit/ fugiamus. Matt. ij. Angeli boni pugnant p nobis nos ab inimicis corporalib⁹ z spūalib⁹ defendēdo. Ideo

De angelis bonis. X

angel⁹ dñi stetit inter castra
egyptioꝝ ⁊ pplm isrl' defen-
des eū. Exo. xiiij. Itē ange-
lus apparuit Josue i agro vꝛ
bis hiericho. Jos. v. Plures
boni angeli in specie equitū
erāt cū heliseo: q̄s etiā puero
demonstravit. iij. Re. vi. Cū
magna pugna esset inter Ju-
dā machabeū ⁊ timotheū/ap-
paruerūt de celo q̄nq; angeli
sedētes i eq̄s ⁊ frenis aureis
machabeū ⁊ pplm defēdetes
ij. Mach. x. Angelus appa-
ruit pcedēs Judā ⁊ exercitū
ei⁹ i veste cādida. ij. Mach.
xj. Angeli boni increpāt et
puniūt delinq̄ntes. Sic in-
crepavit angelus filios isrl': q̄
amicitiā fecerūt cū chanane-
is/divina bñficia memorādo
Judic. ij. Numerato pplō a
dauid angelus extēdit manū
sup hierlm/vt disperderet eā
Et vidit David angelū cedē-
tē pplm: ⁊ ait: Ego sū q̄ pec-
caui. ij. Reg. xxiij. Percussit
angel⁹ dñi vna nocte. clxxxv
milia pplōꝝ in castris Sen-
nacherib: q̄ iuste p̄ pplm dei
dimicabāt. iij. Re. xix. Per-
cussit angel⁹ dñi Heliodorū
q̄ tēplū expoliare volebat. ij.
Mach. iij. Herodē volētē re-
cipere diuinos honores/per-
cussit angel⁹ dñi: ⁊ p̄sumpt⁹

a vermib; expirauit. Act. xij
Angeli boni cōfortāt ⁊ cōso-
lant timidos ⁊ afflictos/ne i
tribulatiōe desperēt. sic p̄for-
tauit Bedeonē/animās eū ad
pugnā: ⁊ ne desperaret de tri-
umpho/victoriā repromisit.
Jud. vi. Eiectione agar ⁊ tribu-
late cū filio/ apparuit angel⁹
⁊ p̄fortauit eā. Gen. xxi. Fu-
gientē Heliā a facie Jezabe-
lis/angel⁹ cibo reficiēs p̄for-
tauit eū. iij. Re. xix. Trāstu-
lit angel⁹ Abacuk de Judea
cū pulmēto i babylonē/vt cō-
fortaret Danielē in lacu leo-
nū. Dan. xiiij. Post recessū
reptatoris/ accesserūt angeli
⁊ ministrabāt ei. Matt. iij.
Orante christo a se trāsserūt
calicē passiōis/ apparēs ange-
lus vīaliter confortauit eū.
Lu. xxij. Angeli incitāt ⁊ sol-
licitāt/ puocātes ⁊ excitātes
ad bonū. Sic angelus dñi a
pplō de carcere eductos exci-
tauit/dicēs: Surgite ⁊ loqui-
mini ad plebē. Act. v. Appa-
ruit angelus Philippo: ⁊ in-
citauit eū/vt iret: q̄ vadēs/in
illo itinere eunuchū p̄uertit.
Act. viij. Incitauit angel⁹ ⁊
suscitauit corneliū/vt iret ad
petrū: q̄ vadēs/fidē ch̄i ⁊ ba-
ptisma recepit. Act. x. Ange-
li boni deducūt boīes ad poz

E

De angelis malis.

tū salutis vite eterne/aīas eo-
rū deducētes. In cuius figu-
ra redeūte Jacob ad patrem
suū apparuerūt angeli: z ipm
deduxerūt securū. Gen. xxxij.
Propter hāc cām dixit dñs
pplo: Ecce ego mitto angelū
meū: q̄ pcedet te zē. z introdu-
cet te i terrā pmissiōis. Ero.
xxij. Raphael angelus sub
huius figura reducit Tobīā
ad patrē. Tob. xi. Ob h̄ di-
xit Judith: Custodiuit me an-
gel⁹ dñi hinc eūte/ ibi cōmo-
rātē/ z inde reuertētē. Judith
xij. Factū est vt moreret mē
dicus: z portaret ab angelis
in sinū Abrae. Luce. xvi.

De angelis malis. Ca. xij

Angeli mali sunt
Christianorū tormētores.
Adulterorum punitores.
Uitiorum introductores.
Vendaciorū relatores.
Diuinorū formidatores.

Angeli ma

a li tormētant fideles.

In cui⁹ figuralegit⁹
q̄ spūs dñi mal⁹ exagitabat
Saul: q̄ dñs spūs dei: qz pote-
state dei pōt/ q̄cqd pōt. i. Re.
xvi. Sic etiā tormētavit iob
in reb⁹/ filijs/ z carne ppria/ p
missiōe diuina. Job. i. Filia

chananee male a demonio ve-
xabat: quā chīs misericordit⁹
liberauit. Mat. xv. Sic etiā
vexabat ab eo ille demonia-
cus/ q̄ spumabat z stridebat
dentib⁹. Lu. ix. Angel⁹ malus
habet potestātē sup luxurio-
sos adulteros/ z male vtētes
matrimonijs z coniugib⁹. Naz
h̄ est/ q̄ occidit septē viros fi-
lie Raguelis: q̄ intrabant ad
eā sicut equ⁹ z mulus: nō amo-
re plis/ sed ardore libidinis.
Tob. vi. Propter hanc cām
dñs dñm de magdalena septē
demonia eiecisse: q̄ luxurie
vacās opib⁹/ in ea vniuersali-
ter potestātē diabolus possi-
debat. Mat. xvi. Angel⁹ ma-
lus oēm defectū inducit i ho-
minē quem possidet p pctm̄.
Nā facit hoīem crudelē. qd
figurāt illi demoniaci seui ni-
mis/ de q̄b⁹ dñs Mat. viij. Ite-
rū facit hoīem imūdū: qz de-
moniaci habitāt i monimen-
tis. Mat. viij. Petierūt etiā
demonēs intrare in porcos/
pppter imūditiā possessorū ab
eis. Lu. viij. Jō vocat⁹ a dño
spūs imūdus: qz aliqui p peni-
tentiā exit ab hoīe: regrediēs
aut sumit alios septem spūs
nequiores se: z ingressi habi-
tāt ibi. Lu. xi. Facit etiā ho-
minē cecū de sui cognitiōe: z

De aie immortalitate. XI

mutū ad peccati cōfessionē. **Mat. xij. Lu. xj.** Angeli mali virtute diuina eijciunt. quā ipsi timēt/ eā potentissimā cognoscēdo. Unde saluator nŕ octo demoniacos liberauit: vt ptz. i. in cap. lxxv. de miraculis dei. Paulus i hac virtute curauit puellā/ quā spūs phibitonicus possidebat. **Act. xvj.** Quia quidā derisive in nomie dei z Pauli demonia volebāt eijcere/ demoniacus in eos insiliit z pfudit. **Act. xix.** Angeli mali mendaces sunt/ z mēdacia proferūt: z si aliqñ vera dicunt/ semp falsa veris cōmiscent: ideo audiri nō debēt. Propter qđ saluator noster laudes eoz renuit: z ipsos tacere fecit: licet ipsi tñc dicerēt veritatē. **Lu. iij.** Egredius est spūs mendax: z stetit in ore oīm pphetarū: et decepit Achab regez israel. **ij. Regū. xij.**

De anime resurrectione et immortalitate. Cap. xij.
 Anime immortalitatem probant exempla
 Personarum decedentium.
 Locozū continentū.
 Perfectozum credentium.
 Mortuozū surgentium.
 Verbozū permanentium.

Sanctorū asserentium.

Prime ra

a tiōalis immortalitas pbat exemplis psonaz defunctaz: q in alia vita legunt viuerē. Ideo dicit de **Abraā:** Appositus est ad populū suū. Ex q probat/ q in alia vita hz pplm. s. eos q in hac vita bene vixerūt/ sicut z ipse vixit. Et silr dz de **isaac/ z sile de Jacob.** **Gen. xxv. et xxxv.** Appares dñs **Moysi** dixit: Ego suz deus **Abraā/ deus isaac z iacob.** **Exod. iij.** Per h pbat saluator resurrectionē mortuoz/ dicens: Nō ē de mortuoz/ s/ viuo. **Mat thei. xxij.** Dñs reddidit oia **iob** q pdiderat in duplo: z tñ nō habuit nisi septē filios: et trēs filias/ sicut prius. vt **fm Breg. in morali.** hi q fuerūt mortui/ viuerē cōprobarent. **Job. vlti.** Freqñter legim⁹ i lib. **Reg.** Dormiuit cū pñbo suis. Ex qbz verbis mōstrat eos viuerē p mortē/ z itez resurrectiones: sic de dormiēte apparet. Ex verb etia defunctorū dānatoz colligit/ q viuet tā boni qz mali i alio sclo. Nec em sunt vba dānatozū: Nos insensati vitā illozum existimabam⁹ insaniā: Ecce

L ij

De anie immortalitate.

quō cōputati sūt inter filios dei. Sap. v. Animerōnalis immortalitatē pbāt loca i sacra scriptura aīab specialiter de putata. s. infern⁹ ⁊ req̄es paradisi. Iō cū iacob crederet esse mortuū ioseph filiū suū dixit: Descēdā ad filiū meū lugēs in ifernū. Gen. xxxvij. Frēs Ioseph dixerūt: Duo decim frēs sum⁹. q̄si adhuc vineret/quē mortuum credebāt. min⁹ cū p̄enrō ē ali⁹ nō ē sup. Gen. xliij. De chore ⁊ cōplici⁹ d̄r: Descēderūt viui ad inferos/opti humo. vt p̄ h̄ oīdat⁹ q̄ mali in inferno viuūt/ s̄m anīas immortales. Hie. xvi. Cū Absalō iter ijs̄ fet/ dauid lachrymabat⁹ ⁊ plāxit eū. Dicit sup̄ h̄ Augu. iij. de doctri. ch̄ia. Nō exbitatē filij doluit: s̄ nouerat q̄b̄ penis tā impia ⁊ patricidialis aīator q̄ret. Nā pri⁹ q̄ alio filio inocēte ⁊ egrotate affligēbat/moriēte letat⁹ est. ij. Re. xij. ⁊ xvij. Tobias dixit: Filij scōz sum⁹ ⁊ vitā illoz expectam⁹/quā dñs datur⁹ est his q̄ fidē ei⁹ nō mutāt. Tob. ij. De Nabuchodonosor d̄r: Infern⁹ turbat⁹ est i aduentuo. Esa. xliij. Elie immortalitatē oīdit fides p̄fectoz et p̄fecte credētū/ ac resurrecti

onē sperātū. Si em̄ Saul nō credidisset Samuele s̄m aīaz viuerem⁹ eū suscitari petisset. ij. Re. xxvij. Hāc fidē habuit Dauid p̄fecte/ q̄m miratib⁹ seruīs q̄ ip̄e p̄ mortuo filio non lugebat/dixit: Ego ibo ad eū: ip̄e v̄o nō reuertet⁹ ad me. ij. Re. xij. Hāc fidē tenebat Tobias/dicēs: Precipe in pace recipi sp̄m meum. Tob. iij. Fidelis Eleazar⁹ r̄ndit sibi suadētib⁹: Danū dei nec viu⁹/nec defunct⁹ effugiā. ij. Mach. vi. Ex v̄bis fidelib⁹ septē fratrū credētū/ aperte colligit⁹ anīas vinere post hāc vitā. ij. Mach. viij. Elie immortalitatē pbat resurrectio mortuoz veteris testamēti ⁊ noui. Iō Helias resuscitaturus puerū hospite sue dixit: Reuertat⁹ aīa pueri huius ad viscera ei⁹. q̄ nisi vixisset/nō potuisset viscera introire. iij. Re. xvij. Heliseus nō suscitasset filiū Sunamitis/ nisi tūc aīa ei⁹ vixisset. iij. Re. iij. Saluator n̄r suscitaturus adolescentē defunctū/ ac si viueret vocādo surgere imperauit. Lu. viij. Dormientem appellat puellā mortuā: quā tanq̄ de somno excitās suscitauit. Mat. ix. Lazarū q̄ triduanū tanq̄ viuētē vo-

De apparē. sctis. XII

cās dixit: Lazare veni foras. Joan. xj. Alie immortalitātē pbat testimoniū veritatis/ qđ mēiri nō pōt/ scz iesu chzī dī cētis discipulis: Nolite time re eos qđ occidūt corp⁹: aiām aut occiderenō pnt. Mat. x. Hoc idē patet ex verbis ei⁹ resurrectionē pñūciantibus Saduceis. Matt. xxij. In parabala ei⁹ de Lazaro z di uite epulone/ ostendit aīas vi uere post hanc vitā. Lu. xvi. Cōsiliū chzī est: Facite vo bis amicos de māmōna ini quitatis: vt cū defeceritis/ re cipiāt vos in eterna taberna cula. Ergo aīa post hāc vitā eterna tabernacula posside bit. Lu. xvi. Alie immortalitā tē pbat testimonia sctōz: qđ fuerūt docti a spū sctō. Ideo Salomō ait: Reuertat pul mis in terrā suā/ vnde erat: et spiritus ad deū/ qđ dedit illū. Eccl̄s vlti. Stephan⁹ cū la pidaret/ dicebat: Dñe Iesu accipe spiritū meū. Act. vii. Paulus ait: Si terrestris do mus nra dissoluat: habemus domū nō manufactā/ sz eter nā in celis. ij. Corin. v. Idē: Cupio dissolui/ z esse cū chzī sto. Quod nihil esset dicere/ si aīa nō viueret in eternū. Ad Philip. i.

De apparentib⁹ sanctis.
Cap. xiiij.

Apparuit deus aliquando
Nescientibus/ instruēdo.
Delinquentib⁹/ corrigendo.
Se querentib⁹/ pmittendo.
Confugientib⁹/ defendendo.
Nō credentib⁹/ asserendo.
Patientib⁹/ resouendo.
Diligentib⁹/ experiendo.

Apparuit

a de⁹ aliquā/ vt īstrue ret nesciētes/ z ad moneret eos. Sicut aī pec catū apparuit/ z locut⁹ est ad Adā: instruēs z ammonens eū/ ne d ligno vetito māduca ret. Gen. ij. Noe apparuit: et instruxit/ vt faceret arcam: z modū z ordinē demonstrauit. Gen. vi. Donuit etiā dñs abraā/ vt de terra z cognatio ne sua exiret. Gen. xij. Pul coties apparuit Moysi: ipm de liberatione/ ducatu z regi mine ppli instruēs. Exo. iij. z in multis locis. Sic z Jo sue multotiens apparuit/ in struēdo eū. Josue. iij. v. xi. et xxvij. Spū sctūs apparuit in linguis igneis/ vt discipu los ardenter instrueret p dīca re. Act. ij. Petro orāti appa ruit dñs: z eū de cōuersione

L iij.

De apparētibus sctis.

Corneliū instruxit. Actu. x.
Paulo apparuit et monuit: ut
fieri hierl'm p'dicauerat/ sic p/
dicaret et rome. Actu. xxiij.
Apparuit qñq; dñs ad corri-
gēdū delinquētes. Sic post
pctm apparuit et locutus est
Ade et eue: et serpēti penas et
maledictōes inferēs p pctō.
Gen. iij. Sic apparuit Cain
post fratricidiū/ eū arguēs d
cōmissio pctō. Gen. iij. Per
somnia apparuit abimelech/
dicēs: Morieris ppter muli-
erē quā tulisti. Gen. xx. Sa-
lomoni apparuit: et eū dñe d
cōmissis sceleribz increpauit.
iij. Re. xi. Cū appropinquaret
Saul? damascū/ ut caperet
chīanos: apparuit ei dñs in
luce de celo: et p'strauit/ ceca-
uit/ arguit/ et correxit. Act. ix.
Apparuit aliqñ dñs/ p'mittē-
do mercedē q'rētibz et seqñti-
bus se. Sic apparuit abrae/
dicēs: Semini tuo dabo ter-
rā hāc. Ge. xij. Salomōi ap-
paruit dñs dicēs: Postula qd
vis: et dabo tibi. q petijt sapiē-
tiā a dño: et qd petierat impe-
trauit. iij. Reg. iij. Apparuit
qñq; ad defendēdū. sic mul-
tories apparuit iacob/ qñ fr̄s
iracūdiā fugiebat et eū defen-
sare p'misit: et ipso redeūte/ di-
xit dñs ad labā: Caue ne qe-

q; loqr? asperere p eū. Be. xxxj.
Qñ Dauid debebat cōmitte-
re p'liū/ sp p'sulebat dñm: qui
sp apparebat/ et rñdebat ei/ p-
mittēdo sibi auxiliū/ et ferēdo
i. Reg. xxiij. Apparuit aliqñ
ad testificādū vītātē/ ut incre-
duli credāt. Sic sup chřstū
baptisatū spū sctūs visus ē:
et paterna vox audita ē: Hic
est fili? me? dilect?. Mat. iij.
In trāffiguratiōe/ ut discipuli
crederēt/ apparuit spū sctūs
in nube: p' in voce/ testificās
filiū dei esse. Mat. xvij. Ap-
paruit aliqñ ad p'solādū affli-
ctos. Sic apparuit Jacob
i p'secutiōe esau/ mōstrādo ei
mirabiles visōes. Be. xxvij.
Sic chīs post resurrectio-
nē suā apparuit p'mo Marie
Magdalene afflicte/ deinde
petro/ postea duobz discipulis
eūtibz i emaus. Lu. xli. Ste-
phano i sua passiōe oñdit ce-
los aptos: et ei apparēs seipm
stantē a dextris p'is ostēdit.
Act. viij. Apparuit qñq; ad
tēptandū et pbandū. Sic ap-
paruit abrae/ tēptans eū/ ut
tolleret filiū suū/ et sup vnuz
montiū offerret eū in holo-
caustū. Gene. xxij.

Apparitiōes et reuelatiōes
angeloz q're. s. cap. xi. de bo-
nis angelis.

De incauto aspectu. XIII

¶ De incauto aspectu.

Lap. xv.

Aspectus incautus est
Preceptorum transgressivus.
Lasciviarum incensivus.

a **Aspectus**

incautus est cum transgressionis omnium preceptorum et commissionis omnium peccatorum. Nam prima mulier quam pomus incaute aspexit/transgressa est preceptum domini/gule vitium letaliter committendo. Gene. iii. Quia Cham verenda patris incaute aspexit/transgressus est et incurrit maledictionis effectum. Gen. ix. Timuit abraham ne ex incauto aspectu homicidii sequeretur. idcirco dixit Sare uxori sue: Si viderint te egyptii/occident me/et te observabunt. Gene. xii. Dina volens incaute aspicere mulieres regionis illius/fuit violata a Sichem/et multa homicidia sunt secuta. Gen. xxxviii. Herodes quod salatricem aspexit incaute/caput iohannis promisit/et nequiter adimplerit. Matt. xiii. Mar. vi. Aspectus incautus accedit et fovet lascivias et luxurias/et maxime aspectus pulchritudinis mulierum. Nam filii dei videtes filias hominum/quod essent pulchre uxores quas elegerant acceperunt.

Gene. vi. Judas quod thamar aspexit in bivio/exarsit libidine/et cum ea peccavit. Gen. xxxviii. Dina mephithica cui fuit bat ioseph/oculos infecit/et eius ardens libidine/eum molesta vit. Gen. xxxix. Vidit david incaute mulierem lavantem se: et ex hac adulterium et homicidium perpetravit. iij. Reg. xi. Holofernes iudith pulchram videns et ornata/ab eius pulchritudine fuit captus/et turpis capite truncatus. Ju. x. Videbant duo senes siffannam in pomerio ambulare: et in eius concupiscentia exarserunt. Danie. xiii.

¶ De astutia et calliditate falsa. Lap. xvi.

Astuti sunt/sive dicuntur
Imitatores demoniorum.
Deceptores sociorum.
Simulatores amicorum.
Suppressores subditorum.
Extinctores inimicorum.
Celatores delictorum.

Bruti sunt

a imitatores diaboli/qui primum magis astutiae et calliditatis fuit: et hoc in serpente/qui erat callidior cunctis animalibus terre: qui primam mulierem suam seduxit astutia: et callide non est aggressus virum/qui maior prudentia residebat: ut dicitur.

De astutia et calli. falsa.

Bene. iij. qz sathan corā deo
virtuti z scitanti Job nō po-
tuit derogare: eū callide deci-
pere voluit/ oīa auferendo/ z
nūcios sū venire faciēdo: vt
multiplicato dolore citius p
impatiētiā frāgeret. Job. i.
Astuti sūt deceptores socio-
rū suor/ z aliar etiā psonar:
z sp nouas vias subtilitat/ ad
decipiēdū inueniūt. Sic La-
ban multoties voluit Jacob
deludere/ nūc in vxore/ nūc i
mercede: z sp nouas astutias
exq̄redo. Gen. xxix. et. xxx.
Cū Laban scrutaret omnē
suppellectilē quā habebat ia-
cob/ callide fuit a Rachele il-
lusus. Gen. xxxi. Filij iacob
voluerūt patrē astute decipe:
mittētes ei tunica intinctam
sanguīe/ vt crederet filiū a be-
stīs deuorātū. Gen. xxxvii.
Babaonite nouis astutijs io-
sue z filios isrl' decipe pcu-
rauerūt. Josue. ix. Clariū cir-
cūitū fecerūt pharisei ce-
co nato/ vt eū verbis caperēt
z mōstrarēt mēdacē. Joā. ix.
Astuti sunt simulatores/ sin-
gētes se esse qd nō sunt. Hā-
frēs Dine callide deceperūt
sichē/ z pplm ciuitatis: religi-
onē z amicitiam simulantes.
Gen. xxxiii. Sedechias p-
pheta fecit sibi cornua ferrea

verū pphetā se simulās: z fe-
ellit regē Elchab/ dicēs: Hū-
cornib/ Syriā vētilabis. iij.
Re. xxi. Callide cogitauit
pharisei/ demōstrantes se vel-
le honorare Iesum/ dīcētes:
Magister/ scimus qz verax
es: z viā dei i veritate doces.
Et volentes eū capere in ser-
mone. Matt. xxi. Simile
fecerūt/ cū adduxerūt ei mu-
lierē in adulterio de phēsam.
Joan. viij. Astuti sunt tyran-
ni nouas inueniētes astutias
vt subditos/ alios deprimāt
z occidāt. Sic fecit Pharaō
qui nouas adinuenit astutias
vt filios israel expiaret. Exo-
di. i. et. v. Callide voluit saul
facere occidi Dauid/ simulās
se velle esse cōsanguineū ei/
dans ei filiā in vxorē. i. Reg.
xvii. Sceleratā nouā ac no-
ciuā Jezabel inuenit astutiā/
vt vineā auferret Naboth:
vt eū occidi faceret sine cul-
pa. iij. Re. xxi. Athalia regia
vt regnare posset/ oē semē re-
giū callide interfecit. iij. Re.
xi. Herodes tyrān? impi? cal-
lide cogitauit christū occide-
re/ exq̄redo tps stelle: z postea
vidēs se illū a magi/ in ocē-
tes pueros occidit. Matt. ii.
Astutias subtiles inueniunt
inimici/ vt posset vn? aliū la-

De auaritia et cupi. XIII

perare sic cogitauerunt calli
di Philistei vt faber ferrari?
nō iueniret in isrl: ne fabrica
ret arma vl' gladios: z sic eos
facile superarent. i. Reg. xij.
Quid Absalon inimicabat
Amon: q' ei? sorore oppressit
callide: vt eū occideret: cōi-
uū ordinauit. ij. Reg. xij.
Astute nūcijs Sēnacherib
loq'bat rapsaces alta voce: vt
audiret ppl's q' erat sup mu-
ros: vt timēs ei traderet ciui-
tatē. iij. Re. xviij. Satrape
Persaz inimicātes Danieli
astute pcurauerūt: q' rex face-
ret decretū ptra qd sciebant
Danielē facturū: z sic ipse re-
gi exosus: icurreret penā mor-
tis. Dan. vi. Calliditate q' rū-
dā inimicantiū Paulo in ci-
uitate Lyzozā: vbi Paulum
voluerūt ppli adorare vt deū:
fuit postea Paulus lapidat.
Act. xij. Iudei callide Pau-
lū volebāt educi: quē ipsi pū-
rauerūt occidēdū. Act. xij.
Astuti nitunt' sua scelera oc-
cultare facta vel fiēda aliq' ve-
lamine bonitatis: ne cogno-
scant. Sicut Dauid astute
voluit celare adulteriū pieta-
te: qm misit p Uria: vt cū vx-
ore q'esceret z dormiret. i. Re.
xi. Flephandā astutiā tenuit
Amon: q' volēs violare sozo

rē sub specie egritudinis in-
quitatē celauit. ij. Reg. xij.
Ambitionem regni celabat
astute Absalō sub pietate iu-
dici dicēdo causatib: Quidē
mibi sermones tui boni z re-
cti: sed nō est q' te audiet a re-
ge cōstitut. ij. Reg. xv. Duo
senes sub p'textu iudici iniq-
tatē pessimā celauerūt. Dā. iij.

**De auaritia z cupiditate
terrena. Cap. xvij.**

Auari sunt
Iurgioz materiā exqrētes.
Thesauroz pecuniam appe-
tentes.
Iudicioz iusticiā puerētes.
Sacrilegioz nequitia com-
mittentes.
Occisoz malitiā incurrētes.
Proditoz peritiā exercētes.
Punitoz tristitiā sustinētes.

Auari et

a amātes diuitias sūt
l'igiosi et discoli.

Sub cui' figura Layn/ q' in-
terptat possessio/ abel- fratre
suū occidit. Gen. iij. Prope
nimia substātiā abraē z loth/
nō potuerūt habitare simul:
ppter pastoz iurgia vtriusq;
Gen. xij. Locupletato ysa-
ac pastores sui z cōuicinozū
iurgia inceperūt. Gen. xxvi.

D

De auaritia et cupiditate

Propter hanc causam saluator
noster noluit se intrinsece de
diuisione terrene hereditatis:
cum tamen super hoc fuerit requisitus.
Lu. xij. Auari nunquam temporalibus
satiantur: sed semper acquirere et congregare nituntur. In cuius figura dicitur
cain edificasse ciuitatem enoch
nomen filii sui: et non Abel. Quia
seci et pauperes christiani nolunt hic
habere manentem ciuitatem: sed
futuram inquirunt. Gen. iij. Ob-
tenta victoria de arphaxat: na-
buchodonosor alia regna cu-
piuit. Judith. i. Adolescens
iuuenis qui semper inhiabat ad
plura: recessit tristis: cum audi-
uit a domino quod non solum plura non
quereret: sed relinqueret acquisita.
Matt. xix. Contra illos qui bo-
na temporalia congregare nituntur: di-
xit christi similitudinem dicens: cuius
ager fructus vberes afferebat.
Lu. xij. Propter auaritiam qui-
stuariorum qui amplius volebant ac-
quirere: factum est ut Paulus et
Silas fuerint missi in carcerem:
atque virgine cecidi. Act. xvi. Ex
auaritia vltiori congregandi pe-
cuniam Demetrius nomine argen-
tarius seditionem in Paulum
concitauit. Act. xix. Auari cu-
piditate ducti: pervertunt rectum
iudicium: et veritatem in falsitatem
commutant. Ideo dixit Ietro
Moysi: Elige tibi de omni ple-

be viros sapientes: et deum time-
tes: et qui oderint auaritiam. quasi
diceret: tales non pervertunt veri-
tatem. Exo. xvij. Balaam sedu-
ctus auaritia: benedictionem po-
puli in maledictionem pervertit.
Nu. xxij. Filius samuelis secu-
ti sunt auaritiam: ut iudicium per-
uerteret. i. Re. viij. Clineana-
borth fuit causa quod falsi testes pro-
ducti fuerint contra eum. iij. Reg.
xxi. Per pecuniam corrupti cu-
stodes sepulchri mentiti sunt
dicentes: Quia corpus christi pro
discipulos sublatum fuerat.
Mat. xxvij. Felix preses spe-
rabat a Paulo pecuniam reci-
pere: ideo eum vinculis tenuit.
Act. xxij. Auari clerici si-
moniam committunt: et oblationes
requirunt. unde pauci sunt hodie cle-
rici: qui faciant oblationes populo pro-
hiberi: sic qui perant templi operibus
faciebant. Exo. xxxvi. Sierzi
propter auaritiam vendidit curatio-
nem Naama: quam Helise fecerat
gratis: munera recusando.
iij. Re. v. Menelaus propter
pecuniam quam promissit Andro-
nico: habuit sacerdotium. iij.
Macch. iij. Sacerdotes pro-
pter auaritiam permittebant vendi
in templo onera et colubas. Mat.
xxi. Auari propter suam cupidita-
tem incurrunt mortem. Nam achi-
or cupiditate ductus: tulit de

De verbi dei audi. xv

anathemate iericho: iō fuit la-
pidatus. Josue. vii. Habal q̄
nūcijs Dauid fuit nimis aua-
rus/ vere totā substantiā z vi-
tā pdidisset/ nisi ppter largi-
tate p prudentiā vxoris eua-
sisset. i. Re. xxv. Quia semel
ex auaritia exiit seruos req̄-
rere/ fecit eū Salomō occidi
iij. Re. ij. Propter hāc causā
dixit iudas cōmilitonibz suis
Nō cōcupiscatis spolia: quia
bellū ē vos est. q̄si dicecet: qz
si cōcupiscitis/ faciliter occi-
dimini. i. Macha. iij. Obsi-
dētes turres corrupti pecu-
nia/ dimiserūt q̄sdā: iō sūt oc-
cisi. ij. Mach. x. Credit iude-
os corruisse i plio: qz inuenta
sunt donaria idolorz sub tuni-
cis iterfectoz. qd phibebat
eis. ij. Macha. xij. Auari vt
pecuniā habeāt/ pditiōes ex-
ercēt: z amic⁹ supplātat ami-
cū. Nā Dalila ppter pecuniā
Sanfonē tradidit: quē prius
diligere ostēdebat. Judi. xvi
Judas scarioth ppter cupi-
ditatē decime/ quā pdidit de
vngēto/ christū tradidit z vē-
didit: a q̄ tot z tāta receperat
bñficia. Matt. xxvi. Auari
sunt grauitē puniēdi z corri-
gendi a plato: z grauitē pu-
niunt a deo. Nam precipua
occasio reprobatiōis Saul

videt fuisse cupiditas/ quā ha-
buit i preda Hamelech. i. Re.
xv. Opprimentes alios per
vsuras z exactiones/ Fleemi-
as grauitē increpauit. Flee-
mie. i. Ptolemeus vitupera-
uit Alexandrū: qz regnū ei⁹
p auaritiā cōcupiuit. i. Ma-
cha. xi. Acerbe est punire di-
ues epulo/ q̄ fuit de micis pa-
nis Lasaro auarus. Lu. xvi
Emptores boum z villaz. i.
mobiliū z immobiliū/ sunt
exclusi a cena magna quā do-
minus pparauit. Luc. xiiij.
Terribiliter punita est aua-
ritia Ananie z Zaphire per
aplm Petrum: qz subitanea
morte occubuerūt. Act. v.

De verbi dei auditu. Cap. xviij.

Audiri debet verbum dei
Cum fidelitate credendi.
Cum sinceritate reuerendi.
Cum assiduitate adimplēdi.
Cum voluntate penitendi.
Sine impietate resistendi.

Audi de

a bet verbū dei cū cre-
dibilitate z fide. Iō
cū Harō verba dñi locutus
fuiſſet ad pplm/ credidit po-
pulus oīs: z pni adorauerūt.

D ij

De verbi dei auditu.

Exo. iij. Post aduentū spūs
scī multi q̄ audierunt verbū
dei/crediderūt: et creuit ecclia
Act. iij. Bentes audiētes q̄
Paulus et Barnabas p̄dica-
rēt/ gaudiū sunt et crediderūt.
Act. xij. Paulo et Barnaba
p̄dicatibz. Ieconij audierūt:
multi cū auditate crediderūt.
Act. xij. Intrāte Paulo in
synagogas beroe. assiderunt
multi cū auditate q̄ credide-
runt. **Act. xvij.** Audiri debz
verbū dei cū reuerētia et de-
uotione cordis et gestus. **Jo.**
Eglon rex statim surrexit et
solio/qū **Ayoth** dixit ei: Uer-
bū dei habeo ad te o rex. ma-
ximā reuerētiā exhibēs ver-
bo dei. **Judi. iij.** **Hely** docuit
Samuelē/vt referēter dice-
ret: Loq̄re dñe: qz addit ser-
uus tuus. **i. Reg. iij.** Legit **Es-**
dras verba legi a mane vsq̄
ad mediā diē: et aures populi
erāt erecte ad libzū. **ij.** **Esdre**
vij. **Best** **Heemie**. **vij.** Reue-
rēter audiebat **Maria** soror
Marthe: q̄ sedēs sec⁹ pedes
dñi/audiebat verba illi. **Lu-**
ce. x. Loq̄bat̄ **Iesus** docēs
in tēplo: et oīs ppl̄s suspēsus
erat/audiēs verbū ei. **Luce**
xix. Rep̄hendētes se discipu-
li de ignorantia cognitionis
ebz/dicebāt adinuicē: **Nōne**

cor n̄m ardēs erat in via/dñi
loqueret nobis: **Luc. xxiij.**
Predicāte **Philippo** in **Sa-**
maria/intēdebāt turbe deuo-
te his q̄ dicebant̄ ab eo. **Act.**
vij. Audire v̄bū dei nōn suf-
ficit/nisi hō adimpleat op̄e il-
lud qd̄ audit. **Jo.** dixit ppl̄s
Moyſi: **Dia** verba q̄ locut⁹
est dñs/faciam⁹. **Exo. xvij.**
Job dixit dño: **Auditū** auris
audiui te. et post pauca: **Ego**
penitentiā in fauilla et cinere
Job. xlij. et **vi.** **Herodes** licz
pessim⁹/audiebat tñ **Joānē**
et audito eo multa faciebat.
Mat. vi. In fine sermonis
i mōte dixit **Iesus**. **Dñs** qui
audit v̄ba mea et facit ea/ simi-
labit̄ viro q̄ edificauit domū
suā supra firmā petrā. **Mat.**
vij. **Mulier** dicēti: **Beatus**
vēter q̄ te portauit. dixit **chri-**
stus: **Bti** q̄ audiūt verbū dei
et custodiūt illō. **Lu. xj.** **Esto**
te factores verbi et nō audito-
res tñ. **Jac. i.** **Audit⁹** verbi
dei p̄uerti facit pctōrē ab er-
rore vie sue. **Ideo** dixit dñs
Hiemie: **Noli** subtrahere
verbū/si forte audiāt et cōuer-
tant̄. **Hiere. xvi.** **Uerbū** p̄di-
catōis **Jone** venit ad regē: et
p̄uertit eū/ et ppl̄m toti⁹ ciui-
tat̄ **Minuen**. **Jone. iij.** Post
p̄dicantē **christū** in nauicula

De auiditate mulie. XVI

Petrus et alij relictis oib; se-
cuti sunt eu. Lu. v. Uidentes
discipuli q; p pdicatione co-
uertebant infideles dixerunt
multitudini: Non est equum
nos derelinqre verbu dei/et
ministrare mensis. et tñ ille mē
se erat pauperu et viduaz. vt
ostēderent q; pdicatio verbi
dei/ad hoies cōuertēdū/pua-
let opib; miscdie corporalis
Act. vi. Quia eunuchus au-
diuit verbū dñi a philippo/
puerius et baptizat⁹ est. Act.
viii. Predicatio Petri et am-
monitio angeli/ Corneliū
puerterūt. Act. x. Lidia pur-
puraria ad pdicationē Pauli
est cōuersa. Act. xvi. Paulo
loqnte de resurrectione mor-
tuoꝝ/ Dionysius Arriopagi-
ta credidit. Act. xviii. Audi-
re verbū dei nolūt mali et in-
corrigibiles/ ne conuertant.
Iō dixit Moyses dño: Fi-
lii israel nō me audiūt: et quō
audiet me Pharaō? Exo. vi.
Rex Achab noluit audire
Michēā pphetā: q; nō pro-
phetauit ei/ nisi malū: sic ipse
merebat hīc. iij. Re. xxi. Di-
xit dñs ezechieli: Dom⁹ isrl
nolūt audire te: q; me nolūt
audire: q; dom⁹ exasperans
est. Ezech. iij. Iudei obtura-
uerūt aures suas/ vt nō audi-

rēt stephanū: et audientes dis-
secabāt cordib; suis. Act. vii.
Cū audissent quidaz Paulū
de resurrectione mortuoꝝ/
irridebant eum. Act. xvii.

De auiditate mulierū.

Caput. xix.

Auide sunt mulieres in
Uetitoꝝ prohibitione.
Filioꝝ impetratione.
Benitoꝝ prosperatione.
Sublimoꝝ cumulatione.
Secretorum reuelatione.
Inimicoꝝ vindicatione.
Gaudioꝝ secretorum enarra-
tione.

Uide sūt

a mulieres semp desi-
bi phibitis: et ampli⁹
desiderāt vetita. Ideo pma
mulier de cōcessis fructibus
comedisse non legīt: nec eos
desiderasse: sed solū vetitū cō-
cupiuit: et viro suo attulit ad
comedendū. Gen. iij. Uxoꝝ
Loth voluit ptra phibitio-
nē post tergū respicere: et ver-
sa ē in statuā salis. Gen. xix.
Dina plicentiā pñis et fratrū
voluit videre mulieres regio-
nis illi⁹: et oppssa ē a Sichē.
Gen. xxxiiij. Quid ergo de
illis que volunt videre viros
et videri ab eis? Dñā cui ser-

D iij

De auiditate mulierū.

uiebat Ioseph/ quia sciebat adulteriū a naturali lege fore p̄bicitū/ auide sollicitabat eū ad peccandū. Gene. xxxix. Auide sunt mulieres h̄c filios/ vt carerēt sterilitatis obprobrio. Jō Sara ita desiderabat filios/ q̄ poti⁹ voluit abraā habere filios de ancilla/ q̄ nō habere: credēs de se nunq̄ posse filios generare. Gen. xvi. Filie Loth poti⁹ voluerūt h̄c filios de patre p̄prio/ q̄ filios nō h̄c. Gen. xix. Rachel vidēs sororē fecundā/ dixit marito: Da mihi liberos/ alioquin moriar. Gene. xxx. Anna desiderio habēdi filios flebat/ r nō capiebat cibū. i. Re. i. Mulier desiderabat illā mulier proptiū filiū/ q̄ rapuerat alienū. iij. Re. iij. Auide sūt mulieres de p̄fectibz r p̄speritatibz filiorū. Jō mulier Sunamitis voluit ire ad Heliseū/ p̄suscitatiōe filij: q̄nis vir ei⁹ plenā licetiā nō p̄cessisset. iij. Re. iij. Uxor Tobie q̄tidie respiciebat viā/ vt videret filiū p̄sperē veniētē. Tob. x. Mulier chanaanica sic feruide desiderabat filie sanitatē/ q̄ dominū pluries p̄ ea rogauit: r plura obprobria sustinēs/ nō destitit donec qd̄ petierat in

petrauit. Mat. xv. Dat filiōz zebedei sic auida fuit p̄ filiorū p̄speritate/ q̄ accessit ad iesū/ r petijt filios añ laborē remunerari. Mat. xx. Auide mulieres poscūt h̄c possessionē gloriā. Jō ara filia caleph obtinuit trā irriguā: q̄ suspirans affectuosissime postulauit. Jos. xv. Ita concupit Jezabel vineā naboth q̄ fecit eū iniuste lapidari. iij. Re. xxi. Athalia concupiscēs gloriā r possessionē regis/ oē semē regni/ excepto Joas abscondito interfecit. iij. Reg. xi. Auide sūt mulieres scire secreta viroz: r q̄nto magis eis occultant/ eo amplius scire desiderāt: s̄ nullū secretū p̄tinēt. Un̄ vxor Sāsonis tātū institit/ q̄ ei sanson reuelauit secretā r p̄positionē obscurā/ quā parētibz noluit reuelare: q̄ eā postea p̄palauit. Judic. xiiij. Dalila sua īportunitate demisit Sāsonē/ vt ei fortitudinis sue secretū p̄aderet: qd̄ scitū philisteis postmodū reuelauit. Judi. xvi. Auide sūt mulieres ad v̄dictā: r nō parēt: nisi vlciscant. Un̄ Hester nō fuit p̄teta de vindicta/ Almā suspēsi/ r. cccc. viroz occisoz: s̄ in crastinū fecit ceteros trucidari. Hest. ix. He

De auxilio dei. XVII

rodias sic desiderabat vindi-
ctā de Joāne/q̄ dixerat ē eā
q̄ magis elegit petere caput
ioānis/ q̄ dimidiū regni sui.
Mar. vi. Matt. xiiij. Dixit
ch̄s x̄plū de vidua/ q̄ mul-
tū fuit molesta iudici/ vt eā d̄
aduersario vindicaret. Luc.
xviiij. Aliud sūt mulieres/se-
creta gaudia sui cordis expri-
mere/ z alijs reuelare. Un̄ in
terrogata rebecca si vellet ire
cū seruo Abraam ad maritū
suū: leticiā volēs oñdere nō
dixit/ si placet vobis: s̄ letāt
dixit/ vadā. Ge. xxiiij. Pu-
ella noīe rhode/ p̄ gaudio n̄ ape-
ruit petro veniēti de vincu-
lis: s̄ q̄ petr⁹ adesset/ letanter
cucurrit itro statim nūciare.
Actuū. xij.

De auxilio dei. La. xx.
Auxiliū petendū est a deo:
quia solus auxiliator
In tribulatione.
In temptatione.
In contemplatione.

p Rimo auxi-
liat deus in tribulatiōe
positis. Ps. Da nob̄ auxiliū
de tribulatiōe. Et h̄ tripliciter.
Cōseruādo siue defendēdo.
Ps. Mittat tibi auxiliū de
sc̄rō: z de sion tueat te. Esa. l.

Dñs de⁹ auxiliator me⁹: z iō
nō sū p̄fusus. Itē p̄fortādo.
Ps. Quā⁹ cū mea auxilia-
bit ei. Itē spem gl̄ie donādo
Ps. Deus auxilij mei: z spes
mea i deo ē. Auxiliator de⁹ i
pugna tētatiōis. ij. Pa. xxxij
Cū senacherib̄ brachiū car-
neū ē nobiscū: dñs de⁹ n̄r au-
xiliabit n̄r. Itē hostes debel-
lādo. Esa. xxxi. Egypt⁹ hō z
nō de⁹: z equi eoz caro/ z nō
spūs. Inclinabit dñs manū
z corruet auxiliator/ z cadet
cui p̄stat auxiliū. p̄p̄ h̄ dice-
bat Esa. Ecce dñs de⁹ auxi-
liū meū: q̄ ē q̄ me p̄tēnet. Itē
corroborādo. ij. Para. xxvi.
Egressū ē nomē D̄zie. p̄cul:
eo q̄ auxiliaret ei dñs/ z cor-
roborasset illuz. Auxiliator
de⁹ i p̄tēplatiōe. Deut. penl.
Brūs es tu isrl: q̄s filiis tui
pp̄le/ q̄ saluaris in dño: scutū
auxilij tui/ z gladius gl̄ie tue.
Itē gr̄az i fundēdo. Heb. iij.
Aldeam⁹ cū fiducia ad thronū
gl̄ie ei⁹: vt miscōiaz p̄seq̄-
mur z gr̄iā in auxilio opor-
tuno. Itē mittendo. Ps. Le-
uauit oculos meos in mōtes/
vnde veniat auxilium mihi.
Itē cōcupita z petita ad libi-
tū faciēdo. Ps. Brūs vir cu-
us auxiliū ē abste. Brūs ei
est/ cui oīa optata succedunt.
D iij

De baptismo christianorum.

¶ De baptismo. Cap. xxi.
Baptismus christianorum est
Demonstratus in figuris.
Propheatus in scripturis.
Roboratus Christi curis.

b Baptismus

figuratus fuit in figuris
antique legis. Nam figura
tus fuit per mare rubrum in quo
filii israel liberati sunt. i. christia
ni: et Pharaon. i. diabolus cum
suis sequacibus est submersus.
Exodi. xiiij. Per aquam signa
bat baptismus in quam Heli
zeus misit sal. i. christus gra
tia: ut eius sceleritas sanaret.
iiij. Reg. x. Septena lotio
Naama in iordane quae enim mu
davit a lepra signat septem do
na spiritus sancti mundantia ho
minem baptizatum. iiij. Reg. v.
Baptismus prophetatus fuit in
scripturis a prophetis antiquis
novis. Nam de eo prophetavit
Ezechiel dicens: Effundam su
per vos aquam mundam ut mu
dabimini ab omnibus inquinamen
tis vestris. Ezechiel. xxxvi.
Joannes baptista eximius pro
phetarum prophetavit et predicavit
baptismum: et incepit eum: et christi
baptismum prophetice nuntiavit.
Matt. iij. Baptismum consecra
vit et approbavit christus quoniam
baptizatus est a Joanne: et spi

ritus sanctus apparuit in colum
be specie: ut aquis virtutem tri
bueret salutare. Matt. iij. et
Lu. iij. Precepit christus ba
ptismum fieri de necessitate
cum dixit: Nisi quis renatus fue
rit ex aqua et spiritu sancto non tra
bit regnum celorum. Jo. iij. Pre
dicari etiam voluit christus ba
ptismum: et formam baptizandi
tradidit dicens: Euntes doce
te omnes gentes baptizantes eos
in nomine patris et filii et spiritus sancti.
Mat. xxviii. In baptismo et
fide ostendit christus esse salu
tem nostram dicens: Qui credide
rit et baptizatus fuerit salvus
erit. Mar. xvi.

¶ De benedictione dei ad
hominem. Ca. xxii.

Benedictionem dei recipiunt
Coniugiorum perfecti obser
vatores.

Preceptorum subiecti execu
tores.

Flagellorum electi supporta
tores.

Ardorum accepti operatori.
Deutorum dilecti hospitato
res.

Benedixit

b de existens in ma
trimonio ad filios
percedum. sic benedixit Ade et

De benedicti. dei. XVIII

Eue/dicēs: Crescite et multi-
plicamini. Gen. i. Hec etiā et
filijs ei⁹ bñdixit/dicēs: Cre-
scite et. Gen. ix. Bñdixit de-
us obediētibus pcepto eius: iō
dixit ad Abrahā: Egrederere:
bñdicā tibi: et magnificabo
nomē tuū. Gen. xx. Ascēsu-
rus i celū saluator/eduxit di-
scipulos i Bethaniā in mon-
tē oliueti: q̄b obediētibus ele-
uatis manib⁹ bñdixit. Lu. vi
ti. Bñdixit de⁹ tribulati⁹ tri-
bulatiōes paciēter portantibus.
Sic bñdixit de⁹ Abrahā de
Ismaele eiecto et tribulato/
dicēs: Ecce bñdicā ei⁹: et auge-
bor: et multiplicabo eū valde.
Gen. xvij. Job bñdixit: qz
paries fuit: et restituit ei dupli-
cia. Job. xlij. Bñdixit deus
iustis et bñ opantibus: augēdo
eis bona tpalia et spūalia. sic
bñdixit Isaac: et ibat pficiēs
Gen. xxvj. Jacob luctatur⁹
cū angelo dixit: Nō dimittā
te/nisi bñdixeris mihi. et bñdi-
xit ei i eodē loco. Gen. xxxij
Opib⁹ manūū iob de⁹ bñdi-
xit: et possessio ei⁹ creuit i ter-
ra. Job. i. Desiderāda est illa
bñdictio/ quā datur⁹ est dñs
iustis/ et bñ opantibus in die iu-
dicij/ dicēs: Venite bñdicti
patris mei: percipite regnū.
Mat. xxv. Bñdixit de⁹ reci-

piētibus sc̄tōs hoīes/ vel sc̄tās
reliq̄as hospicio. Sic dixit
iacob ad laban: Hodicū ha-
buiſti anteq̄ venire ad te: et
nūc diues fact⁹ es: et bñdixit
tibi de⁹ ppter aduentū meū.
Gene. xxx. Propter ioseph
bñdixit de⁹ domui egypti: et
multiplicauit in oīb⁹. Gene.
xxxix. Habitatione arca dñi
in domo obededō trib⁹ mēsi-
bus: et benedixit de⁹ domui
obededom. ij. Re. vi.

¶ De benedictione hoīs
ad deum. Ca. xxiij.
Benedicere debet hō deo p
Superatione decertationū
Acquisitione illustrationū.
Adeptione perfectionum.
Promotione prelacionū.
Effusione orationum.
Euasione tribulationū.
Cognitione retributionū.

b Benedicere

debet hō deo p obtēti⁹
victorijs corpaliū et spūaliū
inimicorū. Iō melchisedech
occurrēs Abrahā post victo-
riā quā habuerat ip̄e de q̄ttu-
or regib⁹/ dñz p obtēta victo-
ria bñdixit. Ge. xiiij. Obten-
ta victoria de Zizara/ delbo-
ra et barach cecinerūt dicētes
Qui sp̄ore obtulistis aīas ve-

D v

De benedictiōe hoīs.

stras de israel ad periculū/be
nedicite deo. Iud. v. Post vi
ctoriā quā habuit David de
Golia/ōz fecisse ps. Bñdi
ctus dñs zc. i. Re. xvij. ps.
cxliij. Ozias pnceps videns
Judith cū capite Holofer
nis/bñdixit deū. Judit. xij.
Obtēta victoria/ z edificato
altari sub Iuda machabeo/
bñdixit ppl's dñz. i. Mach.
iij. Heliodoro volente spolia
re tēplū/sz terribiliter flagel
lato/bñdixerūt deū. ij. Mach
iij. Bñdicere deū hō debz p
acq̄sita vel acq̄reda sapiētia.
Iō cū audisset Myra verba
Salomonis/ait: Bñdictus
de? q̄ dedit david filiū sapiē
tē. iij. Reg. v. Cū aperuisset
librū Esdras /yt instrueret
pplm/bñdixerūt dñō ipse et
ppls. Ace. viij. Tobias iſtru
ens filiū/sapiētiā docēs/in
ter cetera dixit ei: Omni tpe
bñdic dñō. Tob. iij. Dani
el q̄ accepit sapiētiā z reuela
tiones a deo/ait: Benedic?
de? q̄ dat sapiētiā. Daniel. ij.
Benedicere debet hō deo p
cōplemēto z pfectiōe cuiusli
bet opis boni. Sic Salo
mon edificato tēplo bñdixit
deo/ q̄ dedit gratiā cōplendi
opus suū/dicēs: Benedictus
dñs de? isrl: q̄ locutus est ad

David patrē meū zc. iij. Re.
viij. Cōpleto muro Hierlm
sub Esdra z Heemia dixerūt
lenite: Surgite/benedicite
deū nrm ab eterno. Ace. ix.
Cōpleta pmissiōe/sacer Sy
meoni a spūscō: accepit iesū
z bñdixit deū dicēs: Hic di.
Lu. ij. Bñdicere dz hō deo
in electiōe z pmoitiōe boni p
lati z iusti pncipis. Iō facto
pncipe Elaph/ ad cōfitendū
dñō sequit: bñdic? dñs zc. i.
Para. xvi. Videns Esdras
animū Artaxerxis regis eē
bonū/dixit: Bñdic? de? pa
trū nroz/ q̄ dedit h in corde
regis. i. Esdre. viij. Bñdicere
debet hō deo oꝛone/ z maxie
ī ecclia. Iō Sara filia ragu
elis oꝛādo dixit: Benedicū
nomē tuū de? q̄ cū irat? fue
ris/ miscdiāz facis. Tob. iij.
Post ascensionē dñi erāt in
tēplo discipuli oꝛātes z bñdi
cētes deū. Lu. xxij. Bene
dicere debet hō deo/ p enasio
ne tribulationū. Iō Raguel
z vxor ei? vidētes q̄ demon
Tobiā nō vexaret/ dixerūt:
Bñdicim? te dñe deus isrl:
q̄ nō cōtigit nobis yt puta
bamus. Tob. viij. Ananias
z socij liberati a flāma forna
cis/benedixerūt dñō. Et si
milit nabuchodonosor deus

De benedicti. hois. XIX

peoz liberatiōe plurimū benedixit. Dani. iij. Petr^o apostolus tribulationes patiens dicebat: Benedictus deus et pater dñi mei Iesu christi: pater misericordiar/ et de^o totius consolationis: q̄ cōsolat nos in omni tribulatiōe nra. i. Petri. i. Benedicere debz hō deo p receptis bñficijs gr̄as referēdo. Jō Raguel sollicitè monuit Tobia et filiā/ ut preceptis beneficijs benedicerent deū celi/ et oīa ei⁹ beneficia et mirabilia narrarēt. Tob. x. De recuperato visu/ et audis sermonib/ raguelis/ Tobias dñm benedixit. Tobie. xij. Nachabe⁹ et q̄ cū ipso erant audientes auxiliū a dño sibi missus/ benedixerūt dñm. ij. Macha. vi. Zacharias recepta prole/ et soluto vinculo lingue ei⁹/ pphetavit dicēs: Benedictus dominus deus israhel. Luce. i.

¶ De benedictione hois ad hominē. Cap. xxiiij.

Benedicere debet homo
Bellozū victoribus.
Benitorū pignoribus.
Hospitorū cultoribus.
Egenorū benefactoribus.
Bonozū actoribus.

b Enedicere

dz hō hōi pacq̄sita victoria. Jō Delchisedech benedixit abrae reuertēti cū victoria: q̄ fuerat p iusticia pliatus. Gene. xiiij. In cārico p victoria habita de Zizara dz Bñdicta inter mulieres Jabel. Ozias pnceps ppli dixit ad Judib/ q̄ decapitauerat holofernē: Benedicta tu es filia a dño deo excelsio p̄ rē. Judith. xij. Benedicere debet homo filijs suis et ppinquis. Plente Esau/ dixit pater ei⁹: In roze celi et pinguedine terre desup erit benedictio tua. Gene. xxvij. Jacob bñdixit filio Ioseph/ et duobus filijs eijs/ dicens: Benedicat d⁹ pueris his. Et post modicū benedixit oīb/ filijs suis. Gene. xlix. Raguel benedixit filiā/ tradens eā Tobie/ dicēs: Deus sit vobiscū qui cōiungat vos/ et impleat benedictionē. Tob. vij. Benedicere et salutare debet homo hospites suos. sicut Pharaon postq̄ Ioseph introduxit patrē suū Jacob/ benedixit ei/ interrogans eū de tempore vite sue. Genesis. xlvij. Raguel osculatus Tobiam hospitem suū/ p̄ gaudio fle

De benedictiōe hoīs.

uit/z ait: Bñdictio sit tibi fili mi: qz boni z oprimi viri es fili? Tob. viij. Sabelus inueniēs Tobia hospitē in domo raguelis bñdixit fili mō. Tob. ix. Ueniēte maria ad domū helisabet/z salutata ea/exclamauit Helisabet/dicēs Benedicta tu in mulieribz/z bñdictus fruct? ventris tui. Lu. i. Bñdicere debēt plati subditos suos. Jō dixit dñs Moysi: Sic bñdices filios isrl: Bñdicat tibi dñs deus tuus. z custodiat te. Num. vi. Excedēs manū Harō ad populū/benedixit eis. Leui. ix. Nō solū plati boni/sed etiam mali debent bñdicere subditos suos. Jō dixit Balaam Ad bñdictionē adduct? sum bñdictionē prohibere nō valeo. Num. xxviii. Cōuertit Salomon faciē suā: z benedixit omni israhel: z oīs ecclia stabat. iij. Reg. viij. Cū Dauid obtulisset holocausta/benedixit pplo in nōmīe dñi. i. Para. xvi. Bñdicere debent pauperes benefactoribz suis. Ideo dixit Moyses pplo: Nō pernoctabit apud te pignus paupis: vt dormiēs in vestimēto bñdicat tibi. Deute. xxiii. Noemi vidēs qz boos benedixit Ruth nurui sue

z pauperi z vidue/bñdixit ei dicens: Bñdictus sit a dño: qz gratiā quā prebuerat viuis/seruauit z mortuis. Ruth ij. Benedicere debet hō bñ operātes/z scā opa facētes. Ideo Josue dixit Rubenitis z Sadditis: Fecistis oīa q̄pcepit vobis Moyses. Et sequit? bñdixit eis. Jos. xxij. Quia Ruth caste vixerat/et bene fuerat operata: Boos bñdixit ei. Ruth. iij. Heli sacerdos benedixit Helchane z vxori eius/orantibz offerētibz in tēplo. i. Reg. i. Nūcia tū est dauid/qz viri Jabes galad sepelissent Saul mortuū: dixitqz ad eos: Bñdicti vos a dño: qui fecistis misericordiā hāc cū dño vřo saul: z sepelissetis eū. ij. Reg. ij.

¶ De benignitate dei.

Cap. xxv.

Benignus est de? exorātibz pro alienis delictis. Tolerantibz z habenis astrictis. Opantibz celi cenis ascriptis. Decertantibus/sed effrenis deuictis. Jam peccantibus/z penitentibus delictis. Egrotantibus morbi penis afflictis.

De benignitate dei. XX

Enignus

B est deus orantibus p
pctoribus. Un abrae
petenti dno/ vt pceret sodo/
mitis: q cu multa fiducia loq
bat/ sp benigne rñdit. z quis
Abraa visus fuisset hoibus
iporun? dñs ei qd petebat/
benigne pcessit: vt lucide po
nit Gen. xviij. Dixit dñs mo
si. Cerno q ppl's iste dure cer
uicis ē: dimitte me vt irascat
furoz me? ptra eos/ z deleam
eos. qsi benigne diceret: tu te
nes me benigne p eis orādo
Exod. xxxij. Silia dicebat
Hieremie oranti p pple/ quē
volebat ppter pctā delere.
Diere. vij. Benign? est dñs
tribulationē sustinētib. Iō
fugiēti iacob irā fratris/ dñs
benigne apparuit: z reuertē
tē benigne ab insecutiōe de
fendit. Gen. xxxij. Loqbat
dñs Moysi vt amico: z ipm
a detractorib pluries libera
uit. Num. xij. z xiiij. Helie an
gustiato coruus panes z car
nes dei cū benignitate fere
bat. iij. Re. xvij. Eidē Helie
fesso z tribulato/ de? panē et
aquā p angelū destinauit. iij.
Reg. xix. Cū azaria z socijs
ei? i fornace vidit Nabucho
donosor qrtū simile filio dei

ad pbādū q sp de? ē cū tribu
lat/ tribulatiōez sustinētib pa
tiēt. Dan. iij. Danieli exñti i
lacu leonū/ de? benigne mi
sit coccinū p Abacuk de lōgi
quo. Dan. xiiij. Discipulis d
Christi recessu tribularis/ ipe
spñ paracletū pmisit z dedit
Joā. xiiij. Act. ij. Petrū flu
ctuantē in mari/ dñs eum be
nigne de fluctibus liberauit.
Mat. xiiij. Stephano posi
to i tribulatiōe martyrij/ dñs
benigne celū apertū/ z seipm
oñdit. Act. viij. Joānes exi
stens in Patmos/ a deo est
multis reuelatiōib p solatus.
Apoc. p totū. Susanna exi
stes in maximis tribulatiōib
z piculo mortis/ de? eā mise
ricorditer p Danielē libera
uit. Dan. xij. Latronem cla
mantē in suis tribulationib
psolat? est eū dñs/ dicēs: Ho
die mecum eris in paradiso.
Lu. xxij. Jonā q deglutit?
fuit a pisce/ dñs misericordi
ter liberauit: vt dicit Jone. ij
Ex his oib colligit benigni
tas dei oipotētis. Benign?
est de? iustis z recte viuētib.
Iō iacob q fideliter fuerat/
fiducialiter dicebat: Non di
mittā te/ nisi bñdixer? mibi.
benigne bñdixit ei Ge. xxxij
Ezechias rex dixit: Dñs p

De benignitate dei.

pitiaabit cunctis/ q̄ i toto corde
qrūt deū. ij. Para. xxx. Vi-
sit dñs benigne angelū Ra-
phaelē: q̄ Tobīā duxit inco-
lumē/ z reduxit. Tob. v. vsq̄
ad. xij. Magdalenā (pio opi-
intendēti) ch̄s benigne disci-
pulis murmurantibz excusa-
uit. Mat. xiiij. z. xxvi. Exau-
diuit dñs innocentē Susan-
nā: z benigne eā ab iniustis
senibz liberavit. Dā. xij. Di-
scipulos iustos ch̄s benigne
defendit tpe passionis/ dicēs:
Si ḡ me q̄rit/ sinite hos abi-
re. Q̄nta benignitas. Jo.
xviij. Benign⁹ est dñs p̄lian-
tibz p̄ iusticia/ eos p̄fortando
z adiuvando. Ideo obedivit
dñs voci Josue/ dicēti: Sol
cōtra gabaon nō mouearis.
Josu. x. Bedeoni dedit beni-
gne bis signū i vellere/ q̄ de
hostibz victoriam obtineret.
Judi. vi. Machabe⁹ z q̄ cū
eo erāt/ bis a deo auxiliū acce-
perūt. i. Mach. x. Benign⁹
est dñs pctōribz: z specialiter
volētibz penitere. iō benigne
pepercit David p̄fūcti pctm̄
cū a Hathan extitit rep̄hen-
sus. vi. dñ. ij. Re. xij. Licz po-
steri David multipliciter pec-
carēt: tñ dñs multoties pep-
cit eis. iij. Re. xvij. Prepara-
uit dñs piscē/ q̄ recepit Jonā

q̄uis iuste ex inobediētia p̄-
nirēt. Jone. ij. Statim post
vocationē matthei/ benigne
cū pctōribz māducauit. mat-
ix. Mar. ij. Lu. v. Magda-
lene pie pctā pepcit: z a mur-
murāte phariseo eā defendit.
Lu. viij. Exēplū christi de fi-
lio p̄digo/ maximā ch̄i beni-
gnitatē ad pctōres ostendit.
Lu. xx. Zachæus publican⁹
q̄ christū desiderabat videre
benigne fuit a dño visitatus.
Luc. xix. Latroni petēti sui
a christo memoriā/ in breui p̄-
misit tpe paradīsum. Luce
xxij. Magna pietas ch̄i/ pe-
trū ter negantē nō abiecit: sz
pori⁹ benigne respexit. Lu.
xxij. Thomā nō credentem
nō repulit/ sed se tangi z pal-
pari p̄misit. Joan. xx. Sau-
lū p̄secutorē benigne p̄stra-
tū/ cecavit pariter z cōuertit.
Act. ix. Benign⁹ est dñs de-
bilibz z infirmis/ eis sanitatē
largiēdo. Nā circūibat iesus
totā galileā/ sanās omnē lan-
guorē z infirmitatem: qd̄ nisi
fecisset/ multi infirmi ad eum
nō potuissēt accedere. Mat.
iiij. z. ix. Leprosū dicentē:
dñe si vis potes me mūdare:
extendēs manū iesus tetigit
eū z mūdavit. Matt. viij. A
muliere sanguisua fm̄ legē

De blasphem. i deū. XXI

immūda/iesus se tangi permi-
sit: ipsamq; sanauit. *Dat. ix.*
De benignitate dei circa in-
firmos q̄s sanauit/ req̄re ca.
xliij. Dat. xij.

¶ De blasphemia n deū
Cap. xxvi.

Blasphemi acerbitate puni-
tionis subeunt.

Iniquitatē transgressionis
committunt.

Benignitatem correptionis
omittunt. *(tunt.*

Sublimitatē elationis p̄mit-

Malignitatem detractiōis
immittunt.

Blasphe /

b mi in deū/ grauit̄
puniant/ etiā in pre-
senti: z tū ppter h nō dimi-
tūt multī. Nā filius mulieris
israelite/ qz blasphemauerat
deū/ iussus est a dño lapidari.
Leui. xxij. Vir dei dixit ad
regē isrl: Qz dixit syri: de-
mōtiū ē dñs/ z nō de-⁹ valliū:
dabo oēm multitudinē hanc
grandē in manu tua. *ij. Reg.*
xx. Multū displicuit dño
blasphemie seruoꝝ Senna-
cherib regis assyrioꝝ: ppter
q̄s percussit de-⁹. *clxxxv.* milia
hominū de exercitu suo. *ij.*
Reg. xix. Blasphemi cōmit-

tunt pctm̄ grauissimū: z acrl-
ter deū in sua iniquitate impu-
gnāt. Ideo dixit Hely filiis
suis: Si peccauerit vir in vi-
rū/ placari ei pōt deus: si autē
in deū/ q̄s orabit p eo: vt ha-
bet. *i. Reg. ij.* Multū aggra-
uauit Nathan pctm̄ David/
q̄ fecerat nūcios blasphema-
re nomen dñi. *i. Regum. xij.*
Dauid pctm̄ nesciuit exco-
gitare impia Iesabel/ q̄ blas-
phemiam: vt naboth faceret
blasphemari. *ij. Regū. xxi.*
Blasphemi q̄nto magis rep̄-
bēdunt/ z rñdet eis: tātō peio-
res fiūt/ z ampli⁹ blasphemāt
ppter quā cām phibuit Eze-
chias/ ne ppl's rñderet aliqd
blasphemys rapsacis: vt ha-
bet. *ij. Regū. xvij. z Esaiē*
xxxvi. Kū argueret Diere-
mias ppha populū: qz sacrifi-
cabat dñs alienis: rñderunt:
Sermone dñi nō audiem⁹:
sed sacrificabim⁹ regine celi.
Diere. xliij. Blasphemia ex
magna supbia z elatione tra-
hit. Iō supbi sunt q̄ blasphe-
mant/ z maiores se dño repu-
tāt. vñ nabuchodonosor di-
xit trib pueris: Quis est dñs
q̄ eripiet vos de manu mea?
Hec autē dicebat: qz statuā
eius adorare nolebant. *Dan.*
ij. Holofernes indignatus

De castitate et cōtinen.

quia Elchior dei potentiā cō
mēdauit/dixit: qm̄ pp̄hetasti
nobis q̄ isrl̄ defendat a dñō/
ostēdātibi q̄ nō sit de⁹ i terra
nisi Nabuchodonosor. Ju
dith. vi. Dicētib; iudeis nica
nozi: Est de⁹ potēs in celo/q̄
iubet custodire sabbatū. rñ/
dit: Et ego potēs sū i terra: q̄
iubeo sumere arma. ij. mach.
xv. Blasphemāt deū icredu
li z infideles detrahētes ope
rib; dei. Clā cū Iesus eiecī/
set demonem/pharisei clama
bant dicētes: In beelzeb ub
p̄ncipe eijcit demonia. Mat.
xij. Lu. xj. Pēdēte ch̄io i cru
ce/ptereūtes blasphemabāt
eū/mouētes capita sua/z dice
tes: Uah q̄ destruis tēplum
dei: z i triduo reedificas illō.
Mat. xxvij. Cōtra dicebāt
iudei his q̄ a Paulo diceban
tur blasphemantes. Act. xij
et. xvij.

De castitate z cōtinentia.

Caput. xxvij.

Castitas socioz malignitate
amittitur.

Flagelloz acerbitate dimit
titur.

Pre cūctoꝝ vtilitate diligit.

Clericoꝝ maturitate dirigit.

Relictoꝝ sobrietate acquirit.

Sine moꝝ equalitate p̄dit.

Castitas ser

c uat i societate bonoꝝ: z
p̄dit i societate maloꝝ.
In cui⁹ signū parētes n̄ri dñi
in paradiso fuerūt/erūt casti:
sed postq̄ eieci fuerūt/puer/
santes i terra/cognouit Adā
vxoꝝ suā Eua. Gen. iij. Do
nec Dyna fuit cū fratrib; su
is z p̄e/ fuit casta: sed extens
mulieres videre/ fuit corru
pta: vt h̄i Gen. xxiiij. Casti
tatē frangētes cōtra p̄ceptū
dñi/grauius puniunt. Nā cū
Sichē violasset Dynā filiā
Jacob: frēs ei⁹ Sichē z pa
trē z pplm̄ occiderūt. Ibidē
Post debellatiōē madiani/
tarū iussit moyses corruptas
iugulari/ z virgines seruari.
Nūe. xxi. Amō p̄pter deflo
rationē Thamar/ab Absalo
ne i iunio est occisus. ij. Re.
xij. Post violatiōē vxoꝝis
leuite/plusq̄ sexaginta milia
viroꝝ sunt occisi. Judi. xx.
Castitas cara res est/z multū
diligēda: z se debet hō morti
exponere/vt eā custodiat. Iō
Ioseph licet esset iuuenis/ et
sollicitaret a dñā maluit i car
cerari z diffamari/q̄ perdere
castitatē. Gen. xxxix. Judas
q̄ castus nō erat/diligebat tñ
in alijs castitatē. Ideo dete

De casu peccati. XXII

status fornicationē thamar. Ge. xxxviii. Sic diligebat Sara castitatem/ vt diceret: Tuscis dñe/ qz nunq̃ cōcupiui virū. Tob. iij. Brauiter fuit Susanna molestata a senioribz/ sz nec famā/ nec vitā p̃posuit castitati. Danie. xiiij. Maria nō est oblita votū castitatis tenere: licet angelus diceret ei/ q̃ de ea fili⁹ dei nasceret. vt Lu. i. Castitatē maxime seruare debent sacerdotes z ministri dei. In cui⁹ figura dz/ q̃ mūdi debebāt eē a mulieribz/ q̃ panes sacerdotales māducarēt. i. Reg. xxi. Quādo mulier Sunamitis volebat loqui Heliseo/ tunc Helisens mittebat puerū. i. seruū/ tanq̃ vitās consortia muliez. iij. Re. iij. Propter illud qđ ch̃s dixit: In alio seclō nō nubēt/ neq̃ nubentē: sed erūt sicut angeli dei. ostēdit q̃ vitā ministroz dei i tera dz esse casta/ vt sequat vitā celestiiū mīstroz. Mat. xxij. Argumētū est castitat⁹ p̃lat⁹ z clericis/ q̃ Stephan⁹ mulieribz est p̃posit⁹. Act. vi. Casti debent viuere relicte z vidue inter alias mulieres: z qz castitas est eis difficilior propter voluptates expertas/ ad eā seruādā debēt intēdere ie-

iunij⁹ z oñonibz. Iō Judith post mortē viri sui nō cognouit aliū virū: sz cū puellis suis clausa morabat⁹/ habēs cili cū supra lumbos/ z ieiunās cūctis diebus. Judith. viij. Anna vidua fuit casta: q̃ steterat cū viro annis septē tñ: et vidua fuit vsqz ad ānos octoginta: q̃ nec descēdebat de tēplo/ ieiunij⁹ z oñonibz vacās Lu. ij. Castitas nō sufficit sola ad salutē/ si nō alijs virtutibus z moribz bonis adornatur. Quod oñdit i parabola de decē virginibz/ vbi tot virgines fatue excluse sunt/ sz sapiētes introducte. Excluse aut sunt: qz licet virgines caste erāt: oleū tñ bonoz opoz nō habebāt. Matth. xxv.

De casu pcti. La. xxviii
Casu pcti cadūt aliquādo
Presignati boni a vulgaribz
Predotati donis singlaribz.

Sidunt ali
qñ viri boni i pctm:
q̃ reputati sunt sc̃i: iō q̃ se exi
stimat stare/ videat ne cadat.
Nā licet p̃mi parētes essent i
innocētia sc̃i i loco tā eminē
ti/ z dño sat⁹ p̃pinq̃: nihilomi
nus tñ ceciderunt. Gene. iij.
Loth q̃ bonus fuit inter ma
E

De cōfessione pctōrū.

los/egressus a sodomis cum
duobus filiis suis/cecidit i pec
catū luxurie. Ge. xix. David
q̄ fuit sc̄t̄s et elect⁹ a deo/de
gravi pctō i gravi⁹ cecidit: dū
post adulteriū in seruū dei fi
delē homicidiū ppetrauit. ij.
Reg. xi. Judas cecidit et pe
trus: q̄ erāt discipuli ch̄r̄i so
cij: qz vnus tradidit eū/ et ali⁹
negauit eū. Matt. xvi. Ca
dūt aliqñ in pctm̄ hoies do
tati multis donis/ quibus se
tueri debebāt. Nā angeli ce
ciderūt: q̄ fuerūt creati i celo/
dotati multis dotib⁹/ nullam
habētes materiā inclinante
ad casum. Esa. xlii. Salomō
dotatus sapiētia cecidit: q̄ cū
amaret alienigenas mulieres
idola ppter luxuriā pessimā
adorauit. iij. Reg. x. Fortis
simus Sanson: qui cū man
dibula mille viros occiderat/
et portas apportauerat ciuita
tis: deceptione muliercule ce
cidit cecatus et mortuus. Ju
dicum. xv.

¶ De cōfessione peccatorū.

Cap. xxix.

Confessionē peccatorū
Efficit directa accusatio.
Inficit execta desperatio.
Dimittit incepta iteratio.
Cōsulit recepta tribulatio.

Perficit accepta reputatio.

Confessio

C pctōrū debz esse accu
satoria: et nullū dz ex
cusare peccatū. Eld q̄ mone
bat dñs adā/ vt cognosceret
et accusaret pctm̄ suū/ sed ipse
retorsit in deū/ et in mulierē/ et
mulier i serpētē. Gen. iii. Re
prehensus David a Harban/
pctm̄ suū patēter et hūiliter cō
fessus. ij. Reg. xij. Sitr co
gnouit pctm̄ numerationis
ppli: et obtulit se pene portā
de. ij. Re. xxiij. Veniebant
ad Joānē ois ppl's iuda/ pfi
tētes peccata sua. Matt. iij.
Mar. i. In cui⁹ figura dixit
ch̄s leprosis: Ite oñdite vos
sacerdotib⁹. Lu. xviij. Predi
cāte Paulo multi veniebant
cōfiteres pctā sua. Act. xix.
Cōfessio pctōrū debz esse cū
spe venie/ et nō cū desperatio
ne. Iō cōfessio Cain nō deo
placuit/ nec sibi p̄fuit: q̄ntū
canqz pctm̄ recognouerit: qz
cū desperatiōe mixta fuit: cū
dixit: Maior ē iniquitas mea/
q̄ vt veniā merear. Gen. iiiij.
Judas cōfessus est pctm̄ suū
dicens: Peccanū tradēs san
guinē iustū et sibi nō p̄fui
it: quia cū desperatione fuit.
Mat. xxvi. Cōfessio pctōrū

De confidentia. XXIII

De esse cū pposito vltieri? nō peccādi. Jō pharaoni dicēti/ peccauit nō p fuit illa p fessio. qz nō intendebat desistere a pctō: nec derelinqre duritiā cordis sui. Exo. x. Sile acci dit saul: cū repbēderet eū sa muel de inobediētia ad deū. i. Re. xv. Sed qz David di xit illud verbū. i. peccauit/ cū intētiōe vltieri? nō peccādi: dixit ei Nathan: Transtulit dñs pctm a te. ij. Re. xij. Cō fessionē iducit aliquā tribula tio z afflictio: cū em hō tribu lat/ cogitat qz p pctis suis pa tiat/ z dño p fiteat. Jō dicit ps Multiplicate sunt infirmi tates eoz: postea acceleraue rūt. i. ad cōfessionē. Ps. xv. Afflicti filij israhel p serpētes dixerūt Moysi: Peccauim? qz locuti sumus pira te. Nu. xxi. Oppressi filij isrl a Phi listeis z filijs Amon/ tūc con fessi sunt dicentes: Peccauim? Jud. x. Cōfiteri debēt hoies qntūcūqz iusti/ z se pec catores asserere et reputare. Exemplo Heemie dicētis: Ego z dom? pñs mei pecca uim? iniquitatē fecim? Hee. i. Drās Daniel q erat vir pfe ctus/ dicebat p fūdo: Pecca uim? iniquitatē fecim? Dan. ix. Sept? illoz septē fratrū

q p dño sustinebāt martyriū dixit: Nec patimur/ qz pecca uimus. ij. Macha. vij.

De cōfidentia. Cap. xxx.

Cōfidenter debēt hoies Deliquētes phibere arguēdo Audiētes adhibere referēdo Insurgētes cobibere con fligendo.

Utra gentes edocere disse rendo.

Indigētes se p bere i pctēdo Obsequētes se exhibere pa rendo.

c Confidēs

De esse hō ad redar guēda vitia z pctā. Jō p fide ter arguit Moyses Pharao nē. Exo. v. z infra. Audacter z cōfidenter/ sed discrete Na than arguit David de pctō. ij. Re. xij. Helias p fidenter re pbēdit achab/ dicēs: Nō ego turbo isrl/ s3 tu. iij. Re. xvij. Stephan? audacter z p fidē ter arguit iudeos de pctis eo rū/ dicēs: O dura ceruice/ et insensatis cordibz/ vos semp spūscō resistitis. vt habet Actū. vij. Paulus presente proconsole/ Elymā magum acriter reprehēdit/ lumineqz priuauit. Act. xij. Cōfiden ter debet homo referre/ z nū

E ij

De confidentia.

ciare audientibus quod annuntianda sunt. Iohannes Helias perfidenter retulit Ozochie regi: Hec dicit dominus: de lectulo quem ascendisti non descendes: sed morte morieris. iij. Reg. i. Heliseus homo magne confidentie dixit ad Ioram regem: Quid mihi tibi vade ad prophetas patris tui et matris tue. iij. Reg. iiij. Confidenter et audacter debet homo pugnare pro iusticia: et in plerisque pugnare adiuuare et alere. sicut Ezechias perfidenter belatores ad bellum confortabat/dicentes: Viriliter agite et confortamini: nolite timere. ij. Para. xxxij. Dagne fuit constantie Heemias: qui ab inimicis non potuit terreri. Hee. xlvj. Iudith fuit valde magnanimis quando decapitabat Holoferne. Iud. xij. Judas dixit sociis timentibus multitudinem hostium: Absit ut fugiamus. i. Mach. ix. Pugnate Jonatha fugierunt socii: sed videntes eum fortiter pugnare/reuersi victoriam habuerunt. i. Mach. xi. Confidenter debet homo loqui et predicare publice veritatem: nec timore nec alia causa declinare ab ea. sicut Bardoche non declinauit a veritate diuini cultus adorando Aman: et confidenter pro veritate loquebatur regi.

Hest. iij. et iij. Ecce illuminatus a domino audacter profitebatur phariseis miraculi veritatem. Ioan. ix. Sanctus Petrus qui prius ad vocem ancille negauit christum: recepto autem spiritu sancto sic confortatus est/ut audacter coram toto collegio confiteretur eum. Act. ij. et iij. Magnanimus et audax fuit Paulus predicando coram magistratibus et ciuibus et coram multis iudicibus veritatem. Act. xvij. xix. et xx. Confidenter debet homo petere quod iustum est maxime. sic confidenter petiit Bersabee a Dauid quod Salomone filio eius regnaret. iij. Reg. i. Audacter sed indiscrete petiit mater filiorum zebedei pro filiis suis eos sedere cum christo. Matth. xx. Magna fiducia mulier chanaanee filie liberationem a domino postulauit. Mat. xv. Cum magna fiducia petiit Ioannes pro ditorem sibi a domino reuelari. Ioan. xij. Ioseph audacter introiit ad Pilatum: et petiit corpus christi. Mat. xxvij. Confidenter et audacter debet homo se parare ad obedientiam prelatorum et usque ad mortem. Sic Thomas volens obedire christo/dicenti: Eamus in indeam. iterum alijs discipulis timentibus dixit: Eamus et nos moriamur cum

De cōpassione **XXIII**

illo. Joā. xi. Petr^o dixit magistratib^{us} Obedire deo oportet magis q̄ hoīb^{us}. Actū. v. De hac materia querant^{ur} plura. i. cap. li. de fortitudine. p. totū.

De compassione proximi ad proximū. La. xxxi.

Compati debet homo
Carceratis/liberando.
Tribulatis/consortando.
Fatigatis/sublevando.
Morti datis/deplorando.
Obstinatis/supportando.
Uduatis/consolando.
Secū natis/adjuuando.
Reb^{us} priuatis/res donando.
Infirmatis/visitando.
Eua^{ng}atis/hospitando.

Compati

c debet hō captiuis/
et eos p^{ro} posse liberare. Sic Abraā audiēs captiuū esse Loth/ei cōpatiēs/velociter et viriliter inuit eū. Gen. ix. Filij isrl^{is} ducētena milia mulier^{um} et pueror^{um} captiuorū habētes/vestierūt et remiserūt eos: ecce q̄nta cōpassio. ij. Paralip. xxv. Tobias multū cōpariēbat captiuis/pascēs et redimēs eos. Tob. i. et ij. Abimelech compatiēs Dieremie in lacū misso/pcu-

rauit liberare eū. Hiere. xxxvii. Dari^{us} audiēs in lacu leonum esse Daniele/ p^{ro} dolore dormiuit incenat^{us}. Dan. ix. Cōpati debet hō oīb^{us} tribulatis/et cōsolari eos verbis et factis. Sic Ruben et iudas cōpatientes tribulato Ioseph nitebant^{ur} liberare eū. Gene. xxxvii. Dū Iesabel psequē^{tur} pphetas dñi: Abdias cōpatiēs eis/abscondit ab ea centū. iij. Reg. xviij. Hester audita tribulatiōe ppli sui/cōpatiēs eis/se morti exposuit/ut liberaret eos: qd^o et fecit. Hest. vii. Discipuli cōpatiētes chana^{ne} tribulate p filia/pei^{us} exauditione dñi rogauerunt. Mat. xv. Ut vidit iesus maria flentē/et ppter mortē Lazari tribulatā:cōpatiēs ei fleuit/et Lazarū a mortuis suscitauit. Joā. xi. Pendēs chūs iⁿ cruce/habuit cōpassionē de matre/quē videbat in aīa crucifigi. Ioan. xix. Cōpati debet hō fatigatis: et eos refocillare/si pōt. Ideo Bedeon cōpatiēs socijs fatigatis/postulauit p eis panes. Iudic. vii. David cōpatiēs lassjs socijs/nō valentib^{us} ire ad bellū/et remanentib^{us} ad sarcinas:cōstituit q^{uod} equa esset pars eorum: sicuti bellatoz. i. Regū. xxx. **E iij.**

De cōpassione proximi.

Cōpati debet hō mortuis: et specialr mortuis i malo statu aīe/vel mortuis ptra iusticiā. Jō filiū isrl' cōpatiētes beniamin/et filiū suis/in eoz excidio amare fleuerūt: licz ab eis fuerit gūiter et enozmit' offensi. Jud. xxi. Doluit David d' occisione Absalō: cōpatiēs et sciēs eū esse dānatū. ij. Re. xviij. Antioch' licz esset malus: audiēs Dnyā iniuste esse occisum/compatiēs fleuit. ij. Macha. iij. Cōpati debet hō pctoribz obstinat' et se iniuriatibz/ eis benigne parcēdo et supportādo. sic samuel lugebat saul regē: ei cōpatiēs quēsciebat a deo reprobātū. i. Reg. xv. Cōtra nolētes de linquētibz cōpati' et se iniuriatibz parcere/ pposuit chīs parabolam de seruo nequā: cui dñs mltā dimiserat: et ipse noluit dimittere pauca. Jō dñs eū tormentis tradidit/ et sibi qd dimiserat repetiuit. Matthei. xvij. Cōpatiēdū est relictis et viduis/ eas dulci' cōsolādo. Jō Helias benigne accepit verba vidue satis durā: et ei cōpatiēs filiū suscitauit. iij. Re. xvij. Silr cōpassus ē Helise' vidue debis obligate/ oleū augmētando. iij. Reg. iij. Magnū dolorē ha-

buit Dnyas sacer dos/ qñ vidit ab Heliodoro tēplū spoliari: in quo erāt deposita vi-duaz. ij. Mach. ij. Clidēs iesus flentē viduā/ cōpatiēs cōsolatus est eā: et ei' mortuū filiū suscitauit. Lu. viij. Petr' videns flere viduas p morte Thabite/ q aiebat eas: eis cōpatiēs/ suscitauit eā: vt eis iterū alimenta pberet. Act. ix. Cōpati debet hō singularit' patrie et natis in ea: et qñ vidit eā esse in piculo/ vel i malo statu. Jō Heemias vidēs malū statū hierl'm/ fleuit diebus multis: et tandē psiliū et auxiliū arripuit opportunū. Hee. i. Et postea magnā cōpassionē habuit Hieremias de destructione sue ciuitatis/ plorās et ululās sup eā. Tre. nox. i. Saluator vidēs ciuitatē hierl'm destruēdā fleuit/ cōpatiēs sup illā. Luce. xix. Cōpati debz hō paupibz priuatis tēporalibz bonis: et eis i necessitatibz subuenire. Jō dicebat Job: Auris audiēs beatificauit me: eo q pauperem liberaassem. Job. xxix. Multū mouet ad cōpatiēdū pauperibz/ q disceptatio futuri iudiciū solū de opibz misericordie fiet exhibitis et nō exhibitis paupibz et egenis: vt

De cōsiliis bonis. XXV

hī Dat. xxv. Disertus est
dñs turbe/ q̄ eū expectauerat
tribus diebus/ ita paupes erāt/
q̄ nō hebebāt qd māducarēt
z eis cōpatiēs/eos de quinq
panibz z duobz piscibz satia-
uit. Joan. xj. z Datib. xiiij.
Sicr cū septem panibz satia-
uit quasi q̄ttuor milia hoīm.
Mar. viij. z Dat. xv. Com-
pati d; hō infirmis/ z eos q̄n-
tū pōt iuuare. Sic cōpassus
est samaritanus homini vul-
nerato/ alligās eius vulnera/
z iponēs iumēro. Lu. x. Pe-
trus vidēs flere viduas pro
morte Thabite/ q̄ aiebat eas
eis cōpassus ē. Act. x. Quia
diues epulo nō est cōpassus
Lazaro vulnerato/ iō sepul-
tus est in inferno. Luce. xvi.
Vultū compassus est salua-
tor surdo z muto/ q̄n ingemu-
it/ z sanauit eum. Matth. ix.
Mar. viij. Quoties ch̄s ex
cōpassione infirmos sanauit
q̄re de miraculis/ ca. lxxxiij.
Cōpati debet hō peregrinis
z eos vagos recipe z hospi-
tari z reficere/ q̄n pōt. Sic
cōpassus est Abzā angelis/
q̄s credebat hoīes peregri-
nos. Bē. xviij. Loth etiā cō-
patiēs pegrinis/ angelos q̄s
credebat esse hoīes/ in hospi-
tiū introduxit. Bē. xix. Duo

discipuli cūtes in emaus/ cō-
patiētes peregrino eū ad ho-
spitiū coegerūt. Luc. xxiiij.
Quō aut recipiēdi sint pegri-
ni/ z cū cōpassiōe charitative
tractandi: q̄re. i. cap. c. de pe-
regrinis. per totū.

De cōsiliis bonis.

Cap. xxxij.

Cōsilijs acquiescēdū est
Angeloz viriliter erudiētū.
Coniunctorū humiliter ad-
monentium.

Peritorū salubriter iſtruētū.
Socioz fideliter cōsulentū.
Aduersoz vtiliter edocētū.

Cōsilijs

c angeloz z sc̄toz ac-
quiescēdū est. iō legit
q̄ angelū dederūt cōsiliū loth
z vxori ei: qd qz vxor nō te-
nuit/ versa est in statuā salis.
Bē. xix. Loth etiā qz nō sta-
tim ascēdit in mōtē/ vt ange-
li cōsulerūt/ duplicē icestū cō-
misit: qz cū duabz filiibz suis
peccauit. Bē. xix. Cōsilijs
bonis cōsanguineoz nō acq-
uescentes percūt/ vel male eis
accidit. Sicut generi Loth
qz nō crediderūt loth socero
suo/ cū sodomit̄ pierūt. Bē.
xix. Quia fr̄s Joseph rubē
nō crediderūt/ z ei? cōsilio/ ve-

De consilijs malis.

nit sup eos turbatio. Ge. xliij. Rubē psuluit fratribz q̄ red derēt Joseph p̄ri suo: q̄ nō ac q̄uerūt. Gene. xxxvij. Filij beniamin nō crediderunt filiis isrl̄ cōsulētibz post scelus cōmissum: iō perierūt. Jud. xx. Bonū psiliū dedit Pila to vxor sua: sed ipse nō credi dit: z occidit chīm. Mat. xx vij. Cōsiliū sapiētē seruādū est. Ideo dicebat filio Tobi as: Cōsiliū semp a sapiēte pquire. Tob. iij. Qui nō cre dit psilijs sapiētū perit. Sic filij israel/ qui noluerūt crede re Moyse sapienti z experto dicēti: Hō ascēdatis. iō victi fuerūt. Aūe. xliij. Roboā qz nō tenuit cōsiliū sapiētū/ pdi dit maiorē partē ppli. iij. Re gū. xij. Daniel sapiētia dei plenus/ dabat bonū psiliū Nabuchodonosor/ q̄ pecca ta sua elemosynis redimeret: sed ipse nō credidit: ideo ī be stia est mutat. Dan. iij. Jo seph⁹ z azarias nō crediderūt cōsilio sapiētis Jude/ ideo p diderunt duo milia viroz. i. Mach. v. Cōsilijs amicorū z socioz credendū est. Nā si dele cōsiliū dabat Achioz Holoferni/ cū q̄ erat in exer citu: s; qz nō credidit/ occisus fuit. Judith. v. Holias q̄ nō

credidit cōsilijs Johannan/ vt sibi caueret mortē/ mortē incurrit. Hiere. xli. Judas cū paucis pugnatur⁹/ cū mul tis nō credidit/ iō pdidit vitā i. Mach. ix. Cōsiliū nō solū amicorū/ sed etiā inimicorū re nendū est/ si est vtile. Nā Ab salon nō credidit Achitofel: iō postea a Joab tribz lāceis est pcussus. ij. Re. xvij. Cō siliū abner spernēs azabel vt desisteret pseq̄ eū/ sed seipm despiciēs/ lāceaē trāffossus. ij. Re. ij. de h̄ q̄re. i. xliij. cap.

De consilijs malis.

Cap. xxxij.

Cōsiliū malū procedit
A feminis decipientibus.
A subditis cōtradicientibus
A reprobis male loq̄ntibz.
A sapidis vana docentibz.
A cupidis lucra querentibz.

Consilium

c malarū muliez dete stādū est: nec acq̄escē dū est eis. Nā Eva male psu luit z psuasit viro/ q̄ de ligni vetiti fructu māducaret: qd z fecit: iō amenissimū locū pa radisi pdidit. Gene. iij. Dña cui seruiebat ioseph/ male cō sulebat z psuadebat ei/ vt ca stitātē pderet. Gene. xxxix.

De cōsiliis malis. XXVI

Mulieres suis p̄suasionib⁹
puerterūt cor Salomonis/
vt adoraret idola. iij. Re. xi.
Athalia mater Ochozie re/
gis iuda/ i gressa p viā dom⁹
Achab impulit eum vt male
ageret. ij. Paral. xxiij. Stul/
tū cōsiliū dedit Job ei⁹ vxor:
sed ipse tanq̄ sapiēs ⁊ sanct⁹
nō acq̄uit ei. Job. ij. Hefan/
dū cōsiliū dedit Herodias fi/
lie/ dicēs: Nihil aliud petas/
nisi caput ioānis. Mat. xxiij
Mar. vi. Cōsiliū malū ali/
qñ dant subditi principib⁹ ⁊
platis/ vt eos venire faciant i
scandalū ⁊ in malū. Sic po/
pulus isrl male cōsuluuit Aa/
ron/ vt faceret eis vitulū au/
reū: quē adorauerūt. quibus
Aaron stulte credidit: ⁊ scan/
dalū i currit. Exo. xxxij. Ar/
tarxerxes p̄suasus a subdit⁹
emulis iudeoz/ phibuit fieri
opus tēpli. i. Esdre. iij. Filij
Almō male suggererūt regi
suo/ vt debonestaret nūcios
David: ppter qd scandalū et
odiū fuit inter ipos reges ge/
neratū. ij. Reg. x. Cōsiliū
malū dāt pueri hoies: vt fa/
ciāt alios cadere in periculū
⁊ pctm̄. Sic Balaā cōsuluuit
Balach/ q filios israel face/
ret fornicari ⁊ irā dei incur/
rere. Num. xxiij. Jonadab

iniquū cōsiliū dedit Almon/
vt violaret Thamar sororē
suā. ij. Reg. xij. Amici amā
male cōsulerūt/ vt pararet su
spendiū Mardocheo/ i dam/
nū suū. Hest. v. In dieb⁹ An/
tiochi aliq̄ pueri ex filiis is/
rael p̄suadebant alijs descre/
re domos/ dicētes: Eam⁹ et
disponam⁹ testamētū cū gē/
tib⁹ q̄ circanos sūt. i. Mach.
i. Helymas mag⁹ puerse p̄cō/
suli cōsulebat/ vt nō crederet
verbis Pauli. Act. xij. Luz
esset Paulus ⁊ Barnabas in
magno honore: qdā pueri p
suaserūt pplis/ vt lapidarent
eos. Act. xiiij. Cōsiliū malū
aliqñ dāt mūdani sapiētes: q̄
rū de⁹ stultā fecit sapientiā.
Sic nefandū cōsiliū dedit
Achitofes absaloni: ⁊ tñ erat
cōsiliū ei⁹ illis dieb⁹ q̄si cōsiliū
dei: ita sapiētis q̄ oēs excede/
bat pter deū. ij. Re. xvij. Sa/
piētes Pharaonis dederūt
cōsiliū insipēs. Esa. xix. Re/
ctores ppli ⁊ sapiētes cōsulu/
erūt Sedechie/ q̄ occideret
Jeremiā. Hiere. xxxviij.
Ad malā suggestionē satra/
parū statuit rex Persaz de/
cretū. Dā. vi. Cōsiliū malū
dāt cupidi ⁊ auari ppter aua/
riciā. Sic Menela⁹ iniquū
cōsiliū dedit Andronico/ vt

f

De consolationibus

occideret Onyaz sacerdotē/
vt ipse haberet sacerdotiū. ij.
Mach. iij. Ptoleme⁹ corru-
ptus pecunia/cōsuluit andro-
nico/q menelaū absolueret:
z faceret Onyam occidi/z iu-
stos suos accusatores occide-
ret. ij. Mach. iij. Questores
perdito questu psuaserūt ma-
gistratib⁹: z fecerūt Paulum
cedi virginis. Act. xvj.

De cōsolationib⁹ diuinis.
La. xxxij.

Consolatur dominus
Utiliter patientes.
Humiliter obsequentes.
Salubriter penitentes.
Fideliter confliantes.
Hostiliter subsistentes.
Utiliter incedentes.

Consola-

cur dñs obedientes
mādat⁹ ei⁹. iō abzaā
postq̄ exiuit de terra sua ad
mādatū dñi: dñs cōsolat⁹ est
eū diuersis apparitiōib⁹. Ge-
ne. xij. xv. et. xvij. Filij israel
q̄ obediētes deo exierūt de
egypto/vt sacrificarēt i deser-
to: misit dñs cōsolationē/qñ
pluit eis māna z carnes. Ex-
odi. xvij. Cōsolat⁹ dñs tribu-
lato⁹ post tēpestatē tribulati-
onis dñs tranquillatē cōsolati-

onis: iuxta illud qđ dicebat
ps. Scdm multitudinē do-
lorū meorū in corde meo/cōso-
lationes tue letificauerūt aīaz
meā. Iō fugiēte Iacob a fa-
cie fratris sui/de⁹ est eū mul-
tipliciter cōsolatus i somno.
Gen. xxvij. Moyse exulati
apparuit dñs i deserto/cōso-
lās eū: qđ nō accidit ei in do-
mo pharaonis. Exo. iij. Lu-
ctū iudeorū dñs puerit i gau-
diū/qñ p Hester fuerūt a tā-
to periculo liberati. Nest. v.
Notabile ē/q filij isrl tpe tri-
bulatiōis. s. captiuitatis baby-
lonice/habuerūt plures pphe-
tas/q̄ tpe Salomonis: in q̄
fuerūt i magna p̄speritate. s.
Hieremiā in iudea. Hiere. i.
Ezechiele z Daniele in chal-
dea. Ezechie. iij. z Dan. iij.
Paulus sentiebat multas cō-
solationes diuinas i tribula-
tionib⁹ suis. Unde dicebat:
Sicut abūdāt tribulatiōes
chrī i nobis: ita p chrīm abū-
det cōsolatio n̄ra. ij. Cor. i.
Ioannes exul z tribulat⁹ in
pathmos plures visiōes z cō-
solationes habuit/q̄ in p̄speri-
tate eū chrīo habuerat. Ap̄o.
p totū. Cōsolat⁹ dñs peniten-
tes in multis tribulatiōib⁹ et
necessitatib⁹ z tēptatiōib⁹: q̄
pnia accidunt. In cui⁹ figura

Moyſes q̄ ieiunauit ī mōte
xl. dieb. ⁊ xl. noctib/ cibari
fuit diuina ꝑſolatiōe. Exod.
xxiiij. Heliā etiā in torrēte
ieiunum corui paſcebāt. iij.
Reg. viij. Saluator etiam
discipulos exiſtētes in mari;
qđ pñiaz ſignat: cū haberent
uentū. ſ. tēptatōis cōtrariū/
ingreſſus ad eos/ ipſos ē mul
tipliciter ꝑſolat⁹. Mat. viij.
Paulus etiā volēs cōfortare
eos q̄ erāt ſecū ī navi/ ſilr cū
veto ꝑtrario ait: Aſtitit mihi
angelus dñi dicēs: ecce dona
ui ⁊ ſaluauit oēs q̄ nauigāt te/
cū. Act. xxvij. Cōſolat⁹ deus
preliantes pro fide ⁊ iuſticia/
adiuuās ⁊ ꝑfortās eos in pu
gna. ſic ꝑſolat⁹ eſt Joſue/ di
cēs: Noli timere: nō dimittā
te: ꝑfortare ⁊ eſto robuſtus.
Joſ. i. Nachabe⁹ ⁊ q̄ cū eo
erāt/ vidētes ſibi adiutorium
miſſū a dño ⁊ ducē/ letati ſūt
⁊ bñdixerūt dño: ⁊ ꝑfortatiſ
animis ꝑualuerūt. ij. Nach.
xi. Cōſolat⁹ de⁹ obſeſſos cor
porali ⁊ ſpecialr ab hoſtib:
⁊ carceri mācipatos. ſic ꝑſo
lat⁹ eſt ezechiā regē/ qñ inter
fecit ꝑ angelū. clxxxv. milia
viroꝝ/ d̄ exercitu ſenacherib
regis aſſyrioz obſidēs: ⁊ ē li
berat⁹. iij. Re. xix. Filios iſ
rael obſeſſos ab holoferne ī

bethulta/ ꝑſolat⁹ ē ī victoria
eoz ꝑ manū femine Judith.
Ju. x. ⁊ xiiij. Petrū icluſū in
carcere Herodis/ ꝑſolat⁹ eſt
ꝑ angelū ſuū liberās eū. Act.
xij. Paulū ⁊ Sylā poſitos ī
carcere dñs miſſo terremotu
ꝑſolat⁹ eſt: frāgēs vincula/ et
liberās eos. Act. xvi. Paulū
ſolū poſitū in cuſtodia Lau
di/ dñs ꝑviſionem ſuā mi
rabiliter ꝑſolat⁹ ē. Act. xxiij
Cōſolatur dñs iuſtos vtilia
opa faciētes. Sic ꝑſolat⁹ eſt
Tobiā ⁊ Sarā/ liberando a
demonio/ q̄ viros ei⁹ occide
bat. Tob. viij. Daniele iuſtū
bis poſitū in laculeonū/ dñs
ꝑſolat⁹ eſt ꝑ angelū ⁊ abacuk
Dan. vi. ⁊ xiiij. Suſannā q̄
adulterio nolebat cōſentire/
morti dñatā/ dñs ꝑ Danie
lē liberauit. Dan. xiiij. Imple
uit dñs ꝑmiſſāz cōſolationē
qñ aplis in ꝑētecoſte ſpiritu
ſctm miſit. Act. ij. De ecclia
d̄/ q̄ edificabat ī timore dñi
⁊ ꝑſolatiōe ſpūſcti. Act. ix.

¶ De cōtemplatione ad
deum. La. xxxv.

Contēplant⁹ deū ⁊ illuſtrant⁹
Penitentes in religione.
Quiſcētes ab occupatione.
Secedētes ab occupatione.
F ij

De contemplatione

Presidentes in prelacione.

Abstinentes a comestione.

Consistentes in oratione.

Patientes in tribulatione.

Contēplā

Citur deū z illustrant
viri religiosi: q̄ reli-
cta patria z parētibz vadūt ī
terrā religiōis sibi a deo mō-
stratā: vt liberi? p̄sēplēt. In
cuius figura: postq̄ egressus
est abraā de terra sua: z de co-
gnatiōe sua: z venit in terras
quā mōstrauit ei dñs ī fernore
p̄tēplās: apparuit ei dñs.
Gene. xij. Helie fugiēti a fa-
cie Jezabel. i. religioso a fa-
cie carnalitatis/ ostēsus est: q̄
dñs nō erat ī spū grādi. s. sup-
bie: nec ī cōmōtiōe. s. auaricie
nec ī igne. s. luxurie: z ī sibi
lo aure tenuis. i. q̄ete p̄tēpla-
tionis. iij. Re. xix. Joām se-
q̄strato a p̄solatiōe mūdāna/
reuelata sunt celestia. Apo. p.
totū. Contēplari p̄nt deū vi-
ri/mente z corpe q̄eti: nō dis-
currētes/ nec vagabūdi. sicut
Esau vir vagus/ nō habuit
bñdictionē p̄ris: sed Jacob
domi remanēs/ bñdictionēz
recepit/ z reuelatiōes plures
habuit. Gen. xxvij. Item Ja-
cob requiescēs sup lapidē
post solis occasum/ vidit sca-

lam/ z angelos descendētes z
ascēdētes. Gen. xxvij. Sa-
ra cū ancillis suis ascēdit ī su-
periori cubiculo: vt oraret z
cōtēplaret. Tob. iij. Daniel
ingressus est domū suā: z de
nocte reuelatū est ei mysteriū
Dan. iij. Notabile est: q̄ ma-
ria q̄ quiete sedebat ad pedes
dñi/ p̄ponit marthe q̄ mini-
strabat ei. Lu. x. Cū Petrus
oraret in supiori domo/ reue-
latū est ei/ gentiles nō abiciē-
dos. Act. x. Cōtēplari volē-
tes liberi/ necesse est esse so-
litarios/ z a turba remotos.
Sic Isaac habitās in terra
australi/ relicta familia/ egres-
sus est ad meditādū in agro.
Gen. xxij. Post trāsitu flū-
minis Jacob solus remāsīt:
z contēplat? est angelū luctā-
tē secū. Gen. xxxij. Heliseus
qñ voluit orare p̄ filio Su-
namitis/ remāsīt solus/ z clau-
sit ostiū. iij. Reg. iij. David
cōtēplaturus dicebat: Quis
dabit mihi pēnas sicut colū-
be? z volabo/ z requiescā. Ec-
ce elōgani fugiēs: et mansi in
solitudine. Expectabā eū q̄
saluū me fecit. Ps. liij. Di-
missa turba Iesus ascēdit in
montē solus orare: in q̄ dat
exēplū fugiēti turbas. Mat.
xij. Cōtēplant deū plātē

Ad deum. XXVIII

debite p[ro]lationis officiū exer-
cētes. In cui[us] figura: Moy-
ses pascēs oues/easq[ue] iducēs
ad interiora deserti/p[ro]plat[ur]
est deū in flāma rubi ardētis
Exo. iij. Sic p[ro]lat[ur] ducēs po-
pulū ad asperā penitentiā/deū
p[ro]plat[ur]. Jetro dixit Moyse
q[uod] esset in pp[ro]lo i[n] his q[ue] ad deū
p[ro]nēt. i. i[n] doctrina cōtēpla-
tionis. Exo. xviij. P[re]lato
ascendēti in mōte cōtēpla-
tionis/reuelat dñs q[uod] debeat
populo nunciare seruanda.
Sicut reuelauit Moyse/q[uod]n
p[re]cepta z cerimonias ei dedit
in mōte. Exo. xx. Loquitur
dñs p[ro]latis in p[ro]tēplatiōe: sic
loquebat[ur] Moyse facie ad fa-
ciē/ut amicus amico. Exo. d.
xxxiij. Zacharias ingressus tē-
plū/z offerēs sacrificiū/cōtē-
platus est angelū nunciante.
Luce. i. Contēplant[ur] deū nō
crapulosi z ebriosi/s[ed] ieiunā-
tes z sobrii. Jō Moyse ste-
tit cū dñō in mōte/p[ro]tēplādo
xl. dieb[us] panē nō māducans/
z aquā nō bibēs. Exo. xxiij
Helias ieiunans cōtēplatus
est angelū: q[uod] patuit eū spūali
cibo: quo ambulauit in mon-
tē dei. iij. Reg. xix. Sara ut
vacaret liberi[us] o[ra]tioni z contē-
plationi/trib[us] dieb[us] ieiunauit
nō manducās/neq[ue] bibens.

Tob. iij. Danieli ieiunāti et
abstinēti o[mn]idit deus mirabi-
les visiōes in ei[us] p[ro]tēplatiōe.
Dan. ij. Ad saluatore[m] nostrū
post ieiuniū accesserūt ange-
li/z ministrabāt ei. Mat. iij.
Saulus p[ro]stratus z excecatus
ieiunās p[er] triduū/vidit mira-
biles visiōes: z tunc raptus
credit esse i[n] tertiū celū: z ibi
audiuiss[et] z vidisse secreta dei
Act. ix. Contēplari debz hō
deū orando/z deū in ecclesia
horis debitis collaudando.
In hui[us] figura Samuelem
dormiente[m] in tēplo. i. in orati-
one p[ro]tēplantē/dñs vocauit.
i. Re. iij. Dū cantarēt psallen-
tes ante Heliseū/facta est su-
per eū manus dñi/z p[ro]pheta-
uit. iij. Reg. iij. Dixit angel[us]
Danieli orāti: Egressus sum
ut docerem te/z intelligeres.
Dan. ix. Orātib[us] aplis i[n] die
pentecostes/descendit spūs
sctūs/z illustrauit eos. Act. ij
Contēplant[ur] deū tribulati/p[er]
liberatiōe[m] tribulationū. Et
sic cōtēplabat[ur] Iudith: q[uod]n
vidēs tribulationē ciuitatis
sue/ingressa oratoriū/z in ci-
nerē se p[ro]sternēs orauit. Ju-
dith. xij. Hester vidēs sum-
mū pplū i[n] tāta tribulatiōe z picu-
lo positū: depositis vestib[us] re-
gis/induit se sacco: z feruētē
F iij

De correctione

orās ⁊ pteplās orauit p libe
ratōe ppli. Hest. ix. Ezechie
le stāte i medio captiuoz / scā
est sup eū manus dñi. Eze. i.

¶ De correctiōe fraterna.

Cap. xxxvi.

Corrigēdi sunt frēs ⁊ pxiimi
Ex intentione miserendi.
Cū discretione arguendi.
Sine lesione resistendi.
Sub affectione diligendi.
Cōminatione puniendi.
Executione puniendi.
In cōtēplatione dirigendi.

Directio

c fraterna est opus mi
sericordie et pietatis
spūalis: ⁊ est op⁹ magis meri
torū / q̄ miscōia corpālis: qz
corpālis lucrā vitā corpālē
spūalē pō vitā aīe. Un̄ abraā
postq̄ iurauit / abimelech fa
ciēs secū miscōiaz / statim in
crepauit eū. Gen. xxi. Ma
gnā miscōiaz fecerūt Rubē
⁊ Judas / arguētes frēs suos /
volētes interficere Ioseph:
qz frēs retraxerūt a fratri ci
dio: ⁊ Ioseph seruauerūt vi
tā. Gen. xxxvii. Phinees et
socioj misericorditer egerunt:
qz arguerūt frēs suos / q̄ edi
ficauerūt altare in scādalū fi
liozū isrl: ⁊ eos puersos mise

ricordit suscepērūt satisfacti
onē acceptātes. Josue. xxiij.
Miscōiaz duplicē fecit Jo
nathas / qñ patrē rep̄hēdēdo
tēperauit / ⁊ Dauid p̄tūc libe
rauit. i. Reg. xix. Perfectam
regulā dedit dñs Petro / di
cēs: Si peccauerit in te fra
ter tuus ⁊c. Et si audierit te /
lucratus es fratrē tuū. Mat.
xviiij. Correctio fraterna de
bet fieri benigne / discrete et
charitative: et talis correctio
deducit hoīes errātes ad viā
veritatis ⁊ pacis. Et sic beni
gne ⁊ discrete cōpescuit abra
am iurgū iter pastores loth
⁊ pastores suos. Bene. xiiij.
Nō cū furore arguit Nathā
Dauid / de adulterio ⁊ homi
cidio / dicēs: Pessime fecisti.
s; cū discretiōe / assūpta silitu
dine illaqueauit eum verbis
ei⁹: ⁊ cōuertit. ij. Re. xij. Si
militer vn⁹ de filijs pphetaz
rep̄hensurus regē isrl / discre
te silitudinē pposuit: ⁊ regē
p̄uertit. iij. Regū. xiiij. Beni
gne rep̄hendit Iudith ciues
suos: ⁊ fecit eos ab incepto p
posito remoueri. Iudit. viij.
Quia Petr⁹ discrete arguit
q̄sdā irridentes aplos / iō cō
uertit eos. Act. ij. et. iij. Post
sanationē claudi ostēdit Pe
trus quibusdā eoz culpā: be

nigne aliq̄liter eos excusans/
z dulcia verba dicens. Itaq;
cōuersi sunt quinq; milia ho-
minū. Act. iij. Paulus beni-
gne z discrete arguit Roma-
nos cōuersos ad fidem. Ad
Ro. iij. Ob quā cām discre-
te arguit Joānes ap̄ls eccl̄ia
sticos: q̄ reprehēdēdo eos de
malis que faciebāt/ semp me-
morabāt bona q̄ faciebāt: vt
nō desperarēt/ sed magis p̄for-
tarent. Alpo. ij. et. iij. Corre-
ctior rep̄hēsiō nō p̄dest obsti-
natis/ imo deteriores fiūt: iō
dimittēdi sūt z habēdi tanq̄
heretici z publicani: vt dicit
os veritatis Mat. viij. Sa-
tis benigne z dulciter incre-
pabat Loth sodomitas: sed
obstinati nō audierūt. Gen.
xix. Hebre⁹ vir cū rep̄hēde-
rēt a Moyses/ i inuirsosa ver-
ba obstinat⁹ prupit. Exo. ij.
Filij isrl̄ rep̄henderūt filios
Beniamin/ de scelere vxoris
leuite: z voluerūt punire ma-
los: sed ip̄i obstinati nō p̄sen-
serūt: iō pierūt. Iud. xx. Ab-
ner rep̄hēdebat Elsabel de p̄-
secutiōe ei⁹: sed ipse p̄tēpsit:
iō perijt. ij. Reg. ij. Pulchre
arguebat z puicebat iudeos
ecce⁹ pharise⁹ illūinat⁹ a dño:
sed ip̄i obstinati/ eiecerūt eū
extra tēplū. Ioan. ix. Corri-

gētes z arguētes bonos dili-
gunt z honorant: z correpti
meliores efficiunt. Iō Mo-
yses rep̄hēsus a Jetro/ q̄ stul-
to labore p̄sumeret: quib⁹ hō
esset gentilis/ ei⁹ verba non
desperxit: sed oīa implens/ eū
dilexit z honorauit. Exodi
xvij. Daniel discrete arguit
regē Balthasar/ exēplo p̄ris
sui: rex hō patiēter verba au-
diuit: z ip̄m dilexit. z magni-
fice honorauit. Dan. v. Cor-
rigendi sunt duri cū zelo et
feruore/ z dure z acriter incre-
padi. Iō Helias cū magno
zelo arguebat pplm durū/ di-
cēs: Si deus est dñs/ seq̄mi-
ni eū: si aut Baal sequimini
illū. iij. Reg. xvij. Bradi fer-
uore z zelo rep̄hēdebat He-
lyseus regē isrl̄/ circūstāte ex-
ercitu dicens: Uiuat dñs/ in
cui⁹ cōspectu sto: q̄ si nō vult
tū Josaphat reg⁹ iude erube-
scere/ non attendissem te/ nec
resperissem. iij. Re. ij. Joā-
nes baptista cum magno fer-
uore dicebat phariseis: Pro-
genies viperaz. Matth. iij.
Lu. iij. Multa audacia z ze-
lo arguebat Herodē/ dicens
Nō licet tibi habere vxorez
fr̄istui. Mat. xij. Mat. vi.
Unus de latronib⁹ q̄ pende-
bant in cruce/ cū magno zelo

De correctione fraterna.

alterū rephēdebat. Lu. xxiij
Stephan⁹ in psilio iudeoz
feruēter z audacter increpa-
uit eos. Act. viij. Corrigere
debēt plati subditos suos: et
eos de q̄libet vitio singulari-
ter arguere: q̄ vita subditoz
debet stare sub manib⁹ plato-
rū: vt dicit Greg. Debēt em̄
eos rephēdere de p̄sumptōe:
sic sacerdotes restiterūt ozie.

Et repio q̄ bon⁹ p̄atus de-
bet suos subditos multū be-
nigne rephēdere: z singulari-
ter de his que sequunt̄.

De p̄sumptōe/ alta appetēdo
De defensiōe iur⁹/ ipugnādo
De receptōe pauperū/ edēdo
De fractione festoz/ colēdo.
De locutiōe falsoz/ docēdo.
De retractōe exēploz/ dādo
De acceptōe munez/ op̄rādo
De laxatōe carnis/ fornicādo
De turbatōe platoz/ litigādo
De im̄paratiōe rei/ sumēdo
De herenizatiōe fidei/ errādo
De platiōe maioz/ p̄tēnēdo.
De p̄tēplatiōe vitē/ abdicādo
De pigritatōe/ ociiū seruādo.

Primo debz rephēdere de
p̄sumptiōe. sic sacerdotes re-
stiterūt Ozie/ volēti offerre
incensuz: q̄ nō erat sui officij
Dicentes: Non est tui officij
adolere incensum. ij. Paral.
xxvi. Itē debēt eos rephē-

dere/ si nō seruāt iura z statu-
ta ecclesie. Sic reprehendit
Esdras filios trāsmigratio-
nis: qui duxerūt cōtra legē
filias alienigenarū. i. Esdre
ix. et. x. Itē debēt rephēdere
oppressores minoz z paupe-
rū. Sic Aemias increpa-
uit optimates/ ppter grauā-
minā q̄a diuitib⁹ iponebant
pauperib⁹. Alee. v. Itē debēt
eos rephēdere de violatio-
ne festoz. Sic arguebat Alee-
emias porrantē onera sabba-
to/ dicēs: Que est hec res ma-
la quā vos facitis: z pphana-
tis diē sabbati. Alee. xij. Itē
debēt eos reprehendere dure
de mendacio: sicut Petrus
Ananiā z Saphirā. Act. v
Debent increpare subditos
de malo exēplo: p quod ali⁹
retrahunt de bono. sic Pau-
lus Elymā magū dure repre-
hendit: qui nitebat auertere
proconsulē. Act. xliij. Repre-
hēdere etiā debēt dure simo-
niacos: sicut Petrus Simo-
nē magū volentē emere spm̄
sc̄tm̄. Act. viij. Itē de pecca-
to carnis: sicut Apl⁹ rephēn-
dit Corinthios de fornicati-
one. i. Cor. v. Reprehēdere
etiā debent litigantes. Sic
Paulus eosdez Corinthios
q̄ de secularib⁹ negocijs liti-

De curiosi. hūana. XXX

gabāt. i. Cor. vi. Itē de irreuerentia circa sacra. Sicut Paulus eosdē arguit de irreuerētia eucharistie. i. Corin. xi. Magis debēt eos argue-
re de errore circa resurrectio-
nē. i. Cor. xv. Multū debēt increpari subditi/ si nō reue-
rēter honorāt platos suos/ vt
debet. Sic apl's rephēdebat
eosdē/ q̄ a falsis apl's grauiā
sustinebāt/ z ipm nō honora-
bant. ii. Cor. vii. Arguendi
sunt subditi vel religiosi/ qui
post ingressum religionis/ vlt
vite spūalis/ volunt etiā aliq̄
tenere de vita seculari. Sic
Paulus arguit Galathas: q̄
post receptionē euāgelij vole-
bāt tenere obseruantia legis
Ad Gal. iii. Itē debent plati
corrigere subditos ociosos
pigros. Sic Paulus corre-
xit Thessalonicēses ociosos
ii. ad Thessa. vlti. Corrigēdi
sunt ebriosi z crapulosi: z nō
in ipsa crapula z ebrietate: qz
tūc nō habēt intellectū z spi-
ritus claros/ sed obfuscatos:
sed cū vinū vlt crapulā diges-
serint. Cui⁹ figurā habem⁹ i
sapiēte Abigail: q̄ volens re-
phendere Abal sup duritia
quā oñdit nūcijs David/ no-
luit aliqd dicere illi post pran-
diū statim: sed expectauit tps

opportunū/ quousq; vinū bi-
bitū digessisset. i. Reg. xxv.

De curiositate humana. Cap. xxxvij.

Curiositatem sectantes
Diligūt successione sapiētie.
Lupiūt accessionē euidētie.
Appetūt ostēsiōnē eminētie.
Exigūt monitiōnē penitētie.

Curiosi de
siderant semp noua sci-
re/ z in ipsa sciētia apparere.
Ideo prima mulier q̄ deside-
rauit bonū scire z malū/ sicut
de⁹: vocē serpētis audiēs/ po-
mū asperit/ z diuinū pceptū
cōtempnit. Gen. iii. Discipu-
loꝝ curiositatē/ scire volētū
tps scdi aduēt⁹/ rephēdit dñs
dicēs: Nō est vīm nosse tpa
vel momēta zc. Act. i. Ethe-
niēses q̄ erāt curiosi/ nō vaca-
bāt nisi audire vel dicere ali-
qd nouū/ vt sp noua scirent.
Act. xvij. Curiosi volūt vi-
dere sp magna z noua: z ali-
qn i eoz periculū. Flā Dina
curiose volēs videre mliēres
regiōis/ corrupta est a sichē.
Gen. xxxiij. Iudei vidētes
miracula dei fieri manifeste/
adhuc alia signa q̄rebāt vide-
re/ dicētes: Magi/ volumus
a te signū videre. Matt. xij.
B

De decimis et primitiis

Herodes curiose desiderabat videri christū/ vt videret ab eo signa fieri. Luc. xxiij. Curiosi cupiūt apparere potētes magni: qđ est p̄ramā datū dei. Ideo p̄cepit dñs pplo/ ne in mōtē ascēderet. i. alta non saperet: et terminos nō trāsiret. Exo. xix. Ut curiositas tolleret: p̄cepit dñs/ vt oīa vasa et ornāmēta inuoluerent. Num. iij. Ozias rex iuda voluit adolere incensuz/ vt videret posse fungi officio sacerdotis. ij. Para. xvi. A curiositate p̄cessisse videt/ qđ Simō magus voluit baptizari: qđ videbat signa qđ faciebat Philippus: et ea ad ostentationē facere cupiebat. Act. viij. Curiosi debēt admone-ri et p̄dicari a prudētibz et bonis viris: qđ frequenter p̄uertunt: et curiositatē relinquūt. Iō p̄dicāte ap̄lo in Epheso/ multi qđ fuerūt curiosa sectati attulerūt libros et cōbusserūt eos corā oībz. Act. xix. Rep̄ hēdebat ap̄lus qđdā Thessalonicē. curiosos/ curiose et inquiete ambulantes/ et nihil operātes. ij. Thessa. iij. Adolescentiores viduas monet Ap̄ls esse vitandas: que sunt frequēter vage/ curiose/ ociose et verbose. j. Timoth. v.

¶ De decimis et primitiis.

Cap. xxxvij.

Decime cōsiderantur

Ad qualitatem offerentium/ et eorum modum.

Ad dignitatem exigentium/ et eorum modum.

Ecime cō

siderande sunt q̄stū ad eas dantes/ et q̄stū ad clericos eas recipientes. Decimas debet dare q̄libet quantūcūqz magn⁹ et potēs/ libēter et libere/ et de melioribus rebus. Sic Melchisedech dedit Abrae decimas de oībz qđ habebat: qui Melchisedech fuit rex salē. Gen. xiiij. Dat hō decimas: qđ de⁹ eū custodit/ pascit et vestit et dirigit. sicut petijt iacob. Gene. xxvij. Lito debent decime dari: sicut p̄cepit dñs/ dices: Decimas et primitias nō tardabis. Exo. xxij. De melioribus et pulchrioribz et pinguioribz debēt decime et primitie dari. Num. xvij. Ad fide libz debēt decime ad templū portari: etiā si sacerdotes nō petāt. Deut. xij. Decimas recipientes sunt clerici: qđ non debēt supflua petere: sed deo vacare: et decimis et primitiis

De derisione et cōui. XXXI

debēt esse cōtenti. Au. xviii.
Per sacerdotes recipientes
decimas / debēt cōmunicari
decime et primitie et alij red-
ditus eccliarum / pauperibus / pupil-
lis et viduis. Deut. xiiij. Sa-
cerdotes qui recipiūt decimas
debēt vacare spiritualibus et
diuinis / nō tēporalibus. ij. Pa-
ralip. xxi.

De derisione et cōuitijs.

Cap. xxxix.

Deridentur a derisoribus
Moderatores malarū affe-
ctionum.

Operatores rectarū opera-
tionum.

Sustentatores datarum tri-
bulationum.

Predicatores sanctarū locu-
tionum.

Erifores

suīs derisionibus de-
ridēt et accendūt pacificos: et
aliqui eis incitamentū dāt no-
cēdi / qui prius nō habebāt intē-
tionē nocēdi. Sic viri Soc-
corū deridentes Bedeonē sup-
zebee et salmana / eū induxerūt
ad nocendū eis: qui prius noce-
re nolebat. Iud. viij. Abal
incitauit Dauid cōtra se et so-
cios eius / qui prius fuerāt pa-
cifici: ppter derisiones et con-

uitia dicta nūcijs eorum: nisi p
sapiētiā Abigail fuisset retē-
tus. i. Reg. xxv. Instruendi
sunt pueri a parētib / ne deri-
deāt senes: quia pueri qui deride-
bāt Heliseū / dicētes: Ascen-
de calue / ascēde. Qui maledi-
xit eis: et deuorati sunt ab vr-
sis: qui tñ alius cōpassus / puerū
mortuū suscitauit. iij. Re. ij.
Deridēs mali et pctōres bo-
nos iuste operantes / siue iu-
ste operari volentes. Sicut
Nichol videns ludentem
dauid ante arcā dñi / derisit
eū dicēs: Quā gloriosus fuit
hodie rex isrl: discooperiēs
se ante ancillas seruorum suorum.
ij. Regū. vi. et i. Paral. xiiij. et
xxi. Sanaballath et Tobi-
as amonites deridebāt edifi-
cantes muros hierl'm. i. mali
deridēt bonos: qui bonis ope-
ribus tanq̃ vinis lapidibus edifi-
cāt / tanq̃ fideles ecclie. Aee.
iij. Aicanor vidēs holocau-
sta offerri / deridebat offeren-
tes. i. Macha. vij. Derident
positi in prosperitate / tribu-
lato positi in aduersitate:
quod maximum malum est.
Sic excecato Tobia / vxor /
parentes et cognati deride-
bant eū / dicētes: Ubi ē spes
tua / p qua clemosynas facie-
bas? Tob. ij. Job afflictū in

B ij

De detractiōe et susur.

rebus suis/filijs et psona/deri-
debat vxor sua/dicēs: Bene
dic deo/et morere. Job. ij.
Saluator nŕ tpe sue scissi-
me passiōis multas derisiōes
et illusiones recepit: vt daret
exēplū tribulatis nō curādi
derisiōes mūdanoz. Matt.
xxij. Lu. xxiij. Deridēt ho-
die pdicatores a deo et pŕatis
missi ad pdicādū: qz veritatē
dicūt et pdicāt. In cui⁹ figu-
ra aliq de filijs isrl' deriserūt
cursores q̄s miserat ezechias
ij. Par. xxx. Sic etiā deride-
bat popl's pphetas missos a
deo: q̄ eis vitatē annūciabāt
ij. Par. xxxvi. Iudei deride-
bāt aplos pdicātes et loquē-
tes varijs lignis: dicētes eos
plenos musto/ q̄s spūscctūs
repleuerat. Act. ij. Cū audis-
sent Atheniēn. resurrectio-
nē mortuoz/ quā Paul⁹ pdi-
cabat/irridebāt eū. Act. xvij

¶ De detractiōe et susurrati-
one. Cap. xl.

Detractores habent
Sanctitatis malignationē.
Felicitaris indignationē.
Seueritatis punitionē.
Iniquitatis occasionē.
Sublimitatis elationem.
Equitatis corruptionem.
Bonitatis peruersionem.

Detrahunt

virī pessimi qñqz virī
bonis ex malicia/ multa falsa
crimina iponētes. Sic dñā
cui seruiebat ioseph/ isrl'q de-
traxit ei apud virū suū: impo-
nens ei q̄ eā voluisset oppri-
mere. Gen. xxxix. Silr pha-
rao detraxit moyŕi/dicēs: cui
dubiū ē/ q̄ pessime cogiter⁹?
Exo. x. Peiores sūt tales/ q̄
Balaā: q̄ voluit detrahēre et
maledicere ppl'o dei. Num.
xxij. Ancilla pessima detra-
xit et maledixit Sare: impo-
nens ei interfectionē viroz.
Tob. iij. Senes illi pessimi
susannā turpit' infamauerūt
magnā falsitatē iponētes ei.
Dan. xij. Simon male loq̄-
bat de onia, puŕfore civitatis
et defensore gētis. ij. Mach.
iij. Falsi testes detraxerunt
stephano/dicētes: Nō iste nō
cessat loqui. Act. viij. Detra-
ctio vitii est inuidioz: q̄ inui-
dētes felicitati alioz/ infamāt
eos/ vt deprimāt. Sic prin-
cipes detraxerūt dauid apd
Achis/ vt amouerēt eū. i. Re-
gū. xxix. Emuli edificantiū
scripserūt Artarxerŕi: detra-
hentes ei/ vt opus faceret in-
termitti. i. Esdre. iij. Princi-
pes ppli detraxerunt Hiere

De detra. et susur. XXXII

mie apud Sedechiaz regē/
inuidētes ei. Hiere. xxxviii.
Uiri Chaldei inuidia moti/
accusauerūt iudeos/ detrahē
tes eis coram rege. Dañ. iij.
Sardape Darij inuidētes fe
licitati Danielis/ detraxerūt
ei corā Dario. Dañ. vi. Pha
risei inuidētes christo/ multo
tēs detraxerūt ei/ dicentes:
Quia cū publicanis et pctō
ribz hic manducat. Mat. ix.
Lu. v. Paulo pluries ex in
uidia detractū est. Act. xviii.
Apud ephesum. Act. xix. A
qbusdā iudeis in tēplo. Act.
xxi. A triclinio corā Felice
rege. Act. xxiii. Athenis a
phariseis. Act. xvii. Detra
ctores grauit puniunt a deo
in p̄senti et i futuro. Nā Ma
ria locuta ē detrahēdo Moy
si/ modica occasiōe assumpta
sed cito secuta est lepre pena.
Nu. xii. Filij isrl' detraxerūt
terre pmissiōis in malū suū;
qz nullus eoz intrauit eā; sed
mortui sunt ab hostibz et be
stijs in deserto. Num. xii. et
xiii. Etiā ppter detractionē
Chore et cōpliciū eius/ multi
fuerūt occisi. Num. xvi. De
tractio et accusatio causa est
homicidiōz et multoz malo
ruz. Nam occasione Doeck
idumei/ referentis Sauli/ q

Elchimelech confortauerat
David/ occidit Saul. lx. xxv
viros/ indutos ephor lineo; et
mulieres et paruulos. i. Reg.
xxii. Principes filioz Amō
detrabētes nuncijs David/
puerterūt prauā intentionē
ei? et fuerūt causa belli/ guer
re/ debellatiōis/ et homicidi
ozū multoz. ij. Re. x. Simō
preposit? templi/ suis malis
relationibus faciebat tēplū
dei spoliari. ij. Machab. iij.
Mala verba et detractoria
questuarioz/ fecerūt Paulū
capi et verberari. Act. xvi.
Detractio a supbia pcedit et
ambitione/ volentes em exal
tari et alios deprimere/ detra
hunt eis. Sic Absalon am
biens regnū patris/ detrahe
bat ei/ dicens habenti nego
ciū: Nō est qui audiat te con
stitutus a rege. ij. Regū. xv.
Aman superbus qz nō ado
rabatur a Bardocheo/ de
traxit omniū iudeis coram
rege. Ester. iij. Elchimus
qui volebat fieri summus sa
cerdos/ detrahebat Jude co
rā Demetrio. i. Machab. vii.
Detractores nō debent au
diri/ nec verbis eoz est adhi
benda fides. Nā Siba ser
uus Achisiboseb nequiter
detraxit dño suo coram Da
uid.

B. iij

De discordia et lite.

uid: et David cito fidē adhibuit verbis eius: et ideo puerum dedit iudiciū suū. ij. Re. xvi. Sapiēs fuit Alexāder rex: q̄ viros pestilētes q̄ venerunt aduersus Jonathā/ detrahētes ei/ et interpellātes regem aduersus eū/ nullatenus audire voluit. j. Machab. x. Detractores peruertūt semper bona in mala/ vel dicunt mala intētiōe factā. Nam si ieiunas/ dicit te hypocritā: si comedis/ voracē: si quiescis/ pigrū: si vadis/ inquietū: si taces/ stultū: si loqueris/ psumptuosum: si tua pauperibus das vel erogas/ dicit te fore vanū et gloriozum: si nō erogas/ auarū: si sapiēs/ superbū: si religiosus/ hypocritā: si bone cōuersationis/ dissolutū: si aliorū gratiā habes/ adulatorē: si aliorū gratiā nō habes/ maledictū: si mature viuīs/ melācolicū. Uñ dicit Chrysost. Sunt quidā pueri homines/ siles phariseis: q̄ de omni re quā vidēt malū iudicant/ et in peius interpretant. Ideo d̄ Joāne baptista multū ieiunante/ dicebant quidā detractores: Demonium habet. De Jesu autē comedente dicebāt: Ecce hō vorax/ et potator vini. Matth. xi. Uiso

miraculo in ceco nato/ detraxerūt pharisei Jesu/ dicētes: Nos scimus/ qz hic hō pctōr est. et maledixerūt ceco illuminato. Joā. ix. Eiecto demonio/ et loquēte muto/ quidā detrahētes christo/ miraculum puertebāt/ dicētes: In Beelzebub principe demoniorū ejicit demonia. Luce. xi. et Matth. xij.

¶ De discordia et lite.

Cap. xli.

Discordia oritur

Ex inuidētia fraternitatis.
Ex adiacētia cupiditatis.
Ex eminentia sublimitatis.
Ex fraudulētia carnalitatis.
Ex cōplacētia gulositatis.
Ex assistētia fidelitatis.
Corrigit ex prudētia plati.

Discordia

multotiēs orit̄ ex inuidia: vt patz in prima discordia fratrum/ inter Cain et abel: quā mouit inuidia Cain: qz munera Abel deo placebāt. Ge. iij. Occiso a David philiſteo/ et auditis cantantibus: Saul percussit mille/ et David decē milia: Saul inuidia motus: qz minus dederāt sibi: persecutus est David. j. Re. xviij.

De discor. et lite XXXIII

In turba erat dissensio de ie
su. Nā dicētibz quibusdā qz
bon⁹ est: quidā mori inuidia
dicebāt: Nō sed seducit tur
bā. Ioan. viij. Aliqñ ex inui
dia discordant religiosi: sicut
baptisato Cornelio a Petro
disceptabant aduersus illū q
erāt ex circūcisione fideles:
inuidētes ei qz gētilis fuerat
Act. xj. Discordie fuit aliqñ
ex auaritia ppter tpālē substā
tiā. Nā ppter multā substan
tiā quā habebat abraā z loth
facta est discordia z rixa in
ter vtrozūqz pastores. Gene.
xij. Quia iacob decepit esau
in hereditate z bñdictiōe pa
terna: facta est discordia iter
eos. Gen. xxvij. Locupleta
to Isaac pastores sui z vici
noz iurgia inceperūt. Gen.
xxvi. Propter auariciā z te
nacitatē Habal: facta est dis
cordia ei⁹ ad Dauid: sed per
Abigail prudētissimā largi
tatē fuit sapiētē sedata. i. Re
gū. xv. Discordie oriūt mul
titiēs ex supbia z ambiōe
dominij. Nā qz reges sodo
morū a seruitute chodorlao
mor recesserūt: factū ē bellū
a quattuor regibus ptra eos.
Gen. xij. Ex timore pdēdi
dominium pugnauit Ama
lech cōtra israel: z victus est.

Exo. xvij. Inter abimelech
z viros sichē q male fecerūt
eū principē: facta est magna
discordia. Iudic. ix. Amis
psida discordia facta est iter
absalon z dauid. ij. Reg. xv.
Et ppter supbā z durā rñsi
onē quā Roboā fecit ppl'o/
diuisum est regnū. iij. Re. xij
Contentio inter discipulos
facta: qz eoz esset maior: ex
superbia videbāt processisse
que p humilitatē sedata fuit.
Lu. xxij. Discordie fuit fre
quenter ppter mulieres: siue
ppter luxuriā. Nā filij sodo
mite vallauerūt domū loth:
in qua erant angeli in huma
na specie: vt libidini vacarēt
Gen. xix. Occasione Dine
quā Sichē oppssit: facta est
discordia: z secuta sunt ho
miciidia. Ge. xxxij. Propt
vxoze Leuite pessime abuse
facta est discordia tāta: vt ex
inde bellaret z ex vna pte mī
B. ccccc. hoīm morerē
tur. Iudic. xx. Quia amō vio
lauit thamar: facta est discor
dia inter germanos: z amon
occisus. ij. Re. xij. z xij. Pro
pter vxoris sāsonis alteri tra
ditā dissensio: facta ē cū phili
steis. Ju. xv. Discordie oriūt
aliqñ ex vitio gule. Sic ac
cidit de filiis israel: qui iur ga
B iij

De duritia et obstina.

ti sunt ptra Moysen/ ducto-
re eoz/ ppter defectū cibi et
por⁹. Exo. xvi. z. xvij. Atte-
diati filiū isrl' edere māna/ ri-
pati sūt ī moysen: z petebāt
carnes. Hu. xj. Discordia et
dissensio in disputatiōe/ p in-
uenienda veritate/ vel defen-
denda fide/ z faciēdis bonis/
bona est z sustinenda. Ideo
Barnaba z paulo f' dicātibz
Iconijs/ diuīsa est ciuitas: et
quidā erant cū iudeis: quidā
vero aplos defendebāt. Act.
xiiij. Ut p Paulū iusticia/ p
Barnabā miscōia demon-
straret/ facta est dissensio in-
ter eos ppter Joannē. Act.
xv. Cū exclamasset Paulus
in cōsilio de resurrectiōe mor-
tuoꝝ/ facta ē disceptatio īter
phariseos z saduceos. Act.
xxij. Discordes z rixātes de
bēt plati z maiores corrige-
re: z ad pacē z cōcordiā exē-
plis z rōnibz puocare. Sic
Moyses corripuit rixantes
Hebreos adinuicē. Exo. ij.
Mulieres rixātes ppter in-
fantē viuū/ Salomō cū vera
iusticia prudēter q̄tauit. iij.
Reg. iij. Cōtentionē discipu-
loꝝ/ q̄s esset maior: ch̄s sēda-
uit/ de sua dans exemplū hu-
militate. Lu. xxij. Litigan-
tes iudeos adinuicē/ quō c̄bri

stus possit eis dare carnē suā
ad māducandū: saluator mul-
tis exhortationibz quietauit.
Joan. vi.

De duritia z obstinatione.
Cap. xliij.

Duri et obstinati
Verbis vtilibz nō emolliūnt
Signis sublimibus nō cor-
ripiuntur.

Auditis correctionibz peio-
res efficiunt.

Duri et ob-
stinati ī malo/ p verba
z p̄dicatiōes nō emolliunt: si-
cut duri lapides: sup quibus
si cadet aqua/ nō mollescunt
interius. Sic Heli verbo fi-
lios corripuit: sed nō pfuit. i.
Reg. ij. Samuel satis dixit
pplo graues p̄ditiōes regis/
z volūtate dei: sed nō potuit
imutare animū eoz. i. Reg.
viij. Nec p verba Jonathe
admonētis/ nec p bñficia da-
uidis/ cor durū Saulis po-
tuit imutari. i. Reg. xix. Na-
bal fuit ita dur⁹ q̄ ad dulcia
verba nuncioꝝ David flecti
nō potuit. i. Reg. xxv. Dul-
ta verba dixit Abner ad asa-
hel/ vt nō psequeret eū: sed ipse
nō p̄sensit ei: nō crudeliter oc-
cisus fuit. ij. Re. ij. Hūc eze

De eccle. vel tē. XXXIIII

ehielis instruebāt z p̄dicabāt
viris Iuda: sed ipsi indurati/
subsannabāt eos. ij. Paral.
xxx. Duri z obstinati i malo
signis sublimibz nō p̄uertun-
tur/ q̄ntacūqz viderint signa
z miracula fieri: p̄pter h̄ non
mollificāt mētes suas. Sic
induratū fuit cor Pharaōis:
q̄ad nulla signa q̄ Moyses
de mandato dñi faciebat/ e/
molliebat ad credēdū dño.
Exo. v. vi. vii. viij. z ix. Ju-
dei qui apprehēderūt Iesuz/
fuerūt durissimi z obstinati/
q̄ neqz per signa p̄strationis
neqz per signum sanationis
auricule moti sunt sup eum.
Lu. xxiij. Joā. xviij. Duri z
obstinati nō solū nō acquie-
scūt: sed etiā si rephendunt/
peiores fiūt. Nā durior fuit
Lain post admonitiōē dñi
q̄n fratrem occidit. Gen. iij.
Obstinati iudei Zachariā in-
crepātē z admonētē eos/cru-
deliter occiderunt. ij. Paral.
xxiiij. Stephanū increpātē
Iudeos de eoz duritia ipsi ne-
quiter lapidauerūt. Act. viij.

¶ De ecclesia/ vel templo.

Cap. xliij.

Ecclesia materialis est
Sine pigritia edificanda.
Sūma leticia dño dicāda.

Ubi flagitia nō sunt perpe-
tranda.

Ubi purcitia est emūdāda.
Ad officiū iplendū visitāda.
Ubi plebis vitia sūt p̄dicāda.

e Ecclesia cū

sollicitudine z feruore
debet a fidelibz edificari. Iō
feruētior fuit Salomon in
edificatiōe tēpli/ q̄ p̄prie do-
mus: qz tēplū prius incepit
atqz perfecit q̄ p̄pria domū:
qz tēplū i septē annis/ domū
vō in duodecim. iij. Reg. viij.
Magnā curam habuit dñs
de edificatiōe eccleie/ q̄n p̄ce-
pit Lyzo/ q̄ edificaret ei do-
mū in hierl'm: qd prius p̄e-
dixerat p̄ Esaiam. i. Esdre. i.
Iudei prius edificauerūt tē-
plū/ q̄ muros ciuitatis: licet
haberēt inimicos p̄prie. i. Es.
iij. Ecclesia edificata debet so-
lenniter z cū gaudio p̄secre-
ri/ in toto vel in parte. s. in al-
tari. Ideo magnā solēnitatē
fecit Salomō in dedicatiōe
tēpli. iij. Re. viij. Obtēta vi-
ctoria de inimicis/ Macha-
bei dixerūt: Ecce cōtriti sūt
inimici n̄ri/ q̄ cōtaminauerūt
tēplū: ascēdam? nūc mūdare
z innouare sancta. i. dedica-
re ecclesiā. Nec de suis do-
mibus fecerunt mentionē.

De eccle. vel tēplo.

Dacha. iij. Dultū debet
hō timere violationē dedica-
tionis tēpli. Nā iudei p̄liatu-
ri cum Hicanore/plus time-
bant de violatiōe tēpli q̄ de
suis pp̄ijs vxoribz z filijs. ij.
Dach. xv. Ecclesia dedicata
debet esse libera/z gaudere p̄
uilegio libertatis: vt fugien-
tes ad eā saluent: nec ibi ali-
quis occidat. Ideo precepit
Joias p̄tifer: vt Athalia
educeret extra tēplū: z nō oc-
cideret in tēplo. iij. Reg. xi.
Rex Demetri⁹ statuit: q̄ q̄
cūq̄ fugeret ad tēplū in om̄i
maleficio esset liber. i. Da-
chab. x. Quāuis iudei graui
odio p̄sequerent̄ Paulū: tñ p̄-
pter reuerentiā z libertatē tē-
pli noluerunt eū occidere in
tēplo. Act. xxi. Ecclesiā de-
bet hō intrare mūdus a pec-
cato. In cui⁹ figura dixit do-
min⁹ Moysi: Facies labiū
meū cū basi sua ad lauādū z c̄
Et missa aqua lauibūt in ea
Harō z filij ei⁹ man⁹ suas ac
pedes: qñ ingressuri s̄t taber-
nacuū testimoniū. per man⁹
opatiōes/p̄ pedes affectiōes
intelligunt̄. Exo. xxx. Nō li-
cebat nisi paucis z mūdīs in-
trare tēplū z tāgere vasa ei⁹.
Aum. iij. Qm̄ sepe mūdauit
dñs tēplū: eijciens vendētes

z cientes/z mensas nūmula-
riorū: oues/boues/z colum-
bas: q̄ tēplū reddebāt im-
mūdū. Mat. xxi. Lu. xix.
Ecclesiā debet hō intrare et
sepe visitare: z specialiter cle-
rici/ad horas canonicas red-
dendas/z oīones offerēdas.
Jō cōmēdat Tobias q̄ fre-
quēter ibat ad tēplū orans
deū: nobis ī exēplū. Tob. i.
Instruēdi sunt pueri vt eccle-
siā visitet: exēplo christi: qui
xl. die a natiuitate voluit ad
tēplū deferri: z duodenis ī
tēplo in medio doctorū fuit a
matre reperi⁹. Lu. ij. Petr⁹
z Joannes ascēderūt in tem-
plū ad horā oīonis nonā: et
tūc sanatus est claudus: quē
Petrus sanauit. Act. iij. Eu-
nuchus cādacis regine ethi-
opū cōmēdat: q̄ de ethiopia
veniebat in hierlīm/ad visitā-
dū tēplū: z in reuerfiōe se-
dens in curru legebat̄ Esaiā
pp̄hetā. qd̄ est p̄tra illos q̄ ad
sacra loca euntes z redeūtes
nō referūt documēta/sed va-
na. Act. viij. Ecclesiā debet
hō visitare frequēter: z p̄di-
cationes z documēta audire:
q̄ debet p̄lati z religiosi face-
re/detestādo vitia/ z laudādo
virtutes. Exēplo chr̄i: q̄ plu-
ries p̄dicauit z docuit in tem-

De elec. prela. XXXV

plō. Mat. xxi. Lu. xx. et Jo
an. vii. Angelus ap̄o carce-
re in q̄ erāt apli vincti/ dixit
eis: Ite/ loquimini in tēplo
verba vite huius. Act. v.

De electione prelatorū.
Cap. xliiij.

Electionē oīo debz p̄cedere
Designatio solet incedere.
Iustificatio debet p̄cedere.
Fortificatio debet accedere
Malignatio solet intēdere.

e **L**ectionē

debet p̄cedere deu-
ta oratio ad deū/ vt de^o eligē-
tū corda illuminet/ ad veraci-
ter eligēdū. Sic nos instru-
xit Moyses: q̄ moritur^o aū
electionē alteri^o plati orauit/
dicens: Prouideat dñs deus
sp̄m oīs carnis/ hominē q̄ sit
sup multitudinē hāc. Num.
xxvii. Post mortē Josue ora-
uit ppl̄s dñm: et p̄sultit eū p̄
duce. Iud. i. Apli cū eligerēt
coapl̄m loco Jude p̄ditoris/
statuerūt Joseph et mathiā: et
orātes dixerūt: Tu dñe qui
nostī corda hoīm/ oīde nob̄
quē elegeris ex his duobus.
Act. i. Elegit de^o aliqui p̄la-
tos p̄ signa/ vel p̄ reuelatōes.
Et iste sunt optime electōes.
Sic dñs p̄cepit Moysi: Ac

cipe ab eis virgas singulas p̄
cognatiōes suas etc. Quē ex
his elegero/ germinabit vir-
ga eius. Quod cū fecisset/ in-
uenit virgam Aaron germi-
nasse/ in signū diuine electio-
nis. Num. xvii. De mādato
dñi speciali elegit Samuel
Dauid: et vnxit eū in regē. i.
Regū. xvi. Barnabā et Pau-
lū elegit dñs p̄ reuelationē/
dicens: Segregate mihi Pau-
lū et Barnabā i opus ad qd̄
assumpsi eos. Act. xiiij. Eli-
gendi debēt esse boni et iusti:
vt iuste et pacifice regāt popu-
lū. Tales dixit Jetro Moy-
si esse eligēdos: dicens q̄ eli-
geret sapiētes et timētes deū:
in quibz esset veritas/ et q̄ ode-
rint auaritiā: et p̄cipue cleri-
cis et religiosīs in exemplū.
Exo. xviiij. Saul qñ fuit ele-
ctus/ erat bonus: et nō erat in-
ter filios israel melior. i. Re.
ix. Post mortē Saul/ filij de
tribu iuda elegerunt Dauid
bonū i regē. ii. Re. ij. Appro-
pinqñs mortī Dauid dixit.
De filiis meis elegit dñs sa-
lomōnē. i. Par. xxviiij. Scri-
psit Jechu l̄ras: et misit i sama-
riā ad optimates ciuitatū etc.
Statim vt acceperitis l̄ras
has: q̄ habetis filios dñi vñ/
eligite meliorē etc. iij. Re. x.

De exhorta. et predi.

Vocauit Iesus discipulos suos: et elegit ex eis duodecim meliores/quos vocauit apostolos. Lu. vi. Elegerunt apostoli Stephanum virum plenum spiritu sancto et fide. Actu. vi. Eligere debent electores platum non infirmum/sed forte: qui possit contra hostes spirituales vel temporales vel corporales eos defendere et onera plantationis magnamittere portare. Iohannes moyses videns Madianitas superare populum dei: ad vltimum elegit duodecim milia viros de omni tribu fortissimos/qui bellare possent. Nu. xxxi. Videntes filii israel quod Bedeon viriliter pugnabat/ dixerunt: Dominare tu nobis. et elegerunt eum in duce et dominum. Judi. vii. Maiores nati de Balaad elegerunt Iephte/ ut imperaret eis/ et pugnaret pro eis. Iud. xi. Amici Jude dixerunt Jonathe: Ecce Judas defunctus est: et non est ei filius: te eligeamus hodie in principem pro eo/ et ducem ad bellandum bellum nostrum. i. Mach. ix. Eligunt aliqui mali et eliguntur diuino iudicio/ in damnum eorum et malum. Sic Abimelech qui procurauit eligi per amicos: sed male successit vtriusque. Judi. ix. Parabola de rhano electo ab arboribus/ pertinet ad platos

malos. Iu. ix. Terribili dei iudicio factus est rex hieroboam super decem tribus: qui fuit occisus/ quod populus recederet a cultura dei. iij. Regum. xij.

¶ De exhortatione et predicatione. Cap. xlv.

Exhortatio bona solet
Contemnentes non iniurare.
Audientes honorare.
Morientes liberare.
Exercentes recreare.
Delinquentes coartare.
Patientes confortare.
Per parentes obsecrare.
Negligentes incitare.
Reuerentes animare.
Non credentes renouare.

e xhortatio

et predicatio obstinatis non prodest. Exterior enim exhortatio sine interiori nihil prodest/ et parum est efficax. Nam Cain exhortatus exteriori voce dei/ a concepta nequitia non destitit: sed prius fratrem suum crudeliter occidit. Gen. iij. Sodomites cum admonerentur male responderunt et pessime egerunt. Gen. xix. Hortatus est Abner Asabel: sed ipse obstinatus non acquieuit: ideo occisus fuit. ij. Re. ij. Cursores Ezechie exhortati sunt filios israel

De exhor. et pre. XXXVI

sed ipsi obstinati destruxerunt
eos. ij. Para. xxx. Satis ex-
hortabatur Daniel Nabucho-
donosor / qd pcta sua redime-
ret elemosynis: sed nihil ei p-
fuit. Dan. iij. Exhortationes
bonorum audientibus et sequentibus
multum profunt / et bene accidunt eis
Sic bene accidit Jacob: qd ac-
quieuit exhortationibus matris:
et ideo benedictionem habuit. Gen.
xxxij. Bene cessit fratribus io-
seph: qd crediderunt exhortati-
onibus Ruben et Juda: ne inter-
ficerent ioseph: qd p eum postea
ab inopia sunt subleuati et ex-
altati. Gene. xxxvij. et lxiij.
Serui Haman hortati sunt
eum / ut crederet verbis Helisei:
qd acceperat: et in iordane se sepi-
es lauit: et sanitatem recepit. iij.
Reg. v. Tobie bene accidit: qd
credidit exhortationibus Ra-
phaelis: nam incolumis iuit et
redijt. Tob. vi. Exhortatio
bona quicquid liberat hominem a
morte. Nam exhortatio quam
fecit soror Moysi filie Pha-
raonis: ut mulier hebreæ p nu-
triendo puulo vocaretur: libera-
uit moysen a morte: qd non subi-
gebat egyptias. Exo. ij. Bo-
nam exhortationem quam fecit
Abigail ad dauid: liberauit
Nabal a morte. l. Reg. xv.
Quia Dardocbe exhorta-

tus est Hester / qd rogaret re-
gem p populo: populus a piculo eruit
De. iij. Abdemelech exhor-
tatus est sedechiam: et liberauit
Hieremiam a lacu: in quo mor-
rabatur. Dic. xxxvij. Exhor-
tatio bona laborem et fatigati-
onem minuit: et recreationem tri-
buit. Nam exhortatio quam fe-
cit Jetro Moysi: ut iudices
minores statueret: et ipse stul-
to labore se nonsumeret: di-
minuit laborem et fatigationem
moysi. Exo. xvij. Edificantes
templum in hierusalem de captiuitate
reuerfos hortabantur aggeus et
zacharias prophete: et recreabant
eos in laboribus suis. i. Esdre
v. Desiderans Heemias edifi-
care muros hierusalem: hortatus est
optimates et magistratus dicens
Surgamus et edificemus. et con-
fortate sunt manus eorum in bono.
ij. Ree. ij. Exhortatio retra-
hit a peccato iam in proposito existi-
tes. Sic exhortatio abigail
ad dauid: cum a peccato homici-
dij quod ceperat facere: retraxit.
i. Re. xxv. Quamdiu vixit Jo-
iada: qd exhortabatur Joas re-
gem iuda: quamdiu fuit Joas bo-
nus: sed eo mortuo factus est
pessimus. Exhortatio enim illi
retraherebat eum a malo: et post-
ea quam non habuit exhortante-
runt in omni peccatum. ij. Para. xxiij

De exhorta. et predi.

et. iij. Re. xij. Ad exhortati-
onē Acemie/ vsurarij reddi-
derūt vsuras: et vltim⁹ nō ac-
ceperūt. Hee. v. Baptista ex-
hortāte pplm/ multi baptiza-
bant/ confitētes peccata sua.
Mat. iij. Exhortatio bona
tribulatos pfortat: et tribula-
tiones portare leui⁹ adiuuat.
Iō Tobias pgebat p oēs i
captiuitate posito/ exhortās
eos. Tob. i. Tribulatio Job/
venerūt amici ei⁹ ad pfortā-
dū eū. Job. ij. Prim⁹ illorū
septē fratrū cū i sartagie tor-
qret: ceteri vna cū matre hor-
tabant inuicē se mori fortit⁹
dicētes: Dñs de⁹ aspiciet ve-
ritatē. ij. Mach. viij. Exhor-
tatio bona parentū ad filios/
facit eos esse bōnos. Iō sum-
mope studere debēt parētes
filios et filias exhortari. sic
parētes vxoris tobie monue-
rūt eā honorare socros/ ma-
ritū diligere/ regere familiā/
gubernare domū/ et seipaz ir-
reprehensibilē reddere. To. x
Mortuus Darathias/ fi-
lios efficaciter hortat⁹ est ad
agēdū viriliter p lege dñi: qđ
ipsi optie seruauerūt. j. Ma-
cha. ij. Exhortatio bona in-
citat et inuat hoīes ad bonū et
virtutē. Sic Judith sua ex-
hortatiōe animauit hoīes de

bethulia/ ad viriliter resisten-
dū Holoferni/ et ad cōplacē-
dū deo. Iud. viij. Judas ma-
chabeus hortabat⁹ et anīabat
populū sermonib⁹ bonis. j.
Mach. iij. et. iij. et. ij. Mach.
viij. x. et. xij. Paulus et barna-
bas hortabant⁹ frēs et animā-
bant/ vt permanerēt in fide.
Act. xij. Exhortationes in
pdicatōib⁹ debēt pdicatores
libēter facere: tum qz eis hoc
officiū a deo iniūgit: tū qz ex
ipsis pctōres et infideles ad
dñm puerunt. Propter pri-
mū dixit dñs Esaie: Clama-
ne cesses: qñ tuba exalta vo-
cē tuā: et annuncia pplō meo
scelera eoz/ et domui Jacob
pctā eoz. Esaie. lviij. Hiere-
mias primo de pditione se
excusauit: postea dño pfulēte
cōsensit. Hiere. i. et. ij. Factū
est verbū dñi ad Jonā pphe-
tā/ vt iret pdicare in Ninuē
ciuitatē grandē: qui licet pri-
mo fugerit/ postea tñ obedi-
uit. Ione. i. et. ij. Visit salua-
tor discipulos/ dicēs: Predi-
cate dicentes: appropinqbit
regnū dei. Matt. x. Expro-
brata incredulitate eoz/ chūs
dixit discipul⁹: Predicate euā-
gelīū oī creature. Mar. xvj.
Exhortatio pdicatōis utilis
est: qz pctōres et infideles p eā

De falla. mulie. XXXVII

ad deū puerunt. Sic p̄dica
tio Ione puerit niniuitas: q̄
ppter pctā subuerti debebat
Ione. iij. Petr⁹ in p̄tecoste
sic efficacit p̄dicauit/ q̄ circi
ter tria milia hoīz puerit ad
fidē. Act. ij. Ad p̄dicationē
Petri tot crediderūt/ q̄ fact⁹
est numerus credentiū q̄nq̄
milia. Act. iij. Predicantib⁹
Pauloz Barnaba Iconijs/
crediderūt multi iudei ⁊ gre
ci. Act. xij. Nō debet hō p̄
dicatoz attediari p̄dicare le
gē/ nec auditores audire: dū
modo sermo sit vtilis. Nam
quadā vice p̄dicauit Paulus
vsq̄ ad mediā noctē: vbi qui
dā adolescēs oppressus som
no cecidit/ ⁊ mortu⁹ est: quem
descēdēs suscitauit: ⁊ iterū p̄
dicationē resumēs/ vsq̄ ad di
em p̄traxit. Act. xx. Esdra
stante sup gradū ligueū/ ⁊ p̄
dicāte siue legēte libzū legis
Moysi a mane vsq̄ meridiē
oīs ppl's congregat⁹ est q̄si vir
vni⁹: ⁊ aures eoz erant ere
cte ad libzū. ij. Hee. vij.

¶ De fallacijs mulierum.

Cap. xlvj.

Fallacie mulierū tendūt ad
Bulositatis deceptionem.
Veritatis subuersionem.
Carnalitatis accensionem.

Lupiditatis repletionem.
Pietatis compassionem.

Illacia mu

f lierū est/ vt seducāt ho
minē ad omē malū siue
vitiū. Et qz p vitiū gule cete
ra vitia introducunt: ideo de
vitio gule pri⁹ hoīes decipiē
do seducūt/ vt sic ad sp̄ritua
lē ⁊ corporalē deducāt interi
tum. Nā occasione Eue pri
mus hō seductus est/ vt veti
tū fructū comederet: ex q̄ sp̄
ritualē ⁊ temporalē mortē in
currit. Gen. iij. Sizarā sitiē
tem ex labore/ Iabel inuita
uit ad potum: ⁊ fraudulenter
aquam petenti lac tribuit: de
cuius potatiōe sopitū clauo
⁊ malleo occidit. Iudic. iij.
Fallaces mulieres sunt deci
piēdo mēdacijs: quibus mul
tū fallēdo vtunt. Cū Sara
vxoꝝ Abzæ nō solū hoīes/
sed deū voluit fallere mētien
do dicēs: Nō risi. Gen. xvij.
Cum suis mēdacijs addūc
aliqñ lachrymas false mulie
res/ vt citius eis credat. Sic
vxoꝝ Sāsonis fundebat la
chrymas/ dicens: Odis me.
se simulans Sansonē dilige
re: cuius secretū postea retu
lit/ quod celare promiserat. Ju
dicū. xij. Mentita est Da

De fallaciis mulierū.

lila simulās se Sāsonē dili-
gere/ donec secretū sue forti-
tudinis reuelaret: quē postea
fallēs/ tradidit inimicis. Ju.
xvi. Un de talibz fallēter plo-
rātibz dixit quidā: Dū bursa
sonat hoīs/ se speciales gerūt
Quē cū depaupauerūt/ ditio-
res q̄runt. Dū tibi p̄bet oscu-
lum/ z magis lachrymat: Ut
hoīem decipiat/ intentio ma-
gis versat zc. Fallacias mul-
tas inueniūt mulieres/ vt vi-
ros ad luxuriam trabāt: z sic
ad suas voluptates alliciant.
Nā filie loth bñ alios viros
deceperūt: ex quo patrē tali-
ter deceperūt/ q̄ ad luxurias
eū z incestū duplicē puocau-
erūt. Gen. xix. Mulieres mo-
abitaz fornicarē fecerūt fili-
os isrl. Flume. xxv. Dñā cui
Joseph seruebat/ fallere eū
p luxuriā voluit/ sed nequid.
Gene. xxxix. Licet optima
intētiōe/ Judith Holofernē
p accensionē luxurie decepit
Judith. x. Herodias p libi-
dinē sic deuicit Herodes/ vt
decollari faceret Joānē/ quē
iustū reputabat. Mar. vi. et
Mat. xiii. Fallacias inueni-
unt aliqui mulieres/ auaritia
z cupiditate attracte. Sic ra-
chel q̄ ppter auaritiā furata
fuerat idola p̄ris sui: z cū pa-

ter insecutus/ suppellectilē ia-
cob scrutaret/ patrē pulchra
adinuentione delusit. Gene.
xxxj. Saphira p auaritiā
furata fuerat preciū agri: et
credidit Petrū decipere ipā
experta est diuinā vltionē.
Act. v. Fallunt aliqui mulie-
res iniquos/ volētes alijs no-
cere/ ex cōpassione z pietate/
detrahēdo z eruendo de eoz
manibz innocētes. Sic fefel-
lerūt obstetrices Pharaonē
volentē interficere pueros fi-
lioz isrl. Exo. i. Raab explo-
ratores abscondit: z eos ad
mortē q̄rētes illudit. Jos. ij.
Michol fecit fugere dauid a
Saulē q̄rente eū occidere: z
posuit simulachrū sup lectūz
suū: z sic delusit Saul: z Da-
uid liberauit. i. Re. xix. Mu-
lier qdā abscondit nūcios Da-
uid in puteo: z posuit velamē
sup os putei: z sic illudit nun-
cios Absalon querentes eos
ad mortē. ij. Reg. xvij.

¶ De fide ad deū. Cap. xlvij.

Fides ad deum

Commendatoz perfectione
ostenditur.

Miraculoz precessione ex-
tenditur.

Inimicorum abiectioe at-
tenditur.

De fide ad deū XXXVIII

Periculorū euasione accendit.
Vira signorum ostensione
defenditur.

In deuotorū saluatione per
penditur.

Predicatorum instructione
infunditur.

Incredulorum veratione re
prehenditur.

Idē habē

tes magnā / et deo cre
dētes / in scriptura cōmēdāt;
ut eorū exēplo credam⁹. Nā
credidit Abrahā deo; et reputa
tū est ei ad iusticiā. Gen. xv.
Moysen de magna fide cō
mendat Aplos / dicens: Fide
Moyses magnus effectus.
Ad Heb. xj. Mariā virginē
de magna fide cōmēdat He
lisabet / dicens: Btā es q̄ credi
disti; qm̄ pficient ea tē. Lu. i.
Cōmēdat saluator fide Lētu
rionis / dicens: Nō inuent tātā
fidē in isrl. Mat. viij. Credē
tes laudat dñs / dicens eos esse
btōs: Btī q̄ nō viderūt / et cre
di. tē. Joā. xx. De fide cōmē
dat Stephanus: Nā dñs ste
phanus plen⁹ fide et spūsctō.
Act. vi. Fides aliqn̄ acq̄rit
ex miraculis pcedētib⁹ et oste
sis. Dū em̄ hoīes vidēt fieri
miracula / inducunt citius ad
credendū. Jō postq̄ filij isrl

transierūt mare miraculose
diuisum; et viderūt pharaonē
submersum; timuerūt deū / et
crediderūt deo. Exod. xij.
Māgi vidētes stellā eis mi
raculose mōstratā / magnā et
nouā fidē receperūt; venien
tes de lōginq̄u adorare par
uulū puerū / ipm̄ firmiter cre
dētes esse deū. Mat. ij. Cliso
miraculo de claudo sanato p.
Petrū et Joannē / fact⁹ est nu
merus credentiū q̄nq̄ milia.
Act. iij. Paulus et Corneli⁹
vario mō vterq̄ ostenso sibi
miraculo / est puerus ad fidē
Act. ix. et x. Procosul vidēs
elymā magū p Paulū mira
culose cecatū credidit. Act.
xij. Fidei attribuit victoria
Ipa em̄ est q̄ triūphū habet
de hostib⁹ iuxta illud: Scī
p fidē vicerunt regna. Heb.
xi. Hec est em̄ victoria q̄ vin
cit mūdū fides nra. Jō dixit
Jonathas cū magna fide ar
migero suū: Nō est dño diffi
cile saluare in multis vel pau
cis. q̄ postea victoriā habuit.
i. Reg. xij. Cū magna fide
dixit Danid ad Goliath: Tu
venis ad me cū gladio / hasta
et clypeo: ego autē ad te venio
in noīe dñi. Et triūphauit i
pugna. i. Reg. xvij. Magna
fides fuit / qm̄ dixit Aza: Dñe

H

Defide ad deū

nō est apud te vlla distantia: vtrū i paucis auxiliis/aut i pluribz. z bellā do victoriā habuit. ij. Paral. xiiij. Sile dixit Judas machabeus socijs: z extitit triūphator. i. Macha. iij. Fides facit hoīem securū i oī piculo: z aufert oēm timorē. Jō dixit iosaphat exercitui suo: Credite in dño deo: z securi eritis. ij. Par. xx. Esdras vēturus in bīrlm p periculosam viā/ noluit pductū petere a rege: sed cū fide magna puerit se ad dñm ieiunjs z orōnibz. i. Esdre. viij. Vidēs Heemias tot imine re picula z laborē/ edificātibz dixit cū fide magna: De⁹ nō pugnabit p nobis: z nos securi faciem⁹ opa. Heem. iij. Cū magna securitate dixerit tres pueri regi: Deus quē colimus/pōt eripe nos de manibus tuis. Dan. iij. Ex abūdāti fide z securitate pcesserant verba illoz septem fratrū. ij. Mach. viij. Fides opat miracula. i. fidē habētes miracula opant p fidē. Jō Chīs dixit: Si habueritis tantā fidē/ qntū granū sinapis: z dixeritis huic mōti: tolle z mīt. zc. Mat. xxi. Mar. xi. z Mar. xlii. dixit chīs: Signa autē eos qui in me credent/ hec se-

quent: In noīe meo eijcient demonia. Miracula etiā recipiūt fidē habētes. Jō dñs ppter fidē Lēturionis sanauit puerum eius. Mat. viij. Dulcū dz valere chīdñis/ si des ppra: si tātū valuit paralitico aliena/ q sanauit eum. Lu. v. Mat. ix. Quia mlier chananea magnā fidē habuit: iō sanitatē filie impetravit. Mat. xv. Credens p pueri lunatici/ dixit: Credo dñe ad iūua credulitatē meā. Mar. ix. Paulus vidēs quendā q nunq ambulauerat/ habētē fidē sanauit eū. Act. xiiij. Fides saluat/ siue facit hoīes saluari. Ideo mulier paries fluxū sanguinis/ ait intra se: Stetero fimbriam vestimēti eius/ salua ero. Et sequit: Cōfide filia: fides tua saluā te fecit. Et sanata est. Matth. ix. Magna fuit Magdalene fides: ppter quā chīstus dixit ei: Fides tua saluā te fecit: vade in pace. Luce. viij. Custos carceris in q erat Paulus/ vidēs terremotū z carcerē apertū/ dixit: Quid me oportet facere/ vt salu⁹ fiam? Rñdit ei: Crede in Iesuz: z salu⁹ eris. Act. xvi. Fide instruit z instruere debēt pdicatores verbi dei pplm audientē: z ad eā

De fide ma. mu. XXXIX

inducere nō credētes. Nā p.
dicante Petro in pentecoste/
crediderūt ccc. milia viroz.
Actu. ij. Multi samaritani
crediderūt in p̄dicatiōe Phi
lipp̄. Et etiā Simon magus.
Act. viij. Postq̄ Philippus
p̄dicauit eunuchō/dixit eunu
chus: Ecce aqua: q̄s p̄hibet
me baptizari? Dixit Philip
pus: Si credis ex toto cor
de/licit. Et r̄ndēs air: Credo
filiū dei esse iesuz ch̄m. Act.
viij. Quidā cyprii et cyrenēi
loq̄bant ad grecos/annūciā
tes dñm iesum et multi p̄uer
si sunt ad fidē. Act. xi. Fidez
nō habētes/vel modicā habē
tes/debēt reprehēdi et puniri
Jō Zachariā q̄ verbis an
geli fidē nō adhibuit/angel⁹
taciturnitate p̄cussit/dicens:
Nō poteris loq̄ quousq̄ hec
fient/pro eo q̄ nō credidisti.
Luc. i. Punivit dñs illos de
patria sua/ p̄pter carentiā fi
dei/subtrahēdo virtutes et mi
racula. Nā q̄ ipsi fidem non
habebāt: ipse ibi virtutes et
miracula nō oñdebat. Mat.
xij. Reprehēdit saluator Pe
trū/dicēs: Modice fidei q̄re
dubitasti? Mat. xiiij. Tho
mā etiā nō credentē dñs ar
guuit/dicēs: Noli esse incredu
lus/sed fidelis. Ioan. xx.

¶ De fide magna mulierū.

Cap. xlvij.

Fides mulierū magna est.
Dore viroz sic extollunt.
Uerbis sc̄tōz sic obsequunt.
Ne creditoz corda p̄mant.

f Fides san

ctarū muliez in sacra

scriptura extollit et laudatur.
Nā cōmendat Ep̄l̄s ad He
breos. xi. f. de Raab: q̄ nō pe
rūt cū incredulis/susciptens
nūcios Josue exploratores
in pace. Josue. ij. Cōmendat
de fide Ruth: q̄ dixit socru
sue: Populus tuus/populus
meus: et deus tuus/de⁹ meus
Ruth. i. Redarguit Zacha
rias ab angelo de increduli
tate: sed Helisabet cōmenda
tur de fide: quia fideliter ex
clamauit. Luce. i. De resurre
ctione dñi multos viros legi
mus dubitasse: sed de mulie
rib⁹ nihil legimus tale: sed q̄
apparuit primo marie mag
dalene: et illa credēs et currēs
fideliter apostolis nūciauit.
Mat. xxvij. Mat. xvi. Fi
dem habent mulieres sancte
credendo verbis sanctoz vi
roz/et eis fidē plenarie adhi
bēdo. Sic vidua sareptana
verbis helie fidē adhibuit. li.

h ij

De fidelitate

cet ille rē multū difficile iube-
ret. iij. Re. xviij. Alia mulier
multis debitis obligata/ p̄bis
belisei magnā adhibuit fidē;
z vasa multa mutuo acq̄siuit
z oleū mltiplicatū inuenit. iij.
Reg. iij. Lidda purpuraria
paulo instruēti credidit; z ba-
ptizata cū oī domo sua fuit.
Act. xvi. Fidē nō solū muli-
eres/ sed z oēs hoīes debent
ore p̄fiteri. Quia corde credi-
tur ad iusticiā: ore aut̄ fit con-
fessio ad salutē. Ro. x. Un̄ et
mūdi creatorē/ z corporū re-
surrectionē p̄fitebat̄ illa mu-
lier q̄ septē filios ad mortē p̄
dei legibz anīauit. ij. Mach.
viij. Anna p̄phetissa p̄fitebat̄
dñm: z loq̄bat̄ de illo oī volē-
ti audire. Luc. ij. Mulier sa-
maritana p̄fessa est fidē dicēs
Scio q̄ messias venit/ q̄ dō-
chis. Joā. iij. Cōfessio fidei
Marthe/ filia fuit cōfessionī
Petri. Petrus em̄ dixit: Tu
es ch̄s filius dei viui. Mat.
xvi. Mar. viij. Lu. ix. Mar-
tha aut̄ dixit: Ego credidi q̄
tu es christus filius dei viui.
Joā. xi. De fide mulieris san-
guis sue chananee z Magda-
lene/ quere. s. cap. xlvij.

¶ De fidelitate hoī seruāda.
Cap. xlix.

Fideles debēt esse hoīes
Obedientia vere parendo.
Beniuolentia se diligendo.
In p̄sentia bene se regendo.
Pleni scientia in cōsulendo.
Incurrentia pacta tenendo.

f **I**deles de-
bēt esse serui dñi suis;
z nunq̄s sibi ip̄posita p̄termi-
tere. Sic seruus Abrae fide-
liter egit sibi cōmissus a dño
q̄ iuit p̄ Rebecca nuru eius.
Gen. xxiiij. Jacob fidelit̄ ser-
uuit laban/ pascēdo sollicitē
greges ei⁹. Gen. xxxi. Erga
dñm suū Joseph se fideliter
habuit/ qñ vxorē ei⁹ vxgentē
tāgere recusauit. Gen. xxxix.
Noluit Dauid tangere suū
dñm p̄sequentē: cū potuisset
eū occidere. i. Reg. xxiiij. Ar-
miger Saul licet indiscrete/
tñ fideliter se habuit: qz no-
luit viuere p̄ mortē dñi sui.
i. Reg. xxxi. Fideliter se ha-
buerūt viri Iabes ad dñm
suū/ licet malū: qz mortuo saul
ipsi nocte veniētes rapuerūt
corpa ei⁹ z filioz: z ea honori-
fice sepelierūt. i. Reg. xxxi.
Urias fidelis fuit in dilectio-
ne dñi sui: qz q̄dū Joab ca-
pitaneus exercitus Dauid es-
set in bello/ noluit urias itra-
re in domū suā/ z dormire cū

homini seruanda. XL

prore sua: q̄ntūcūq; fuisset
solicitationis a rege. ij. Reg. xi.
Joab fuit dñō suo valde fide-
lis: q̄n̄ capiēdo ciuitates/ vi-
etoria nō sibi/ sed dñō p̄buit.
ij. Reg. xij. Tres viri robu-
rissimi fideliter defenderūt
dñm suū/ afferētes ei aquā de
cisterna Betbleē/ cū magno
periculo p̄sonaz. j. Para. xi.
z. ij. Re. xxiij. Fidelitātē in-
ter se debent seruare amici
tpe tribulatiōis/ z alterutq; se
iuuare. Sic Jonathas indi-
cauit David irā patris sui: et
ipm q̄ntū potuit/ excusauit. j.
Re. xx. Dixit david ad filiū
Abimelech/ amicū suū: Non
timeas/ z nō paueas q̄cūq; q̄ q̄
fierit aīam tuā/ q̄ret z meā. j.
Reg. xxij. Cū fugeret david
absalon/ dixit ei ethai: Cūit
dñs: q̄m in q̄cūq; loco fueris
dñe mi/ siue invita/ siue i mor-
te/ ero tecū. ij. Re. xv. Rex is-
rael dixit regi Iuda/ amico
suo: Ubi ego/ ibi z tu: z sicut
p̄p̄l̄stui/ sic z p̄p̄l̄s meus. ij.
Para. xvij. Fideles debent
esse p̄lati subditis: z eos mo-
re boni pastoris/ z nō mercē
narij/ fideliter defendere. Jō
fideliter egit Jotada pōtifer
cū Joas filio Jozā. iij. Re.
xi. licet ipse male recognouit
postea. ij. Par. xxiiij. Onias

summ⁹ pōtifer fideliter labo-
rauit/ vt custodiret deposita
tēpli in vsus viduaz z pupil-
loz: q̄ Simō nitebat aufer-
re. ij. Mach. iij. Fideles dñt
esse hoies i p̄silijs/ z fideliter
dare cōsiliū indigētib. Sic
Joseph fideliter se habuit er-
ga pharaonē in cōsilio qd̄ ei
dedit/ p qd̄ famē euasit. Gen.
xlj. Uiri david dederūt ei fi-
dele cōsiliū/ q̄ ip̄e nō exiret
cū eis ad p̄liū: dicētes: Nō
exibis: qz tu vnus p̄ decē mi-
libus cōputaris. ij. Re. xviij.
Iterū iurauerāt viri David/
dicētes: Jā nō egredieris no-
biscū in bellū: ne extinguas
lucernā isrl. ij. Reg. xxi. Dis-
cretū z fidele cōsiliū dederūt
Paulo quidā de asia/ ne sede-
ret in theatro. Act. xix. Fi-
delitas seruanda est in p̄mis-
sis: vt hō ex pacto id qd̄ libe-
re p̄mittit/ obseruet fideliter.
Sic raab fideliter se habuit
cū exploratorib/ q̄s saluare
p̄misit. Jos. ij. Josue etiā fi-
liter se habuit ad eā saluādo:
sicut exploratores p̄miserāt.
Jos. vi. Quāuis Balaamite
fessellissent iosue/ z p̄p̄l̄m ei⁹:
tñ Josue z p̄p̄l̄s ei⁹ iuramēta
z pacta facta cū eis/ fideliter
seruauerūt: cōtra hostes eos
fideliter defendēdo. Jos. ix.

2 iiij

De filiis erudiendis.

De filiis erudiendis. La. l.
Filij instruendi sunt a parentibus
cum reuerentia dei timere.
Summa decetia mala cauere.
Cum complacentia mores habere.

Instru

endi sunt et erudiendi pri-
mo et ante omnia ad diligendum
deum et reuerendum: quod si non fa-
ciunt sepe contingit et tales pue-
ri pereunt mala morte. Nam quod
filius mulieris israelitice/ quem
habuerat de viro egyptio/ fu-
erat male instructus a parenti-
bus: profatus itaque spurio filio
mulieris israelitice/ blasphemauit
deum: quem postea fuit a po-
pulo de precepto domini lapidatus.
Leui. xxiij. Precepit dominus fi-
liis israel/ ut docerent filios suos
magnalia que fecerat eis: ut eum
magis honorarent. Deu. xj.
Sollicitus erat Job de filiis
suis/ ne forte deum offenderet:
ideo pro eis quotidie sacrificium
offerebat: omnibus parentibus in ex-
emplum. Job. i. Mater septem fra-
trum mirabiliter instruerebat eos
in his que dei erant. ij. Macha.
viij. Filij instruendi/ corrigendi
et increpandi sunt de vitiis que
committunt. Sic Jacob incre-
pabat Ioseph filium suum/ reue-
lante somnia/ de superbia et am-
bitione: pro qua videbatur patri

et matri et fratribus velle dominari.
Gen. xxxvij. Arguebat Jaco-
b filios suos de negligencia/ dicens: Quare negligitis?
Gen. xlij. Quia Hely male
corripuit filios suos/ ipsi et
ipse grauiter sunt puniti. i. Re.
iij. Cotumax filius et super-
bus/ quem propter patris monita
non dimittit peccata/ precipit a
domino lapidari. Deu. xxi. Ado-
nias quod non fuit correptus a
patre/ volens superbe regnare
fuit a fratre occisus. iij. Re.
ij. Filij erudiendi sunt et docen-
di bonos mores/ et operari vir-
tutes. Sicut David appropin-
quans ad mortem/ instruxit
filium suum Salomonem de regi-
mine bono: quod regnare debe-
bat. i. Para. xviij. et. iij. Re.
ij. In tempore debet pater instruere
filium bene agere. Nam Tobias
docuit filium suum ab in-
fancia. Tob. i. Et postea in iu-
uentute. Tob. iij. Postea in
morte. Tob. vlti. Parentes
multum debent instruere filios/
quoniam matrimonio traduntur: ut
bene in omnibus se habeant. Sic
parentes Sare monuerunt eam
honorare socrum/ diligere ma-
ritum/ gubernare domum/ et re-
gere familiam/ et seipsam irrepre-
hensibilem exhibere. Tob. x.
Quia parentes Susanne in

De fortitudine bona. XLI

sti erant: ideo erudierūt eam iuxta legē moysi/ q̄ ipsa post ea noluit adulterio p̄sentire. Dan. xiiij. Datathias instruit filios suos: dans eis vnū ex fratribus in ducē/ et aliū in cōsiliatorē: omnibus nobilibus in exemplū. i. Macha. ij.

¶ De fortitudine bona.

Cap. li.

Fortes et strenui dñt eē viri
Potentes ad succurrendum
Pure viuētes/ ad asserendū.
Guerras agentes/ ad cōfrin-
gendum.

Bella regētes/ ad aciuendū.
Preueniētes/ ad inuadendū.
Semuniētes/ ad resistendū.
Patientes/ ad sustinendū.

f Fortes de

bēt esse viri potētes/
ad succurrendū et adiuuādū/
in p̄liis et piculis succurrētes
Talis fuit fortitudo Elbrae:
q̄ audiēs esse captū Loth/ as-
sumptis. ccc. et xviij. p̄naculis
succurrit ei: et debellauit q̄ttu-
or reges: et liberauit loth: et re-
duxit eū cum tota sua suba/ et
pplū sodomorū. Gen. xiiij.
Saul fortiter et viriliter suc-
currit viris Jabes Balaad/
obsessis a Naab: et liberauit
eos. i. Re. xi. Joiada strenue

eripuit regē de manu atthalie
succurrēs ioas puulo/ eiecto
p̄ eū a regno: et ipm̄ i regē re-
gni p̄diti coronauit. iij. Re.
xi. et ij. Pa. xxiiij. Fortē stre-
nuū et audacē reddit hoīes pu-
ritas p̄sciētie/ et ad dicendū et
agendū secure. Sic Jacob
timēs iurgium/ dixit ad Labā
Quā ob culpā meā/ et ob qd̄
p̄ctm̄ meū sic exarsisti post
me? Gen. xxxi. Propter pu-
ritatē Jacob: cui femur emar-
cuit/ luctans cū angelo: dixit
angelus ei: Si p̄tra deū for-
tis fuisti: q̄nto magis p̄tra ho-
mines p̄ualebis? Gen. xxxij.
Moyses purus et inocēs/ au-
dacter et cōstāter stetit corā
Pharaone/ arguēs eū. Exo.
v. et seq̄ntibus Judith q̄ purā
et bonā intencionē habebat
contrā Holoferne/ magnam
strenuitatē fecit. Judith. xij.
et xiiij. Fortes sūt bellatores
in p̄liis/ et viriliter et strenue
preliantes/ et maxime iustum
bellū. Sic Phinees cū duo-
decim milibus pugnatōz/ ma-
dianitas (et p̄ter hoīes et muli-
eres q̄ occisi sunt. xxxij. mi-
liū virginū) duxit in p̄dā: nec
aliqs de suis est mortuus in
bello. Num. xxxi. Caleph di-
xit/ q̄ ira fortis erat ad bellā
dū in. lxxxv. anno/ sicut fue-

De fortitudine bona.

rat in. xx. qñ fuerat explora-
tor. Jos. xiiij. Bedeo fortissi-
mus in trecetis viris/magnū
pplm viriliter superauit. Di-
xerat em̄ ei angelus; Dñs te-
cū viroz fortissime. Jud. vi
Et post hoc in illa fortitudi-
ne liberauit israel. Judi. viij.
Un⁹ formidolosus dissipat
totū exercitū. Ideo dixit ge-
deon: Qui formidolosus et ti-
midus est/reuertat. Judi. viij
Sanson multa fortitudine
pcussit philisteos. Judi. xv. et
xvi. David fortiter supauit
leonē et vrsū in eremo et go-
liā. i. Re. xvij. Fortiter/ licet
desperate sunt plati. xij. pue-
ri ex parte David/ et duodeci
ex parte Isoboseth. ij. Reg. ij
Viriliter pcussit Jebu duos
reges et frēs Ochoze et pro-
phetas et baal. iij. Re. ix. et x.
Fortē reddūt exercitū et for-
tationes principū et ducū ex-
ercitus. Jo caleph et iosue vi-
riliter cōfortauerūt pplm/ di-
cētes: Ascēdamus et posside-
amus terrā. Añc. xiiij. Moy-
ses dixit ad Josue: Cōforta-
re et esto robustus: tu em̄ intro-
duces pplz. Deut. xxxi. Per-
gēs Josue ad bellū et tra plu-
res reges/ erat in fronte exer-
citus: qñ et fortās alios sese-
quētes: regibz et principibz in

exemplū. Josue. viij. Capria
qñqz regibz dixit iosue prin-
cipibz: Ponite pedes sup col-
la regū: et nolite timere. Jos.
x. Aioth princeps et fortauit
pplm/ dicens: Sequimini me:
tradidit dñs inimicos nros
in manibz nris. Judi. iij. Ju-
das Machabeus hortabat
milites suos/ dicens: Estote
fortes in bello. i. Mach. iij.
et ij. Mach. viij. et x. et xi. For-
tis et audax dē esse vir bella-
tor ad pueniendū. Nam fm
Tullii: Deli⁹ ē puenire qñ
pueniri. Magnā em̄ habet
progatiuā/ q pot dare pmos
ictus. Sic superauit David
cū vno milite descēdēs ad ca-
stra saul: et abstulit sceptrū et
ciphū et hastā ei⁹. i. Re. xxvi.
Jonathas cū solo armigero
intrauit in stationē philisti-
noz: et p eū filij isrl victorias
habuerūt. i. Reg. xiiij. Tres
milites David intrauerūt in
castra philistinor: et dimise-
rūt eos. n. Reg. xxiij. Judas
machabeus viriliter transi-
uit iordanē: et irruit in hostes
suos. i. Mach. v. Eleazar au-
dacter irruit in elephantē: et
occidit eū: licet ipse sit postea
mortuus. i. Mach. vi. Ma-
chabeus et socij ei⁹ more leo-
nū irruētes in hostes/ occide-

De fortitudine mu. XLII

runt multitudinē inimicorū. ij. Mach. xi. Fortis est et strenuus/ q̄ strenue et valēter resistit/ licet aliquñ pueniat. Jo filij isrl' armati recesserūt de terra egypti/ vt se ab insequētibz tuerent. Exo. xij. Filij isrl' vna manu edificabant/ et alia tenebāt gladiū/ vt resisterēt inimicis. Nee. iij. Audientes filij isrl' potētā Dolofernis/ viriliter parauerūt se ad resistendū ei. Judith. iij. Magnā fortitudinē habuit Balthas ad resistendū hostibus indeorū. i. Macha. ij. Fortitudo pfectissima est tolerantia aduersorū. Un̄ dicit Phs. ij. Retibo. Fortitudo ē p̄siderata piculorū susceptio/ et laborū p̄fessio. Tali fortitudine ap̄ deū tolerauerūt fornacē tres pueri/ dicētes regi: Deus pōt nos eripere de camino ignis. Dan. iij. Job fortiter sustinuit pericula: rerū multarū ablationē/ filiorū occisionē/ et p̄prij corporis lesionē. Job. i. Eleazarus et illi septem frēs cū matre eorū penas sustinuerūt. ij. Mach. vi. et. vij. Stephan⁹ plen⁹ gratia et fortitudine/ viriliter sustinuit lapides. Act. vij.

¶ De fortitudine mulierū.
Cap. liij.

Fortes sunt aliquñ mulieres
Ad virozum liberationem.
Ad aduersorū tolerationem.
Ad amoris demōstrationē.

f. Fortes in/
uentes sunt mulieres ad

saluandū viros/ in sacra scriptura: et aliquñ se piculis exponētes. Nam Delboza sic sua fortitudinis pplm liberavit/ cū iudicaret isrl': q̄ barach noluit exercitū ducere ip̄a p̄sente/ nisi ip̄a iret cū eo. Jud. iij. Tirilitē saluauit Abigail virū suū a morte et dissipatiōe. i. Reg. xxv. Magno piculo exposuit Hester se/ vt pplm liberaret a lara snia. Est. vi. Judith fuit in magnis periculis: vt holofernē occideret et pplm liberaret. Judit. xij. Fortes etiā inuēte sunt mulieres ad sustinendū aduersa. Jo dixit Boos ad Ruth/ q̄ erat vidua de sua terra egres-
sa: Scit q̄s ppl's/ mulierē te esse virtutis. Ruth. iij. Braue īproperiū sustinuit Sara/ filia raguelis ab ancilla: nec ei rēdit/ s̄ ad orōnē se puerit. Tob. iij. Mater filiorū seprē fuit valde fortis in aduersitatibz: tormēta sustinēdo duplicia/ in filiis scilz et in seipsa. ij. Mach. vij. In passione filij

De fortitudine mala

Maria fuit fortissima: quia stans iuxta crucē gladi⁹ passionis ipsius aīam p^{er}trāsivit: s^{ecundum} vaticiniū symeōis. Lu. ij. De statioe iuxta crucē. Joā. xix. Fortē facit mulierē et audacē amor inflāmans: ita ut calefacta igne amoris nec paveat q^{uod} occurrat. Uⁿde inuēte sunt mulieres: q^{uod} ardore filiorū succēse/leonib^{us} et filios rapuerūt/occurrisse legunt^{ur}. sic magna fuit magdalene fortitudo et audacia: q^{uod} amore ch^{risti} accēsa/in passiōe affuit: iudeos armatos et crudelissimos nō expauit: totiens ad sepulch^{um} ch^{risti} veniēs vallatū custodibus: q^{uod} recedentib^{us} discipulis non recedebat: audacter etiā dicebat: D^{omi}ne/si tu sustulisti eum: dicito mihi ubi posuisti eū: et ego eū tollam. Joā. xx.

¶ De fortitudine mala.
Cap. liij.

Fortes sunt hoīes mali ad
Offendendā innocentia.
Inferendam violentiam.
Postponendā reuerentiam.

f **Fortes sūt**
mali ad nocendū innocentib^{us}: et eis anteq^{uam} noceāt/se multis periculis exponunt: postea sine pessimo termināt

Sic fortis fuit Cain/q^{uoniam} insurrexit in fratrē innocentē/et occidit eū: s^{ed} ipse postea filius est occisus. Gen. iij. Abimelech multū laborauit/occidēdo. lxx. frēs suos innocentēs: sed ipse etiā perijt mala morte. Judi. ix. Multis periculis et laborib^{us} exposuit se saul/p^{er}sequēdo dauid: sed nequitia sui animi non p^{ro}fecit. i. Reg. xviij. et sequētib^{us}. Absalō volēs patrē innocentē a regno expellere/multos labores assumpsit/et p^{er}iculis se exposuit et male tandē finiuit. ij. Reg. xv. xvi. xvij. Multū laborauit Herodes/ch^{ristum} innocentē volēs interficere: et ob hoc occidit pueros innocentēs. Mat. ij. Plures q^{uam}. xl. iudei vouerunt se nō comedere/neq^{ue} bibere/donec occiderēt Paulū innocentē. Act. xxiij. Fortes sunt mali ad mouēdas guerras et bella/se multis p^{er}iculis exponentes. Nā multū laborauerūt illi q^{uot}uor reges q^{uod} p^{ro} magnā stragē hoīm debellarūt regē sodomor^{um}: et loth in captiuitatē ducebāt. Ge. xiiij. Terras multas pambulauit et deuastauit holofernes/multa bella p^{er}u^{er}as et mouens: vna mulier decapitauit eū/anteq^{uam} compleret desiderū

De gra. agē. deo. XLIII

suū. Judith p totū. De hac materia require plura. s. ca. xliij. Fortes sunt mali hoīes volēdo se cōtra deū erigere/ z opa diuina minuere. Ideo Hieroboā multū laborauit/ vt posset pplm a domo Dauid/ z a cultura dei facere deuiare. iij. Re. xij. Antiochus multū laborē sustinuit/ vt cultū dei destrueret i iudea: z tādē depaupatus z p̄fusus i terra aliena miserabiliter ē defunctus. ij. Macha. ix. Nō solū prudentiores/ s/ z feruentiores z p̄optiores sūt filij huius seculi filijs lucis. Lu. xvi. Fortiores in laborādo sūt/ ad cōplēda mala p̄cepta. Nā alijs dormiētibz discipulis iudas tractās p̄ditionē ch̄i sollicitus vigilabat. Mat. xxvi. P̄cipes sacerdotū multa solitudine fatigati sunt/ vt nomē ch̄i possent extinguere. Nā custodes sepulchri corrupe/rūt pecunia/ vt mēdaciter dicerēt esse furatū corp⁹ Jesu. Mat. xl. Et discipulos ei⁹ in carcerauerūt: z p̄ceperūt ne in noīe iesu loq̄rent. Act. iij.

De gratijs agendis.
Cap. liij.

Grates sunt reddēde deo p

Bñficioz receptionē gratifica.

Periculoz euasiōe mirifica.
Inimicoz eiectione magnifica.

Filioz adeptiōe charifica.
Infirmoz sanatiōe deifica.
Liboz assumptiōe pacifica.

Grates sūt

agende z reddēde deo generaliter p multitudīne beneficiorz q̄ a deo recepimus. Iō Jacob post multa bñficia q̄ a deo abūdāter ceperat/ dicit/ plenus liberis z oībus bonis/ gr̄as agebat dñō dicēs: Dñe memor oīm rē. Ben. xxxij. Eludēs dauid factā sibi gr̄az/ z multa bñficia sibi pmissa a deo p Hathan prophetā/ gratias humiliter egit. ij. Regū. viij. Daniel de multis beneficijs q̄ a deo acceperat/ bñdixit dñm/ dicēs: Sit nomen dñi benedictū. Dañ. ij. Paulus apls gratias agebat p bñficijs sibi a deo collatis/ dicens: Gr̄as ago deo meo. i. Corin. i. Itē gr̄as agebat p beneficijs fratribz collatis. Et oēs homines ad agēdas gratias inducebat/ dicens: Semp gaude te: sine intermissiōe orate: in omnibz gr̄as agite. Eld Ro. i.

J ij

De gratiis agēdis deo.

Ephē. v. 2. i. Thes. v. Gratie reddēde sūt deo singulariter p liberatiōe z enasiōe piculo rū z tribulationū. Jō voluit dñs vt liberatio filioz israel de seruitute Pharaonis/nun q̄ recederet ab eozū memoria dicēs: Erit quasi signū in manu tua. Exo. xij. Postq̄ filij israel liberati sunt transito mari rubro/dixerūt: Cantem⁹ dño gloriose. Exo. xv. Tres pueri bñdicebāt deū/de ignis incendio liberati. Dan. iij. Scripserūt iudei z ppl's Aristobolo/ gr̄as agentes deo/q̄ sunt de magnis periculis liberati. ij. Mach. i. Gratie reddēde sunt deo p triūphis z victorijs inimicorū: q̄s diuina bonitate obtinuerūt. Jō post mirabile victoriā habitā a filijs isrl/obtulerūt dño dona. Num. xxxj. Silr post victoriā de sisara barach z delbora dño gr̄as cecinerūt. Judi. iij. Habita victoria z mūdato tēplo p iudā machabeū/bñdixerūt in celū. i. Mach. iij. Uicto et debellato Timotheo silr p iudā/in hymnis z pfessionib⁹ bñdicebāt deū. ij. Mach. x. Si referēde sunt deo p ipe- tratione siue receptiōe filioz bonoz. Sic laudauit dñm

anna p gr̄a quā accepit/ablatō sterilitat⁹ opprobrio. i. Reg. ij. Pro salomone dñs: Bñdict⁹ dñs/q̄ dedit dauid filiū sapiētissimū. iij. Reg. v. Post pceptionē filij dei in se/deata maria virgo laudauit dñm/dicēs: Magnificat ania mea dñm: z exulta. sp̄s me⁹ zc. Lu. i. Nato Joāne/Zacharias laudauit dñm/dicēs: Bñdictus dñs de⁹ isrl zc. Lu. i. Si as debet hō agere p sanitate a deo recepta/vel in se/vl in alio. Nā cū Tobias recuperasset visū/ipe z vxor ei⁹ z nati glorificabāt deū. Tob. xi. Turbe vidētes paralyticū curatū a dño/glorificabant deū: q̄ dedit talē pore. ho. zc. Mat. ix. Mar. ij. Post vitā z sanitatē adolecētī traditā accepit oēs timor: z glificabāt deū. Lu. ix. Un⁹ de decē leprosis curat⁹/reuersus ē cū magna voce magnificās dñm. Lu. xvij. Claudus sanatus a Petro surrexit/z ambulās z exiliēs/laudās deū. Act. ij. Si as referre debet hoies deo p victualib⁹ q̄ dñs pcessit eis/ad sustērandā vitā corpālē pacifice. Sicut religiosi faciūt/exēplo ch̄i z omniū aploz. Un⁹ Chrys. Si rñactio ad plus dādū est in-

De gratitu. seruā. XLIIII

nitatio. Et Brego. Nō est di-
gnus dādis/ qui nō egit deo
grates de datis. Debemus
etiā deū laudare añ sumptio
nē cibi: q̄ parat nobis escas/
z oī carni: aperiēs manū suā/
z implens oē aīal bñdictiōe.
Sic fecit chīs añ multipli-
cationē panū/ qñ voluit tur-
bā pascere ī deserto: q̄ suspe-
xit in celū grās agēs. Matt.
xiiij. Post cenā etiā laudare
debem⁹ deū/ z grās referre q̄
nos satiauit z pauit. Exēplo
chīi z aploz: q̄ post cenā di-
xerūt hymnū/ anteq̄ exirēt ī
mōtē oliuaz. Matth. xxvi.
In pparatiōe spūalis z ange-
lici cibi. s. eucharistie/ z ī eius
psecratōe z coione agēde sūt
deo magne grē. Exēplo chīi
q̄ accepit panē ī scās z vene-
rabiles man⁹ suas: z gratias
agēs bñdixit. Mat. xxvi.

De gratitudine seruanda
homini. Cap. lv.

Gratus debet esse homo
Liberantibus virtuose.
Laborantibus operose.
Dona dantibus generose.
Declarantibus seriose.
Amicantibus gratiose.

Gratus de
bet esse hō ei qui eū de

aliq̄ periculo liberauit/ vel in
aliq̄ tribulatione iunxit. Sic
gratus fuit Abzæ rex sodo-
moz: q̄ liberauit eū z ppl'm
suū de pda q̄ttuor regū/ offe-
rēs ei oīa spolia: sed ille sicut
liberalis nihil voluit recipe.
Gen. xiiij. Quia moyses libe-
rauit filias Jetro sacerdoti/
fuit ei gratus. Exo. ij. Bñ re-
munerauit iosue raab: q̄ libe-
rauerat exploratores ab ho-
stibz. Jos. vi. Lū gedeō libe-
rasset ppl'm/ grat⁹ ei ppl's di-
cebat. Dñare tu nobis. Ju-
viiij. Tobias grat⁹ fuit rapha-
eli: q̄ liberauerat eū a cecitate
vxorē a demonio/ z filiū a de-
uoratōe piscis: offerēs ei mul-
ta: qz hōiem credebat eū esse.
Tob. xij. Haaman liberat⁹
a lepra/ multa dona obtulit
heliseo: licet ipe renueret. iij.
Re. v. Grāt⁹ debet esse hō la-
borāti z fatigato in ei⁹ serui-
tio/ ei tribuēdo/ vt decet. Jō
abzā oblata a rege sodomorū/
licz p se tanq̄ liberalis re-
spuerat: voluit tñ vt socij prē-
pcede haberēt/ q̄ secū p eo fa-
tigati fuerāt. Gen. xiiij. Dixit
labā ad iacob: Nū qz frater
me⁹ es/ seruias mihi gratis?
q. d. Noli eē ingrat⁹: iō dabo
tibi mercedē. Gen. xxix. Re-
grat⁹ est dauid seruis suis

J iij

De gula

z viris Iabes: qui laborauerant ad sepeliendū saul: dicēs: Bñdicti vos a dño: q̄ fecistis misericordiā hāc cū dño vestro saul: z sepelisset eū. ij. Re. ij. Helias ascensur⁹ in paradisum/bene remuneravit heliseū q̄ seruierat ei. iij. Reg. ij. Gratus debet hō esse illis a quib⁹ recepit dona vl bona quib⁹ semp obligat⁹ est: si nō retribuit. Ideo laban vidēs dotalia q̄ seruus abrae dederat rebecca sorori sue/dixit ei Ingredere bñdicte dñi: cur foris stas: z pparauit ei cōuiuiū. Gen. xxij. Quia regīa faba multa dederat salomoni: retribuit ei salomon oīa q̄ volebat: z petijt. iij. Reg. x. Helias ppter beneficia recepta a vidua sareptara colligēte ligna/q̄ dedit ei pan ē: multiplicauit farina: z eius filiū a morte suscitauit. iij. Reg. x. Heliseus bene remuneravit mulierē supamitē/apd quā habitare cōsueuerat: impetrans ei filiū z mortuū suscitans. iij. Re. iij. Plene recognoscebat Paulus collata beneficia/dicēs: Sicut angelū dei recepiſt me. Ad Gal. iij. Grati debēt esse homines multū instructorib⁹ z doctorib⁹. Quia vt cōmētator ait:

Patrib⁹ z doctorib⁹ nō possum⁹ reddere equiuales: nec possumus esse nimis grati. Sic Pharao multū fuit gratus Ioseph: qui eū visionē z interpretationē docuit/et in agēdis cōsuluūt: quē Pharao magnifice sublimauit. Gen. xli. Nabuchodonosor z balthasar bene retribuerūt Danieli/peruditione z interpretatione visionū z somnior. Dan. ij. et. v. Gratus debz esse hō amicis z heredib⁹ eor. Ideo qz Lyneus amicus fuerat/z bene se habuerat de filiis israel: pepercerat ei saul. i. Reg. xv. Dixit Dauid ad Abiathar/cui⁹ pater fuerat mortuus p eo: Vane mecū: ne timeas: q̄ q̄sierit aīaz tuā/queret z meam. i. Reg. xxi. Retribuit Dauid gratiā miphiboseth/p grā z amicitia p̄is sui Ionathe. ij. Reg. ix.

De gula z ebrietate. Cap. lvi.

Gule vitium solet
Inducere tentationes.
Uētris adducere pollutiones
Dentis inducere cecationes
Juris deducere subuersiones
Lordis pducere indurationes
Necis pducere occisiones.

et ebrietate. XLV

¶ De vitii

in tētatōe obtinet primū locū. Hā qz comedere et bibere sunt de necessitate nature: diabolus ibi laqueū tētatōis abscondit/ vbi necessitate esse ostendit. Sic em̄ pmo de vitio gule primū hoies in paradiso tētauit: imo et vicit. Gen. iij. Prima tētatō filiorū israel fuit de potu: secūda de cibo. Exodi. xvi. et xvij. Volens diabolus saluatore experiri/ pzi ipm de gula qz de alio vitio tētare psumpsit. Mat. iij. Gule vitii incēdit et luxuriā nutrit: qz venter et genitalia sunt ppinqua. Iō vter mero estuans/ de facili spumat in libidinē: ait Hierony. Hinc est qz Loth q in sodomis bonus fuit/ inebriatus cū ppijs filiibz peccauit et duplicem incestū cōmisit. Gen. xix. In cuius figura dictū est: qz spūs imundus. i. luxuria habitat in sepulchris/ id est in hoibz gulosis: iuxta illud ps. Sepulchrū patēs est guttur eoz. Et demones expulsi petierūt i porcos intrare. i. tētatōes luxurie i gulosos. Lu. viij. Mat. v. Gule vitii hoiem infatuat et demētat: ita vt seipm/ et qdā fa-

cere debeat non cognoscat. Hā Hōe q erat vir pfectus/ inebriatus sic demētatus est/ vt postposita oī verēcūdia de nudat^r iacreat. Gen. ix. Satis stultus et demens fact^r est esau: q ppter lentis eduliū vēdidit pmo genita fratri suo. Gen. xxv. In questione triū sapientū de fortitudine dixit vnus: Vitiū pualet omnibz qui bibūt illud: seducit mentē et mutat sapientē in stultū. iij. Esdre. iij. In Esaia dicit^r Absorpti sunt a vino: scz ppter ebrietatē. Esaie. xxvij. Gule vitii deordinat hoiem in omnibz: scz in ludis/ in verbis/ seu actibz/ et in omibz operibus malis. Ideo sedit populus manducare et bibere: et surrexerūt ludere. Exo. xxxij. In epulis hoies fiunt loquaciores/ et inordinate audaciores. Ideo Sichimite inter epulas et pocula maledicebant Abimelech. Iudicij. ix. De inordinato populo dicit^r Comederūt et saturati/ et impinguati sunt: et puocauerūt te ad iracūdiā. s. ppter inordinatōes suas. Hec. ix. De inordinatiōe gulosoꝝ dicit^r Uocauit dñs de^r exercitū i die illa ad fletū et ad plāctū/ ad caluitiū et ad cīgulū sacci. et ecce

De gula et ebrietate.

corū gaudiū z leticiā; occide-
re vitulos; iugulare arietes;
bibere vinū; z comedere car-
nes. Comedam? z bibam?
cras em̄ moriemur. Esa. xxij.
Propter inordinatiōes filio-
rū suorū in comestationibz et
epulis/offerebat q̄tidie sc̄t̄s
Job holocausta. Job. i. Pro-
pter inordinata verba i epu-
lis dicta/diues epulo crucia-
bat in lingua. Lu. xvi. Gule
vitiū z si detestabile est i oibz
hoibz; in clericis tñ z religio-
sis est magis detestādū; iō di-
xit dñs ad aaron: Cinū z oē
qđ inebriat/ nō biberis tu et
filij tui/qñ intrabis taberna-
culū testimoniū; ne moriami-
ni. Levi. x. Itē dñs de religio-
sis et clericis; vt a vino z ab
oī qđ inebriari pōt/abstine-
ant. Alcetū ex vino/z ex q̄li-
bet alia potidē; z qđqd de vi-
te expm̄it/ nō bibāt. Flu. vi.
Filij Deli sacerdot̄ q̄ in ta-
bernaculo seruibāt nolebāt
accipe carnes coctas i sacri-
ficiis/ sed crudas; vt laici? sue
cupiditati ppararēt. i. Re. ij.
Joānes baptista/ qui prim⁹
fuit colēs eremū/ religiosam
vitā inchoās/bibebat aquā;
z cibus ei⁹ erāt locuste/ z mel
siluestre. Mat. ij. Religiosi
z clerici/ qui habēt circa diui-

na obsequia sedule deseruire/
nō nimīū gulositati deserui-
ant; ne z ipsis vt christi disci-
pulis cōtingat; quoz post ce-
nam oculi sic erant grauati a
somnia/vt nō possent cū dño
vna hora i orōne solūmodo
vigilare. Mat. xxvi. Gule vi-
tiū multotiēs causa vel occa-
sio est mortis. Nā iuxta sapiē-
tis sniam; Per crapulā multi
perierūt. Cū philisteis epu-
lantibz z letantibz/dom⁹ ceci-
dit sup eos. Judi. xvi. A mō
in cōuiuio temulētus/fuit ab
absalone z seruis ei⁹ occisus
ij. Re. xij. Comedit Jona-
thas modicū mellis ztra pre-
ceptū p̄is; z fuit p̄denat⁹ ad
mortē; sed ppl̄s ipm libera-
uit. i. Re. xij. Benadab rex
syrie/cū fact⁹ fuisset temulēt⁹
p̄ principū puinciarū pueros
ad mortē fugat⁹ ē. ij. Re. xx.
Filij iob vescētibz z bibēti-
bus vinū/domus cecidit sup
eos; z oppressit eos. Job. i.
Propter ebrietatē Holofer-
nis Judith habuit opportu-
nitatē ad eū occidēdū. Judi.
xij. Reuersus aman a puinio
letus/statim fuit cū duobz fi-
liabz z decē filijs suspensus.
Test. ix. Fecit ptolome⁹ qui
niū simoni; z eū cū duobz fi-
lijs interfecit. i. Mach. vi. In

De homici. et occi. XLVI

coniugio natalis Herodis regis/ fuit innocēs sc̄t̄s Ioannes baptista ppter veritatē miserrime decollatus. Marci. vi. et Matth. xiii.

¶ De homicidio et occisione.
Cap. lvi.

Homicidia procedunt
Ab invidentiū iniquitate.
Ab defendentiū nobilitate.
Ab superbientiū sublimitate.
Ab lasciuiuentium carnalitate.
Ab decipientium seueritate.
Ex retinentium equitate.
Ex delinquentiū p̄sensitate.

b Homicidiū

procedit aliquñ ex inuidia: q̄ cū videt aliq̄s illū cui inuidet/ p̄sperari/ occidit eū/ ne p̄speret ampli⁹. Sicut Cain mortus inuidia/ fratrē suū occidit. Gen. iii. Tanta erat affectio saul ad occidendū dauid ppter inuidiā quā habebat ad eū/ q̄ ip̄m nō valēs occidere/ occidit abimelech: q̄ p̄forta uerat dauid/ et occidit filios sacerdotes cū mulierib⁹ et paruulis eorundē. i. Re. xxi. Iudei occiderunt saluatōrē/ solū moti inuidia. Sciebat enī pilatus/ q̄ ppter inuidiā tradidissent eū. Mat. xxv. Homicidiū fit aliquñ ppter

defensionē suā/ vlt aliorū. Sic Moyses occidit egyptiū calūniantē hebreū/ vt defenderet fratrē suū. Exo. ij. Aliquñ occidit hō aliquē ppter defensionē patrie vlt gēis sue. Sic dauid occidit goliā/ ppter defensionē ppli sui isrl: cui ille plurimū insultabat. i. Regū xv. Occidit abner asabel/ p̄sequēte se ad occidendū/ nec volente a p̄secutiōe desistere. ij. Regū. Homicidia aliquñ committunt ppter supbiā et ambitionē dominū. Sic abimelech occidit. lxx. frēs suos: vt ipse sol⁹ dominiū obtineret. Iudic. ix. Zābri occidit Helā dñm suū temulentū/ vt regnaret post eū. iij. Regū. Athalia tāta libidine dñan/ di exarsit/ q̄ oēs semē regiū interfecit. iij. Re. xi. Sellū cōiurauit p̄tra zachariā dñm suū: et interfecit eū/ vt regnaret post eū. iij. Re. xv. Ptolomeus occidi fecit alexandrū regē/ vt regnū qd̄ desiderauerat/ possideret. i. Macha. xi. Homicidia fiunt sepe ppter luxuriā: ppter quā tā i sacra scriptura/ q̄ in antiquorū gestis multi legunt occisi. Nam ppter luxuriā sichē deflorās dinā filiā iacob/ ipse cū p̄re et pplō ab ipsis dñe fratrib⁹

k

De homici. et occisiōe.

est occisus. Gen. xxxiij. De
casione vxoris leuite/incredi-
bili verate luxuria/occisa est
maxima multitudo. Iudiciū
xx. Dauid vt liberi? cū beth-
sabee vacaret libidini/Uriā
fidelem militē occidi fecit. ij.
Reg. xi. Amō ppter luxuriā
quā exercuit in Thamar/ab
Absalone in puuiio est occi-
sus. ij. Reg. xij. Edonias qz
abisac sunamitē in vxorē pe-
tijt/ fuit Salomonis fr̄is ei?
snia occisus. iij. Reg. ij. Ho-
micidia multa exercēt pdito-
res/ z pditorie. Sicut Joab
missis nūcijs/ vt Abner redi-
ret pacifice ad dauid: cū loq-
ret ei/ pcussit in inguine z oc-
cidit eū. ij. Re. iij. Joab tenēs
mētū amase/ salutās eū/ z qsi
desiderās eū osculārī/ pcussit
eū in latere pditorie/ z latēter
occidit eū. ij. Re. xx. Occidit
Triphō Jonathā/ z duos fi-
lios ei? cū tñ recepisset p li-
beratiōe eius duos filios ob-
sides/ z. xxx. talēta argētea a
simone fratre suo. i. Mach.
xij. Interfectus est nabath
israelita/ ppter vineā suā pdi-
torie/ ordināte iezabel vxore
achab. iij. Re. xxvij. Pto-
meus fecit puuiū simoni sa-
cerdoti/ z duobz filijs ei? qsi
volēs eos honorare: in q̄ pui

uio eos pditorie interfecit. i.
Mach. vlti. Homicidiū fū
aliqñ iuste: cū occidunt hoīes
ex iusticia/ eoz exigētibz cul-
pis. Nā qz Zebee z Salma-
na occiderūt fratrē Bedeōia
iuste z rōnabiliter sunt ab eo
occisi. Iudi. viij. Quia oīs q̄
acceperit gladiū/ gladio peri-
bit. Matt. xxvj. Iuste fecit
Dauid occidi adolēscētē: qz
Saul dñm suū se dixerat oc-
cidisse. ij. Re. i. Quia ioab oc-
ciderat duos viros pditorie/
abner z amasan: ipm iustissi-
mus Salomō mādauit occi-
di. iij. Re. ij. Duo senes pessī-
mi q̄ Susannā pdēnauerūt
ad mortē/ iussi fuerunt a p̄plo
lapidari. Dan. xij. Anania
z Zaphira dño mentientes/
dei z Petri snia sunt occisi.
Act. v. Homicidium valde
deo displicet: qz inter oīa vi-
tia ipm legiū grauit̄ puni-
uisse. Nam homicidiū Cain
puniuit acerbē: et tñ adhuc
nō erat phibitū lege scripta.
Gen. iij. Un̄ etiā volēs dñs
oñdere/ q̄ ipse homicidiū ab-
horreret: z hō etiā abhorre-
re deberet: sub figure velamē-
ne/ carnē cū sanguīe phibuit
comedi. Leui. ix. Homicida
in aīa debet reputari mortu?
z occisus. Ideo dicebat Re

De honore parē. XLVII

becca/ timēs ne Esau occide-
ret iacob: Cur orbabor vtro
q; filio vno die: scz vno i aia:
alio in corpore. Gen. xxvij.
Tantū offendit deus inno-
xiū sanguinē effundendo/ q
seruitia illoz deo displicent.
Ideo noluit dñs q David q
sanguinē innoxii effuderat/
sed Salomon ei templū edi-
ficaret: qd z fecit. iij. Re. vij.
Quia Joas fecit Zacharias
iuste occidi/ grauitur fuit pu-
nitus a dño: qz diuina pmis-
sione est occisus: nec in sepul-
chro regio est sepult. ij. Pa-
ral. xxij. Unde dicit quidā
scitissimus doctor: hortans z
admonēs quēlibet homicidā
vt peniteat. O homicida qd
fecisti: Si totū orbem terre
cōbussisses/ celū destruxisses
paradisū spoliasses: deū nō
intantū turbasses/ qz q fudi-
sti sanguinē p q dñs noster
Jesus christus suū sanguinē
roseum effudit. Interemisti
em̄ hoīem/ quē deus viuifica-
uit. Cōuertere g/ z age peni-
tentiā: z erit tibi grā a deo.

De honore parentū.

Cap. lvij.

Honorare debem⁹ parētes:
Eis loquendo cū reuerētia.
Eis parendo cū obediētia.

Curā gerendo in indigētia.
Nō efficiendo tristes ex dis-
plicitia.

Fructū querendo ex cōpla-
centia.

Penā timēdo de negligētia.

Honorare

H debet homo parētes
eis exhibendo reue-
rentiā loquēdo/ z reuerenter
assurgēdo/ reuerēter tractan-
do/ z verba hominib⁹ de eis
honorabilia referēdo. Sic
Salomon assurrexit matri
sue Berthabee/ ipsam hono-
rando/ z eā iuxta se sedere fe-
cit: z blande eā alloquebat.
ij. Reg. ij. Tobias iustus in-
ter alia q dedit filio suo docu-
menta/ dixit: Honorē habe-
bis matri tue omnib⁹ dieb⁹
uite eius. Tob. iij. Expellēs
Jesus de templo vendētes z
ementes/ dixit: Nolite face-
re domū patris mei domum
negociatiōis. Joā. ij. Volēs
christus oñdere/ q patrē i mi-
raculis z in oib⁹ honorabat/
dixit post eiectiōē demonij
Ego honorifico patrē meū.
Joan. viij. Omnia opera q
faciebat Jesus/ attribuebat
patri: ostendēs quomō pater
debebat honorari. Joan. v.

R ij

De honore parentū.

Honorare debet hō patrē & matrē in pceptis in sup & in oībus obsequendo: qz nō obediētes parentibz malā incurrēt sententiā. Jō filij Deli qz nō obedierūt patri vt desisterēt a malis diuinā sententiā grauissime incurrerūt. i. Re. ij. Ecōtrario rechabite licet eoz pater res difficiles mandaret: videlicet nō bibere vinū: nec edificare domū i semipiternū: ei obedierūt. Dief. xxxv. Jonathas qz nō obediuit pcepto patris: sed ptra eius mādātū modicū mellis comedit: mortis sententiā incurrit. i. Re. xiiij. Puer iesus ascēdens in nazareth cū parētibz erat subdit⁹ illis. Lu. ij. Obedire debēt filij parētibz scita eoz volūrate: dato qz verbis nō exprimūt. Jō Iesus sciēs qz de voluntate matris erat facere aliqd miraculū in nuptijs: Flā tñ dixit mater: Vinū nō habent. & ipse obediēs ei⁹ volūtatē aquā in vinū cōuertit. Joā. ij. Honorare debem⁹ parētes de ipsis in vita & in morte habēdo curā & in necessitatib⁹ eis subueniēdo. Ideo dauid in magna necessitate existēs curā de parētibz habuit: & ipsos regi Doab diligēt⁹ cō

mēdauit. i. Re. xxij. Tobias senior dixit filio suo: Cū acceperit de⁹ aiām meā corp⁹ meū sepeli cū honore: & honore habebis matri tue oībz diebz vite tue. Tob. iij. Pendēs chīs in crucei matrē suā dilecto discipulo cōmēdauit. Joā. xix. Ex qz patet: quātā curā & sollicitudinē de ipa gerebat: qz de ea in tali articulo cogitabat. Nota hic exēplū qd ponit Augu. in li. de ciui. dei. de quadā filia qz nutriuit matrē in carcere: pbes ei singulis diebz vbera ei⁹: ppter quā charitatē rex matrē vinculatā liberauit. Honorare debem⁹ parētes in nullo eos cōtristādo: nec eos in quātū possum⁹ tristari sinēdo. nā licet Esau esset malus: & fratrē suū vellet occidere: nō tñ volebat hoc ppetrare viuēte patre ne tristaret eū: sed dixit: Veniēt dies luc⁹ patris mei: & occidā iacob frēz meū. Gen. xxvij. Timēs iudas cōtristationē p̄is p beniamin ad magnā penā se obtulit: dicens: Nisi reduxero & reddidero eū tibi: ero pcti reus in te omni tpe. Gen. xliij. Videns Jacob qz iudas nō patiebat eū tristari acq̄enit vbera ei⁹: qui non acquieuerat verbis

De humilitate. XLVIII

Ruben dicētis: Duos filios
meos interfice/ si nō reduxe-
ro illū tibi. Gen. xliij. Judas
cū supplicaret Ioseph/ q̄ re-
mitteret beniamin/ ait: Non
possum redire ad patrē meū/
absente puero: ne calamitas
q̄ opp̄ssura est patrē meū/ te/
stis assistam. Gen. xliiij. Ho-
norare debem⁹ parētes pp̄
fructū p̄sequēdū. Nā nulli p̄-
cepto deus adiūxit p̄miū ser-
uantib⁹/ et penā nō seruātib⁹:
nisi solū p̄cepto de honore.
parētū. Un̄ ait: Honora pa-
trē et matrē/ ut sis lōge⁹ sup̄
terrā. Exo. xx. Deu. v. Et se-
quit⁹: Qui maledixerit patri
suo/ vel matri/ morte moriā.
Leui. xx. Marci. viij. Quia
Sem et Iaphet patrē denu-
datū honorauerūt/ et ei⁹ bñ-
dictionē acceperūt. Gen. ix.
Bñdictio autē patris magne
reputatiōis erat/ qm̄ esau et ia-
cob p̄ea taliter contēdebāt.
Gen. xxvij. Quia Cham pa-
trē nō honorauit/ sed derisit:
eius maledictionē incurrīt.
Ge. ix. Ad rubē dixit iacob:
Nō crescas: qz ascēdisti cubi-
le p̄ris tui. Gen. xlix. Hono-
rare debem⁹ parētes: ut du-
rū diuinū iudiciū fugiam⁹/ et
ei⁹ vltionē quā i p̄senti parē-
tes nō honorātib⁹ p̄parauit.

Precepit em̄ dñs p̄ moysen:
Si genuerit quispiā filium
p̄umacē et p̄teruū et c. lapidi-
bus obzuet eū ppl's. Deute.
xxi. Absalō pessime p̄secut⁹
est patrē suū: ideo fuit morte
pessima interēptus. ij. Reg.
xviij. Duo filij Sēnacherib
occiderūt eū: sed neuter eoz
regnavit. iij. Reg. xix.

De humilitate. Cap. lix.

Humiliari debemus in
Petitione diuinorum.
Famulatione dominorum.
Subnatione subditorum.
Responsione iurgiorum.
Religione clericorum.
Exaltatione premiorum.
Reputatione minorum.
Despectione laudatorum.
Remissione peccatorum.
Christi sumptione exēploz.

Humiliari
debem⁹ deo i orōne
loquēdo humiliter et seruien-
do. Sic abraā deo hūiliter
loquebat⁹/ dicēs: Loquar ad
dñz deū meū: qm̄ cinis et pul-
vis sum ego. Gen. xvij. Be-
deon humiliter locut⁹ est an-
gelo a deo misso/ dicēs: Ecce
familia mea i fima est i manas-
se: et ego minim⁹ in domo pa-
tris mei. Iud. vi. David co-
R iij

De humilitate.

ram deo humiliter se habuit
qñ añ ei? arcā ludēdo saltavit
ij. Re. vi. Qñ nathā venit ad
dauid ex pte dei/dauid se hu-
militer habuit ad eū. ij. Re.
xij. Disciplināte dñō pplm/
dauid humiliter se accusauit/
dicēs: Ego sum q peccaui. ij.
Re. xxiij. Magna hūilitas
fuit in magis: q pcedētes ado-
rauerunt puerū in presepio.
Mat. ij. Ceterio humiliādo
se dicēs: Dñe nō suz dign? rē
fecit se dignū recipe gratiā p
egrotāte seruo/ quā a chrīsto
postulabat. Mat. viij. Ma-
ter filioz zebēdei pcatūra p
filijs/ accessit humiliter/ z ado-
rauit. Mat. xx. Humiliari
debet hō dñis tpalib/ z eis
seruire z rñdere. Jō dixit an-
gelus ad agar: Reuētere ad
dominā tuā: z humiliare sub
manu ei?. Gen. xvi. Multū
hūiliauit se Dauid erga saul
dñm suū/ cū debebat esse ei?
gener/ dicēs: Quis ego sum:
aut q est vita mea/ aut cogna-
tio pñs meis in isrl: vt siā ge-
ner regis: i. Macha. xviij.
Sicr cū saul psequēbat eū/
multū se hūiliauit/ dicēs: La-
nē mortuū psequis/ z pulicē
vini. i. Reg. xxiij. Biph-
hoseth inique accusatus regi
a seruo pprio/ z iniuste exbe-

redat? ad dauid/ humiliter loq-
bat. ij. Re. xvi. z. xix. Humi-
les debēt esse plati: nō se am-
bitiose prelatiōib/ ingerēdo/
vel inherēdo: sed humilitē ex-
cusando z renuēdo/ ac cū sub-
ditis hūiliter puerfando. Jō
humiliter se qñ quies moyses
excusauit/ ante qz vellet ducā-
tū ppli accipe: ad vltimū vo-
lente dñō accepit. Exod. iij.
Hō debent plati totā platio-
nē sibi supbe retinere/ sz alijs
humiliter partē dare. Ideo
moyses licz ducātū a dñō ha-
beret: tñ rogauit obab/ vt se-
cum iret/ z ppli ductor esset.
Nu. x. Hō debēt plati nego-
cia de suo capite z sensu face-
re/ sed hūiliter requirere pfi-
liū subditoz. Nā licet Moy-
ses sic familiariter loqrēt cū
dñō: tñ p filiū ietro cōsulētis
sibi fidelit/ nō desepit. Ex.
xviij. Quātū debeant hoies
plationē respnere/ patz in ge-
deone: q licet elect? nōluit tñ
pplō dñari. Judi. viij. Non
debēt velle plati salutatiōes
hoiz inferioz/ nec genuflecti-
ones ante se sustinere/ z ado-
rari vt de?. Nā cū petr? ado-
raret a cornelio/ ait: Surge:
z ego ipe hō sum. Act. x. Si-
militer fecit Paulus z barna-
bas. Act. xiiij. Humilitē de-

De humilitate. XLIX

bent hoīes cuilibet rñdere. Quia iuxta sapientis suam mollis respōsio frāgit irā: sermo durus suscitāt furore. Nā qz iacob loquēs cū esau humiliter respondebat: ideo cōpescuit irā ei. Beñ. xxxiij. Valde humiliter rñdit Dauid ad saul/ qñ debuit fieri gener ipsius. i. Reg. xviij. Si roboā humiliter respōdisset nequaqz decē partes ppli pdidisset. iij. Re. xij. Princeps qnquagenari⁹ tertius nō est sūmptus ab igne: qz humiliter loqbat. iij. Re. i. Quia mulier chanaanica rñdit humiliter verbis chzū/ q aspera videbant: asserēs se catellū/ de micis mense dñi saturari cupientē: sanitatē integrā filie impetrauit. Mat. xv. Querenti dño a Petro/ virū plus alijs eū diligeret: respondit humiliter dicēs: Dñe tu scis quia amo te. Non dixit/ plus alijs: sed simplr/ amo te. Joā. xxi. Hūiles debēt esse religiosi p ceteris gētib: exemplo primorū religiosorū z eremitarū noui z veteris testamēti/ scz Helie z Joānis baptiste. Jō debēt religiosi de se humiliter sentire: z se viles z humiles reputare. Sic ioānes dicebat: Nō sum dign⁹ solue

re corrigiā calciamenti eius. Joā. i. Jtē debēt de se humiliter loqui. Sic Joānes dicebat: Ego vox clamātis in deserto. Joā. i. Debent etiā nō pōpōse/ sed humiliter indui: qz qui mollib⁹ vestiunt/ i domib⁹ regū sunt. In cuius figura ioānes erat induit⁹ de pilis cameloz. Mat. iij. Uñ Aug. in regula dicit: Nō sit notabilis habit⁹ vester. Super q dicit Aug. de san. vic. Nō em tenera vestis/ sz mundicia mētis ornatū facit cleri cū. Jtē Grego. Si cult⁹ vestitū subtiliū pctm nō esset: nequaqz sermo diuin⁹ tā vigilāter expōsisset/ dicēs: q diues ille q purpura fuit indutus/ apud inferos torqret. Luc. xvi. De helia filr dz: Uir pilosus/ z zona pellicea accinctus renib⁹. iij. Re. i. Jtē debēt hūiliter/ z nō laute pasci: ne murmurare incipiāt i deserto religionis cū filijs isrl dicētib⁹/ Chinā mortui essemus i terra egypti/ qñ sedebamus sup ollas carniū. sz sint pēti victu tenui cū ioāne: cuius cibi erāt locuste z mel siluestre. Mat. iij. In cui⁹ figura angel⁹ helie solū panē sub cinericiū z aquā ministravit. iij. Re. xix. Debēt etiā victū

R iij

De humilitate.

humiliter querere: nec ex superbia verecundari/ut mendicaret. Ideo Helias seru⁹ dei a vi-
dua sareptana buccellā panis
humiliter postulauit. iij. Re.
xvij. Itē debet humiliter ha-
bitare: nō in altis domib⁹ et
excelsis palatijs/ sed in locis
solitarijs et desertis. Iō habi-
tauit Joānes i deserto. Lu.
iij. Humiliantes se dñō hu-
militer/exaltant^r: iuxta salua-
toris sententiā/dicētis: Qui se
exaltat/humiliabit^r: et q^o se hu-
miliat/exaltabit^r. Lu. xij. et
xvij. In cui⁹ figura saul q^o
rebat a sinas/ fuit a dñō sup
regnū israel exaltat⁹. i. Re. ix
Ueniēs heli seus ad iordanē
primo percussit aquas/ nihil di-
cēs: et nō est diuisa: qz super-
be agebat. Scōdo qñ helie
inuocauit humiliter: et sic ex-
altatus est: qz spir itū helie du-
plicē habuit: propheta fuit/ et
mira facere ichoauit. iij. Re.
gū. ij. Dispersi filiū isrl⁹ p ho-
loferne/humiliaserūt se: et fu-
erūt p victoriā exaltati intan-
tū/qz p triginta dies vir col-
lecta sunt spolia Assyriorū a
pplo isrl⁹. Judith. xv. Petro
dicēte humiliter christo: Exi
a me: qz hō pctōr suz. ex hoc
officiū apostolatus sibi dñs
benigne commisit. Luce. v.

Optimā regulā humilitatis
ōndit saluator/dicēs: Eū ini-
tatus fuer⁹ ad nuptis/ recūbe
in nouissimo loco. Lu. xij.
Humiliari debet hō qñtūcūqz
magn⁹: iuxta sententiā Salo-
monis: Quāto maior es/ hu-
milia te in omnib⁹. Eccl. iij.
Iō hester magna effecta/ tñ
semp humilitatē sectabat^r: et
supbū deuicit aman. Hester
iij. David lz magn⁹/ et regē
vinctus: tñ victualia frīb⁹ hu-
militer deferabat. i. Re. xvij.
Propheta magn⁹ hieremias
ex utero vocatus ppheta/ di-
cebat: Nescio loqui. Hier. i.
Ioseph vir iustus et cast⁹/ re-
putās se indignū coniugio vir-
ginis/ voluit eam occulte di-
mittere. Matt. i. Brā virgo
Maria venerabiliter saluta-
ta/ et mater dñi appellata/ ait:
Ecce ancilla dñi. Lu. i. Joā-
nes cū ppter ei⁹ scitātē cre-
deret^r chrs/ dicebat: Nō sum
dignus soluere corrigiā et.
Joan. i. Humiles debet esse
hoīes/ qñ aliqua bona faciūt/
ut nō velint inde habere va-
nā gloriā/ vel ab hoīb⁹ collau-
dari. Nā christ⁹ publica sua
miracula reuelare phibebat:
ut patet in leproso mūdato/
Mat. viij. et duob⁹ cecis illu-
minatis/ Mat. ix. et de surdo

De humilitate. L

z muto sanato. *Mat. viij. Et
fili de trāfiguratiōe. Mat.
xvij. Ad fugiendā iactantiā et
vanā gloriā de bonis q̄ nos
agimus: z ad habendā humi
litate. Multū valet exēplū de
humili phariseo/ z de supbo
publicano. Lu. xviij. Petr⁹
sanans claudū/ miraculū sibi
attribuere noluit/ s; deo. *Act
iij. Humilitas bonis meret
indulgentiā pctōz: nō solū au
tē bonis/ sed etiā malis. Haz
achab nequissim⁹ audiēs si
bi penā debitā p pctis/ humi
liatus est: z de ei penā tēpera
uit. iij. Re. xxi. Quia roboā
z principes ei⁹ humiliati sūt
auerſa est ab eis ira dñi: nec
deleti sunt penit⁹. ij. *Par. xij.
Ezechias humiliat⁹ est: idcir
co nō venit ira dei sup eū in
dieb; suis. ij. *Para. xxix. Ha
buchodonosor humiliat⁹/ re
cognouit statū suū: z reduct⁹
est ad statū pristinū. *Dan. iij.
Quia viri nimis humilia
ti sunt/ non est eorum ciuitas
subuersa: vt habet *Jone. iij.
Magdalena quia ad pedes
ch̄i humiliter accessit/ pctōz
veniā humiliter impetrauit.
Lu. viij. Humilitatis exēplū
de ch̄o debemus sumere/ in
triplici suo statu. s. natiuitatē/
vite/ z mortis. In natiuitate******

fuit humilis: qz cōcipi voluit
i ciuitate parua. s. Nazareth.
Lu. i. Un⁹ dixit Hachanael:
Al nazareth pōt aliqd boni
eē. Joā. i. Itē de humili m̄re.
Dixit em̄ m̄r ei⁹: Ecce ancil
la dñi. Et: Respexit humili
tatē zc. Lu. i. Itē i humili lo
co reclinat⁹. s. in p̄sepio. Lu.
ij. De hūilitate autē ch̄i quō
humiliter vixit/ humilitē do
cuit/ nūc omitto: qz d hac ple
na sunt oīa euāgelia. De mor
te autē ch̄i notādū est/ qz fuit
humilima. Caruit em̄ septe
q̄ supbi q̄rūt. s. affluentia ter
renoz/ solationē amicoz/ sa
pientiā mūdanoz/ famā po
pulariū/ victoriā aduersario
rū/ turbā famuloz/ numerū
amicoz. Cōtra fuit ch̄s ve
stib; spoliat⁹: oī solatiōe pri
uatus: insipies reputat⁹: i car
ne vulnerat⁹: cor palit⁹ vict⁹:
a discipulis derelict⁹: ab his
q̄ amici esse debuerūt/ acrit⁹
afflict⁹ z crucifixus. Hec oīa
patet *Mat. xxvij. Lu. xxiij.
z Joā. xix. Quō de⁹ oīpotēs
suā deitatē abscondit sub hu
manitate/ patet ex h; put pul
chre *Efrē deducit i qdā ser
mone/ de ch̄i trāfiguratiōe:
vbi ch̄m deū z hoīez dicit:
sic dicēs: Si nō erat de⁹/ ga
briel quē deū vocauit: si non**

R v

De iactantia

erat hō/ Maria quē in vētre
gestabat: Si nō erat de⁹/ io/
annes cui i vtero exultauit:
si nō erat hō/ in p̄sepe q̄s iace
bat: Si nō erat deus/ angeli
quē gloriificabant: si nō erat
hō/ maria quē lactabat: Si
nō erat de⁹/ magi quē adora
bāt: si nō erat hō/ ioseph quē
circūcidebat: si nō erat de⁹/
colūba quē prestabat: si non
erat hō/ ioānes quē baptiza
bat: si nō erat de⁹/ q̄s relaxa
bat pctā: si nō erat hō/ in de
serto q̄s esuriebat: si nō erat
deus/ mare z vēti cui obedie
bāt: si nō erat hō/ in nauī q̄s
dormiebat: si non erat deus/
mortuos q̄s suscitabat: si nō
erat hō/ cibos q̄s sumebat: si
nō erat de⁹/ latroni regnū q̄s
p̄mittebat: si nō erat hō/ i cru
ce q̄s p̄debat: si nō erat de⁹/
sol lucē p̄p̄t quē tenebat: si n̄
erat hō/ in sepulchro q̄s iace
bat: si nō erat deus/ die tertia
q̄s resurgebat: si nō erat hō/
thomas quē palpabat: si nō
erat de⁹/ in celū quō ascende
bat: Patet ḡ q̄ ch̄s fuit de⁹
z hō ex suba p̄is aī seclā na
tus: oīa implēs/ oīa p̄tinēs: eḡ
lis p̄ oīa p̄i in suba: ex ip̄o/ et
cū ip̄o sempitern⁹. Nā in se
tuscepit humanā uaturā crea
tor ac dñs oīm creaturaz: et

suā gloriōsissimā deitatē ve
lauit ac humanauit sua hūili
tate: nobis i exēplū/ vt ita fa
ciam⁹: vt cū eo eternalit̄ viue
re/ atq; regnare valeamus.

¶ De iactantia z gloriōe.
Cap. ix.

Iactatores cōsueuerunt
Alios despiciere detrahēdo.
Pōpis se p̄ficere extollēdo.
Deū abūcere obloquendo.
In factis deficere abdicēdo

i Iactatores

alioz facta z personas
despiciūt/ z seipsos extollūt.
Sic Baal fili⁹ obed dicebat
Quis est abimelech: z q̄ est si
chē/ vt seruiam⁹ ei: vñ a da
ret aliqd ppl̄z istū sub manu
mea. q. d. ego magna facerē.
Judi. ix. Brandia p̄ba dixit
rapsaces ex pte regī assyrioz
despiciēs regē iuda/ z regem
egypti: extollēs dñm suū z se
ip̄m. iij. Re. xviij. Cōtra ia
ctātes se/ z ceteros despicien
tes: ponit ch̄s parabolā de
publicano hūili/ z de phari
seo supbo/ exaltāte se z depri
mēte alios. Lu. xviij. Despi
ciebāt pharisei cecū natū/ di
cētes: In pctis nat⁹ es tot⁹: z
tu doces nos? Joā. ix. Arro
gāter ait pilat⁹ ch̄s: Nescis
qz ptātem habeo crucifigere

et gloriatione. LI

re/et dimittere: Joā. xix. Iac-
tatores pōparice/ et ex super-
bia magna loquunt: s3 hō sa-
pies de q̄b iactari posset/ ta-
cet. Sic sanfon inermis iter
fecit. Nonē: nec tñ s̄ patri in-
dicauit. Judi. xiiij. Stultū ē
se iactare de futuris p̄tingēti-
bus. Nā Eldonias eleuabat/
dicēs: Ego regnabo. et postea
nō regnavit. iij. Re. i. Unde
dicit p̄phs: De futuris p̄tingē-
tibus nō est determinata veri-
tas. Benadab rex syrie pom-
pose locut⁹ est regi isrl p̄ nū-
cios suos: cui tñ postea male
successit. iij. Re. xx. Almā su-
perbi pōpose iactauit se/ q̄ so-
lus cū regina p̄aderet: q̄ in
breni post s̄ fuit suspēdio ad-
iudicat⁹. Hest. v. et viij. Ha-
buchodonosor i aula deābu-
lās dicebat cū supbia: Nōne
hec est babylō magna ciuitas
quaz edificauit mihi: et cetera
p̄ba iactatoria: q̄ postea mu-
tatus fuit in bestia. Dan. iij.
Quātūcūq; humiliant sup-
bi/ adhuc tñ se actare nō desi-
nūt. Sic antioch⁹ turpiter
fatigat⁹/ adhuc supbe se iacta-
bat. ij. Mach. v. Iactatores
nō solū supra hoies se extol-
lūt/ sed etiā supra deū. Jō d̄
delucifero: q̄ dicebat i corde
suo: In celū cōscendā: supra

astra dei exaltabo solū mētū
zē. q̄ postea p̄fuse et turpiter
cecidit. Esa. xliij. Nabucho-
donosor dixit socijs Daniel
Quis est deus q̄ eripiat vos
de manu mea? Dan. iij. Dicē
tibi iudeis: Est de⁹ potēs i ce-
lo: q̄ iussit celebrari diē septi-
mū. rñdit Hicanor: Et ego
potēs i terra: q̄ ip̄ero sumi ar-
ma. ij. Mach. xv. Qui se sic
iactāt/ sp̄ mētunt: et imitant
diabolū: q̄ se iactabat plura
dare ch̄zo q̄ nō erāt sua/ dicēs
Hec oīa dabo tibi/ si cadens
adoraueris me. Matth. iij.
Scdm̄ p̄o Lucā se iactauit
dicēs: Hec mihi tradita sunt
et cui volo/ do illa Lu. iij. Iac-
tatores mltā dicūt/ et pauca
faciūt: imo vt in plurimū cō-
fundunt et deficiūt. Iuxta il-
lud: Sepe min⁹ faciūt hoies
q̄ magna minant. Sic goli-
ath se iactās/ inuitabat alios
ad singulare certamē: q̄ fuit a
a paruo superatus. i. Re. xvij.
Holofernes iactabat se corā
achior/ q̄ ip̄m occideret/ et fi-
lios superaret: q̄ postea fuit a
femina interfect⁹. Iudit. vi.
et. xiiij. Seron iactabat se/ di-
cēs: Faciā mihi nomē: et de-
lebo iudā: et ip̄e fuit postea de-
bellat⁹. i. Mach. iij. Deme-
tri⁹ supba p̄ba misit ad iona-

De idololatria.

thā: s; cito malē sibi successit.
i. **D**acha. x. **A**licanoz iacta-
uit se dare p vno talento no-
naginta mācipia iudeoz: sed
ipse succubuit. ij. **D**ach. viij
Petr⁹ iactāter se obtulit cū
chō mori: q ad vocē femine
ipm negavit. **M**atth. xxvj.

De idololatria / z idolorum
cultura. **C**ap. lxi.

Idololatrare facit hoīes
Timiditas z absentia prela-
torum.

Caliditas z adherentia la-
sciūorum.

Malignitas z complacētia
sociorum.

Timiditas z excellentia su-
perborum.

Iniquitas z psciētia reproboz

Idololatra

re facit hoīes aliqñ ab-
sentia platoz. **T**ales fuerūt
filij isrl: qz dñ moyses esset i
mōte cū dñō / interim dixerūt
ad **A**larō: **F**ac nobis deos q
pcedūt nos. **Q**ui pusillani-
mus nimēs ppli insultū / fecit
eis vitulū conflatū: quē ipsi
adorare ceperūt. **E**xo. xxxij
Mortuo iosue filij isrl fece-
rūt malū in p̄spectu dñi: z de-
seruerūt dñz deū patrū suoz
z idolis seruerūt. **J**u. ij. **I**do-

lolatrare facit hoīes luxuria
z inordinata p̄cupiscētia mu-
lierz. **N**ā fornicatus est ppl's
israel cū filiab; **E**doab: q vo-
cauerūt illos ad sacrificia sua
z illi comederūt: z adolauerūt
idola sua. **A**lu. xxv. **L**ū esset
Salomon senex / deprauatū
est cor ei⁹ p mulieres: vt seq-
ret deos alienos: nec erat p-
fectū cor eius apud deū. iij.
Regū. xi. **I**dololatrare facit
hoīes mala societas / vel ma-
lū exemplū qd videt ab alijs
qui male egerūt. **N**ō em̄ suffe-
cit achab regi isrl / vt ambula-
ret in peccatis hieroboā: sed
insup seruiuit baal: z adora-
uit eū. iij. **R**egū. xvi. **A**chab
rex iuda ambulauit in vjs re-
gū israel: insup z filiū suū cō-
secrauit / transferēs p ignem
fm̄ idola gentiū. iij. **R**e. xvi.
Translati filij israel in assy-
rios / coluerūt deos alienos:
z ambulauerūt iuxta ritum
gentiū. iij. **R**eg. xvij. **I**dolo-
latrare facit hoīes supbia eo-
rū / qui se reputant equales vl
maiores deo. **S**ic **D**olosfer-
nes iratus p̄tra **A**chior / qui
cōmēdabat potentiā dei he-
breoz: dixit se esse ostēsurū /
q nō esset de⁹ / nisi nabucho-
donosor. **J**udit. vi. **D**ari⁹ rex
persaz p̄cepit / q nullus pete-

De ipatiētia et mur. LII

ret aliqd ab aliquo deo/infra
triginta dies/nisi ab ipso: tan
q̃ se sicut deū ostēderet potē
tē. Dañ. vi. Nabuchodonō/
for fecit statuā aureā: et prece
pit sup̃ be/vt oēs gētes adora
rēt ipsam. Dañ. iij. Idolola
trare facit hoīes malicia pro
pria/et pueritas animi. Sic
hieroboā excogitato p̃silio/
fecit duos vitulos aureos ad
ozari p̃ deo. iij. Reg. xij. Edi
ficauerūt viri iuda aras et sta
tuas sup̃ colles/et subter ar
bores. iij. Re. xiiij. Cōfusus
Sēnacherib reuersus est in
niniuen: et cū adoraret in tē
plo dei sui/duo filij ei⁹ occide
rūt eū. iij. Reg. xix. Danas
ses rex iuda fecit aras bala/
et fecit lucos: et adorauit oēm
militiā celi. ij. Paral. xxiiij.
Babylonij pri⁹ adorātes ido
lū bel/p⁹ ei⁹ subuersionē ado
rauerūt draconē. Dañ. xiiij.
Antioch⁹ iussit edificari aras
et idola/et imolari carnes suil
las. i. Mach. i. Danēte pau
lo athenis/icitabat vidēs ido
lolatrare totā ciuitatē. In q̃
monet quilibet dolere de in
iuria dei. Act. xvij.

De ipatiētia et murmure.
Cap. lxij.

Impatientes sunt et mur
murantes

Subiacentes correctionib⁹
dominorū.

Seruiētes crapulationib⁹
gulosorū.

Inuidentes consolationib⁹
aliorū.

Trascentes in sustentationi
bus aduersorū.

Nescientes in instructioni
bus peritorū.

Extolentes se in adinuenti
onibus sublimorū.

Impatien

tes et murmurātes sūt
serui et subditi ad correptiones
et vba dñorū/et aliqui p̃latorū.
Sic agar nō ferēs correpti
onē dñe sue/q̃ affligebat eā/p
pter supbiā ei⁹/recessit impa
tiēs: sed est ad angeli moniti
onē reuersa. Gen. xvi. Pre
positi filiorū isrl' dixerūt moy
si p̃lato eorū: Judicet dñs int
te et nos. Exo. v. Filij isrl' im
patiētes dixerūt ironice moy
si: Forsitā nō erāt sepulchra
ī egypto: iō tulisti nos vt mo
moreremur ī solitudine. Exo.
xiiij. Vidēs ppl's q̃ moyses
moraret cū dño in mōte/ pa
tiēs dixit ad aaron: Fac nob̃
deos qui p̃cedāt nos. Exo. xxxij. Ancilla sare ipatiēter
ferens increpationē dñe sue/
p̃tuneliose rēdit. Ampli⁹ ex

De ipatiētia et mur.

te nō videamus filiū z filiā/
interfectrix virozū tuorum.
Tob. iij. Impatiētes z mur-
murantes sunt hoies gulosi:
nō volentes pati aliquē defe-
ctū esce z pot⁹. Nā impatiēs
ppl's isrl' murmurauit ppter
defectū potus. Exodi. xviij.
Murmurauerūt postea tan-
q̃s impatiētes ppter cibū: et
grauiter puniti sūt. Ex. xvi.
Gulosi multa habētes/mur-
murare nō desinunt. Sic fi-
lij isrl' habētes māna z cotur-
nices a dño/nō erāt p̃tēti: sed
adhuc murmurabāt ppter ari-
ditatē sitis. Exo. xviij. Recor-
dabant filij isrl' carniū i egy-
pto: sed de miseria z seruitute
in q̃ fuerāt/nō fecerūt aliquā
mentionē: de q̃ a deo fuerūt
liberati. Exo. xvi. Propter
defectū pot⁹ z fructuū iterū
murmurauerūt ad aq̃s tra-
dictiōis. Nu. xx. Impatien-
tes z murmurātes sūt hoies
inuidi de aliena felicitate: qđ
dño multū displicet. Jō ppter
murmurationē āaarō z dñz
ex inuidia factā/egressus est
ignis a dño: z deuorauit ex-
trema castrorū. Nūc. xvi. Et
ppter murmuratiōē quā fe-
cerūt choze/dathan z abyro/
descēderūt viui in infernū: z
postea etiā ignis multos cō-

sumpsit. Ibidē. Discūbente
dño in domo matthei/phari-
sei inuidi murmurare ceperūt
q̃ cū pctōribus māducauerūt.
Mat. ix. Lu. v. Siliter cū
discūberet cū Zacheo. Luē.
xix. Operarij murmurabāt
aduersus patrem familias: qz
largus fuerat nō tm̃ laboran-
tibus tota die/sz z veniētibus ho-
rayndecima. Mat. xx. Prin-
cipes sacerdotū audiētes pu-
eros cantātes/osanna: indi-
gnati sūt. Lu. xix. Mat. xxi
Frater filij pdigi inuidēs fe-
sto fris/indignat⁹ nolebat in-
trare. Lu. xv. Impatientes
sunt hoies iracūdi/q̃ nesciūt
aliqd patiēter pati: z s̃ aliqn i
dānū suū. Sic Elchitofel vi-
dēs p̃siliū suū dissipatū/ira z
indignatiōe cōmor⁹/laq̃o se
suspēdit. ij. Reg. xvij. Quia
dure locut⁹ fuit roboā filijs
isrl' decē tribz indignate/reces-
serūt ab eo. ij. Paral. x. z. iij. z
Re. xij. Greci qz videbāt vi-
duas suas in q̃tidiano mini-
sterio despici: irati aduersus
hebreos murmurare ceperūt.
Act. vi. Impatiētes sunt ali-
qn multi/qñ instrunt⁹ z veri-
tas eis manifestat: qz habētes
oculos obtenebratos/illumi-
nari recusāt. Sic vxor To-
bie cū eā Tobias furci auisā

De ingratitudine. LIII

ret/patenter rñdit. Tob. ij. Disputātes maxie qñ supe-
rant ab ostēdēte veritatē/tur-
bant z ipatiētes fūit. Sic eli-
phas pñictusa iob/multa si-
gna ipatiētie oñdit. iob. xxij.
Quia Eleazarus instruebat
eos in veritate q̄ eū duxerāt/
in irā pueri sunt. ij. Math.
vi. Pharisei audiētes cecū il-
luminatū/disputantē z pñin-
cētē eos/maledixerūt ei. Jo.
ix. Audiētes indei verba ste-
phani/dissocabant cordibus
suis. Act. viij. Impatiētes sūt
hoīes supbi/q̄ audire neque-
unt p̄ba q̄ eoz excellētie op-
ponunt. Nā cū cessasset loq̄
achioz/holofernes ipatiēter
tulit. Judit. v. z. vi. Sic fuit
ipatiēs supbi amā: qz mardo-
cheus nō adorabat eū/paruā
reputās oēm ei⁹ gloriā/mor-
tē ei⁹ z alioz iudeoz pcura-
uit nequiter. Hester. iij. Ha-
buchonodosor audiēs q̄ tres
pueri eius statuam noluerūt
adorare/quā superbe erexe-
rat; in ira z furore precepit
eos mitti in fornacē ardentē.
Daniel. iij. Herodes rex ira-
tus/audiens q̄ Christus rex
natus esset: propter superbiā
dominandi/pueros omnes
in furore mandavit occidi.
Math. ij.

De ingratitudie bñficioz.
Cap. lxiij.

Ingratus est homo
De beneficijs largienti.
Pñs seruitijs relucēti.
De precipitijs eruenti.
Ex intimo corde diligenti.

i Ingrati sūt

hoīes deo/sua beneficia
obliuioni tradentes/nec de
ipsis gratias referētes. Sic
filij israel educti a dño de ser-
uitute egypti/fecerunt vitulū
aureū/adorantes eundē/obli-
ti oīm beneficioz dei. Exo.
xxxij. Cito obliti sunt bene-
ficioz dei filij isrl/qui vesce-
bant manna/z murmurabāt
Num. xxi. Reprehēdit ange-
lus iudeos ingratos de be-
nificijs dei ipis collatis. Ju-
di. ij. Sublimauit deus hie-
roboā sup decē tribus: z ille
auertit populū a cultura dei.
iij. Reg. xij. Amasias diuino
auxilio superauerat hostes: z
tñ postea idola adorauit. ij.
Par. xxv. Cōquerēdo dixit
dñs de ingrato ppl'o: Filios
enutruim/ z exaltaui: ipsi autē
spreuerūt me. Esa. j. Ingra-
ti sunt aliqui hoīes seruitib⁹
eis fideliter in q̄cūqz seruitio
sue ore instruēdo/sive opib⁹
seruiēdo. Sic ingratus fuit

III. De inimicitia et odio.

pincerna pharaonis ioseph: q̄ succederibz p̄speris/ sui interpretis est oblitus. Gen. xl. Laban multoties voluit imutare mercedē iacob/ ei fideliter seruienti. Gene. xxxij. Multa seruicia recepat a dauid saul: z tñ eū occidere sepius nitebat. i. Reg. xviij. Ualde ingrat⁹ fuit dauid vrie fidelis militi: cui tradidit literas sue mortis. ij. Reg. xj. Ingrat⁹ est aliquñ hō liberatū eū d magno periculo. Tales liberati nitunt aliquñ destruere liberantes. Nā saluauit z liberauit dauid habitatores ceyle: z tñ in man⁹ saul eū q̄rētis occidere/tradere voluerūt. i. Reg. xxiij. Postq̄ dauid peccerat absalō fratricidiū/ z liberauit eū de exilio: ipse eū grauit⁹ postea p̄secut⁹ est. ij. Reg. xv. Misit Jonathas viros q̄ liberauerūt demetriū: q̄ postea alienat⁹ vexauit eū. i. Mach. xj. Dñs vinee peccit p̄sequētibz seruos: q̄ postea ei⁹ filiū occiderūt. Mat. xxj. De decē leprosis liberatis a lepra/ nouē fuerūt ingrati. Lu. xvj. Questores ingrati de liberatione puelle a demone/ sunt postea Paulū p̄secuti. Act. xvj. Ingrat⁹ ē hō aliquñ amicis honoratibz eū/ z puro cor

de diligētibz eis vel eoz hereditibz retribuendo. Sicut filij amon p honore accepto a seruis dauid/ ab eo ad eos psonaliter destinatis/ vituperiū reddiderūt. ij. Re. l. Ualde ingrat⁹ fuit dauid amicis Jonathe/ qñ filios hereditate priuauit. ij. Reg. xvj. Nō est recordatus Joas rex misericōdie z amicitie quā fecerat ei Joiada sacerdos: qñ zachariā eius filiū interfecit. ij. Paral. xxij. Helise⁹ multū honorauerat pplm isrl z regē: z tñ iussit eū rex decapitari. iij. Regū. vi.

¶ De inimicitia z odio.

Cap. lxiij.

Inimicitia z odium Iniquitate acquirūt p̄cedēte. Cupiditate acquirūt apparēte. Malignitate p̄q̄rit inuidēte. Carnalitate exq̄rit inuadēte. Auctoritate p̄cipit arguēte. Cū pietate dimittitur pacificante.

t Inimicitia

as p̄mittit deus fieri: z hoc propter peccatū. Peccatū em̄ cā est inimicitiaz. Cū Augustin⁹ dicit: Peccatū est deformatas/ quā de⁹ detestat: iniquitas/ quā demon amplexatur:

De inimicitia et odio LIIII

infirmas/ qua tot⁹ mūdus
dissipat. In cui⁹ signū statū
post pctm primorū parentū/
posuit de⁹ inimicitias inter
serpētē/ mulierē/ et inter vtri
usq; semē. Gen. iij. Tres ini
micos suscitauit dñs Salo
moni post pctm. s. rason fili
um eliade/ adad/ et hieroboā.
iij. Reg. xj. Cū filiū isrl pecca
rēt/ et facerēt malū corā dño/
insurrexerunt inimici eorū.
Jud. ij. Judeis peccatib/ ho
lofernes obsedit eos: sed eis
penitentib/ liberati sunt. Ju
dith. v. et p totū. Occasione
pcti diabolus dicitur inimic⁹ nŕ.
Ipse em̄ est inimic⁹/ quē odio
habere debem⁹: q̄ dormiēti
bus hoīb/ supseminauit ziza
niā. Matt. xij. Inimicitie
multe ex cupiditate rex tpa
liū oriunt. Nā inter pastores
abrae et loth facte sunt inimi
citie ppter substantiā. Gen. xij.
Rixati sunt pastores gerare
cū pastorib/ isaaci eo locuple
tato: ideo appellauit nomē lo
ci illi⁹ pute⁹ ad inimicitias.
Gen. xxvj. Oderat esau Ja
cob ppter hereditatē/ et dice
bat: Ceniēt dies luctus pŕis
mei: et occidā iacob frēz meū
Gen. xxvij. Inimicitia et odiū
orūt aliqñ ex inuidia. Nā ini
dētes frēs Joseph/ q̄ a patre

cūctis fratrib/ plus amaret/
oderāt eū: nec poterāt ei q̄c/
q̄ pacifice loq. Gen. xxxvij.
Egyptij oderāt filios isrl: qz
creuerāt/ et locupletati essent:
et affligebāt eos. Exod. i. Vi
dēs saul q̄ David prudēter a
geret/ et ppl^s eū diligeret/ fa
ctus ē ei⁹ inimic⁹. i. Re. xvij.
Inimicitia magna surgit ex
luxuria. Propter defloratio
nē dīne/ inter siche et filios ia
cob inimicitia magna fuit.
Gen. xxxvij. Fūdebat apud
sanfonē lachrymas vxor ei⁹/
dicens: Odisti me zc. Judic.
xij. Et ppter eā ablatā sibi/
fact⁹ est inimicus oib/ phili
steis. Judic. xv. Iudicio dei
fit/ vt post carnalē amorē se
quat odiū: vt patet in amō et
Thamar eiecta. ij. Reg. xij.
Inimicitias et odiū portant
aliqñ hoīes mali/ repēdenti
bus eos et loquētib/ veritatē.
Nā cū belias argueret ach
ab p iniqua occisiōe naboth/
dixit ei achab: Nū inuenisti
me inimicū tibi? iij. Reg. xxi.
Dixit achab ad iosaphat de
michea: Ego odi eū: qz nō p
phetat mihi bonū/ s; malū. li
cet diceret veritatē. iij. Reg.
xxij. De hac materia redire
plura in ca. de veritate. Inimi
citas debz hō fugere: et qntū

De intētionē recta.

pōt/inimicos pacificare: et ut
pacē cito inueniāt/ nō nimis
offendere. Hāc lepte pacifica
tus est cū galaaditis/ q̄ expu-
lerūt eū: et pro eis pugnavit.
Ju. xj. Duo latrōes/rechab
et baana/q̄ attulerūt caput is-
boseth david inimici sui/ fue-
rūt ab eo p̄dēnati. ij. Re. iij.
Cognouit simō q̄ triphō cū
dolo peteret argētū et pue-
ros: iussit tñ dari/ ne inimici-
tia magna ī populo fieret. j.
Macha. xij. Rep̄hendendī
sūt q̄ ppter bonas causas nō
faciūt pacē iter inimicos: cū
ppter mortem dñi facti sunt
amici herodes et pilatus: qui
antea fuerāt inimici. Lu. xx
ij. Inimicis deuicti diuina
nō hūana p̄tute/ deo gr̄e sunt
reddēde. In cui⁹ figurat bon
rex audiens/ q̄ David expu-
gnasset adadezer inimicū su-
um: misit ad eum filiū suū/ et
gratias egit ei. j. Para. xvij.
Amputato capite holofernis
dixit Judith: Laudate dñm
deū nr̄m: q̄ interfecit ī manu
mea hostem ppli sui. Judith
xij. Submersis egyptijs/
dixit moyses: Cantem⁹ dño
gloriose: qz equū et ascensore
piecit ī mare. Exo. xv. Ra-
guel et anna laudauerūt deū:
q̄ excluserat ab eis inimicū

verantē. Tob. viij. Macha
bei victoria habita canebāt
et benedicebāt deū in celū. j.
Mach. iij. De hac materia
gr̄e. s. in ca. de discordia.

De intētionē recta.

Cap. lxx.

Intentio in opere

Facit exterminari qd fuerit
Opus acceptari/ si defuerit.
Habet occultari/ si latuerit.
Neq̄t iudicari qd voluerit.
Debet regulari/ ne ruerit.

i. Intētio im

ponit finē op̄i: op⁹ em̄
de se nō iudicat/ sed intētio.
Hāc vna et eadē operatio fa-
cta diuersa intētionē/ sortit⁹
virtutē et vitij. Cū Cain oc-
cidit abel/ et peccauit: qz ex in-
uidia fecit/ et malā intētionē
habuit. Gen. iij. David in-
terfecit goliā/ et meruit: qz ex
iusticia/ et ut pplz defenderet
fecit. j. Re. xvij. Abraā et sa-
ra riserūt in pmissiōe filij: s;
risus abrae fuit cōmēdatus
et virtuosus: qz pcessit ex leti-
cia. fare p̄o rep̄hensibilis: qz
ex incredulitate. Gen. xvij. et
xvij. Pharao dixit/ peccauit.
Exodi. ix. Judas etiā dixit/
peccauit: nec tñ veniā merue-
rūt: qz erat intētio eoz deprā

De intētionē recta. LV

nata. Dat. xxvij. David dixit filiter: et de peccat: quia recta intētionē habuit. ij. Reg. xij. Nō solū autē idē op⁹ a diuersis intētiōibz est virt⁹ et virtū: sed factū ab eodē. Nam moyses q̄si idē dixit/educēs aq̄s de petra: primo meruit: scōo peccauit. Exo. xvij. et Num. xx. Multiplices intētiōes habebāt turbe in seq̄ndo chīm. Nā quidā seq̄bant eū/ vt eū neq̄ter obseruaret: et hi grauit⁹ peccauerūt. Luc. xiiij. Quidā vt de panibz ei⁹ saturarent. Joā. vi. Alij vt sanarent a lāguoribz. Ibidē. Et hi nec merebant/ nec peccabāt. Alij vt audirēt verba eius/ et inde edificarent: et hi multipliciter merebant. Lu. v. Diuersitas intētiōnū i cupiēdo chīm videre/ zacheū fecit mereri salutē domui sue. Lu. ce. xix. et Herodē demereri christi respōsiōē. Lu. xxij. Intētiō et volūtas reputant⁹ p facto/ si possibilitas nō affuerit. Nam cōmendauit dñs bonā voluntatē dauid de edificando templū: licet ipse noluerit q̄ edificaret per eum. ij. Reg. vij. Herodis intētiō q̄n occidit pueros/ fuit occidere christū: licet nō potuerit: adhuc tñ verus christici-

da vocat: nā ita peccauit ac si christū occidisset. Matt. ij. Sine causa nō dixit Iesus: Qui viderit mulierē ad concupiscēdū eā/ iam mechatus est in corde suo. Dat. v. Intētiō celatur ab opē: nō opus ab intētionē. Nā dauid misit ad Uriā vt veniret et quiesceret: nō ppter eius quietē/ sed vt suū pctm celaret. ij. Reg. xi. Ornauit se iudith vt solēt se ornare lasciuie mulieres: sed illa ornatio nō ex libidine/ sed ex maxīma virtute patriam defendendi pcessit. Iudith ix. Herodis intētiō erat christū occidere: sed tñ eam sub adorationis pallio abscondebat. Dat. ij. Intētiō hoīs i his que agunt ab eo/ nec debet/ nec potest de facili iudicari/ vtrū sit bona vel mala: maxime in ambiguis. Ideo debet hō semp opus in bonā partē/ et meliorē viā interpretari. Nā filij ruben et gad et dimidia tribz manasses edificauerūt altare ad bonā intētionē: quam filij israel in oppositū cōuerterūt. Josue xxij. Quia Bardoche⁹ nō adorabat Elman/ credebatur Elman q̄ faceret ex despectu: sed nō ex despectu processit: sed qz creature noluit facere

L ij

De inuidia

reuerentiā creatoris. **Deut. iij.**
Prohibebat dñs duobz ce-
cis illuminatis ab eo/ ne cui
hoc dicerent: at illi diffama-
bant eū in tota terra illa: nec
tñ arguunt fore transgresso-
res. **Dat. ix.** Intentionē ha-
bendi in opibz regulā dedit
christus: quā. s. intentionē de-
bet hō habere vel bona faciē-
do/ vel mala sustinēdo: q̄ oīa
debēt referri intentionaliter
in ipm. dicēs: **Bt̄i** eritis/ cū
oderint vos hoīes: et cū male
dixerint vobis ppter nomē
meum/ gaudete et exultate etc.
Dat. v. Lu. vi. Siliis regu-
la hū/ cū dicit: Qui dederit po-
tū vni ex minimis istis/ cali-
cē aque frigide etc. **Dat. x.**
Itē oīs q̄ reliquit domū et a-
grū etc. **Dat. xix.** Elemosy-
nā dare/ ieiunare/ orare pce-
pit dñs fieri: nō intētiōe pla-
cēdi hoībz/ s; placēdi deo: q̄ i
abscondito videt: et in abscondi-
to manēs/ iuxta intētiōē re-
munerat operantē. **Dat. vi.**

De inuidia et emulatione.
Cap. lxxvi.

Inuidia et emulatio dat
Mortis doloribz occasionē
Summis honoribus mino-
rationem.
Doctoribz persecutionē.

Detractoribz oblocutionem.
Propinquoibz perturbationē.
Reliozibus impeditionem
Dei cultoribz lesionem.

i Inuidia oc-

casio est spūalis et cor-
poralis mortis. **Hā** vt scribit
Sapie. ij. Inuidia diaboli
mors introiit in orbē terra-
rū. **Qz** vidēs diabol⁹ hoīem
esse in statu felici: et ad illū lo-
cū posse ascendere/ vnde tpe ce-
ciderat/ doluit: et iō tētauit/ et
vicit: et sic hō vtriusq; sniam
mortis incurrit. **Gen. iij.** Ea
in mort⁹ inuidia/ **Abel** fratrē
suū occidit: qz ei⁹ munera/ et
nō sua dñs respexit. **Gen. iiii.**
De hac materia q̄re. s. i ca.
de homici. Inuidēt ab iui-
dis q̄ i honoribz et diuitiis po-
siti vident. **Hā** qz dñs bñdi-
xerat isaac/ et multiplicat⁹ est:
ob h̄ inuidebant ei palestini.
Gen. xxvi. Propter honore
dauid quē dabāt ei mulieres
psallētes de pcussioe philisti-
noz/ dicētes: **Saul** percussit
mille/ et **Dauid** decē milia. in-
uidere cepit saul/ et psequebat⁹
Dauid. i. Re. xvij. **Udētes**
satrape et principes/ qz daniel
eos in honoribz supabat/ in-
uidebāt ei: q̄rētes occasionē
contra eū. **Dan. vi.** Principes

sacerdotū audiētes a pueris
christū honorari: clamātes/
osanna in excelsis: et vidētes
miracula/ sūt contra christū p in
uidiā indignati. Matt. xxi.
Luc. xix. Audiētes pharisei
Lazarū suscitātū/ et turbā se
quēte christū/ inuidētes/ colle
gerūt psiliū. Jo. xi. Inuidet
sapientibz et docētibz bona/ ab
his q nesciūt/ et discere nolūt
Nā vidēs achitofel/ q Lusi
psiliū pualeret doctrine et cō
silio suo: inuidia stimulat/ la
queo se suspēdit. ij. Re. xvij.
Petro et Joāne loqntibz ad
pplm/ sacerdotes dolebāt q
pplm instruerēt. Act. iij. Au
diētes pharisei verba sapien
tie q stephan⁹ loqbat/ dissecā
bant cordibz suis/ qz inuidia
inuidos corrūpit int⁹ et extra)
et stridebāt dētibz suis in eū.
Act. viij. Cōueniētibz ciuibz
audire Paulū et barnabā/ iu
dei repleti sunt zelo. Act. xij
Inuidi nō valentes se aliter
satiari/ murmurant et detra
hūt ad modū canis latrātis.
Sic Elchīm⁹ pditor iude/ et
Alicanoz ex inuidia detrahe
bāt. ij. Macha. xij. De hac
materia gre plurā ca. de de
tractiōe. Inuidi nō parcūt p
pinqs et attinentibz eis: quin
etiā inuideāt oibz/ et detrahāt

et offendāt. Nā rachel sterilis
Liesor⁹ sue fecūditati ini
debat. Ge. xxx. Frēs ioseph
inuidebāt ei/ vidētes q a ppe
plus amaret. Gen. xxxvij.
Maria soror moysi et aaron
frater ei⁹/ in moysen inuidia
moti sunt. Nu. xij. Frater fi
lij pdigi vidēs fratrem suū cū
honore receptū/ indignabāt
ei/ et noluit intrare. Luc. xv.
Discipli chzi: q erāt frēs spi
rituales: iuxta illud Matt.
xxij. Oēs vos frēs estis. au
diētes iacobū et ioannē velle
sedere a dextris christi/ fuerūt
ex inuidia indignati. Matt.
xx. Inuidi qntū pnt/ nitunt
ipeditre bonos: eis plurimū
detrahētes. Nā edificātibz tē
plū filijs iuda post reditū de
babilone: gētes inuidētes eis/
multipliciter eos ipediebāt:
et grauissime vexabāt eos. i.
Esā. iij. Audientes sanabal
lath et tobias/ q venisset hō q
qreret psperitatē isrl: pstrista
ti et moti sunt valde ē edificā
tes. Elee. iij. Cū ex thessalo
nicētibz multi crederēt iudei
inuidētes/ citauerūt oēs ci
nes. Act. xvij. Inuidiā de
bēt fugere boni hoīes/ qntū
cumq ab ea aliqñ stimulent.
Nā cū duo viri ppharēt ī ca
stris/ cucurrit puer/ et nūcia

De hypocrisi et simula.

uit moysi/dicens: Hieldad et
medad pꝛophetāt in castris.
Statim Josue fili⁹ numi mi
nister moysi/z electus e pluri
bus/inuidēs eis dixit Moy
si: Dñe mi phibe eos. At il
le: Quid emulari p me? Nec
ad inuidiā pꝛphetatiū induci
potuit ꝑbis ei⁹: sed desidera
bat singulos pꝛphetare. Au.
xj. Fugit ioānes baptista in
uidiā: qꝫ cū dicerēt ei discipuli
sui (moti inuidia ꝑtra chꝛm)
Rabbi q̄ erat tecū trās ior
danē/ cui tu testimoniū phi
buit: ecce hic baptizat/z oēs
veniūt ad eū. Respōdit: In
hoc gaudiū meū impletum
est. Joan. iij.

¶ De hypocrisi z simulatiōe
Cap. lxxij.

Hypocrite z simulatores
Bentes decipiunt/ bona si
mulantes.

Magna peccata faciūt/ par
ua detestantes.

Uocē suscipiūt/ mortem cō
minantes.

b ypocrite et
simulatores intendūt sp
suis simulatiōib⁹ aliquā dece
ptionē inferre. Sic Amō si
mulauit se lāguere/ vt sororē
suā thamar ad se venire face
ret: z sic eā deciperet z oppri

meret: qđ z fecit. ij. Reg. xij.
Siezi simulauit dñm suū ve
stib⁹ indigere/ vt naamā deci
peret/z ipe acciperet vestimēta
iij. Re. v. Appolloni⁹ pacē
iudeis solēnisantib⁹ sabbatū
simulauit: z sic eos decipiēs/
arma sumens/ multos ex eis
neqter trucidauit. ij. Mach.
v. Pharisei placida ꝑba sal
uatori dicebāt/ volētes eū ca
pere in sermōe. Mat. xxij. z
Mar. xij. Nō solū hoīes/ sz
etiā ipm deū hypocrite conā
tur decipe. Nā ananias frau
dās de ꝑcio agri estimabat se
posse deū decipe. Act. v. Le
git etiā de simone: q̄ volebat
emere sp̄m sc̄m: cuius cor nō
erat rectū. Act. viij. Hypo
cite cauēt sibi de ꝑctis mi
norib⁹/ de maiorib⁹ ꝑo vitij⁹
nō curātes. de q̄b⁹ dicit dñs:
q̄ sūt excolātes culicē/ came
lū aut glutiētes. Mat. xxij.
Pharisei noluerūt intrare i
parasceue pilati ꝑꝛoriū/ vt nō
ꝑtaminarent: chꝛm eadē die
occidere nō timētes. Joan.
xviij. Archisynagogus vole
bat sabbatū custodiri a ꝑꝑlo
vt sc̄ritatē oñderet: sed nō ti
mebat offendere deū/ detra
hēdo ei/ z ꝑꝑlm a bono sub
trahēdo. Lu. xij. Hypocri
tas punit dñs maledictiōib⁹/

De ira dei cō. delin. LVII

rephēſionibz/ z flagellis: z sic
sunt a platis z p̄dicatozibz ar
guendi. Nā vxori hieroboā
q̄ de viri p̄ſilio/ mutato habi
tu se akā simulauit/ p̄phetam
inquirēs. Qui Abias p̄phe
ta dñi de mandato dei/ sibi z
viro suo multas maledictio
nes z flagella/ simul cū nece
filij nunciavit. iij. Reg. xiiij.
Nam cū scriptura diuina ge
neraliter ipiū detestat: tñ sin
gulariter ve infernale hypo
critis octies cōminat. Mat.
xxij. Manifeste hypocri
sim Ananie z Saphyre pe
trus acriter increpado puni
uit. Act. v. Elimā magum
Paulus grauiter de hypocri
si increpauit. Act. xij.

**De ira dei p̄tra delin
quentes. Cap. lxxij.**

Irascitur dominus

Nō obsequētibz eius p̄ceptis
Deū nō colentibz aris erectis
Laudes nō canentibus pro
bonis receptis.

Maculantibus se peccatis
ineptis.

Pro p̄ſidētibz p̄cit subiects.

Irascitur

deus p̄tra inobediē
tes ei/ z p̄ceptis ei. Sed no
randū añ oia: q̄ fm Auglib.

xv. decim. dei. cap. xxv. Ira
dei nō ē p̄turbatio animi ei?
sed iudicium q̄ irrogat pena
p̄ctō. Cogitatio p̄o ei? z re
cogitatio mutandaz rerū est
imutabilis ratio. Neqz em si
cut hoīem/ ira deū cuiuscūqz
facti sui penitet: cui? ē de oibz
rebtā fixa snia/ q̄ certa p̄sci
entia. Sz si nō vtať scriptu
ra talibz v̄bis/ nō se q̄dāmo
do familiari? zē. Sed si vtiť
scriptura talibz verbis/ nō se
ammodo familiari?: insinua
bit oī generi hoīm/ q̄bz vult
esse p̄sultū: z vt p̄terreat sup
biētes/ z excitet negligentes:
exerceat q̄rētes/ z alat intelli
gētes: q̄d nō faceret/ si se nō
p̄ri? inclinaret/ z q̄dāmō de
scēderet ad iacētes. De? itaqz
irascit̄ fmō p̄tra inobedien
tes. Sic irat? p̄tra moysen:
nolentē recipe ducatū ppli/
qñ pluries mādauit ei. Exo.
iij. Cōtra egyptios nolētes
obedire deo/ pplz dimittēdo
iratus est de?: z misit in eos
irā suā. Exo. xij. Propter in
obediētā ppli z moysi/ irat?
est dñs p̄tra eū ad aquas con
tradictiōis. Unde ipse dixit
Est mihi dñs iratus p̄pter
vos. Deut. ij. Filij isrl' qz nō
obedierūt/ z tulerūt de anathe
mate/ irat? ē z eos de? Jos.

De ira dei cōtra delin.

vij. Dixit iosias: Magn⁹ fu-
roz dñi stillauit sup nos: qz
nō custodierūt patres nři p-
cepta dñi dei nři. ij. Paralip.
xxiij. Multū debēt christi-
ani irā dei timere: cū Artar-
xerxes rex pagan⁹ dixit: Dē
qđ ad ritū dei celi ptinet/ tri-
buat diligēter ī domo dei ce-
li: ne forte irascat⁹ ptra regnū
regis/ filioꝝ ei⁹. i. Esdre. vij.
Irascit⁹ de⁹ idololatriis/ deū
celi nō adorantib⁹. Nā irat⁹
est dñs salomōi: eo qđ auersa
esset mens ei⁹ a dño: z deos
alienos ppter mulieres ado-
raret. iij. Re. xi. Propt⁹ pctm
idololatrie iratus est dñs cō-
tra pplm isrl: z tradidit eos ī
manus azabelis regis syrie.
iij. Reg. xij. Quia ioas z fi-
lii israel seruierūt sculptilib⁹/
iratus est ptra eos dñs: z fa-
cta est ira dei ptra iudā z hie-
rusalē. ij. Para. xxiij. Incre-
duli qđ idololatre reputant⁹/
sup qđ descendit ira dei. Nā
qđ credit in filiū dei/ habet in
se vitā eternā: qđ autē incredu-
lus est/ ira dei manet ī eo. Jo-
an. iij. Irascit⁹ de⁹ ptra ingra-
tos: qđ sua beneficia nō reco-
gnoscentes/ peiora mala accu-
mulant. Sic iratus est cōtra
amasiā regē iuda: qui diuino
auxilio superauit idumeos: et

postea attulit deos eoz: z ado-
rauit eos. ij. Para. xxv. Eze-
chias nō retribuit fm bñfi-
ciū dñi: sz eleuauit cor suū cō-
tra dñm: z facta est ira dei cōtra iudā
z isrl. ij. Para. xxxij. Seru⁹
nequā ingrat⁹/ cui dñs tot et
tāta dimiserat/ noluit misere-
ri pserui. Idcirco irat⁹ dñs
tradidit eū tormētis/ donec
qđratē nouissimū exolueret.
Mat. xviij. Judeis nō reco-
gnoscentib⁹ gratiā sanationis
infirmoz/ quā chrs faciebat
infirmis: sed obseruantib⁹ si
sabbato curaret/ vt accusarēt
eū: iratus est dñs sup cecitate
cordis eoz. Mat. iij. Mat.
xij. Luc. vi. Cōtra inuitatos
ingratos/ z nolentes venire
ad cenā/ sed pseñtes seruos
z nūcios/ irat⁹ est dñs: qđ pdi-
dit homicidas/ z eoz ciuita-
tes succēdit. Mat. xxij. Ea-
dē similitudo de colonis habet⁹
Lu. xiiij. Irascit⁹ dñs cōtra
peccatores diuersoz vitioꝝ.
Sic irat⁹ est ptra filios isrl
ppter pctm gula: qz ppl⁹ fla-
grabat desiderio carniū/ se-
dēs z merēs. Nā. xi. De gi-
losis etiā dicit⁹: Comederūt z sa-
turati sunt zē. puocauerūt au-
tē te ad iracundiā. Nā. ix.
Propt⁹ pctm murmuratiōis
z detractiōis/ egressa est ira a

De ira hoīs per ze. LVIII

dñō z plaga. Num. xvi. Propter viciū luxurie iratus est dñs ptra pplm fornicatē cū filiabz moab. Num. xxv. Tractantes eucharistiā indigne/ exterminat ira dei. Hāc dicit qz indigne tetigit arcā dei/ vt eā sustentaret: iratus est dñs z percussit eū: z mortuū ē. ij. Reg. vi. Quia Josaphat sociauerat se pctōri Achab/ dixit ei hieu: Irā qdē dñi merebaris. ij. Paral. xix. Cōtra pctōres nō loqntes recta/ irascit dñs. Sic irat⁹ est ptra Eliphā z duos socios ei⁹: qz ptra iob nō loquebant recta. Job vi. Dulcum timēda est illa ira/ quā dñs oñdet pctōribz i die iudicij: tūc em̄ dicēt mōtibz: Eadite sup nos: z abscondite nos ab ira agni. Apocal. vi. Irā dei debēt plati auertere a pplō oñonibz z obsecrationibz. Sic fecit moyses/ dicēs: Cur dñe irascit furoz tu⁹ cōtra pplm tuū? Exodi. xxxij. Occasiōe Chozē irato dñō/ dixerūt moyses z aarō/ orantes ad dñm: Fortissime de⁹ spiritūū vniuerse carnis/ nū vno peccāte irata tua ptra oēs deseniēt. Num. xvi. Ob hanc cām pstituit iosaphat rex iuda iudices z principes. i. platos/ dicēs eis: Quidite fratri

bus vestris/ vt nō peccent in dñm: ne ira dei descēdat sup vos zc. ij. Para. xix.

De ira hominis per zelū.

Cap. lxxix.

Irascit hō bono zelo cōtra Mandata dei nō implētes. Inordinata vita viuentes. Obstinata mente degentes. Reos/ eos punientes.

i Irascūtur

plati ptra nō obediētes pceptis vel mādatis ecclie. Sed sciēdū est: qz ira p zelū est irasci ptra viciā: z nō ptra hoies. Hāc em̄ bñm Augusti. Sic diligēdi sunt hoies/ ne errores eoz diligant. Aliud em̄ est amare qz facti sunt: et aliud odisse qz faciunt. Sic moyses cū pharao nollet acquiescere pcepto dñi/ vt dimitteret populū: exiuit ab eo irat⁹. Exodi. xj. Preceperat dñs p Moysen pplō/ qz nullus dimittere māna: quibusdā re seruantiū/ cū scateret vermis/ iratus est moyses. Exo. xvi. Heliseus iratus est ptra Joas regē israel: quia nō percussit terrā sagitta: sicut ei fuerat imperatū. iij. Reg. xij. Irascunt boni viri/ z maxime plati/ qñ vidēt inordinat.

W

De ira hoīs

te viuentes / z transgrediētes
obseruantias z ceremonias
ordinatas. Sic Moyses re
uertēs de mōte / z vidēs pplz
inordinate viuētē sine ludētē
z vitulū adorantē iratus pie
cit ad radices montiū tabu
las / z cōfregit. Exodi. xxxij.
Repperit Moyses hircū p
pectō exustū / qui debebat co
medi / z iratus est ptra eleazar
z ythamar. Leui. x. Irascun
tur viri dei ptra hoīes obsti
natos in malo / q nec amoni
tionibz / nec exhortationibus
corrigunt. Sic Moyses vi
dens obstinatā rebellionem
choze / z cōpliciū eius / iratus
est: nihilomin⁹ p eis orauit.
Nu. xvj. Cōsiderans Jona
thas obstinatā maliciā pīs
ptra David / surrexit a mēsa
in ira furoris. i. Reg. xx. Re
spexit dñs in ira obstinatos
iudeos / qui obseruabāt eū / z
pstratus est sup cecitate cor
dis eoz. Mar. iij. Irascunt
iudices ptra reos / vt eos pu
niāt: qz fm Chrys. Tolle irā
doctrina non pficit: iudicia
nō pcedūt. Sic audita Da
uid parabola a nathan / irat⁹
aduersus hoīem dixit: Uiuat
dñs: qz hō mortis est. ij. Re.
xij. Acemias ppter vsuras
quas exigebant optimates /

irat⁹ increpabat eos. Aec. v.
Audita ab hester qrimonia
de aman / rex assuer⁹ surrexit
de cōiunio iratus. Hest. vij.

De ira hoīs p oīiū.

Cap. lxx.

Irascuntur mali
Ex inuidencia ad felicitatē.
Pro attrahētia ad iniquitatē.
Ex extollētia ad rapacitatē.
Ex negligētia ad vtilitatem.
Ex illudentia ad veritatem.

Irascuntur

sepe inuidi ppter inui
diā ptra inocētes. Sic irat⁹
est cain ptra fratrē suū Abel
z occidit eū. Ge. iij. Audiēs
saul cōmēdari David / iratus
est / z displicuit ei sermo. i. Re
gū. xviij. Inuidi etiā irascun
tur ptra excusantes illos qbz
inuidēt. Nam cū Jonathas
excusaret David absente / ira
tus est saul ptra eū. i. Re. xx.
Cū audiret Sanaballath / q
mur⁹ hierlm mutaret: ex in
diā iratus est valde. Aec. iij.
Audiēs antioch⁹ pliaz victo
rias iude machabei / irat⁹ est.
i. Mach. iij. Irascunt⁹ mali
ppter bonos / qñ nō pnt eos
ad malū inducere / vel a bono
retrahere. Sic iratus est ba
lach ptra balaā: qz noluit ma

edicere populo dei. Au. xxiij. Irati sunt magnates Dolo-
fernis contra achior/ loquente p
populo dei: volentes occidere eum
Judith. v. Heliu fili⁹ bara-
chel buzites irat⁹ est contra iob
vere dicente se iustum esse coram
deo. Job. xxxij. Bêtes irate
sunt: qz filij isrl edificauerunt
altare et sanctuariu/ sic prius.
i. Mach. v. Tortores eleaza-
ri audientes pba pstatie ei⁹ in
ira pueri sunt. ij. Mach. vi
Post pstantia septē fratru/ ac-
cesus est antiochus/ et magis
defecit. ij. Mach. viij. Artifi-
ces argētarij contra Paulu re-
pleti sunt ira. Act. xix. Ira-
scunt tyrāni supbi contra sub-
ditos suos: inuenientes cāz/ vbi
nō est cā: vt subditos spoliāt
et occidāt. Sic irat⁹ ē achab
contra naboth: et de filio ieza-
bel fecit eum iniuste occidi/ de-
pārari/ et lapidari. iij. Re. xxi.
Sēnacherib fugiēs a iudea/
ppter plagā quā intulerat ei
de⁹ irat⁹ multos iudeos occi-
dit. Tob. i. Holofernes exar-
sit iheracūdiā/ audiēs q iudei
defedere se ppararēt. Judith
v. Iratus est aman contra mar-
docheu: qz ei diuinos hono-
res ipedere recusabat. Hest.
iij. Nabuchodonosor in ira
magna pcepit sapientes ba-

bylonis occidi: qz nesciebāt
somnia ei reuelare. Dan. ij.
Itē nabuchodonosor i ira et
furore iussit sibi tres pueros
psestari/ et in ignē ardētē mit-
ti. Dan. iij. Uidēs antiochus
q nō possit expugnare psi-
polim/ irat⁹ est ira magna. ij.
Mach. ix. Irascunt mali p
instruētes et pfulentes recte.
Sic post salubre psiliu heli
sei/ naama recedebat idignāf
iij. Re. v. Asa irat⁹ est p ana-
ni pphetā/ repbendētē eū. ij.
Para. xvi. Ozias rex irat⁹ ē
p sacerdotes: et minabat eis:
qz arguebant eū/ qz adolebat
incensum. ij. Para. xxvi. Dicē-
te Tobia: Uidetē ne ed⁹ for-
te furtiu⁹ sit. vxor ei⁹ irata ē.
Tob. ij. Principes iuda irati
sunt p hieremiā pdicātē veri-
tatē: et icarcerauerūt eū. Die-
re. xxxvij. Loquente iesu i na-
zareth veritatē in synagoga/
oēs audientes repleti sunt ira.
Lu. iij. Irascunt vidētes et
credētes se decipi/ vel illudi.
Sic irati sunt viri de effra-
im: qz separauit eos amasias
ab exercitu suo. ij. Para. xv
Jonas credens se decipi: qz
niniuen nō est subuersa/ de-
siccata hedera irat⁹ est. Jone
iij. Iratus est Herodes/ illu-
sus a magis. Matth. ij.

¶ ij

De occultis

De occultis dei iudicijs.

Cap. lxxj.

Iudiciū dei occultū est.

Bonū elicere ex indecētibz.

Penas adiungere se diligētibz.

Magna subiungere dure re-
gentibus.

Posse deficere se stare credē-
tibus.

Mala reijcere male agētibz.

Rebenedicere iā penitētibz.

Nil pōt dicere q̄s de latētibz

i. Iudicio di

occulto fit: vt aliqñ fiāt

aliq̄ q̄ vident nobis male fa-

cta: vt inde aliq̄ bonū elicia-

tur: qz tūc potuit nobis fieri

manifestū. Nā sciebat deus

hoiem peccaturū: z tū factus

est ab eo peccabilis: cū potu-

isset ipeccabilis fieri. Sed

ausculta quantū bonū occasi-

one illi? culpe euenit: qz ch̄i

incarnatio. Incarnatio autē

filij dei non erat causa culpe:

s; culpa causa incarnationis.

Uñ canim? O culpa nimīū

brā q̄ redēpta est natura. De

hoc q̄ de? creauit hoiem: d̄z

Gen. i. ij. et. iij. Sepe subtra-

xit Laban mercedē Jacob:

ex q̄ fuit Jacob volūrate dei

ditatus. Gen. xxix. Uēdito

Joseph a fratribz suis: p̄secu-

ta est liberatio egypti: z circū

iacentiū regionū a fame. Be-

ne. xij. Exulauit moyses de

egypro: z postea dei habuit

visiōes: z fuit princeps ppli

p̄stituit. Exo. ij. z. iij. z seq̄nti-

bz. Iudicio dei occulto per-

mittit de? aliqñ iustos flagel-

lari in mūdo: vt si qd habue-

rint rubiginis/flagelli p̄cul-

sioe purgent. Nā anteq̄ filij

isrl' educerent de egypto/ lon-

go tpe affligit flagellari p̄mi-

sit. Exo. ij. iij. z. v. Tobias

post piā miscōie opa in quibz

erat sollicit?/ lumine est p̄ma-

tus. Tob. ij. Mirabantur etiā

ac scādalizabant amici Job

iusti/ vidētes eū taliter flagel-

lari. Job. ij. Prophanatū est

p̄ antiochū venerabile replū

dei: z dei fidelis ppl's interse-

ctus. ij. Mach. ix. Tpe anti-

ochi multi boni hoies inter-

fecti sunt: ex q̄ de? eliciūt ma-

loz p̄uitionē/ z q̄runda cor-

reptionē/ z multoz occisorū

merita fuerūt a deo multipli-

citer augmētata. ij. Mach. vi

z. viij. Judas z ionathas z si-

mon frēs fidelissimi/ fuerūt

miserabiliter mortui. i. Ma-

cha. xij. z. xij. Eleazarus vtr-

bon? z senex/ z illi septē frēs

fuerūt p̄ lege dei terribiliter

cruciati. ij. Macha. vi. z. xij.

Maria purissima p̄gor sc̄is

Dei iudiciis: LX

suma regina celi/ et Ioseph cum
puero iesu edocti sunt fugere
in egyptum propter timorem hero-
dis. Mat. ii. Decisi sunt ino-
cetes ab herode: sed nunquam im-
pius tantum profuisset eis obsequio
quantum profuit odio. Ibidem. Ioa-
nes baptista scriptatis exemplum
fuit ab herode nequissimo de-
collatus. Mat. xiii. Mar. vi.
Ipse iesus innocens in passione
sua passus est ab iniquis diuer-
sa genera tormentorum. Mat.
xxv. Stephanus et alii apostoli
multa tormenta sustinuerunt
ab iniquis. Act. p. totum. Pau-
lus fuit multipliciter in carce-
ratus et cecus/ ut a predicatione
cessaret. Act. xvi. Et tamen hoc
factum est voluntate diuina/ ut
inde multas utilitates effice-
ret. Nam meritum Pauli cumu-
lauit: exempla virtutum reliquit:
et melius docuit per opera/ quam do-
cuisset per verba. Nec tantum pro-
fuit predicando/ quantum ipse profuit
epistolas transmittendo. Act. ix.
Iudicio dei fit/ ut mali indu-
rentur in malum/ et exalten-
tur in malum/ ad maiorem eorum damnatio-
nem/ et eternam confusionem/ et quicquid
ad mirabilem dei ostensionem.
Sic idurari promissit cor pha-
raonis/ ut non dimitteret po-
pulum: ut mirabile vindictam
ostenderet potenter in mari ru-

bro contra eum. Exo. xiii. et xv.
Multa regna promissit deus ab
holoferne vastari/ ut per manum
femine postea deiceret eum.
Judith. xii. Satis promissit de-
us prosperari herodem: quod decol-
lauit Iohannem ad petitionem me-
reticis/ et saltantis puelle. Nec
legimus in canone de aliquo illo-
rum deum in presenti ultionem fecis-
se: sed reserpaui eis ad futu-
ra et grauiora tormenta. Mar-
ci. vi. Mat. xiii. De hac ma-
teria quare plura in ca. de prospe-
ritate mundana. Iudicio dei
occulto fit/ ut boni aliqui in di-
uersa peccata labantur. Et ideo qui se
existimat stare/ videat ne ca-
dat: et nullus per statum quem habet/ vel
bonum quod facit/ debet alta sapere
sed timere. Nam Bedeon post
mirabilem victoriam/ dei virtute
obtentam/ fecit ephor in quo for-
nicatus est omnis israel: quod factum est
ei/ et eius domui in ruinam. Ju-
di. vii. Moyses qui toties po-
pulum reconciliauit peccatis/ ipse
ad aquas contradictionis peccauit.
Num. xx. Sason de sterili mi-
raculose angelo nunciante conce-
pit/ fuit pluries per mulieres
deceptus. Judi. xvi. Saul non
erat in populo melior/ quam fuit ele-
ctus: qui postea factus pessimus/
fuit a domino reprobatus. i. Reg.
xv. Inter alia mala que saul fecit

Ad iii

De occultis dei iudiciis.

cit (qđ satis videt esse mirabi-
le) scđm samuelem a phitonissa
femina fecit suscitari. i. Re.
xxviii. Aug. tñ dicit i lib. de
doc. chri. qđ fuit imago samu-
elis: nō ipse samuel/nec ei? aia
Et talis imago fuit arte sacri
lega demonū p̄sentata. Da-
uid scđssim? / z salomō sapiē-
tissim? / specialiter a dño cō-
mēdati. ii. Re. vii. ambo tñ i
pctā grauissima corruerunt.
De dauid dz. ii. Re. xi. De sa-
lomōe. ii. Re. xi. Hieroboā
qđ fuit a dño sup decē tribus cō-
stituit? / pplm ad idololatriam
p̄citauit. ii. Re. xii. Jehu rex
isrl qđ magno zelo p̄secut? est
baal/a pctis hieroboā nō re-
cessit. ii. Reg. x. Josias rex
iuda scđssimā vitā duxit: qui
postea i volūtate dñi cū rege
egypti pugnavit / z vulnerat?
interijt. ii. Par. xxxv. Petr?
aploz princeps / caput eccle-
sie / ter dñm nō cognovisse as-
seruit / z iuravit. Matt. xxvi.
Thomas qđ p̄fidēter dixerat
Eam? / z moriamur cū illo. i
resurrectōe dubitavit. Joā.
xx. Et hi duo. s. petr? z tho-
mas sunt p̄secuti gratiā / z mi-
sericordiā. Ex qđ patet / qđ nul-
lus debet de sua firmitate cō-
fidere: / z siue cadat / siue dubi-
tet / de dei oīpotentis miscdia

nunq̄ desperet. Judas apls
dñi / z dispēsator collegij / i sce-
lus christi p̄ditionis incidit.
Matt. xxvi. Iudicio dei fuit
aliqu? / vt pctōres puniant i p̄-
senti: vt magnificet inde de?
Jō dz de qbusdā: Dñi snia
fuit: vt indurent corda eoz / z
caderēt / z perirent. Job. xxi.
Et iō dñs puniuit filios isrl
qđ māserūt. xl. ānis i deserto
ppter pctā suā: in qbo magni-
ficat? est dñs. qđ tāto tpe eos-
dē in solitudine paucit: / z tñ i p-
missiōis terrā nō introduxit.
Nu. xxxii. Deu. xxxix. Frat?
filij isrl dñs ppter pctā eozū /
dixit: Nō addā / vt vltra vos
liberē. Iudic. x. Filij benta-
min ppter scel? vxorū leuite /
sic grauitē sūt puniti: vt pau-
ci remāserūt. Iud. xx. Per-
misit dñs arcā capi ab incir-
cūcis: vbi multa miracula
fecit: ex qbo magnificatus est
dñs. i. Re. iiij. Terribile fuit
vt duos qnq̄genarios p̄nci-
pes fecit belias ab igne deuo-
rari: vt appareret dei magna
potētia: ad cui? nutū obediūt
vniuersa. iiij. Re. i. Occidit
leo virū dei: sed de carne sua
nō comedit. iiij. Re. xii. Diui-
na iusticia punit interdū ma-
los hoies p peiores. Sic fi-
lij isrl puniti sūt p chaldeos.

De iudiciis ho. rectis LXL

Esa. xiiij. Iudicio dei occulto dat sepe dñs sup pctōres sniam pene: et postea placat? pñia: parcat eis. Nā cū esset achab sceleratissimus: et audiret penā ab helia p crimini- bus infligēdā: cepit humilia- ri exteri: et dñs penā inflige- re plōgavit. iij. Reg. xxi. Eze- chie dedit dñs sniam: q mo- ri deberet: s; qz cū lachrymis oravit: snia reuocata est. iij. Reg. xx. Manasses terribi- lia facinora ppetrauit: sed ad dñm puerfus et coangustat? ab eo est exauditus. ij. Para. xxxij. Niniuen subueriti de- bebat: sed ppter pñiam eua- sit subuersiōis periculū. Jo- ne. iij. Iudicio dei occulto fi- unt aliqua: quorū deus solus inuestigator est: de quib; nul- lus hō: nisi balburiēdo loqui pōt: q sunt solo suo secreto pñlio relinquēda. Sic mori- turus David: fecit ordinatio- nem satis mirabilē: sed quia scriptura cōmendat eū: non debet perquiri vterius. iij. Reg. ij. Quidā scriba obtu- lit se ad sequendū dñm: et nō fuit admissus. Aliū vero in- citauit: qui nō videbat volun- tarius ad sequendū: dicens: Dimitte me sepelire patrē meū mortuū. Matth.

vij. Lu. ix. Fecit dñs virtu- tes in corozaim et bethsaida: vbi parū pfecit: et nō in tyro et sydone: vbi plurimū pfecit. Luce. x. et Matth. xi.

De iudicijs hoīm rectis. Cap. lxxij.

Judex vt recte iudicet
Querat que sunt decentia.
Habeat sensus sufficientiā.
Exprimat rectā sententiā.

Iudex vt
recte iudicet: d; cām
prius diligēter inuestigare et
examinare: vt plene et pfecte
cognoscat quā sententiā ferre
debeat. Un. dicit: Causam
quā nesciebā: diligēter inue-
stigabā. Job. xxxix. De? quē
nil latere potest: vt de hoc iu-
dicib; exēplū demonstraret:
descēdit videre ciuitatē quā
supedificauerūt filij adā: an-
teq; eos puniret p diuisionē
linguarū in babilonia. Gen.
xi. Noluit dñs sodomitas iu-
dicare: anteq; diceret: Descē-
dam: et videbo utrū clamorē
qui venit ad me: opere cōple-
uerint. Gen. xviij. Salomō
subtiliter et diligenter inue-
stigauit causam illarū duarū
mulierum contendentium: et
sic iustum iudiciū iudicauit.

De iudicijs hoim falsis

ij. Re. ij. Diligēter et distin-
cte examinavit Daniel duos
senes de falso crimine in su-
fannā. Dan. xij. Noluit Fe-
stus p̄ses subito Paulū iudi-
care; sed dixit: Nō est p̄suetu-
do romanis aliquē p̄denare/
anteq̄ accusatus p̄sentes ha-
beat accusatores; locūq̄ de-
fendendi ad obiecta crimina
accipiat; vt. s. veritas melius
valeat inuestigari. Act. xxv.
Iudex vt recte iudicet; nō de-
bet stare suo pprio sensui; sed
in q̄b; est aliq̄d dubiū; debet
p̄siliū diuinū; parit et huma-
nū p̄qrere. Sic moyses p̄si-
lio ietro acq̄enit; vt dei pplm
salubriter iudicaret. Exo. xx
vij. Ob hāc causā p̄stituit
moyses maiores iudices et mi-
nores; vt siml habereēt p̄siliū
de agēdis. Exo. xvij. Cōsu-
luit dñm moyses p̄pter cām
filiāz salphaat. Et rñdit dñs
Cū mortu⁹ fuerit vir absq̄
filio; ad filiā eius trāsibit he-
reditas. Nu. xxvj. Iudex vt
recte iudicet; post inuestigati-
onē causē; et p̄siliū habitū; de-
bet rectā p̄ferre sententiā; et
nec p̄ce; nec p̄cio; nec amore;
nec odio deuiare a tramite
veritat̄. Sic moyses de du-
odecim bob; et sex plaustris
nullū iudicauit esse filioz ca-

ath; licet essent sibi ppinquo-
res. Nu. vij. Recte iudicauit
moyses; q̄ filiū ruben et ceteri
q̄ petebāt terrā iā acq̄sitā; ar-
mati alios ad bella p̄cederēt;
donec esset alia terrā acq̄sita
Nu. xxxij. Antiochus licet
esset mal⁹; recte iudicauit An-
dronicū; q̄ iniuste occiderat
Oniam. ij. Macha. iij.

De iudicijs hoim falsis.

Cap. lxvij.

Judiciū iniustū fit ex iudicijs

Pigritia.

Auaritia.

Alequicia.

Amicitia.

i Iudex tūc

iniq̄ et iniuste iudicat;
qñ cām nō diligenter exami-
nat; sed signis et relationib; ci-
to credit. Sic iudas male iu-
dicauit thamar cōburendā;
audiēs q̄ esset fornicata cum
alio; et nō pri⁹ examinās p̄ita-
tē. Ge. xxxvij. Dñs ioseph
nimis cito credidit p̄bis p̄u-
gis; Ioseph false accusantis
et ipm sine examine; aliq̄ tpe
carcere mancipauit. Genes.
xxxix. Iudicat iudex iniu-
ste p̄ avaritiā corruptus pecu-
niā; q̄ puerit oē iudiciū. Jo-
phibuit dñs Moysi; dicēs;

De iudiciis ho. fal. LXII

Nō accipies munera: q̄ etiā
excecāt prudentes: z subuer-
tūt p̄ba iustoz. Exod. xxiij.
Sic em̄ dō de filiis samuel:
Declinauerūt post auaritiā/
z p̄uēte iudiciū. i. Re. viij.
Iniuste ptulit David sniam
miphiboseth/ ppter munera
q̄ dedit ei Seba. ij. Re. xvj.
Postq̄ aut cognouit snie hu-
ius veritatē/ noluit eā imuta-
re. ij. Re. xix. De iudiciis nri
tpis dici pōt/ qd̄ dō de iudici-
bus z p̄ncipibz isrl. P̄nci-
pes tui fideles socij furū oēs
diligūt munera zc. Esa. i. et
Diere. vj. Al maiore vsq; ad
minore/ oēs auaritie student.
Menela? culpabilis/ ppter
pecuniā absolut? est ab antio-
cho: z accusatores ei? inocen-
tes sunt ab eo s̄ iusticiā iniq̄
morti snia dānati. ij. Mach
iiij. De hac materia q̄re plu-
ra exēpla. s̄. de acceptiōe mu-
nerū z auaricia. Iudicat iu-
dex nō recte/ q̄ iudicat cū ira
z furore. Nā ira impedit ani-
mū/ ne possit cernere veruz.
Sic nabuchodonosor male
iudicauit: qm̄ in furore z ira p̄-
cepit/ q̄ oēs sapiētes babylo-
nis interficerent: qz ei? som-
niū ignorabant. Dañ. ij. Ita
qm̄ fecit idē iudiciū: qm̄ cū fu-
rore p̄cepit mitti tres pueros

i fornacē. Dañ. iij. Herodes
iniquū iudiciū ptulit: qm̄ ira-
tus est valde: z mittēs occidit
multos pueros q̄ erāt i beth-
leē/ z in oibz finibz ei?. Mat.
ij. Iudex nō recte iudicat/ qm̄
ad petitionē aliq̄z/ amore vlt̄
timore a via veritatē deuia-
t. Sic male iudicauit sedechi-
as de hieremia: q̄ ad petiti-
onē p̄ncipū/ eū sine cārōna-
bili icarcerauit. Diere. xxx
vij. Licet dari? rex psaz sci-
ret danielē innocētē: tñ ad pe-
titionē satrapū fecit eū mitti
in lacū leonū/ vt ibi a leonibz
deuoraret. Dañ. vi. Al d peti-
tionē babylonioz rex timo-
re corruptus/ danielē pena si-
mili iudicauit. Dañ. xiiij. Al
vni? saltatricis petitionē/ ius-
sit Herodes iniquissim? Jo-
annem iustissimū decollari.
Matth. xiiij. Mar. vi. Ini-
quū iudiciū dedit Pilat? qui
ad petitionē iudeozū/ volens
eis placere/ Barrabā seditio-
sum dimisit/ z Iesum innocē-
tem tradidit morti crucis.
Matth. xxvij. Perversus iu-
diciū dederūt magistrat? cō-
tra Paulū: qui puellā libera-
uerat a demonio: qm̄ ad peti-
onē questuarioz fecerūt euz
virgis diuersimode flagella-
ri. Actū. xvi.

A

De iuramēto hoīm.

De iuramento hominū.

Cap. lxxiij.

Jurant homines

Promissiones fidelitatis.

Coniunctiones societatis.

Affertiones veritatis.

Punitiones iniquitatis.

Peruersiones temeritatis.

iurare pos

sunt hoies licite seruare
pmiffa/ cū firma fiducia ser-
nādi. Sic abraā iurauit abi-
melech ad requisitiōē suam
q non noceret ei. Gen. xxi.
Flete dauid mortē absalōis/
iurauit ei ioab: q si nō desiste-
ret a fletu/ ipse z ois ppl's reli-
querēt eū. Hoc pmisit/ vt eū
ad consolationem reduceret. ij.
Re. xix. Dauid iurauit ber-
sabee matri salomonis/ q sa-
lomō regnaret post eum. iij.
Re. i. Jurāt hoies licite pue-
tiōes societatiū/ matrimonio-
rū/ z amicitiaz firmas serua-
re. Sic iacob z labā iuraue-
rūt fedus simul. Gen. xxxi.
Moyses iurauit/ vt habita-
ret cū ietro: z acciperet filiā ei⁹
i vxorē. Exo. ij. Pie iurauit
heliseus nō derelinqre heliā
donec posset secum esse. iij.
Re. ij. Pepigit fed⁹ amicitie
Jonathas cū dauid: z iuraue-
rūt ambo. i. Reg. xx. Jurāt

hoies affirmādo veritatē/ vt
fides magis adhibeat. Sic
chīs in plurib locis veritatē
affirmās dicebat: El mē amē.
Joā. v. vi. z. x. Itē paulus p-
pter hanc cām multoties in
suis eplis iurasse legit/ dicēs
Deus z pater dñi mei Jesu
chū scit: qz nō mentior. ij. ad
Ebozin. xi. Et alibi: Testis
est mihi de⁹/ cui seruiō. Ro. i.
Itē ad Gal. i. Ecce corā deo
qz nō mentior. Propter hāc
causam cōsueuerūt mēdaces
sua mēdacia iuramēto firma-
re: vt. s. maior fides adhibeat
eis dē: quib⁹ qntū plus iuraue-
rūt/ fides minor est adhiben-
da. Sic iurauit petr⁹ chīm
nullaten⁹ cognouisse. Mat.
xxvi. Mendaciter z cū frau-
de iurauit antioch⁹ se pacē te-
nere/ vt crederēt ei. i. Mach.
vi. Jurāt aliqui hoies siue iu-
dices z principes/ malefacto-
res punire humana vel diui-
na snia. Sic rex salomon au-
dita petitiōe pessima adonie:
scz q volebat vxorē pris du-
cere: iurauit q occideret eum
iij. Reg. ij. Dixit Helias ad
achab regē/ pessime opantē:
Uiuat dñs/ i cui⁹ aspectu sto
si erit ānis his ros vl' pluuia/
nisi iuxta oris mei verba. iij.
Reg. xviij. Audita parabola

De iusticia et equi. LXIII

David de hoīe qui tulit ouē
pauperis iurauit q ouē in q
duplū redderet / z fili⁹ mor-
tis esset. ij. Reg. xij. Jurant
aliqui temerarie mala facere
quoz iurare puerum est / z p
uersissimū obſuare. Sic iu-
rauit dauid destruere nabal
z oīa q habebat. i. Reg. xxv.
Benadab rex syrie indigna-
tus ad rñſionē achab iurauit
ſi ſuffecerit puluis zc. iij. Re.
xx. Sile iuramentū fecit ie-
zabel q occideret Delia. iij.
Reg. xix. Nabuchodonosoꝝ
iurauit p thronū suū / q vin-
dicaret ſe de filijs iſrael. Ju-
dith. i. Dale iurauit / z peſſi-
me ſeruauit iuramentū De-
rodes dare ſaltatrici quicqd
volebat / z cōceſſit ei caput io-
annis baptiſte. Mar. vi.

De iusticia z equitate.

Ca. lxxv.

Iusticia recta est: ſi

Merentibz ſingula reddant
Secedentibz bene diuidat.
Ab egentibz precij ſematur.
Delinquentibz eque meſura.

Iusticia et

equitate reddit vnicuiq
qđ ſuū eſt: z h initiū hz a deo:
qđ (ſm Pſal.) reddit vnicuiq
qđ ſuū ē / z ſm opa ſua. Jō pi

xit iacob ad laban: Rñdebit
mibi cras iusticia tua. Bene.
xxx. Testimonia dei iſtāter
petierūt filie ſalphar: qz de
iure erat hereditas: cū in he-
reditate paterna a moyſe ſuc-
cedere petierūt. Num. xxvij
Dixit dauid ad ſaul: Dñs re-
tribuet vnicuiq iusticiā ſuā.
i. Reg. xxvi. Iusticia ſeruari
debet in diuidēdo coīa / z cō-
municādo diuiſa in diuiden-
do maior debet diuidere / et
minor eligere. Sic abraam
volens ſe ſepare a loth / dedit
ei optionē / vt eligeret vñā ptē
quā vellet. Gen. xij. Cōſtitu-
it dauid / z qđ habitū eſt p le-
ge: q equa eſſet portio eūtiuz
ad bellū / z remanentiū ad ſar-
cinas. i. Re. xxx. Iusticia exi-
git: vt q indiget / aliena nō ſur-
tiue / nec violēter accipiet / ſed
pgruēti p̄cio emat. Sic Da-
uid noluit accipere arā gratis
quā volebat a iebuſeo: ſz ipſā
iuſto p̄cio cōparauit. i. Paſ.
xxi. z ij. Re. xxij. Audies ro-
bias hedū balantē / dixit: Chi-
dete ne furtiū? ſic ſed reddite
eū dñis ſuis zc. Tob. ij. Ju-
ſticia exigit: vt malis retri-
buaſ eadē meſura / etiā in p-
ſenti / quā z ipſi alijs retribu-
rūt. Et iō iuſtū eſt / vt nō pere-
at iuſtus cū impio: vt Abzā
A ij

De iustis inter pec. laten.

dixit. Gene. xvij. Adonibez
zech iuste amputate sunt ma
nuū sūmitates: sicut ipse am
putauerat septuaginta regibz
Judic. i. Elgag q sine liberis
fecerat mulieres: remansit si
ne liberis mater eius. i. Re.
xv. Supbus Aman suspen
sus est in eodem patibulo: qd
ipse parauerat mardocheo.
Hester. vij. Hostes iudeorū
eadē die occisi sunt: qua ipsi
iudeos occidere decreuerūt.
Hester. ix. Uiri q Daniele
fecerunt mitti in lacū leonū/
missi sunt in eundē: z deuora
ti sūt. Dañ. xiiij. Duo senes
q voluerunt iniuste occidere
sufannā: a pplo interfecti sūt
Dañ. xij. In eodē loco in q
andronicus occiderat onīā/
fecit eū antiochus occidi. ij.
Dach. iiij. Jason q multos
insepultos abiecerat: ipse z il
lamētatusz insepult⁹ abijcit.
ij. Dach. v. Antioch⁹ blas
phemus: homicida: pessimo
vlcere iterfect⁹ ē. ij. Dach.
ix. Seruo neqz q noluit pser
uo dimittere: repetijt dñs de
bitū iā dimissuz. Dat. xvij

**De iustis inter peccatores
latentibz.** Cap. lxxvj.

Iusti inueniuntur
Caste viuētes int luxuriātes

Fidem seruantes inter ido
lolatantes.

Innocētes int malignātes.
Clemētes inter iniuriantes.

Iusti inue

ti sunt iter luxuriosos
caste z honeste viuētes: qd
magnuz est. Nā qñ oīs caro
corruerat viā suā: dixit de⁹
ad Aioe: Te em vidi iustū co
rā me. Gen. vi. Loth castus
z p̄tines tūc: cū habitauit in
medio sodomoz. Gene. xij.
Ioseph i egypto castā duxit
vitā cū muliere adultera z la
sciua. Gen. xxxix. Susan
na iuuenis fuit i babylone ca
stissima: vbi senes inuēti sūt
impudici. Dañ. xij. Iusti in
uenti sunt fideles z dei culto
res: inter infideles z idolola
tras. Sic in terra madiā in
fidelium paganorū apparuit
dñs moysi fidei: cū oues pa
sceret i deserto. Exo. iij. Cre
debat Helias solus esse fide
lis inter idololatrias: z tñ au
diuit a dño: Derelinquā mi
hi in isrl̄ septē milia viroz: q
nō curuauerūt genua sua an
te baal. iij. Re. xix. Mardo
cheus solus alijs adorantibz
Aman: ei diuinos honores
impēdere recusabat. Hester
ij. Ezechieli dixit de⁹. In

De lachryma et fle. LXIII

creduli et subuersores sunt te
cū et cū scorpionibus habitas.
Ezech. ij. Daniel et socii eius
habitauerunt inter idololatrias
chaldæorum adorantes dñm deū
suū. Dan. ij. Datathias cū
filiis ei⁹ et cū paucis tpe anti
ochi inuēti sūt fideles. j. Da
cha. ij. De fide cēturionis di
xit chrs: Nō inueni tātā fidē
in isrl. Mat. viij. Nicodem⁹
inter iudeos incredulos ve
nit ad iesum nocte et credens
dixit: Scim⁹ qz a deo veni
sti mgi. Joā. ij. Iusti inuēti
sunt inocētes i medio ipioꝝ.
Sic samuel cū pessimis fi
liis beli nutrit⁹ sc̄tus et inno
cēs pmāsit vsqz ad finē vite
sue. j. Re. ij. Tobias de tribu
neptalim sub regno samarie
inter pessimos inocētiā ser
uauit. Tob. j. Job de esau et
gētib⁹ natus dicebat: Frater
fui draconū et soci⁹ strutionū
Job. xxx. Hieremias inter
pplm peccantē et ipios serua
uit innocentia suā et iusticiā.
Diere. xlij. Iusti inuēti sunt
pij et misericordes inter infi
deles et imisericordes. sic in
ter crudeles iudeos et imiseri
cordes q̄ ch̄m crucifixerūt
nicodem⁹ portauit aromata.
Jo. xix. Alijs petētib⁹ crude
liter vt chrs crucifigeret. Jo

seph pie petijt vt chrs sepeli
ret. Mat. xxvij. Samaliel le
gisdoctor iter phariseos piū
dedit psiliū pplis. Act. v.
Cornelius erat in cesarea cū
oī domo sua inter crudeles
vir religiosus et timēs deū et
faciēs elemosynas. Act. v.

De lachryma et fletu.

Lep. lxxvij.

Lachrymant et plorāt hoīes
Ex demonstratione dolor.
Promulgatione gaudiorum.
Expectatione cupidorum.
Motione verborū pioꝝ.
Compassione miseroꝝ.
Contritione peccatoꝝ.
Supportatione flagelloꝝ.
Oratione petitoꝝ.
Separatione amicoꝝ.
Indignatione inuidioꝝ.

1. Acrimatur

et plorāt aliqui hoīes ex
tristitia et dolore de morte a
micoꝝ et ppinquoꝝ. Sic fle
uit agar nolēs videre filium
suū morientē. Gen. xxi. Ue
nit abraā vt plāgeret Sarā
vxoꝝe suā defūctā. Ge. xxij.
Plāxit iacob multo tpe cre
dēs ioseph filiū suū a bestijs
deuoratū. Gen. xxxvij. Plā
xit dauid sup mortē saul et io
nathē et alioꝝ occisoꝝ in bel

¶ A iij

De lachryma et fletu.

lo. ij. Re. i. David et ois ppl's
plārit sup mortē abner: quē
Joab pditione occiderat. ij.
Reg. ij. Fleuit David super
mortē absalō filij sui: licet eū
fuerit graviter psecut. ij. Re
gū. xvij. In morte matabie
et iude machabei et Jonathe
factus est flet. magn. i. Ma
cha. ij. ix. et. xij. Occisis pue
ris ab herode/ impletū est il
lud: Uxor in rama audita est/
plorat. et ululatus mult. et.
Matth. ij. Lachrymas fun
dūt et plangūt hoies ecōuer
so p gaudio/ qd habēt p aliq
amico. Sic eleuata voce fle
uit Jacob/ recognita rachel
consobrina sua. Gen. xxix.
Esau vidēs fratrē suū iacob
quem diu nō viderat/ lachry
mas nō potuit trinēre. Gen.
xxxij. Comota sunt viscera
ioseph sup fratre suo benia
min: et lachryme erūpebant.
Gen. xliij. Ioseph vt cogno
sceret a fratribus/ eleuauit vo
cē suā cū fletu dicēs: Ego sū
ioseph frater vester/ quē vēdi
distis. Gen. xlv. In reditū d
babylone iudeis edificanti
templū/ voces letantiū/ flētiū
videbant. i. Esd. iij. Legēte
esdra verba legis/ ois ppl's p
gaudio et exultatiōe plorauit.
Nec. viij. Raguel recogno

scens Tobia/ cū lachrymis
oscular. est eū/ filij et gabelus.
Tob. vij. viij. et. ix. Tobie
redeunti occurrūt parētes: et
ambo p gaudio plorauerūt.
Tob. xj. Lachrymant et flēt
aliqñ hoies ex desiderio rei
quā habere desiderant. Sic
fleuit esau p bñdictiōe pater
na/ quā desiderabat p ceteris
obtinere. Gen. xxvij. Uulg.
promiscuū qd descēderat de
egypto/ pro carnū desiderio
fleuit. Au. xj. Vociferās ois
turba fleuit/ dicēs: Utinam
mortui essemus in terra egy
pti: qñ sedebamus sup ollas
carnū: et comedebam. partē
in saturitate. Hoc ex deside
rio carnū pcedebat. Exodi
xvi. Morā faciēte tobia/ ma
ter eius eū videre desiderās/
irremediabilibus lachrymis
flebat/ di. Fili mi/ vt qd te mi
simus peregrinari. Tob. x.
Pro desiderio celestis patrie
flebat dauid/ di. Quēadmo
dū desi. cer. ad fon. aq. ita et.
Fuerūt mihi lachryme mee
et. Ps. xli. Pater filij lunari
ci/ filij salutē desiderās/ ora
uit cū lachrymis/ di. Dñe mi
serere filio meo et. Matth.
xvij. Luc. ix. Mar. ix. La
chrymant aliqñ hoies et flēt/
audiētes pia verba/ mortū qd

De lachryma et fle. LXV

deuotione. Sic fleuit ioseph/
fratribus eum rogantibus/ ut obli-
uisceret iuriam ab eis receptam.
Gen. l. Saul audita voce da-
uid multum pie loquentis/ fleuit
dimissa iracundia. i. Re. xxiiij.
Auditis prius et bis noemiam
benur? ei? non valentes lachry-
mas continere/ levantes voces
suas yberrime flere ceperunt.
Ruth. i. Lachrymant aliqui
homines ex compassione quam habent
ad alienas miseras. Sic fle-
uit ois populus/ videns in morte
moysi et aaron dei populum ace-
phalo remansisse. Deu. xxxiiij.
Plauerunt filij israel ex compas-
sione super filios beniamin: quos
ipsi iudei interfecerunt/ propter sce-
lus commissum in uxore leuite.
Iud. xxi. Audita obsidione ia-
bes filij israel compassiones eleua-
uerunt voces/ et fleuerunt. i. Re.
xi. Lugebat samuel saule: quia
dominum penitebat/ quia constituerat
eum regem. i. Re. xv. Ad ducen-
tibus tobias panem cum lachrymis
super mortuum quem sepelire vo-
lebat. Tob. ij. Compassiones iob
afflictis dicebat: Flebam quando-
dam super eum qui afflictus erat.
Job. xxx. Hieremias compas-
siones dicebat: Quis dabit ca-
piti meo aquam/ et oculis meis
fontem lachrymarum: et plorabo
die ac nocte interfectos populi

mei? Hier. ix. Flebant amici
sufanne: cum videret presbyteres
aduersus eam testimonium
platueros. Dan. xiiij. Contrista-
tus est antiochus anio/ propter
iniquam mortem onie: et flexus ad
misericordias lachrymas fudit/ re-
cordatus defuncti sobrietate et
modestia quam habebat. ij. ma-
cha. iij. Ex compassione fleuit
christus et magdalena super lazarium
defunctum. Joa. xi. Propter
magnam compassionem quam habe-
bat maria ad christum/ stabat ad
monumentum plorans. Joa. xx.
Lachrymant et flet homines ex
contritione peccatorum suorum. Sic
quando angelus domini improperavit
filij israel dei beneficia/ et eorum
peccata que coram deo commiserant:
clamauerunt voce magnanima
nimiter/ et fleuerunt. Iudic. ij.
Cum audisset Josias rex com-
minationes scriptas in libro
legis domini/ propter peccata sci-
dit vestimenta sua/ et fleuit: quod
deo multum placuit. iij. Reg.
xxij. Fleuit Esdras et popu-
lus propter commixtionem po-
puli iudaici inter gentes/ eo-
rum exemplo peccatis. i. Esdr.
ix. Pro peccatis suis fleuit
dauid/ dicens: Lauabo per sin-
gulas noctes. i. culpas/ lectum
meum. Ps. vi. Non solum dauid
de lachrymis fecit lauacrum.

A iij

De lachryma et fletu.

propter peccata sua sed propter cibum et panem. Alit enim: Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte etc. Ps. xli. Et alibi: Et potum dabis nobis in lachrymis etc. Ps. lxxix. Magdalenam per contritionem peccatorum sic fleuit quod Christi pedes lachrymis rigauit. Lu. vii. Petrus postquam trinam negationem fecit/recognita culpa sua/egressus foras/fleuit amare. Luce. xxii. Lachrymas fundit et ploratus homines audientes grauia mala quod oportet eos pati in presenti vel videt alios esse passuros. sic videns dauid ciuitatem sichelech successam et habitatores ductos captiuos planxerunt ipse et populus. i. Re. xxx. Delisens videns coram se azabel cepit flere propter mala quod ille facturus israel erat cum esset futurus rex syrie: sicut ei prophetico spiritu fuerat demonstratum. iij. Re. vii. Cum audisset machabeus iniquam sententiam contra iudeos perlatam/scidit vestimenta sua: et cum eiulatu plorans/amaritudinem animi ostendebat. Hester. iij. Videns Esaias amaritudinem populi sui dicebat Recedite a me: amare flebo. Esa. xxi. Fleuit susanna inspiciens celum/timens iniuste mortis sententiam. Dan. xii. Cum

Antiochus faceret cedere hominum in hierusalem factus est placatus magnus. i. Mach. i. Videns iesus ciuitatem fleuit super illam: quoniam a Romanis erat funditus destruenda. Lu. xix. Lachrymant et plorant amici se tenerrime diligentes/ex quadam teneritudine cordis quoniam ab inuicem separantur. Sic dauid et ionathas facta amicitia/cum ab inuicem discederent/lachrymas vberes effuderunt. i. Regum. xx. Cum discederet Tobias a parentibus/parentes eius amarissime fleuerunt. Tob. v. Paulus valedicens fratribus ait: Vos scitis quod cum multis lachrymis seruijerim. Act. xx. Lachrymant et plorant homines in oratione ex quadam deuotione. Sic filii israel pugnaturi cum filiis beniamin/in oratione eorum coram domino fleuerunt. Iud. xx. Anna fleuit largiter coram domino pro filio quem erat precibus petitura. i. Re. ij. Fleuit ezechias fletu magno: cum oraret quod leuaret dominus sententiam mortis eius. iij. Re. xx. et Esa. vii. Audiens neemias statum miserabilem ciuitatis pro eius recuperatione dominum cum lachrymis exorauit. Nee. i. Tobias cecus audito improperio ab uxore/deum pro recuperatione visus per lachrymas

De liberalitate. LXVI

mas postulauit. Tob. ij. Po-
pulus de bethulia auditus ver-
bis holofernis ab achior/ q̄
referebat ea: dñm exorauit
cū lachrymis/ vt eos ab eius
tyrāde liberaret. Iudith. vi.
Stetit iudith añ lectū holo-
fernis cū lachrymis orās/ vt
de^o suū pficeret cogitatū: ex-
clamās ī corde: Cōforta me
dñe. z statim amputauit ei ca-
put. Iudith. xij. David orās
dicebat: Exaudi de^o orōnes
meā: au. p̄ci. la. meas zc. Ps.
xxxviij. Paul^o posuit genib^{us}
suis/ cū his quib^{us} loq̄bat^{ur}/ ora-
uit dñm: magn^o aut^{em} flet^{us} fa-
ctus est oīm. Act. xx. Circū
dederūt vidue petrū flētes z
adorātes p^{er} dōca: q̄ illas cō-
tinue refouebat. Act. ix. La-
chrymant^{ur} z plozāt aliqui ho-
mines/ inuidi de aliena felici-
tate/ ex q̄dā amaritudine ani-
mi: vidētes q̄ q̄b^{us} inuidēt/ no-
cere nō p̄nt. Nā postq̄ amā
vidit mardocheū tā magnifi-
ce honoratū: festinauit lugēs
z operto capite ingressus est
domū suam. Esther. vi.

¶ De liberalitate z curia-
litate. Cap. lxxviij.
Liberalis/ largus/ z miseri-
corus debet esse homo:
Largiēdo cū beniuolentia.

Rererendo dignos cum re-
uerentia.

Defendendo passos cū vio-
lentia. (centia.

Subueniēdo tēplis ad de-

Distribuēdo sine indigētia.

Restituēdo sine negligentia.

Exhibēdo spōsis p̄placētia.

Relinquēdo nos ad licentia.

Pro acq̄rēdo his corū dētia

1 Liberalis:

larg^o/ z misericors d^o
esse hō ī referēdo z donādo si-
ue cōicando sua: cū beati^o sit
dare q̄ accipe. Sic valde li-
beralis fuit rebecca ī p̄bis: ī
factis plus offerēs q̄ seruus
Abrae peteret. Gene. xxij.
Grata est liberalitas t̄pene-
cessitatis. Sic dauid gratū
habuit/ q̄n berzellai sibi z ex-
ercitū ei^o necessaria detule-
rat. ij. Re. xix. Obiēta victo-
ria de amalechit^{is}/ dauid libe-
raliter misit dona seniorib^{us}
iuda. j. Re. xxx. Larg^o dona-
tor z remunerator est ch̄s: q̄
relinq̄ntib^{us} t̄palia p̄mittit et
na: tribuēs cētuplū in p̄nti/ z
gloriā vite eterne in futuro.
Mat. xix. Nō d^o liberal^{is} p̄-
crastinare/ sed cito dare: q̄
cito dat/ bis dat. sic ch̄s nō
dixit latroni/ cras: sed/ hodie
mecū eris in paradiso. Luc.

A v

De liberalitate: et

xxij. Liberalis dicitur esse homo ad honorandum homines dignos honore: et maxime ad suum hospitium venientes. Sic honoravit moyses ietro venientem ad se. Exo. xvij. Rex salomō multum honoravit bethsabee venientem ad se: quā surrexit de solio: et solū fecit sibi parari iuxta se: et quicquid peteret se factum promissit. ij. Re. ij. Rex asuerus liberaliter et magnifice honoravit mardocheū: quā fecit eū indui vestibus regis: et ponere super equum de sella sua. Best. vi. Quā sūmō nō recepit honorifice chīm in domo sua: chīs reprehēdit eū in cōparatione ad magdalenā dicens: Intravi in domū tuā: aquā pedibus meis nō dedisti. Lu. viij. Liberalis dicitur esse homo ad defendendum illos quos videt iniuriā pati: et bis vel factus. Sic liberaliter egit moyses filiā ietro a pastoribus defendēdo. Exo. ij. Liberalē eplām scripsit artaxerxes pro defensione populi iudeorum esdre sacerdoti. Es. viij. Chīs liberaliter defendit publicanos et peccatores appropinquantes sibi a murmuracionibus scribarum et phariseorum. Lu. xv. Liberaliter defendebat discipulos a detractiōibus iudeorum et phariseorum. Mat. xij. Da

riā magdalenā defendit a sorore cōquerēte. Lu. x. phariseo murmurāte. Luc. viij. et a iuda perussione vnguētī eā per digā appellāte. Mat. xxvj. Joā. xij. Dire liberalitatis fuit paulus: quā servum philemōis fugitiū liberavit a pena: scribēs eplā mire liberalitatis ad Philemonē. Liberales debēt esse homines ad ecclesias ecclesiastica servitia et ecclesiasticos servitores bona temporalia distribuēdo: quia spiritualia recte pūnt in eis dē. Sic liberales erāt filij israel: quā mēte propulsi: ma obtulerūt ad faciendū opus tabernaculi. Nūe. viij. Et ad edificium: vnde artifices cōpulsi sunt dicere: populus offerūt quā necesse sit. Exo. xxvj. Precepit rex dari reedificari templū: edare sumptus de arca regis. i. Esd. vi. Ad sacrificia ecclesie debemus esse liberales. Sic iudas pro interfectis in bello prestitit sumptus ad sacrificia. ij. mach. xij. Sic seleucus asie rex prestitit ad sacrificia sumptus. ij. mach. iij. In paupere maior virtus reputatur liberalitas. Iō duo minuta paupercule vidue imposita gazophilatto templi: muneribus dimitit a domino preferunt. Lu. xxi. Dar. xij. Liberalis debet esse homo pauperibus

regenis/eis p chzi amore ele
mosynas largiendo. Nobilib
aut depaupatis p verecundia
medicare nolentib/ magis piū
est esse largū. Sic dauid p
cepit miphiboseth/ q fuerat
nepos regis/ q i mēsa sua co
mederet semp secū. ij. Re. ix.
Quidā boni viri d isrl' capri
uos vestierūt nudos/ q am
bulare nō poterāt/ ex magna
liberalitate iposuerūt eos in
mētis. ij. Par. xxvii. Job li
beralis fuit ad paupes/ q ait:
Cor vidue solat' suz/ pater
erā pauperū. Job. xxix. Li
beralis magi chzo paupi/pā
nis inuoluto/ in psepio/stabu
lo reclinato/ apri thesauris
suis munera obtulerūt. mat.
ij. Saluator liberalr pavit
pauperē turbam/ cū nō habe
bāt qd māducaret. Mat. xiiij
Dulcū larg' erat zache' q
dicebat chzo: Ecce dimidiū
bonoz meoz dñe do paupi
bus zc. Lu. xix. Religiosis
z pdicatorib/ q sunt paupes
chzi/ debēt ipi hoies esse libe
rales. sic lydia purpuraria li
beralis fuit paulo predicāti.
Act. xvi. Aufragis z i peri
culo positis z depaupatis pau
lo z socijs barbari humanita
tē maximā pstitit. Act. xx
vii. Liberales dñt eē hoies

nō aliena auferēdo/ s/ restitu
endo ablata/ z remittēdo ea q
de iure sua sūt. Jo di. moyses
regi edō: Liccat nobis trāsi
re p terrā tuā: nō ibim' p a
gros/ nec p vineas zc. Nu. xx
Rex cyrus remisit in hierl'm
vasa aurea/ que tulerat nabu
chodonosor rex pz ei'. i. Es.
i. Tobias multū fuit liberal
raphael/ quē hoiez reputauit
offerens ei oia q adduxerat.
To. xii. Magna liberalitas
apparuit in similitudine deser
uo neq; cui oia sunt dimissa.
Mat. xvii. Liberalis d'z eē
hō i mrimonijs z nuptijs/ tā
ex pte dātis q recipiēt' vx
rē. Talis fuit rachelis libera
litas/ q dādo tobie filiā suā i
vxorē/ dimidiū sue sube de
dit p dotib' ei. To. viii. Rex
asuer' fecit magnū z libera
le puiuiū i nuptijs bether/ qñ
eā sibi desponsauit in vxorē.
Best. ij. Virietia debēt esse
liberales vxorib/. Jo dixit
Asuerus ad bether: Si dimi
diū regni mei petieris/ impe
trabis. Best. v. Magnā li
beralitatē oñdit chs in nu
ptijs/ qñ deficiente vino aquā
i vinū ouertit. Jo. ij. Valde
liberal' fuit ille rex q nuptias
fecit filio suo/ z misit vocare
inuitatos ad nuptias/ donec

De loquacitate mulierū.

maſe diſcūbentiū implerent
Dat. xxij. Liberales debēt
 eſſe religioſi qñ intrāt religi
 onē/ad dimittēdū vel dandū
 paupibz oīa/nihil ſibi retinē
 tes. Sic em̄ chīs ꝑſuluit in
 ueni volēti eſſe ꝑfect⁹ di. Cla
 de ⁊ ven. oīa q̄ ha. ⁊ da pau. ⁊
 ve. ⁊ ſe. me. **Dat. xxix.** Bar
 nabas intrās religionē vēdi
 dit agros: ⁊ eoz ꝑctū poſuit
 añ pedes diſciploz. **Act. iij.**
Dale ſuccellit Ananie ⁊ ſa
 phire ꝑfatā religionē intrāti
 bus: q̄ partē ꝑctj ſibi retinue
 rūt: ⁊ partē diſcipulis attule
 rūt. **Act. v.** Liberalis dꝫ eē
 hō/ſi attēdat remunerationē
 liberalitatis/ ⁊ punitionē tena
 citatis etiā in ꝑſenti. **Alā** qz
 berzellai ꝑbebat alimēta da
 uid ab his q̄ cū eo erāt/ dixit
 dauid: Ueni/ ⁊ reſeſcas me
 cū ſecurus. **ij. Re. xix.** Regi
 na ſaba mltā attulit ſalomōi:
 ⁊ ſalomō dedit ei oīa q̄ petijt.
ij. Re. x. Julius liberalit̄ re
 cepit paulū ⁊ ſocios: ⁊ paul⁹
 patrē ei⁹ egrū reſtituit ſanita
 ti. **Act. xxvij.** Qz viri ſochot
 ⁊ phanuel nō fuerūt libera
 les gedēoni/ ab eo grauē ſūt
 puniti. **Judi. viij.** **Abal** in
 maximo ꝑter tenacitatē ſuā
 fuit ꝑiculo: niſi largitas **Abi**
 ſail ſuppleuiſſet. **j. Reg. xxv.**

De loquacitate mulierū.

Cap. lxxix.

Loquunt mulieres ſtulte

Reſpondendo

Conſulendo

Reuelando

Rixando.

1. Quūtur

mulieres aliqñ ſtulte
 petēdo/ ⁊ petitiōibz rñdendo.
Alā ſara interrogata cur ri
 ſiſſet/ ſtulte rñdit di. **Alō** riſi.
Gene. xviij. **Stulte** loqñdo
 petūt mulieres aliqñ iꝑoſſi
 bilia fieri. Sic **Rachel** dice
 bat iacob: Da mihi liberos:
 qñ eſſet in ꝑtate ſua. **Ge. xxx**
Stulta fuit petitiō matris fi
 lioz zebedei: ⁊ iō fuit a dño
 reprobata: qz ꝑ eis petebat
 quietē añ laborē/ ꝑramiū ante
 curſuz/ coronā antevictoriā.
Datt. xx. **Importuna** peti
 tiō ancille ⁊ ſtulta/ fecit petrū
 negare chriſtū. **Datt. xxvj.**
Stulta ſba ſtulta petendo ⁊
 rñdēdo/ anteq̄ chm̄ cogno
 ſceret/ dixit illi mulier ſama
 ritana. **Joā. iij.** **Loquuntur**
 mulieres valde ſtulte aliqñ in
 conſilijs/ ꝑ ſe neſciētes/ nec a
 ꝑudētibz volētes addiſcere:
 ſz ſuo ꝑꝑrio appetitu crede
 re/ ⁊ ſtultis alioz conſilijs
 aſſentire. **Ideo** **Eua** ſtulte lo

De luxuria et icō. LXVIII

euta est cōsulendo viro/ vt de fructu vetito māducaret: qz pri⁹ legi⁹ locuta fuisse cū ser/ pēte in suggestiōe qz cū deo i ozone/ vel cū viro instruyente/ vt ab eo recipet documentū. Gen. iij. Uxor aman audiēs qrimoniā fieri d mardocheo stultū dedit viro piliū: et ille stult⁹ credidit/ qñ excelsā tra bē parari iussit. Hest. v. De hac materia qre plura de pilijs mal. Loquunt aliqui mulieres stulte/ reuelādo secreta eis iposita: q pñere nō pñt. Ideo stultū est viris reuelare eis secreta. Hā vxor Sansonis statim qñ ppositionē didicit a marito/ in dānū eius alijs reuelauit. Iud. xiiij. Dala sciens vbi erat fortitudo sansonis/ statim illud retulit inimicis. Iud. xvi. Loquūt mulieres stulte/ rixādo cū vicinis/ bonū aliqui pñertēdo i malū. Hā qz dauid scūs ex magna deuotione saltauerat corā arca/ vxor ei⁹ ironice/ et qñ cōniciādo dixit: Quā gloriosus fuit hodie rex isrl/ dis cooperiēs se añ ancillas zc. ij. Reg. vi. Turpiter z cū cōntihs rixabant due mulieres corā salomone p filio viuo z mortuo. iij. Reg. iij. Ancilla sare iuste repbēsa ab ea/ rixan

do dixit: Amplius nō videamus ex te filios zc. Tob. iij. Uxor tobie cū rixa ei pñiciādo rñdit: Uana facta ē spes tua. Ibid. Uxor iob pñitiādo dicebat ei: Bñdic deo/ et morere. Cui Job ait: Quasi vna ex stultis mulierib locuta es. Job. ij.

De luxuria z incōtinentia.

Cap. lxxx.

Luxuria z incōtinentia est
Causa homicidiorum.
Odium domesticorum.
Origo multorum malorum.
Reatus multarū penarum.

1. Luxuria cā

vel occasio fuit/ vñ est homicidior z effusiōis sanguinis. Hā ppter violētiā dine/ seche z gñoz cū habitatoribz ciuitatis sunt occisi. Genes. xxiiij. Occasiōe vxoris leuite incredibili verate luxuria multi fuerūt hoies interfecti Iud. xx. Almō ppter violatiōē sororis sue thamar/ ab absalone in puuiio fuit occisus. ij. Re. xij. Dauid ppter pulchritudinē berthabee capt⁹/ cū pditione homicidiū ppe trauit. ij. Reg. xi. Quia isbo seth reprehēdit abner/ q fuerat ad pcubinas pñis eius ingressus: facta est indignatio

De luxuria et incōti.

inter eos: et ambo post modi
cū tps fuerūt occisi. ij. Re. iij.
et. iij. Propt̃ luxuriā herodis
et herodiadis fuit iōānes ba-
ptista neq̃ter decollat⁹ in car-
cere. Mat. vi. Luxuria nul-
li parci: nā domestic⁹ et fami-
liaris hostis est: iō p̃o multū
timere debet. Nā virtuosita-
te deiecit potentes: sic deiecit
sansonē p̃ dalilā. Audiē. xvj.
Deprimūt scit̃ate virētes: sic
depressit dauid p̃ bethsabee/
quā lauante p̃spexit. ij. Re. xj.
Decipit sagacitate prudētes:
sic deceptus est salomō p̃ mu-
lieres quib⁹ adhesit. iij. Reg.
xj. Diminuit p̃bitate pollen-
tes: sic diminuit Holofernē
p̃pter Judith/ quā p̃cupiuit.
Judith. xij. et. xij. Destruit
honestate et etate senescētes:
sic destruxit duos senes pro-
pter susannā et eius pulchri-
tudinē aspiciētes. Dan. xij.
Luxuriā sequunt̃ multa ma-
la et incōmoda et eā sectātes:
p̃pter q̃ luxurie vitiū ab om-
nib⁹ hoib⁹ p̃sertim christi fa-
mulis detestandū est. De q̃b⁹
ponim⁹ q̃nq̃. Primū est di-
mina indignatio cū seuerita-
te. Nā causa diluuij videt̃ fu-
isse luxuria: q̃ oīs caro corru-
perat viā suā. Ideo dixit de-
us ad Noe: Delebo hominē

quē formauī zc. Gen. vi. Se-
cūdū est diabolica inhabita-
tio cū potestate. Nā q̃ libidi-
ni vacāt/ habēt sup̃ eos pote-
statē demonia. Tob. vi. Ob
hanc cām petierūt demonia
intrare in porcos. i. luxurio-
sos. Mat. viij. Tertiū est ce-
lestis gl̃ie priuatio ex iniq̃ta-
te. Nā si vxorē q̃rētes seu du-
cētes nō fuerunt digni cena
dei: qd̃ erit de adulteris et for-
nicarijs et alijs generib⁹ lasci-
uorū? Lu. xij. Quartū ē tē-
poralis substantie minoratio
cū paupertate. Nā fili⁹ pdig⁹
dissipauerat substantiā viuen-
do luxuriose: et cū p̃sumpsis-
set oīa/ ipse cepit egere. Lu.
xv. Quintū est libidinis ac-
cēso sine saturitate. nā luxu-
ria nō exstinguit ardorē libi-
dinis/ sed accēdit. iō d̃r: Lu-
piebat implere vētrē suū. i. con-
cupiscētiā. Ibidē. Luxurio-
si grauit̃ puniunt̃ a legib⁹ et
a deo. Ideo cū relatū fuit iu-
de: q̃ thamar ex adulterio cō-
cepisset/ ait: Ducite eā/ vt cō-
burat. Gen. xxxvij. Duos se-
nes luxuriosi volētes susan-
nā opprimere/ a ppl'o sunt la-
pidati. Da. xij. Grauit̃ pu-
niunt̃ q̃ fornicant̃ in sacro lo-
co. Nā tpe antiochi templū
fuit luxuria plenū: qd̃ sūmo

De maledictione. LXIX

deo displicuit: et ideo eos gra-
ui acerbitate puniuit. ij. Ma-
cha. vi. Mulier in adulterio
dephensa/ mādabāt a moyse
lapidari. Leuit. xx.

¶ De maledictione qua de-
us maledicit. Cap. lxxij.

Maledicit deus
Laycis peccantibus.
Clericis male operantibus.
Morā faciēs penitentibus.

m Maledicit de

us laycos peccantes/ et
alios ad pctm inducēs. In
cui? figura serpēs q̄ ad peccā
dū eūā iduxerat/ legīt a dño
maledicta. Be. iij. Sic dete-
statur est deus pctm: q̄ nō so-
lū pctōres/ sed et alias creatu-
ras i eoz ope maledixit. Jō
dixit ade post pctm: Maledi-
cta sit terra in ope tuo. Beñ.
iij. Et iterū: Terra es: et i ter-
rā reuerteris. Et iterū: In
sudore vultus tui vesceris pa-
ne tuo. Pctm homicidij/ et ef-
fusionē innocētis sanguinis
sic de? abhorret/ vt eis speci-
aliter maledicat. Sic male-
dixit cain/ et terrā q̄ suscepit
sanguinem fr̄is sui. Beñ. iij.
Ociosis in ope/ et v̄bosis in
lingua de? singulariter male-
dixit. In cui? figura maledi-
xit ficulnee cū folijs. s. v̄boz.

sine fructu. Mat. xxi. Terri-
bilis erit illa maledictio i die
iudicij: cū dñs dicet: Discede
te a me maledicti in ignē eter-
nū. zc. Mat. xxv. Maledi-
cit de? clericis et sacerdotibz
male opantibz: et eoz maledi-
ctio peior est maledictionibz
seculariū. Jō lamētās Hier.
di. Repulit dñs altare suū:
maledixit sanctificatiōi sue.
Tren. ij. Sacerdotibz malis
loq̄t dñs p malachiā/ di. Ma-
ledicā bñdictiōibz v̄ris. Ma-
lach. ij. Maledictionē tardat
de? tanq̄ misericors/ sepe ex-
pectās recōciliationē vel cō-
uersionē pctōr: bñditionē
aut festine et liberalit̄ donat.
iō de maledictōe dixit Dañ.
oñdēs tarditatē ei?: stillauit
sup nos maledictio. Dañ. ix.
Q, larg? sit ad bñdicēdū/ oñ-
diē Eccl. xxix. Bñdictio il-
lius q̄si flum̄is inundabit.

¶ De maledictione qua hō
maledicit hōi. Cap. lxxij.

Maledictiones hoīm
Progenitorum fugienda.
Filiorum cauenda.
Prelatorum timenda.
Malozum deridenda.
Sorte punitorum ferenda.

m Maledictio
patris vel matr̄ mul

De male. qua hō male. hōi

tū timēda est. qz sicut benedictio firmat domos firmas filioz: sic maledictio matri erat dicat sūdamēta. Eccl. iij. Jō timere debēt filij parētes offendere/ ne maledicant ab eis. Nā qz cham offenderat noe patrē ei? ostēdēs ei? nuditatē z deridēs: ipse z filij/ z filij filioz ei? maledictionē acerbis simā icurrefr: cū dixit: Maledict? cham zc. Gen. ix. Per locū a cōtrarijs videri potest quantū timebāt iacob z esau maledictionē p̄ris sui/ qui ita erāt p bñdictōe solliciti. Uñ z iacob dixit matri. Timeo ne pater me? putet me sibi voluisse illudere: z inducat sup me maledictionē p bñdictōe. Gen. xxvij. Quia symeō z leui p̄tra volūtātē patris occiderunt siche? dixit iacob patre eoz: Maledict? sit furor eoz/ qz p̄tinax: z indignatio eoz/ qz dura. Gen. xlix. Maledicere nō debēt filij parentibz carnalibz: nec sūoditi spūalibz patribz z p̄latis. Nā qui maledixerit patri vel matri/ morte moriat. Quod nō solū p carnali p̄re vel matre accipit: sed etiā p p̄lator matre ecclia exponit. Leni. xx. Arguebāt iudei Paulū dicētes: Summū sacerdotē dei ma-

ledicis. Sed excusauit se dicēs: Nesciebā frēs q p̄nceps esset sacerdotum. Act. xxiij. Maledictio p̄lator z excōicatio timēda est: siue iusta siue iniusta: etiā si sint mali. Nam maledict? erat quē balaā maledicebat. Num. xxiij. Seruare debemus mādata dei z ecclie: ne maledictionē vel excōicationē aliquā icurram. Nā multas maledictiōes dedit moyses trasgressozibz mādatoz dei. Deute. xxvij. Josue capta iericho dixit: Maledictus sit ille q edificat hiericho. Jos. vi. Saul volens psequi philisteos/ imp̄catus est p̄p̄lo/ dicēs: Maledict? q comederit panem vsqz ad vesperas/ donec vlciscar me de inimicis meis. i. Regū. xxiij. Instruēdi sunt pueri/ ne derideant senes z p̄latoz. Nā pueris deridentibz heliseū/ ipse maledixit: z duo vrsi de saltu exierūt/ z deuorauerunt eos. iij. Reg. ij. Maledictio male viuētū/ quibz ex officio nō incūbit/ timēda z cauēda non est. Sic sichebite inter epulas maledicebant abimelech Judicū. ix. Multi obstinati q̄nto plura pericula patiunt/ plus maledicunt: quoz maledictio curanda nō est. Nam

De matrimonio. LXX

obsessi in turri a iuda/maledi-
cebant ei. ij. Bacha. x. Non
fuit timēda/ sed desideranda
maledictio illa quā pharisei
illuminato a dño dederūt: cū
maledicētes ei dixerunt: Tu
discipulus eius sis. q̄ maledi-
ctio dei descēdat sup nos/ et
maneant semp. Joā. ix. Ma-
ledicētes alijs sine causa/ma-
ledictionibz et alijs penis gra-
uibz punient. Ideo dicebat
Jacob benedicendo filium:
Qui maledixerit tibi/ sit ille
maledictus. Gen. xxvij. So-
liath q̄ maledixit dauid i dñs
suis/ in primo bello est occi-
sus ab eo. i. Re. xvij. Sic he-
mite maledicētes abimelech
sunt ab eo filii interfecti. Iud.
ix. Semei qui maledixit da-
uid fugientē ab absalone. ij.
Reg. xvi. a salomone est occi-
sus. iij. Reg. ij.

De matrimonio.

Cap. lxxvij.

Matrimonio iuncti debent
Iuris habere equalitatē.
Vir iubere ad bonitatem.
Unius cauere pluralitatem.
Ritus fouere idempnitatem.
Prolis tenere causalitatem.
His honor vere dat digni-
tatem.
Scire fugere carnalitatem.

Matrimonio

iuncti vir et mulier/ de-
bent inter se habere equalita-
tē. Debet em̄ vxor viro esse
sociā: nō dñā/ nec ancilla. Ad
qđ designandū/ dñs forma-
uit Euā de costa viri: q̄ est in
medio: nō de capite nec de pe-
de. Gen. ij. Quilibet tñ cōiū-
gū/ licet equeles sint/ debz alte-
ri reuereri et obedire. nā sara
obediebat abrae/ vocās eum
dñm: et ipse p̄descēdebat sare
in om̄ibz quibz eū rogauerat.
Gen. xij. xvij. et. xxi. Propt̄
hāc cām. s. eq̄litate/ ad matri-
moniū requirit̄ p̄sensus vtri-
usqz partis. Iō dixerūt parē-
tes Rebecca: Queram⁹ volū-
tatē puelle. Ge. xxij. Et no-
ta: q̄ ista eq̄litas non est in sa-
piētia animi/ vel corpis pul-
chritudine/ s; i eq̄lione volū-
tatū ad bonū. Iō aliqui expe-
dit/ vt vir stultus ducat vxorē
sapiētē: qz p̄ eā dirigat̄ et
saluat̄: vt patet in Abal stul-
to et Abigail sapiēte. i. Reg.
xxv. Parētes ipsi⁹ sare ma-
rimoniale regulā sibi dātes
docuerūt eā diligere maritū
qz dilectio cois actus est: nō
dixerūt timere: qđ est serui-
le. Tob. x. Quantū ad actū
cōiugale iudicat Ap̄ls eq̄les

D

De matrimonio.

virū z vxorē/dicēs: Mulier
nō hz ptatem sui corporis/ sed
vir: filius z vir nō habet pote-
statem sui corporis/ sed vxor. i.
Coz. vii. Matrimonio iun-
cti licet in multis debeant es-
se eq̄les: in agēdis tñ z in psu-
lendis vir debet esse caput/ et
mulier virū sequi. Hoc autē
volēs oñdere de? fecit viruz
prius: z postea mulierē de vi-
ro formauit. Gen. ii. Ob hāc
causam mariti debēt vxores
tanq̄ caput mēbra diligere:
sed secreta q̄ ad eū ptinēt que-
nec alijs vult pādere/ hec vxor
ri caueat reuelare: eo q̄ mulie-
res nō sunt bone secretarie.
Nā qz sanzon reuelauit secre-
ta vxori/ q̄ parētibz noluit re-
uelare: ipsa in dānū sui alijs
reuelauit. Iudi. xii. Sicut
caput pualet oibz mēbris: sic
vir q̄rū ad vxorē pualet oibz
videlicet filijs z psanguineis
alijs. Ideo dixit Belchana-
anne vxori suē: Melior suz
tibi/ q̄ decē fili. i. Re. i. Si-
cut mēbra seruāt fidelitatē ca-
piti: sic vxor viro seruare de-
bet. Sic susanna vt fidē tho-
ri seruaret/ exposuit se morti
Dan. xii. Matrimonio iun-
cti debent esse vnica vnico/ z
vnicus vnice. Vir em̄ vnā so-
lā debet habere: z ecōuerso.

Ideo dixit de? Erūt duo in
carne vna. Gen. ii. Ante dilu-
uū solus lamech duos vxor-
es habuit: q̄ duplex postea
homicidiū ppetrauit. Gen.
iiii. In arca Noe tot viros/
quot vxores iussit dñs refer-
uari/ vt esset vnica vnico. Ge-
ne. vii. Querētibz a ch̄zo di-
scipul: si liceret vxorē dimit-
tere/ ppter aliquā causā/ z du-
cere aliā. rñdit: Quos de? cō-
iūxit/ hō nō sepat. Mat. xix.
Matrimonio iuncti nō de-
bēt esse diuersi ritus vl secte:
qz vn? aliū ad malū cito face-
ret declinare. Nā iō Jorā fe-
cit malū/ z ambulauit in vñs
aethab: qz filiā ei? duxerat in
vxorē. Ex q̄ apparet: q̄ mul-
tū debet respicere ad parētes
puelle/ q̄ ducit vxorē. iij. Re.
viii. Propter hāc cām fle-
mias increpauit ducētes vxor-
es alienigenas/ z p̄bcravit.
Nec. xii. Si aut alter cōiū-
gū vult facere malū/ vl diuer-
suz ritū seq̄ndo/ vel mala alia
cōmittēdo: nō debz alter seq̄.
Iō male se excusabāt mulie-
res trāstate in egyptū de ido-
latria: qz sic videbāt facere
viros suos. Dicere. xlii. Iō
filiū trāsmigratiōis dimiserūt
fillas alienigenas q̄s habe-
bāt. i. Esd. x. Matrimoniu

De matrimonio. LXXI

debēt p̄trahere viri z mulie-
res: nō ad satietatē libidinis/
sed ad dei laudē z ad multipli-
cationē plis. Sic fecit sara
filia raguelis/ dicens: Virū cū
timorē tuo/ z non cū libidine
mea/ p̄senti suscipe. Tob. iij.
Dixit angel⁹ Tobie: Nā
q̄ q̄ cōiugiū ita suscipiūt/ vt
deū a se z a sua mēte excludāt
z libidini vacēt: h̄z p̄tātē sup
eos demoniū. Tob. vi. No-
nestissimā causāz ducēdi vxo-
rē exposuit angelus/ dicens:
Accipies virginē cū timore
dei/ z amore filioz magis q̄
amore libidinis. Ibi d. Pro-
pter hanc cām noui p̄iugati
prius deberēt vacare diuino
operi/ q̄ operi cōiugali. Sic
Tobias: q̄ prima nocte/ scōda
z tertia docuit vxorem orare
anteq̄ p̄iūgerent. Tob. viij.
Ille qui se excusauit a cena/
q̄ vxorē duxerat: non dixit:
habeas me excusatū: sicut fe-
cerūt alij. q̄ status eoz q̄ du-
cūt vxores/ vt libidini vacēt:
ita fortiter eos allicit/ vt eos
sepe retrabat a diuinis. Lu.
xiij. Matrimoniu in nouo
testamēto z veteri/ de⁹ multi-
pliciter honorauit. Nā ordi-
nē matrimoniale in paradiso
cōstituit/ qū mulierē homini
sociauit. Gen. ij. Destruente

dñō mundū p̄ aquas diluūt/
solos matrimonio cōiūctos
salauit. s. Noe z vxorē eius/
z tres filios cū vxoribus eo-
rundē. Gen. viij. Matre suāz
virginem christus voluit de
sponsari: vt cōtra hereticos
(qui damnant matrimoniū/
dicentes ipm esse a diabolo)
matrimonium cōmendarēt.
Matth. i. Matrimonialibz
nuptijs christus cū matre et
discipulis voluit interesse: et
ibi prius manifestū miracu-
lum operari/ z ipm matrimo-
niū honorare. Ioan. ij. Ele-
ste z spirituale cōiūniū matri-
monialibz nuptijs a dñō si-
milat. Luc. xiiij. Matrimo-
nio repugnat adulterium: qd̄
est maximū vitiū: z grauiter
punit a dñō: z ppter ipm ma-
la innumerabilia cōmittunt
Ideo egyptij magis detestan-
tur adulteriū/ q̄ homicidiū.
Nā Abraā timebat occidi p-
pter sarā: vt cū esset sine vi-
ro/ Pharas cognosceret eā.
Gen. xij. Propter sarā vxo-
rē Abrae flagellauit de⁹ pha-
raonē plagis maximis. Gen.
xij. Et abimelech p̄ somniū
exterruit cōminādo. Ge. xx.
Et adulterio nati/ vt in pluri-
mū sūt mali: q̄ male nutriūt
Nā qui primus blasphemaf

D ij

De mendacio.

se deū legiſt/ fuit ſpurius: qui poſtea iubente dñō/ fuit lapi-
datus. Leni. xxiij. David p-
pter adulteriū/ pditionē ⁊ ho-
micidiū ppetrauit: ideo filiū
abſtulit ei deus. ij. Reg. xij.
Herodias vt liberius cū he-
rode adulterio vacaret: Joā-
nē baptiſtā q̄ eā de hoc vitio
arguebat/ fecit incarcerari/ ⁊
nequiter decollari. Mar. vi.

¶ De mendacio. Ca. lxxxiij.

Mendacium

Comittit grauē trāſgreſſiōē
Premittit ſepe deceptionem
Permittit mortis occaſionē
Immittit mentis pditionē.
Obmittit bonā relationem.
Admittit falſam aſſertionē.
Submittit culpe ꝑfeſſionē.
Et binc amittit retri-butōē

m Endacium

est pctm̄ grauissimū: eo
q̄ veritati/ imo deo q̄ est veri-
tas ⁊ vita/ opponit. Ita nāq̄
grauē est mēiri/ q̄ iudas gra-
uius estimabat mēiri q̄ for-
nicari. Ideo de thamar/ cum
qua ex pacto fuerat fornica-
tus/ mittēs ei edū/ ⁊ eā nō in-
ueniēs dixit: Mendaciū non
pōt nos arguere. Gen. xxx
viij. Propter grauitatē men-
daciū nō licet alicui ex q̄cūq̄

cā mēiri: licet aliqñ liceat et
expediat vitatē facere. Sic
fecit samuel/ dicens: Ad imo-
landū dñō veni. licz ad aliud
principaliter venerat/ nihilo-
min⁹ illud nō pponēs. i. Re.
xvi. Mendaces querūt deci-
pere audientes. Ideo primū
mēdaciū fuit a diabolo p ser-
pentē platū. s. nequaq̄ mori-
emini: vt hoīem decipiēdo
traheret ad pctm̄: qd ⁊ fecit.
Gene. iij. Sabaonite callide
cogitātes/ qm̄ iosue mēdacio
voluerūt decipe: s; ille bono
vsus cōsilio/ pactū inītū non
fregit: sed eos vt meruerant
in seruitutē redegit. Jos. ix.
Vir dei qui pdixerat Hiero-
boā destructionē altaris/ a fal-
so ppheta mēdacio est dece-
ptus. iij. Re. xij. Mendaces
suis mēdacijs hoīes ducunt
ad mortē: vt patet in precedē-
ti historia: vbi vir dei dece-
ptus mēdacio/ fuit a leone oc-
cisus. Ibidē. Prophete men-
daces suaserūt achab/ vt iret
ad pugnā: vbi ad mortē ext-
it vulneratus. iij. Reg. xxiij.
Verbaque dixit Judith ho-
loferni/ duxerūt eū ad mortē
turpissimā: licet ipsa Judith
ppter bonā intentionē quā
habuit/ excuset. Judith. xi.
Pessimū mēdaciū adinuē-

De mendacio. LXXII

nit Aman/ vt posset interficere Harodochē. Hest. iij. **Mēdaces** sunt multū boies pditores: qui vt pditiones suas valeant adimplere/ pallio mēdacię eas tegunt. Sic Antiochus post mēdacia verba pacifica/ ciuitatē plaga pcusit. i. **Dacha. i.** Rūpit Antiochus iuramentū/ z mandauit destrui murū. i. **Dacha. vi.** Alchim⁹ pditorie volēs esse sūmus sacerdos/ inde mēdaciter detrahebat. i. **Dach. vii.** Bachides z alchim⁹ loquētes mendaciter factū statim aliter puerterūt. i. **Dacha. vii.** Promisit demetri⁹ ionathe multa/ si liberat⁹ esset: q̄ se postea alienauit ab eo. i. **Dach. xi.** Proditorie triphon mēt⁹ est simoni/ qm̄ argētū z obsoles p ionathe liberationē recepit: q̄ postea ionathā z filios ei⁹ interfecit. i. **Dacha. xii.** Mendaces vt plurimū sunt accusatores aliorū/ z relatores nouorū: q̄ sp addūt aliq̄ referēdo. Sicut occiso vno de filiis dauid ab absalōe/ fama accusantiū z referentiū venit/ q̄ absalō oēs filios regis interfecit. ij. **Reg. xii.** Ab accusantib⁹ paulū fuerunt multoties multa dicta mendacia. s. a q̄stuaris. **Act.**

xvi. Itē a quibusdā arbenisib⁹. **Act. xv.** **Mēdaces** pessimi sunt testes falsi: qui suis mēdacijs z assertionib⁹ falsis multos pditorie z iniuste faciūt cōdēnari. Sic duo falsi testes pducti cōtra Flaborthē/ eum lapidari fecerūt: eū blasphemasse deū mēdaciter asserētes. ij. **Reg. xxi.** Detestabile mēdaciū dixērūt duo iniqui senes ptra susannā: falsū testimoniū pferētes/ z eā accusantes. **Dan. xii.** Falsū testimoniū dixērūt ptra iesuz/ qui principib⁹ sacerdotū dixerūt: Hic dixit: possum destruere tēplū dei zc. **Dath. xxi.** Duo falsi testes q̄ locuti sunt p btm̄ stephanū/ iniuste eū lapidari fecerūt. **Act. vi.** **Mēdaces** sunt aliqñ psonę/ z specialiter mulieres/ excusando se a malis opib⁹/ de q̄b⁹ aliqñ arguūt. Sic excusauit se sara vxor abraę/ timore pterrita/ dicēs: Nō risi. z mēt⁹ ta est. **Gen. xxi.** Multa mēdacia dixit pharao moysi/ se excusando/ vt dimitteret populū. **Exo. vii. z. x.** Os illi⁹ q̄ mēt⁹/ occidit aiam/ z aliqñ corpus. Sicut Anania z saphira excusantes se mēdacię corā petro/ dire mortis sniaz incurrerūt. **Act. v.** **Mēda**
D iij

De miraculis

cū officiosum remuneratū ē
in p̄senti s̄ nō i futuro. Sic
mendaciū obstetrici q̄ dixe-
rūt pharaoni/ vt filios israel
paruulos nō necaret. Exo. i.
Ep̄aliter remunerata est ra-
ab: q̄ mentita est officiose/ vt
explozatores israel liberaret
Jos. ij. Officiose mētītus est
ebusi p̄saluatōe dauid/ dicēs
Absaloni: Sicut fui cū p̄e-
tuo: ita ero tecū. ij. Reg. xvj.
Mentita est etiā officiose il-
la mulier/ q̄ nūcios dauid in
puteo sub velamine abscon-
dendo celauit. ij. Re. xvij.

De miraculis diuine po-
tentie. Cap. lxxv.

Miracula fecit deus in
Celo cū corpibz ibi cōtētoz.
Angelis minoribz enoze mi-
nistrozum.

Ignēis ardoribus sepe pas-
suozum.

Aere tenoribz pducts vaporz
Aqua/ que liquozibz ius dat
humidorum.

Terra/ que cultozibz fructū
dat laborum.

Bestiarū moribus/ atqz iu-
mentozum.

Et progenitoribus ortu fi-
liozum.

Homīnū saporibus deditis
cibozum.

Homīnū erroribus incorri-
gendozum.

Hoīz terroribz exitu belloz

Homīnū doloribus carnis
egrotozum. (tozū.

Homīnū saporibz mortū dedi-

miracula fa-

cit de⁹ in celo ⁊ celestibz
corpōibz: inter q̄ miracula p̄-
cipuū fuit prima creatio: qū
deus celū creauit in p̄ncipio:
⁊ postea quarto die solē ⁊ lu-
nā ⁊ stellas ⁊ signa ⁊ t̄pā mi-
rabiliter ordinauit. Gene. i.
Ita fuit mirabilis mūdi cre-
atio/ q̄ eius noticia nō potuit
nisi per reuelationē haberi.
Uñ Grego. sup Ezech. ho-
mel. i. De p̄teritis p̄phetauit
moyses/ dicēs: In p̄ncipio
creauit tē. nō q̄ p̄dixerat fu-
tura/ sed q̄ p̄dixit occulta.
Hec Greg. Stetit sol ad vo-
cē iosue/ dicēs: Sol p̄tra ga-
baon non mouearis. Jos. x.
Valde fuit mirabile: q̄ ad pe-
titionē ezechie regi/ sol decē
lineis retrocessit. iij. Re. xx
Stella q̄ mirabiliter in oriē-
te apparuit/ magos ad ch̄m
adorandū pduxit. Matt. ij.
In passiōe ch̄i facte sunt te-
nebre/ sole miraculose obscu-
rato. Nā cū luna esset. x. die
rū ⁊ sol in parte celi opposi-

Diuine potentie. LXXIII

ta: non solet sol naturaliter
eclipsari. Quod miraculum
Dionysius vidēs in grecia/ di-
xit: Aut deus nature vñ pa-
tis: aut mūdi machina dissol-
uet. Dat. xxvij. In ascēsi-
one corpus dñi est in celū mi-
raculose eleuatū. Act. i. Ho-
ra tertia fact⁹ est repēte de ce-
lo sonus/ et spiritus vehemēs
de celo aplos illustrauit. Act.
ij. Paulū miraculose lux de
celo circūfulsit: et ipse voci ce-
lesti celeriter obediuit. Act.
ix. Miracula fecit de⁹ in an-
gelis/ et celestib⁹ spiritib⁹: q̄s
tanq̄ ministros nros in nro
ministerio deputauit. Un̄ an-
geli loth de sodomis mirabi-
liter eruerūt. Gen. xix. An-
gelus ad locū flentiū veniēs
filios isrl' ad penitētiā excita-
uit. Judi. ij. Helie fatigato i
itinerē/ angelus aquā et panē
subcinericiū ministravit. ij.
Re. xix. Puero territo osten-
dit heliseus currus auxilian-
tiū angelorū. iij. Reg. vi. Re-
surgēte ch̄zo/ angelus dñi de
celo descēdēs/ sepulchrū cu-
stodiētes exterruit. Matth.
xxvij. Aplos in carcere sub
publica custodia positos/ no-
cte angel⁹ dñi liberauit. Act.
v. Liberauit miraculose an-
gelus Petrū vinctū cū cate-

nis duab⁹/ et a sedecim militi-
bus custodiētib⁹ eū. Act. xij.
De hac materia quere multa
de angelis bonis. Miracu-
la multa fecit deus in quattu-
or elemētis: et vt facili⁹ a legē-
tibus miracula p̄dicta valeāt
ordinate perquiri/ de q̄libet
elemento distincte et singula-
riter percunctemur. Primo
nāq̄ deus miracula operat⁹
est in elemento ignis: qñ fili-
os israel in columna ignis p
noctē de egyptiaca seruitute
eduxit. Exodi. xij. Helias
ignē cōsumētē holocausta/
miraculose a dño impetra-
uit. iij. Reg. xviij. Ad vocē
helie descēdit ignis de celo/ et
duos quinquagenarios de-
torauit. iij. Reg. i. Ignis
egressus a dño sup sodomā
et gomorrā ciuitates/ et hoīes
submergēdo deuastauit. Ge-
ne. xix. De turribulo impio-
rū ignis egressus/ multos in-
credulos cōcremauit. Num.
xvi. Miraculū dignum me-
moriam fuit illud: q̄ tres pueri
in camino ignis ardētis lau-
dātes et bñdicētes deū/ illesi
et incolumes p̄stebāt. Dan.
iij. Miracula mltā fecit de⁹
in aere/ et vaporib⁹ existētib⁹
in eodē. Hā egressos filios
isrl' de egypto/ dñs in colum-

De miraculis diuine potē.

na nubis p diē ptegēda pces
fit. Exo. xij. Leuauit Moy
ses m. mū in aere: z facta est
grādo/qlis nunq̄ fuit i terra
egypti. Exo. ix. Pugnantibz
qnq̄ regibz Josue/facta est
grādo sicut lapides sup eos.
Jos. x. Orāte Helia/ annis
tribz z mētibz sex aer pluuiā
nō emisit. iij. Re. xvj. Iterū
eo orāte venit ex aere pluuiā
sup terrā. iij. Re. xvij. Pul
chrū miraculū oñdit de^o tri
bus discipulis in trāffigura
tione ei^o: qñ loq̄nte dñō/eos
nubes lucida obumbravit.
Mat. xvij. Mar. ix. Lu. ix.
In ascēsiōe dñi chrs i nube
a discipuloz oculis est susce
ptus. Act. i. Miracula mltā
fecit in elemēto aq̄/qñ firma
mentū fecit in medio aquaz/
supiores aquas ab inferioribz
diuidēs: z postmodū ex aqua
reptilia z volatilia in esse p
ducens/pisces relinq̄s gur
gite/ aues in aere collocavit.
Gen. i. Cū de^o aqlis diluuij
regeret oēm terrā: Hec cū fi
lijs z vxoribz/in arca sup aq̄s
miraculose saluauit. Gen. vij
Satis fuit magnū miracu
lū/q̄ dñs aquas egypti conuer
tit i sanguinē. Exo. vij. Ma
gna valde miracula opat^o est
qñ mare diuisit: z aque starēt

p muris/a dextris/ sinistris/
donec filij isrl libere trāsiret
Exo. xlij. Per lignū osten
sum a dñō moyse/aque amare
miraculose sūt subito dulcor
rate. Exodi. xv. Aquā de pe
tra durissima sitiēti pplō de^o
miraculose pduxit. Exo. xvij
Ingressis filiis isrl in iorda
ne/aq̄ supiores steterūt/infe
riores pō i mare mortuū de
scēderūt: z sic ipsi p siccū z a
rentē alueū trāsierūt. Jos. iij
Helias suo pallio tāgēs aq̄s
iordanis/ ipsas diuidēs libe
re ptrāsinit. iij. Reg. ij. Veli
seus dei potētia fecit illō idē
miraculū/aquas iordanis si
militer diuidēdo. Ibidē. Fe
cit idē Helise^o natare ferrū
grauissimū sup aq̄s. iij. Re.
vi. Tēpestate i mari dormiē
te dñō cōmota/ad eius impe
riū mare quieuit. Mat. viij.
Ad pceptū dñi discipuli re
te mittētes in mari/plene ma
gnis piscibz extraxerūt. Jo.
xxj. Miracula multa opat^o
est de^o i elemēto terre: qñ aia
lia pduxit in ea: z hominē de
ei^o limo/ habita deliberatiōe
pduxit. Gen. i. z. ij. Grāde et
terribile miraculū fuit: q̄ ter
ra se aperuit/ z Dathan z abi
ron murmurātes/subito de
glutinit. Flume. xvj. Nō fuit

De mira. di. po. LXXIII

paruū miraculū: qñ illi de na-
zareth ira repleti/precipitare
dñm voluerunt: cū inter eos
ambulans se abscondit. Et
fm Bedā/terra z lapides ce-
dentes corpi/suā imaginē te-
nuerūt impressam. Lu. iij.
In passione dñi terra mota
est/ z petre scisse: z apta sunt
lapidea monumēta. Matth.
xxvij. Resurgēte dño fact⁹
est terre motus: cuius timore
exterriti sūt custodes. Mat.
xxvij. Paulus z silas dñi es-
sent i carcere/terremot⁹ fact⁹
est: z vincula sūt soluta. Act.
xvi. Miracula fecit deus in
anialib⁹ ferocib⁹ atq; siluestri-
bus/ z alijs q̄ plurib⁹ nati-
rā ipsoz/ miracula opando.
Hā balaā cū iret ad maledi-
cendū pplō dei/ fuit ab asina
quā stimulo feriebat/ redar-
gutus. Flu. xxij. Ad heliā p-
fugū a facie Jezabelis/ corui
panes z carnes q̄tidie defere-
bāt. iij. Re. xvij. Danieli po-
sito in lacu leonū/ leones mi-
rā mansuetudinē ostēderūt.
Dan. vi. z. xiiij. Piscis q̄ Jo-
nā naufragū deuorauit/ p tri-
duū ipm conseruauit incolu-
mē/ ipm post triduū liberū i
littoze euomēdo. Jone. i. z. ij.
Miracula multa de⁹ opatus
est in hoib⁹. z hoc multiplici-

ter/ fm multiplicē statū ho-
minum/ in quib⁹ est miracula
opat⁹. Et primo in natiuita-
tib⁹ miraculose hoies pducēs
Sic miraculose nat⁹ ē isaac
p repromissionē a dño reue-
larā. Gen. xxi. Sāson mira-
culose cōcipit⁹/ dñi ei⁹ pcept⁹
parentib⁹ ab angelo nūciat⁹.
Judi. xij. Fili⁹ mulieris su-
namitis fuit ad dño per heli
señ p̄cib⁹ impetrat⁹. iij. Reg.
iij. Angelus dñi q̄ apparuit
Zacharie/ Joannē nasciturū
miraculose nūciauit. Luc. i.
Piū z dulce valde miraculū:
q̄ chīs z deus z hō/ cōceptus
z nat⁹ est de uirgine. Ad qd
quidē miraculū annūciādū/
Joānes i vtero matris exul-
tauit. Luc. i. Miracula fecit
deus in hoib⁹/ eos cibis z po-
tibus nutriēdo/ z aliā q̄ ad vi-
tam corporis prinēt largien-
do. Ideo deus vniuersoz li-
gnoz fructus hoī in paradi-
so tradidit ad vascendū: z li-
gnū vite in medio paradisi/
vt pomū viticū derelinquēs
z fructū nō comedens ligni
vite/ viueret in eternū. Gen.
ij. Dedit dñs populo cotur-
nices z manna ad māducan-
dū/ z aquā siliter ad bibēdū.
Exo. xvi. z. xvij. Misit de⁹
carnes in abundantia filijs

¶

De miraculis

isrl' flagrantibus i deserto. Flu.
xj. Quadraginta annis edu-
xit de^o filios isrl' p desertu: z
no sunt attrita vestimenta eo-
ru: nec calceamenta eoz vetu-
state sumpta. Deu. viij. Pre-
paravit dñs cibū esuriēti he-
lie p viduā sareptanā: cui fari-
na hydris no defecit: nec le-
chitus olei est diminutus. iij.
Re. xvij. Per heliseū augmē-
tauit dñs oleū i subsidii mu-
lieris debitis obligare. iij. Re.
iij. Deficiente vino in nuptiis
aquā in vinū puerēs/primū
miraculū ē dñs opat^o. Joā.
ij. De paucis panibz z piscibz
saluator multa milia ppli du-
abus vicibz satiauit: z multas
fragmētoz reliquias q̄ supe-
rauerāt/ apostoli collegerūt.
Mat. xij. Marci. Joā. vi
Lu. ix. Miracula mltā opa-
tus est dñs in oibz pctōribz/
eos diuinis miraculis corri-
gēdo z puniēdo. Nā qz ois
caro corrupat yā suā/hoies
aqua diluuij inundatiōe pur-
gauit. Gen. viij. Pctm̄ super-
bie turrim edificantiū/ deus
linguaz cōfusione puniuit.
Gen. xi. Propter punitionē
choze z cōpliciū ei^o/ fuerunt
multa mirabilia perpetrata.
Flu. xvi. z. xvij. Propt̄ duri-
ciā pbaronis/ nolētis dimit

tere pplm̄/ multa miracula fa-
cta sūt. Exo. viij. z. viij. Pro-
pter arcā captā/ puniēs dñs
philisteos mltā est miracula
opatus. i. Re. iij. v. z. vi. Ex-
ercitū regis syrie neq̄ter ope-
rātē/ dñs cecitate pcussit. iij.
Reg. vi. Heliodorus volēs
expoliare tēplū/ miraculose
fuit acriter pberat^o. ij. Da-
cha. iij. In figura hoim sine
fructu bonoz operū/ maledi-
xit dñs ficulneē: z fuit subito
arefacta. Matt. xxi. Elimā
magū resistētē aplis/ paulus
pinauit lumē oculoꝝ. Act.
xij. Cū quidā in noie dñi z
pauli/ derisive demonē adiu-
rarēt: ipse demō insiluit ptra
eos. Act. xix. Miracul'a plu-
ra fecit de^o in hoibz bellis et
terroribz/ veratis/ ab alijs eos
defendēdo miraculis/ z alios
opprimēdo. Nā post septem
circūitus/ muri hiericho fun-
ditus corruerūt. Jos. vi. Jo-
nathas z armiger ei^o pcusse-
rūt tot hoies/ q̄ factū est mi-
raculū: z turbata sūt castra. i.
Re. xij. Magnū fuit mira-
culū/ q̄ dauid philisteū i fun-
da z lapide supavit. i. Re. xvij
Obsidēte hierl'z rege senna-
cherib. clxxxv. milia hoim
sunt pcussi. iij. Reg. xix. Ad-
uersarij Josaphat in seipso

diuine potentie. LXXV

cōuersi/ mutuis se vulneribz
cōciderūt. ij. Para. xx. Pro-
pter auxiliū datū a dño/ sex
milia hoīm/centūinginti mi-
lia hoīm perierūt. ij. Mach
viij. Miracula fecit de⁹ in
hoībz dolēibz ⁊ infirmis: q̄-
cūq; fuerint infirmitate detē-
ti. In cui⁹ figura pcussi filiū
isrl' serpētibz: p serpētē eneū
(q̄ chīm sine veneno pcti/pec-
catoribz similē figurabat) sūt
a doloribz liberati. Hu. xxi.
Helise⁹ naamā leprosum in
iordanis flumine septena lo-
tione saluauit. iij. Re. v. To-
bias q̄tuor annis cecus/ fel-
le piscis miraculose est p an-
gelū liberat⁹. Tob. xi. Chri-
stus multos egros sanauit a
varijs ⁊ diuersis lāguoribz.
Nam duos leprosos curauit
vnū demoniacū: decē lepro-
sos/ cū ingrederet q̄ddā ca-
stellū: de quibz vn⁹ solus re-
uersus dedit laudē deo. Lu.
xviij. Demoniacos octo chri-
stus liberauit. De duobz dz
Mat. viij. de tertio Lu. iij.
de quarto Mat. xij. de q̄nto
Mat. xv. d sexto Mat. xvij
de septimo Mat. ix. de octa-
uo Luc. xi. Itē surdos fecit
audire/ ⁊ mutos loqui. Mat.
vii. De magdalena legit eie-
cisse septē demonia. i. septem

pctā mortalia. Mat. vi. Si-
militer vñdecim infirmos sa-
nauit. s. socrū petri a febriz.
Mat. viij. Paraliticū iacētē
i lecto. Matt. ix. Paraliticū
p tectū demissum. Mat. ij.
Hydropicū. Lu. xiiij. Ha-
bentē manū aridā. Mat. iij.
Lāgidū ad piscinā. Joā. v.
Incuruatā mulierē. Lu. xiiij.
Seruū cēguriōis. Mat. viij.
Filiū reguli/ q̄ icipiebat mo-
ri. Jo. iij. Mulierē fluxū sā-
guinis patiētē. mat. ix. mar.
v. Et malchū seruū pncipis
sacerdotū: cui petr⁹ auriculā
amputauit. Lu. xxij. Petr⁹
sanauit claudū. Act. iij. Et pa-
raliticū iacētē i lecto. Act. ix.
Umbra Petri sanauit infir-
mos. Act. v. Et philippo p-
dicāte multi sanati sūt. Act.
vii. In ciuitate listr⁹ paulus
claudū ex vtero mris sanauit
Act. xiiij. Puellā a spū phito-
nico liberauit. Act. xvi. Su-
daria ⁊ vestes pauli lāguores
curabāt. Act. xix. Ipse etiā
patrē publii febriz ⁊ dissen-
teria laborātē/ facta oꝛone sa-
nauit. Act. xxvij. Miracula
facta sunt virtute diuina sup
hoībz mortuis/ eos suscitādo
Sic helias filiū mulier⁹ ma-
trissfamilias ei⁹ hospite a mor-
tuis suscitauit. iij. Reg. xviij.

¶ ij

De morte

heliseus filiū sunamitꝝ susci-
tauit a mortuis: quē ei suis p-
cibꝫ a dñō īpetrauit. iij. Re.
iij. Ossa defuncti cadaueris
tāgēs ipsiꝝ helisei defūctꝝ p-
tinus exurrexit. iij. Re. xij.
Saluator nꝛ tres mortuos
suscitauit. s. filiā archi synago-
gi in domo pꝛis. Matth. ix.
Marc. v. Filiū vidue extra
portā delatū. Luc. vii. Et la-
zarum q̄triduanū mortuū in
monumēto fectū. Ioan. xi.
In passiōe dñi intꝛ alia signa
miraculoꝝ mltā corpa scōꝝ
surrexerūt. Mat. xxvij. Ipse
etiā saluator mirabiliter sur-
rexit a mortuis/ ianuis clau-
sis discipulis apparēdo. Joā.
xx. Petrus vocauit thabitā
mortuā: z illa aperuit oculos
z rñdit. Act. ix. Cū paulꝝ p-
dicaret/ cecidit de fenestrater-
tij cenaculi adolescēs: z suble-
uatus est mortuus: ad quē de-
scēdens paulus/ z eū in noīe
dñi suscitauit. Act. xx.

De morte in cōmuni.

Lap. lxxvi.

Mors

Ex pctō in orbem introiuit

Uite carnis deditus timet
homo dum uiuit.

Sed virtute peditus/ ipsuz
exquisiuit.

Quā pressure deditus/ valde
cōcupiuit.

m Mortis sen-

tentiā hō p pctm incur-
rit: qz diabolus morꝝ inuidia
mortē pcrauit. Inuidia em̄
diaboli mors introiuit in or-
bē terrarū. Sap. ij. Nō solū
fm corpus/ sed fm anīam hō
moriꝝ p pctm. Nā dictū fuit
hoī a deo: Quacūqz hora co-
mederitis/ z mādatū h̄ trans-
gressi fueritis/ morte morie-
mini. Gen. ij. Jō lōga vitavi-
debat esse merces custodie le-
gis: vnde lōgeuo uiuētꝝ tpe.
Deut. v. Ob hāc cām ob me-
mortā qz pꝛes nꝛi peccauerūt
z mortē incurrerūt pꝝ destru-
ctionē vite/ cuilibet añ dilu-
uiū dꝛ: z mortuꝝ est. Gen. v.
Mors timēda est fm carnē:
cū sit finis oīm terribiliū. nō
em̄ pꝛes antiqui mortē time-
bāt ex rōne horribilitatꝝ eiꝝ:
tñ qz nō poterūt celū ascen-
dere/ donec saluator veniret:
z q̄ aperiret ianuā paradisi.
Ideo loth timuit montē ascē-
dere: ne forte apphēderet eū
malum/ z moreret. Gen. xix.
Quāuis moyses seruus dñi/
vellet dñō in oībꝫ obedire: tñ
videt qz libēter plus vixisset/
si dñs voluisset. Un̄ di. Ira

tus est dñs p̄ me rē. ecce mo-
riar in hac humo. Deut. iij.
Ezechias bon⁹ ⁊ iust⁹ audita
mortis snia ab esaia ppha/la
chymabili oratiōe p plō ga-
tiōe vite dñm exorauit. Esa.
xxxviiij. Hieremias sedechiā
rogauit ne eū occideret: ⁊ silr
ne in carcere moreret. Hier.
xxxviij. Ante aduentū spūs
scti apli mortē timebāt: Hā
oēs fugerunt. Mat. xxvj.
Mors bona ⁊ i bono statu
hoīs appetēda est. Un̄ aliqñ
mali desiderāt bene mori: sic
ait balaā: Moria anīa mea
morte iustoz. Hu. xxiiij. To-
bias iustus desiderabat mor-
tē/di. Precipe i pace deponi
sp̄m meū. Tob. iij. Apli sic
sūt post aduentū spūs scti cō-
fortati/ vt mortē ⁊ p̄bera nō
timerēt. Un̄ legit: Ibāt apli
gaudētes a p̄spectu p̄ciliij rē.
Act. v. Desiderabat paulus
mortē/cū dicebat: Nō solū li-
gari/ s⁢ ⁊ mori cupio p no. rē.
Ac. xxi. Et alibi: Si dignū
morte aliquid feci/ nō recuso
mori. Act. xxv. Et: Cupio
dissolui/ ⁊ eē cū ch̄o. ad Phi-
lip. i. Mortē desiderāt hoīes
cū aliq̄a grates sustinēt passi-
ōes/ vt ab eis citius eruant.
Sic helias sedēs sub iumpe-
ro quē p̄seq̄bat iezebel/ petijt

vt moreret. iij. Res. xix. Post
ptumeliā ab ancilla receptā
sara di. Peto dñe/ vt de vin-
culo ip̄properij huius eripias
me. Tob. iij. Jonas afflictus
afflictōe magnaz irat⁹ orauit
di. Tolle q̄so aīaz meā a me.
Jone. iij. Post mortē crucis
quā saluator n̄r sustinuit/ oñ-
dit q̄ nō solū mortē/ s⁢ oē ge-
nus tribulatiōis ⁊ moris ch̄i-
anus debet sustinere libēter.
Mat. xxvij. Quāuis Paul⁹
vitaret insidias: ⁊ de ciuitate
in ciuitatē fugeret p̄seq̄ntes:
nō timore mortis fecit: s⁢ fu-
rozi cedēs/ vt exēplū p̄beret/
⁊ se vtilitati plurimoz refer-
uaret. Act. p totū.

¶ De morte horrēda maloz.

Cap. lxxvij.

Morte horribili moriunt

Homicide.

Tyranni.

Luxuriosi.

Aequitiosi.

Sacrilegi.

Parētes negligentes.

Malī cōsiliarij.

m Morte hor-

rēda moriunt homicide
de alioz/ alioz sanguinē effū-
dētes. Sic Cain q̄ frēm suū
occidit/ fuit a lamech postea
interfect⁹: ⁊ miserabilr mor-

p iij

De morte

rius est. Gen. iij. Pharaon q̄
submergi fecerat pueros he-
breoz in mari/cum exercitu
suo est submersus. Exo. xiiij
Adonibesech q̄ manuū sum-
mitates ⁊ pedū p̄ciderat alijs
sūl ip̄e est p̄cisus. Judi. i. Ze-
bee ⁊ salmana q̄ fr̄es occide-
rāt gedēois/a gedēoe sūl sūt
occisi. Judi. viij. Abimelech
q̄. lxx. fr̄es occiderat sup lapi-
dē/fuit ab vna femina p̄cus-
sus ⁊ occisus. Judi. ix. Ado-
lescēs q̄ se dixerat saul occi-
disse/fuit dauid iussionib⁹ in-
terfect⁹. ij. Re. i. Latrones q̄
occiderūt is bōseth/ fuerūt a
dauid interēpti: cui credidit
placere. ij. Re. iij. Joab qui
duos viros p̄ditorie occide-
rat/fuit salomōis ip̄erio iter-
fect⁹. iij. Re. ij. Zābā q̄ occi-
dit belā regē suū/post. viij. di-
es in pprio palatio se cōbus-
sit. iij. Re. xvi. Elchab q̄ inui-
ste fecit lapidari Haborb/ ca-
nes ei⁹ sanguinē potauerūt.
iij. Re. xxiij. Jezabel homici-
dā iehu mādauit p̄cipitari/et
eq̄z p̄dib⁹ oclari. iij. Re.
ix. Elthalia q̄ oēs semē regni⁹
extirpauerat/valde turpē est
extincta. iij. Re. xi. Androni-
cus eodē loco occubuit occi-
sus/vbi onā fecerat trucidā-
ri. ij. Mach. iij. Morte hor

rēda moriunt⁹/q̄ alios oppri-
mere delectant⁹ iniuste. nā zi-
sara tyrān⁹ crudelis p̄ manu
femine clauo ⁊ malleo est cō-
fossus. Judi. iij. Saul q̄ sic
iniq̄ p̄secut⁹ est dauid/ seipm
pprio gladio iterfecit. i. Re.
xxi. Impi⁹ benadab a suo
suo Azabele fuit dei iudicio
ingulat⁹. iij. Re. xx. Joas ty-
rānus ingratus/q̄ fecerat za-
chariā lapidari. ij. Pa. xxiij
fuit a seruis pprijs interēpt⁹
iij. Re. xij. Dolofernes qui
multa vastauerat/fuit p̄ ma-
nū femine capite detrūcat⁹.
Judith. xiiij. Supb⁹ tyrān⁹
amā q̄ se fecerat adorari/fuit
suspēsus patibulo/qd fecerat
mardocheo. Best. vij. Anti-
ochus q̄ multoz viscera emul-
sit/est dolore viscerū interē-
ptus. ij. Mach. ix. Jason q̄
fr̄ez iude captiuauerat/ ⁊ mul-
tos expulerat: p̄gre est mor-
uus ⁊ nō sepult⁹. ij. mach. v.
Morte horrēda moriunt⁹ lu-
xuriosi: ⁊ maxie q̄ deseruiūt
horrēde luxurie. Nā qz oīs
caro in luxuria corrupta viā
suā: misse sunt aq̄ diluuij: ex q̄
bus sunt mortui oēs hoīes
sup terrā. Gen. viij. Sup so-
domā pluit dñs sulphur et
ignē: ⁊ subuertit nepharias
ciuitates. Ge. xix. Filij benia

min q̄ vxorē leuite turpiter
deluserūt/etiā crudeliter sūt
destructi. Judi. xx. Elmo q̄
sorore suā opp̄sserat/ab absa
lone in cōuuiuo est occisus. ij.
Reg. xij. De hac materia re
quire ca. de luxuria. Morie
turpissima moriunt q̄ deum
offendūt neq̄ter. Nā nadab
z abiu ignē alienū d̄ deivolū
tate offerētes/sūt ab ignis in
cēdio cremati. Le. x. Blas
phem⁹ q̄ nomē dñi blasphe
mauit/a dño lapidat⁹ ē. Le.
ui. xxij. Chore/dathā z aby
ron/q̄ d̄ deū z moysen insur
gebāt/absorbuit terra viuos
flu. xviij. Boliā supbū z deū
blasphemantē/David pprio
gladio interfecit. i. Re. xvij.
Senacherib blasphemans
deū post fugā a pprijs filijs
occisus est. iij. Re. xix. Se
dechias rebellis deo vidit oc
cidi filios suos ante se: z ipse
malo exitu clausit vitam suā.
iij. Re. xxv. Elchim⁹ dei ad
uersari⁹ pcussus est paralyti
grauissima/z mortuus cū toz
mēto. i. Mach. ix. Herodes
q̄ sibi diuinas vsurpauit lau
des/pcussus a dñmib⁹ expira
uit. Act. xij. Morie horrēda
moriunt sacrilegi z raptorez
Nā achior q̄ tulit de anathe
mate iericho/ diuino iudicio

fuit lapidat⁹ a pplo. Jos. vij
Lisimachus sacrileg⁹ dignē
iuxta crarium est occisus. ij.
Mach. iij. Sacrilegus me
nelaus de turri altissima fuit
pcipitat⁹. ij. mach. xij. Elna
nia z saphira fraudātes de p
cio agri/qd̄ iā erat deo dedi
tū: dei iudicio morte subita
nea sūt perēpti. Elc. v. Mor
te horrēda moriunt parētes/
q̄ nō corrigūt filios suos de
linq̄ntes: z filij parētib⁹ spūa
lib⁹ nō obediētes/vl⁹ eos i su
is senectutib⁹ deridētes. Nā
qz beli nō correxit filios de
coz scelerib⁹/de sella cadens
fractis cervicib⁹ expirauit. i.
Re. ij. z. iij. Silr z eius duo
filij ei nō obediētes/in bello
mortui sunt. i. Re. iij. Absa
lon nō solū nō obediēs/sz p
sequēs patrē suū david: capil
lis adherēs quercui/ fuit lan
cea pforat⁹. ij. Re. xvij. Pue
ri male nutriti q̄ deriserūt he
liseū/ab vsis sūt dei iudicio
deuorati. iij. Reg. ij. Uirū q̄
noluit credere heliseo/cōcul
cauit turba i ciuitatis exitu.
iij. Reg. vij. Balthasar q̄ nō
fuit exēplo p̄is corrept⁹/p
man⁹ scribēt⁹ ad parietē/fuit
eadē nocte penaliter interfe
ct⁹. Dan. v. Morie horrēda
moriunt cōsiliarij mali/ sua

De morte precio. iustorū.

dentis mala/z falsa testifican-
tes. Hā achitofel q̄ p̄tra Da-
uid dedit malū p̄siliū/laqueo
seipm suspendit. ij. Reg. xvij
Siba q̄ cōmouit pplz p̄tra
dauid/fugiēs i abela/ fuit de-
capitat⁹. ij. Reg. xx. Falsi ac-
cusatores Danielis/ fuerūt a
leonibz deuorati. Dan. vi. et
xiiij. Duo senes testes falsi
dephēsi a puero daniēle/iuste
a p̄plo sunt occisi. Dan. xiiij.

De morte preciosa iustoz.
Cap. lxxviiij.

Morte preciosa moriuntur

Uuentes innocenter.

Patienter.

Decenter.

Sapienter.

Morte pre-

ciosa moriunt marti-
res: qui p̄ eoz inocētia/ vel p̄
iusticia/ vel fide/ sustinēt passi-
ones. Sic abel inocēter est a
cain interfect⁹. Gen. iiij. Di-
serūt impij lapidēs in zacha-
riā filiū ioiade: z eū martyre
fecerūt. ij. Paral. xxiij. Aut
iudas: Si appropinquit tps
nrm/moriamur z nos in vir-
tute p̄ fratribz nris. i. Mach
ix. Post tormēta mortu⁹ est
eleazarus: exēplū p̄fortatiōis
derelinquens. ij. Mach. vi.

Septē frēs cū pia eoz m̄re
moriētes p̄ legibz/exēpla silr
reliqrūt. ij. Mach. viij. Pro
virtute z honestate fuit ioan-
nes baptista p̄pter herodia-
dē decolatus. Mat. vi. Ste-
phan⁹ plen⁹ spūscō Jesum
vidit/qñ fuit a p̄secutoribus
lapidatus. Act. viij. De hac
morte loquit sc̄tūs Aug. lib.
iiij. de ci. dei: di. q̄ de tantā
fidei ptulit gratiā: vt mors q̄
q̄ vite p̄traria p̄stat esse/ iſtru-
mentū fieret p̄ qd̄ trāsiret ad
vitā. Morte p̄ciosa moriunt
hoies tribulati/ suas tribula-
tiones patiēter z sine murmu-
re tolerātes. Jō iob in ablati-
one rerū/pditiōe filioz/ z in-
firmitate corpis sic ptulit pa-
tiēter/ vt i his oibz nō pecca-
ret. Uixit post flagella. cxi.
annis: z vidit filios suos/ z fi-
lios filioz suoz/ vsqz in q̄rtā
gñationē: z mortu⁹ est senex
Job. xliij. Lazarus paup̄ et
plen⁹ vlcētibz mortu⁹/ i sinū
abrae ab angelis est portat⁹.
Lu. xvi. Qualitercūqz vire-
rit latro q̄ pepēdit a dextris
(qz penā crucis patiēter susti-
nuit/di. Hos digna fact⁹ reci-
piunt) est feliciter mortuus.
Lu. xxiij. Saluator n̄r post
multas tribulatiōes moriēs/
p̄ri feliciter cōmēdauit sp̄m.

De multi. malo. LXXVIII

Joā. xix. Et ita oportuit pa-
ci chīm. et sic in gloriā introi-
re. Luc. xxiij. Dorte precio-
sa moriunt hoies q̄ in mun-
do bñ vixerūt. Nā ille nō po-
test feliciter mori nisi q̄ felici-
ter vixit. Quia fm aug. Da-
la mors nō est putāda quam
bona vita precessit. Sic am-
bulavit enoch cum deo: sic et
tulit eū deus. Gen. v. Abraā
mortuus est in senectute bo-
na / pfecte etate. Gen. xxv. Eō
pleri sunt dies isaac. clxxx. an-
nis q̄ cōsumptus etate mor-
tuus est. Gene. xxxv. Aaron
cū expoliasset se / veste induit
Eleazar et obiit. Numeri. xx.
Mortuus est seru⁹ dñi moy-
ses iubēte deo / et eū dñs sepe-
liuit. Deut. xxxij. Lurrus et
equi ignei diuiserunt Helyā
ab helyseo / helyā feliciter assu-
mentes. iij. Reg. ij. Dorte p-
ciosa moriunt hoies q̄ cū bo-
na cognitiōe decedūt / et eoz
familias instruētes. Sicut
iacob finita istructiōe filioz /
collegit pedes supra lectū et
obiit. Gen. xlix. Cū instrux-
set Ioseph fratres q̄ ei⁹ ossa
asportarēt / qñ egredierent de
egypto ad terrā pmissionis /
mortuus est in pace. Gen. l.
Dauid post instructionē filij
et facta oratiōe in bona obiit.

senectute. i. Paral. xxix. et. iij.
Re. ij. Post ammonitiōē fi-
lij et nepotū / dixit thobias:
Prope ē interit⁹ me⁹. Tho.
xiiij. Darathias post bñdi-
ctionē filioz suoz / apposit⁹
est ad p̄ses suos. i. Nach. ij.

¶ De multitudine maloz.

Caplm. lxxxix.

Multopluces sunt.

Pctōres et dānati q̄ saluati

Luxuriosi q̄ casti.

Infideles q̄ fideles.

Cōtra iusticiā q̄ p iustitia.

Multo plu-

res sunt damnati et fi-
lij diaboli q̄ filij dei

In cuius figura plures fue-
runt filij israhel q̄ filij.

Isaac. Gen. xxv. Sexcenta
tria mīlia viroz q̄ngēti q̄nq̄-
ginta numerati sunt. Nū. i.

De quibz soli duo Caleph et
iosue terrā pmissiōis intrave-
runt. In cuius figura maior

pars filioz isrl' erāt samarie.
qz decē tribus. minor aut in

regno Hierlm. s. sole due. iij.
Re. xij. Multopluces sūt lu-

rxuriosi et carnales q̄ honesti
et casti. Nā tpe diluuij solum

octo inuenti sunt honesti. scz
noe et vxor eius / et tres filij et

vxores filioz ei⁹. oīs alia ca-
ro corruerat viā suā. Gen.

¶

De multitudine malorum.

vi. In cuius figura abraha plures filios habuit de cethura quam dicitur zara. Gen. xxi. In quibus civitatibus sodomorum non sunt inveni decem viri boni qui carnis vitio praeclinati non essent. cum esset luxuriosorum maxima multitudo. Gen. xxiij. Multo plures sunt homines infideles quam fideles deo specialibus dominis et prelatibus/fratribus et amicis. Nam inter fratres ioseph qui erant vnde cum: duo solum fuerunt cum liberare volentes. ceteri percurantes eius mortem. Gen. xxxvij. Moyses misit exploratores duodecim ad terram promissionis: sed tamen duo Josue et Caleb fideliter pegerunt. Num. xij. Plures erant cum absoloni regnum patris sibi iniuste usurpante: quam cum david iuste et rationabiliter regnaret. ij. Re. xv. Cum in hierusalem esset maxima multitudo qui clamaret dimitte barrabam et dominum crucifigi: non est inuentus vnus fidelis qui peteret dominum relaxari et dimitti. Joa. 19. Quidam iudei dixerunt rome paulo. Non est nobis quod vbius christianorum secte contradicimus. Act. xxvij. Multo plures sunt homines bellantes contra iusticiam pro tyrannis quam pugnando pro iusticia defendendo oppressos. Nam tan-

tus erat exercitus bellatorum syrie contra israel quod pulvis samarie non sufficeret suis equis. ij. Re. xx. Tantus erat exercitus Holofernis ut sicet locuste terram cooperiret. Judith. ij. Non remanserunt cum Iudam nisi octingenti viri et in exercitu bachidis et alchimii perditionis: viginti milia hominum pugnatorum. i. Macha. ix.

¶ De obedientia et subiectione. Cap. nonagesimum.

Obedire debet homo deo: Non gentibus ei oppositis. Presidentibus sibi propositis Parentibus nisi pactis salutis oppositis.

Pactis patribus atque propositis Non differentibus modis propositis.

Magna iubentibus sibi repositis.

Ad plenum sic decet viatoris Non obsequantibus malis expositis.

Obedire de

bem deo magis quam hominibus qui nobis precipiunt pertraria ad salutem. Tunc Datharias dixit nuncio regis antiochi. Et si omnes obediunt regi antiocho/ ego et filii mei obediemus deo. i. Mach. ij. Unus illorum septem fratrum qui noluerunt obedire regi: ut car-

De obe. et subie. LXXIX

nes contra preceptū dñi comederēt dixit: Parati sum⁹ mori poti⁹ q̄ trāsgredi lege⁹ dei. ij. Macha. vij. Petrus et iohānes principib⁹ sacerdotum precipiētib⁹ ne in nomine Jesu loquerent⁹. taliter responderūt di. Si iustū est vos potius audire q̄ deum iudicate. Act. iij. Deinde cū arguerent a pncipib⁹ dixerūt: Oportet obedire dō mag⁹ q̄ hoib⁹. Act. v. Obedire oportet p̄lati⁹ siue ip̄i sint boni siue mali dūmodo ip̄i bona p̄cipiunt. Ideo dixit christus Sup cathedrā Moysi sedebunt scribe et pharisei: om̄ia quecūq̄ dixerint vobis facite. Mat. xxij. Cornelius dixit beato Petro / quē dñs p̄latū reliquerat oēs nos ī p̄spectu tuo sum⁹ parati obedire / quecūq̄ precepta sunt tibi a dño. Act. x. Paulus electus in sociū barnabe perambulabat / p̄firmans om̄es ecclesias / et p̄cipiēs obedire p̄ceptis ap̄loz. Act. xv. Obedire debet hō parentib⁹ si nō precipiāt que discrepant ad salutē. Ideo dicit Paulus: Obedite fili⁹ parentib⁹ v̄ris in dño. ad Ephe. vi. Ad col. iij. Sic Ioseph obedivit patri mittēti eū ad fratres suos

quāvis prius accusasset eos / ex q̄ timere sic poterat. Gen. xxxvij. Sic dauid vinct⁹ in regē / obedivit patri / fratrib⁹ victualia portās. j. Reg. xvij. Thobias iunior dixit patri. Om̄ia q̄ precepisti faciā pater. Tho. v. Patrini⁹ etiā q̄ loco patris remanēt obedire debemus / sic Hester obedivit in oib⁹ mardocheo / siē qñ eā p̄duulā nutriebat. Hester. ij. Descendit puer Iesus cū Maria et ioseph in nazareth et erat sub illis. Luce. ij. Obedire debet hō nō solum lingua sed opere. Nā magnā obedientiā p̄miserūt fili⁹ isrl̄ dicētes: Nā q̄ p̄cipit nobis de⁹ faciem⁹ / et erim⁹ obediētes: et statim postea p̄ria faciētes. Exo. 24. De obediētib⁹ p̄bo et nō facto / siue p̄bo pl⁹ q̄ facto p̄ponit saluator exēplū duoz filioz: quoz vn⁹ dixit se iterū et opatur in vinea et nō iuit. Ali⁹ negavit et iuit. Mat. xxi. Obediēdū est p̄o / pre et nō p̄crastinandū. Sic noe sponte obedivit dño in oib⁹ que p̄cepit sibi. Gen. vij. Ad p̄latiōes assumpti debēt quantum possunt renuere ex hūilitate: sed ad voluntatem maioris postmodū obedire / exēplo moysi q̄ quinquies se

Q. ij

De obediētia et subiec.

excusauit de ducatu ppli: et
tū postea humiliter obediuit
Exo. iij. 7. iij. Filij isrl' ad p-
ceptū dñi prōpte erigebāt tē-
toria / 7 ad ei⁹ imperiū festine
7 solícite rñdebāt. Num. ix.
Lito 7 pfecte obedierunt illi
apli q statim relictis rhetib⁹
secuti sūt saluatore. Mat. iij.
Sile etiā legīt de Mattheo
q relictis oībus secut⁹ est eū.
Mat. ix. Lu. v. Paulus au-
diēs vocē Jesu prōpte rñdit
dicēs Dñe qd me vis facere?
vbi patet q correctio 7 casti-
gatio facit hoīem eē obediētē
ad oīa mādāta. Act. ix. Obe-
dire debet hō qntūcūq; man-
dēt sibi difficile. Nā abraam
mādātū circūcisiōis licz eēt
difficile nō distulit adimplere.
Gen. xviij. Graue erat Abrae
de filij imolatiōe pceptū: qd
nisi de⁹ aliter ordinasset sine
mora voluisset implere. Gene.
xxij. Hanc amonitionē fece-
rūt serui naamā dicētes: Si
rē grandē dixisset tibi ppha/
certe facere debuisses. Ubi
patz / q pfortatio valet ad ob-
ediendū. iij. Re. v. Mirabi-
lē 7 difficilē obediētiā imple-
uerūt rechabite nō bibentes
vinū / nec edificabāt domos
in sempiternū sicut a pte fue-
rat impatū. Hier. xxxv. Pre-

dixerat dñs Salomoni q si
ei⁹ pcepta seruaret in sempi-
ternū sup isrl' thron⁹ ei⁹ eēt.
iij. Reg. ix. 7. ij. Para. viij. Pre-
ceptū circūcisiōis lz esset diffi-
cile: tñ saluator nř i se voluit
adimplere. Luc. ij. Obediētes
ad plenū victoriā tentationū
in mūdo p mercede recipiūt
7 exaltationez in celo. Ideo
dicit salomon: Vir obediēs
loquet victoriā. Prover. xxi.
In cui⁹ rei figura qntūq; fi-
lij isrl' demādato dñi pugna-
uerūt: pauci de multis victo-
riam habuerūt. Num. xxxi.
Propter hanc causam exem-
plū obediētie i saluatore no-
stro pponit apls dicēs: Fa-
ctus est obediēs vsq; ad mor-
tem crucis. Et ponit fructū
obediētie subsequētē dicēs:
Propter qd 7 deus exaltauit
illū / 7 dedit illi nomen qd est
sup omē nomē. ad Philip. ij.
Obedire nolentes sed inobe-
diētes grauiter puniunt. Nā
prima precepti transgressio /
in primis parentibus graui-
ter maledictionib⁹ est punita
Gen. iij. Filij isrl' cū ptra mā-
datū dñi terrā promissionis
conarent ascēdere / 7 contra
mandatū dñi euntes ad bel-
lum / fuerūt debellati. Num.
xiiij. Quia mandatū Josue

De multi. malo. LXXX

transgressus est achior. Ideo fuit a populo lapidatus. et Josue et populus ex illa inobedientia in bello fuerat ab inimicis superatus. Jos. vii. Saul qui contra preceptum samuelis sacrificium obtulit et agag regi et pignibus contra preceptum domini parcere voluit: fuit a domino reprobatus. i. Re. xv. et xvi. Dixit dominus salomoni quod si non custodiret mandata dei deleteret de terra superficiem throni eius. ii. Para. vii. Vir dei contra preceptum domini cum propheta madducas a leone exivit interfectus. iij. Reg. xij. Sicut percussus est a leone ille qui de mandato domini percutere noluit unum de filiis prophetarum. ubi ostendit quod obedientia datur interdum etiam in his que videntur in ratione mandari. iij. Reg. xx. Jonas qui refugiebat domino obedire precipienti: ut in Ninive verbum dei predicaret: in mari fuit domino disponente submersus. Jone. ij.

¶ De operante que deus attendit. Cap. lxxxvi.

Operantem respicit deus si sit.

Perfectus in operatione.

Rectus in intentione.

Electus in executione.

Peratem

attendit deus: primo si sit bonus et deo gratus. Nam si persona non acceptaverit servitium non acceptat: licet enim in pollicitis homo faciendo iuste ostendit iustus: in gratuitis tamen non quia facit iusta est iustus: sed iusta facit: quia iustus est secundum Crisostomum. Non quia oculus videt acute: est. sed quia acute videt: quia a se longe sunt: est acutus. Prius enim deus respicit operantem si est bonus: antequam acceptet vel recipiet eius opus. Cayn namque malus et abel bonus munera ambo obtulerunt: sed deus respexit ad abel et ad eius munera: sed ad cayn et ad eius munera non respexit. Gen. iij. Mirabilia fecerunt in egypto Moyses et Aaron. Sicut et malefici pharaonis: sed priorum non ultimorum miracula deo placuerunt. Exo. vii. Bethsamite viderunt archam et sacrificium deo obtulerunt: et tamen percussit eos dominus gravi plaga: quia propter peccatum eorum videre archam domini non debebant. i. Re. vi. Reprobabat dominus sacrificium quod iusserat fieri et propter offerentium pravitatem. Esa. i. Operantem acceptat deus ex intentione quam habet in operando: magis

¶ iij

De ope. Que de. atten.

q̄s ope. Cum em̄ opus inor/
dinabile pueri possit ex pra/
ua intentiōe: vt dare elemosy
nā/ieiunare ⁊ orare: ppter fa/
uorē vel questū. Valū etiā
ex genere bene fieri posset ex
bona intentione. vt hominē
ex iusticia exigente occidere/
oportet operantē: ⁊ opus eē
ordinatū recta intētiōe. Nā
fm Ambro. Intētiō tua opi/
tuo finē ponit. Nam pmissio
a dño Abrae filio nascituro
de sara/risit abraā ⁊ risit sara.
Sed risus abraenon fuit a
dño rephensus/qz risit ex le/
ticia repromissiōis: sed risus
sare qz ex diffidentia promis/
siōis. Gen. xviij. Talia thuri/
bula ⁊ fortē nobilioza habuit
choze ⁊ cōplices/qualia ha/
buit Alaron/ ⁊ tamē incensio/
nē Alaron/ppter bonā inten/
tionē habuit deus gratā. Il/
lorū vero ppter intentionem
pessimā reprobauit. Nū. xvi.
Pretulit de⁹ duo minuta vi/
due p munerib⁹ diuinitū: qz pu/
riora intentōe donabat. Lu.
21. Desiderabat zacheus vi/
dere Jesū pura intentiōe bo/
nitatis. Ideo fuit a dño pso/
latus. Lu. xix. Desiderabat
etiā Herodes videre Jesum
et eo viso gauisus est: sed pra/
ua intentiōe curiositatis: iō

de ei⁹ visiōe fructū quē vole/
bat nullatenus reportauit.
Lu. xxiij. Operantē attendit
deus / si opus quod facit ex
officio sibi incūbit: alioquin
si sibi vsurpat qd suū nō est/
nō placet deo: sed displicet:
nec acceptat sed reprobat ta/
le opus. Nā saul expoliāuit
se/ ⁊ tūc inter pphetas pphe/
sare cepit/sed parū ei profuit
qz nō erat sui officiij ppheta/
re. i. Re. xix. Oza extēdit ma/
nū ⁊ tetigit archā ne caderet
de plastro / sed fuit pcussus
a dño: qz tangere archā erat
solū officiū leuitarū. ij. Reg.
vi. Licet offerre sacrificiū sit
bonū: tñ nō nisi sacerdotib⁹
puenit. Ideo ozias pcussus
est lepra: qz more presbiteri
incensum voluit adolere. ij.
Paralip. xxvi.

De operatione bona.

Cap. lxxxij.

Opus bonum.

Domin⁹ amplificat magnis
documentis.

Placet si edificat locum sa/
cramentis.

Hoc malus viuificat cū im/
pedimentis.

Homines qualificat suis in/
crementis.

Homines magnificat ma/

De opera bona LXXXI

gnis donamentis.
Quem non letificat manet
in tormentis.

¶ Opus bonū

placet deo / et in quolibet
statu illud precipit / consulit / et hor-
tatur. Ideo in statu innocen-
tie posuit deus hominem in para-
disum voluptatis / ut operaretur
et custodiret illum. Gen. iiij.
Sicut per peccatum misit deus hominem
de paradiso ut operaretur terram. Gen.
iiiij. Laudabilia opera patris pre-
cepit dominus imitari dei. Si filij
abrae estis opera abrae facite.
Jo. 8. Propter hanc causam dicit
in omni gente qui timet eum et operatur
iusticiam acceptus est illi. Act. x.
Ut domino placeret paulus mansit
cum aquila. Act. 18. Opus bonum
et valde deo acceptum / est edifi-
care ecclesias cui deus dat bonam
perfectiōem. Nam salomō in
modico tempore opus templi maximi
consumavit. iij. Reg. 7. Filij israel
ceperunt edificare templum antequam
alia opera seu domus ichoarent
Aec. ij. vsq. ad. vij. Precepit
darius ut edificaret domus
dei in hierusalem / et darent super
de archa regis / ne impediret
opus. i. Esdre. vi. Opus bonum
habet multos impedimento-
res. Nam opera que filij transmi-

gratōis faciebāt in reditu ba-
bylonis fuerunt sepe ab impe-
diētibus molestata. i. Esdr. iij.
Illud opus piū quod magdale-
na exercuit in vnguendo caput
et pedes domini. iudas cum alijs
discipulis voluit impedire. mar-
ci. xij. Opus bonum manife-
stat hominem / sicut fructus mani-
festat arborē. Iohannes dixit salua-
tor: Attēdite a falsis prophetis.
sequitur. Et fructibus eorum cognos-
ceris eos. Mat. vij. Ipse enim
dicebat de seipso. Opera que ego
facio: in nomine patris mei facio /
et illa testationū prohibet de me.
et paucis interpositis. Si mi-
hi non creditis operibus credite:
Iohannes. x. Duo discipuli non co-
gnouerunt christum donec fuerunt
secum puerati in via / postmo-
dum cognouerunt eum in fractōe
panis. Lu. xxij. Opus bonum
largiter remunerat ab eo qui
nullū bonū irremuneratū di-
mittit. ut dicit sanctus Augu-
stinus. Ideo ezechias qui fe-
cit bonum coram domino: valde
prosperatus est. ij. Paralip.
xxi. Meret enim opus bo-
num pro remuneratione in-
dulgētiā peccatorū. Nam
vidit deus opera Ninivita-
rum / et misertus est eis. Ione
iij. Serui qui acceperunt ta-
lenta / et operati sunt in eis / re-

¶ iij

De oppres. bonorū

munerati sūt i duplo. **Dat.** xxv. Propter banc causam apls cōparat bona opa semini de quo modicū iacit et fructus plurimus expectat di. Qui parce seminat: parce et metet. ij. **Cor.** ix. **Thabita** ppter bona q̄ agebat meruit a Petro misericorditer suscitari. **Act.** ix. Operari nolētes: sed vacātes ociositati grauiā facinora perpetrant. Et ideo reprehenduntur et grauius et acriter corriguntur. Nam tēpore quo solebāt reges ad bella surgere: David vacās ocio: adulteriū et homicidiū perpetravit. ij. **Reg.** xi. Arguuntur a dño ociosi / quando vocantur operari ad mercedem. **Dat.** xx. Seruus qui in vno talento noluit operari turpiter fuit a dño reprobatus. **Dat.** xxv. Paulus reprehēdit grauius ociosos dicens. Qui nō vult opari. nō manducet. ij. **Thessa.** ij.

¶ De oppressione bonorum a malis. **Cap.** lxxxvij.

Opprimunt mali bonos.
Inuidentes de felicitate.
Lascinientes in carnalitate.
Persequētes ex malignitate.
Odientes dicta veritate.

Opprimūt

mali bonos / aliquñ ex sola inuidia: qz vidēt illos feliciter prosperari. Sic cayn ex inuidia pualuit in abel: et eū nequiter et inuidiose opprimēdo occidit. **Gen.** iij. Esau inuidus / qz iacob patris benedictionē vsurpauerat voluit eum occidere: ppter qd̄ iacob cōpulsus est fugere ad laban. **Gen.** xxvij. Egyptij inuidentes filiis isrl / qz crescebant / oderant eos et grauius oppresserūt. **Exo.** i. Saul ex sola inuidia psecut⁹ est dauid / eo qd̄ sibi victoria Boliath erat ascripta. Dicebāt enim: Percussit Saul mille / et dauid decē millia. i. **Reg.** iij. Saluator n̄r ex sola inuidia fuit dānatus ab anna et caypha et iudeis. **Dat.** xvi. Opprimūt mali bonos ppter eorū luxuriā quā bonis ipedientibz exercere nō possūt: vel qz eos de luxurie vitio reprehenderunt. Sic dña cui seruiebat Ioseph / qz suā concupiscētiā exercere nō potuit eū opprimi false fecit. **Gene.** xxxix. Sodomite ppter eorū luxuriā / Lot multipliciter ei inferēdo violentiā vexauerūt. **Gen.** xix. Duo luxuriosi

a malis LXXXII

presbyteri Susannā ppter
eorū luxuriā nequiter oppri-
mebāt. Dañ. xij. Herodes p-
pter luxuriā ad petitionē me-
reticis Joannē baptistā in
carcere decollauit. Mar. vi.
Opprimūt mali bonos pro-
pter eoz superbā z ambitio-
nē dominij. Sic abymelech
ambiens principatū fratres
suos nequiter interfecit. Ju-
di. ix. Ad solō ambiēs regnū
patris ipm est acriter psecu-
tus. ij. Regum. xv. Aman ex
supbia pcurauit mardocheū
occidere z iudeos: sed de^o ali-
ter ordinauit. Hest. iij. Pro-
pter supbiā Nabuchodono-
sor fecit statuā aureā/pueros
vero nō adorātes eā fecit p-
fici in fornacē: et Daniēlē in
lacū leonū mitti. Dañ. iij. et
vi. Triphō qui ppter domi-
niū suū/antiochū adolescen-
tem occiderat pditorie: Jo-
nathan z ei⁹ filios interfecit
s. Macha. xij. Opprimunt
mali bonos ex sola cordis ne-
quitia z deprauatiōe mētis:
Sic impia yselabel opprime-
bat Helyā pphetā. iij. Re. xix
Rexiorā audiēs famē esse in
terra/caput Helysei precepit
amputari. iij. Re. vi. Nequissi-
mus Holofernes voluit iu-
deos opprimere nuper de ca-

ptiuitate reuersos. Iudic. ij.
z sequētibz. Propter suā ne-
quiciā antiochus in hierlm
hoiū cedē fecit. i. Mach. i.
Ex magna nequitia cordis
Herodes psecut⁹ est chīm z
pueros interfecit. Matt. ij.
Sic herodes agrippa occi-
dit Joannē baptistā: iacobū
z petrū incarcerationit. Act. xij
Opprimūt etiā mali bonos
q⁹ veritatē loquunt^r quā ipsi
mali hnt odio. Sic ab ipio
ioas lapidat⁹ est zacharias/q⁹
ipm verissime iustuebat. ij.
Para. cliij. Sic hieremias
fuit a rege missus in carcerē
q⁹ nūciauerat veritatē. Hier.
xx. Sic ananias falsus pro-
pheta mēdatio voluit pfun-
dere hieremiā pphetā verissi-
mū. Hier. xxvij. Principes
sacerdotū z socij incarceratione
rūt aplos q⁹ veritatē dei loq-
bant. Act. v. Iudei lapidau-
rūt stephanū/qz non poterāt
resistere spīritui q⁹ loquebat.
Act. viij. Paulus q⁹ pdicabat
publice veritatē: multas op-
pressiones sustinuit a iudeis
Act. xij. cliij. z. xvi.
¶ De oratiōe. Cap. lxxxiiij.
Orare volētes attēdāt p qui-
bus inquirūt z q⁹ depcant.
Tempus quod exquirtur
bis qui exorantur.

Q v

De oratione

Modus qui requiritur his q̄
postulantur.

Causam qua perquiriſ qui
exaudiantur

Fructus qui acquiriſ ⁊ que
dona dantur.

o **Rare vo**

lentes debent atten
dere primo qui ſūt

illi qui debent orare: ⁊ p̄ qui
bus faciant ſuas orationes.

Ubi notandū eſt / q̄ orare de
bent / p̄ſidentes ſingulariter
pro ſuis ſubiectis. Eligētes
ſpecialr p̄ ſuis electis: oēs gē
tes generaliter p̄ viris able
ctis. Orare primo debēt pre
lati p̄ ſuis ſubditis: q̄ ipſorū
officiū eſt vt ſuis orationib⁹
a pp̄lo irā dei auertant. Sic
cum poſt adōzōnē vigili de⁹
pp̄lm vellet deſtruere: **M**oy
ſes eorū p̄latus / p̄ eis feruen
ter orauit: veniā meruit a do
mino inuenire. **Exod.** xxxij.
Propter orationē moyſi ab
ſorptus eſt ignis / q̄ qui deuora
bat caſtra murmurantiū pre
labore. **Num.** xi. **M**aria p̄
pter pct̄m ſuā facta eſt lepro
ſa. ſed moyſes frater ⁊ p̄latus
eius / orauit ad dñm ⁊ reſtitu
ta eſt priſtine ſanitati. **Num.**
xij. **P**ro afflicto pp̄lo ab igni
tis ſerpētib⁹ orauit moyſes ⁊

⁊ ſalubre remediū habuerūt.
Num. xxi. **S**amuel dixit ad
pp̄lm: abſit a me hoc pct̄m
vt ceſſem orare p̄ vobis: oſtē
dens grauiter peccare prela
tos / q̄ pro ſuo pp̄lo nō exorēt
i. **Reg.** xij. **B**on⁹ p̄latus erat
paulus qui dicebat **T**himo
theo ſibi ſubdito. **S**ine inter
miſſione habeo tui memoriā
i orōnib⁹ meis. ij. ad **T**him. i

Orare debēt electores cū ad
electionē alicui⁹ prelati p̄ue
niūt: vt de⁹ illis p̄uideat de
p̄lato idoneo q̄ pp̄lm ſibi ſub
ditū bñ regat. **I**n cui⁹ figura
ipſe dñs ad h̄ volēs tales in
ducere ait: **R**ogate dñm meſ
ſis / vt mittat op̄arios i vineā
ſuā. **Dat.** ix. **L**u. x. **A**plī vo
lētes eligere i aplatū vnū de
diſcipulis / p̄miſſa orōne dixe
rūt: **T**u dñe qui noſti corda
hoīm / oñde nobis quē elege
ris ex his. **Act.** i. **L**ū dixiſſet
dñs: ſegregate mihi barna
bā ⁊ paulū in op⁹ ad qd̄ aſſū
pſi eos. ſ. i. aplatū. ſeq̄t. **E**rāt
in oratiōe / ⁊ iponētes eis mā
n⁹ dimiſerūt eos. **Act.** 13. **O**ra
re debēt oēs hoīes p̄ pecca
toribus ⁊ inimicis: vel qui p̄
ſe apti nō ſūt ad orādū. **S**ic
deuote orauit **A**braā deū vt
parceret ſodomitis. **Gen.** 18
Moyſes multotiens orauit

De tēpoze orādi LXXXIII

dñm vt plagam verteret ab
egypto et licet egyptij essent
mali. fuit tñ a dño pluries ex
audit⁹. Exo. viij. ix. z. x. Sū
mus pōtifer Onyas orauit p
beliodoro / q̄erariū voluit ex
poliari. ij. Mach. iij. Salua
uator nŕ p inimicis orare do
cuit. Mat. v. Et ipse p cruci
fixoribus suis exorauit. Lu.
xxij. Feruentius orauit ste
phanus pro suis psecutorib⁹
q̄ pro seipso / quia p se orās
stetit. sed orās pro suis psecu
torib⁹ genua flexit. Act. viij.
Ap̄ls Paulus p psecutorib⁹
orabat vt de⁹ eos ad penitē
tiā vocaret: iō dicebat: Ora
mus p vobis vt dignet vos
deus vocare. ij. ad Thessa. i.

De tempore orandi.

Orandum est:

Quando ab itineratibus ire
disponitur.

Dum loqui volentibus ver
bum proponitur.

Dum cenam querētib⁹ ci
bus apponitur.

Cum patientibus mundus
opponitur.

¶ Orare igitur primo debe
mus cum ad aliquē locū per
gere volumus / vt dñs in viā
pacis dirigat pedes nostros
z custodiat nos angelus dñi
cūtes: cōmorātes z redeūtes.

Judith. xij. Propter hanc
causā dixit Esdras: Roga
uimus dominū pro incepto
itinere: z euenit nobis p̄spe
re. i. Esdre. viij. Multum cō
fidebat Judith in oratione /
qñ debebat ire ad holofernē
cū dicebat: nihil aliud fiat p
me nisi orō. Judith. viij. Re
cedēs Paulus a fratrib⁹ de
achata post pulcros sermo
nes diuinus orauit. Act. xx.
Itē paulus dicebat romāis
obsecrās si quo mō tandē p
sperū iter habeā veniēdi ad
vos. Rom. i. Orare debet hō
cū debet aliq̄ verba pponere
vel ad interrogata rñdere / vt
dñs tāgat z mūdet labia sua
vt digne verba pñticiet. qui
labia Esaie calculo mūdauit
ignito Esa. vi. Heemias ro
gauit dñs celi: cū deberet ad
interrogata rñdere. Heemie
ij. Hester locutura ad regem
Assyriorum rogauit mardo
cheum vt congregaret Ju
deos / q̄ erat in Susis et ipse
z ipsi dñm pro ea dep̄carent.
Hester. iij. Pauls ap̄ls ista
psiderās dicebat. Col. Frēs
Orantes simul z p nobis vt
de⁹ apiat nobis ostiū sermo
nis ad loquēdū mysteriū xp̄i.
vnde forte sumpsit originem
q̄ p̄dicatores i principio ser

De modo orandi

monis petūt orōnes fieri. vt
digne pferāt p̄bū dei. Coll.
liij. Orare debet hō cū debet
cibū assumere/ et cū acceperit
gratias referēdo. largo mō su
mēdo orōnē. Sic neemias
orauit dū daret regi bibere.
Aee. ij. Saluator n̄r cū di
scūbere feceret multa milia
hoīm/ quos de paucis pani
bus satiavit. priusq̄ comede
rēt orauit/ in celū oculis leua
tis. Ioan. vi. In cena cum
christus suū corpus sanctis
simū p̄secrauit qñ de mensa
euz discipulis surgeret gr̄as
reddiderūt qñ hymno dicto
exierūt in montē oliuarum.
Math. xxvi. Orare debet hō
certo tpe vt mūdo se nob ac
cusantibz opponēte r̄currat
ad eū q̄ nos de aduersitatibz
liberet. Sic thobias cecus
v̄oris ip̄operij tribulatus
pfugit ad orōnis remedium.
Thob. iij. Filij isrl̄ tribulati
ab holoferne/ orātes ad dñm
clamaueūt. Iudith. iij. Tri
bulat⁹ et afflict⁹ mardoche⁹
pro se et pp̄lo dñm exorauit
Hester. 4. Azarias et socij ei⁹
in tribulatione fornacis ad
orōnis remediū pfugierūt.
Dan. iij. Jonas afflict⁹ in vē
tre ceti orauit et saluus a dño
est eductus. Ione. ij. Iudei

in tribulatōe positi orauerūt
et fuerunt a dño exauditi. ij.
Macha. iij. Saulus ad ter
rā p̄stratus et cecat⁹ veniēs
Damascū orauit et fuit libe
ratus. Act. ix. Quād⁹ petr⁹
seruabat⁹ i carcere tribulat⁹:
orō fiebat sine intermissiōe ab
ecclīa ad deū p eo. Act. xij.

De modo orandi.

Orare volentes digne debēt
orare cum

Solitudine ociositatis.

Teneritudine lachrymositatis.

Multitudine vere vn̄itatis.

Certitudine sue utilitatis.

Sollicitudinē sue assiduitatis.

Quo primo debet esse solita
ria et separata a tumultu et oc
cupatione humane sollicitu
dinis. Nā iacob deuote ora
re desiderās: se ab vxoribus
et alia familia sequestrauit.
Gen. xxxij. Oratio solitaria
et mentalis clamat in aures
dei. Sicut patet de Moysē
mentaliter et solitarie depre
cāti dixit de⁹. Quid clamas
ad me. Ero. xij. Deprecatur
rus dauid dñm p paruulo in
gressus seorsum iacuit in ter
ra. ij. Reg. xij. Dimissa turba
ascendit dñs in montē solus
orare/ nos s̄l̄r orare instruen
do. Math. xij. Ascendit pe
trus orare in sup̄iora dom⁹

De modo orādi LXXXIII

ut posset orare diutius ab alijs
separatus. Act. x. Oratio de-
bet esse lachrymosa tenerri-
me deuotiōis. Ideo Ezech-
ias puerit se ad dñm et orās
cū lachrymis: fuit a dño ex-
auditus: qz dixit ei dñs: Au-
diui oēs tuas / et vidi lachry-
mas tuas. iij. Reg. xx. Flēs
susanna asperit in celū et ora-
uit ad dñm / et ei⁹ oratio exau-
dita est. Dan. xij. Magdale-
na in sua persione nō legi-
t orasse vocaliter: sed credēdū
est eā orasse mentaliter: et fle-
nisse / cū lachrymis pedes do-
mini rigauit. Luce. vii. Oīo
tertio debet esse vnita in mul-
titudine hoīm vinculo chari-
tatis. Multū em̄ placet deo
oīo alicui⁹ multitudinis vel
societatis eorū q̄ sunt in cha-
ritate iuncti. Ideo sacerdo-
tes et viri religiosi vnānimes
vno ore et charitative deum
orare debēt. Nā sacerdotes et
viri vnānimes cū mulierib⁹
resolutis crinib⁹ extēsis ma-
nibus dñm deprecabant. ij.
Mach. iij. Judas et qui cū
eo erant simul dñm deprecā-
bant ut eriperet eos ab ipio
Hicanore. ij. Machabe. xv.
Saluator dixit: Si duo ex
vobis p̄senserint / de quacūq̄
re petierint fiet eis. Matth.

xvij. Post ascēsiōē erāt oēs
discipuli dñi in oratiōe / cum
mulierib⁹ p̄seuerātes vnāni-
miter cū Maria m̄re Jesu
Act. i. Oēs fideles in primi-
tiua ecclia erāt vnānimes in
oratione et doctrina aploz.
Act. ij. Cū orassent discipu-
li vnānimitē / vna voce / mo-
tus est locus in quo erāt con-
gregati / et repleti sunt oēs spī-
ritusctō et loquebant verbū
dei cū fiducia. Act. iij. Oīo
quarto debet esse humilis et
sui status recognitiua. Nam
miro mō fuit hūilis oīo ma-
nasses / ut apparet intuēti. ij.
Para. vlti. Daniel intelligēs
opus captiuitatis p̄pletū ē.
hūiliter dñm exorauit. Dan.
ix. Breuē et humilē modū ha-
buit leprosus / qui genuflexo
orauit dñm di. Dñe si vis po-
tes me mūdare. Matth. viij.
Mar. i. Humiliter orauit cē-
turio p̄ paralytico seruo: Idi-
gnū se reputās p̄sentia Jesu
chū. Mar. viij. Ad orandū
humilr nos inducit exemplū
de hūili publicano. Lu. viij.
q̄ breuib⁹ p̄bis meruit remis-
siōē oīm p̄ctōz di. Deus p̄-
picinsesto mihi p̄ctōri. Lu.
xvij. Oīo q̄nto debet esse as-
sidua siue p̄tinua / ut si statim
cū petit bō nō obtinet / nihī

De exaudi. orationū

hominus adhuc orare debet.
Nā orās helyas p pluuiā cū
puerū mitteret ad videndū
vsq; ad septē vices/ nil peni-
tus apparebat: q̄ orōnis cō-
stantia mirabilr cōmēdatur.
iij. Re. xviij. Nō dimisit Da-
niel ppter decretū Darij qn
oraret ter ī die flexis genib;
sicut ante cōsueuerat facere.
Dan. vi. Ad hoc idē hortat
nos dñs di. Oportet vos sp
orare z nunq; deficere. Lu.
xviij. Ad oratiōis instantiaz
etiā ipse dñs nos inducit/ex-
emplo vidue/ q̄ iudicē cū in-
portunitate iudicare petebat
Et exēplo amici q̄ panes in-
stanter sibi petijt cōmodari.
Lu. xi. z. xviij. Paulus apls
q̄ orare sine intermissiōe mo-
nebat. i. Tessa. v. hoc ipsum
solicite faciebat dicēs: Si-
ne intermissiōe memoriā vñ
facio in orationibus meis.
ij. Tessa. i.
¶ De exauditione orationū:
hominum quidam.
Scd; appetitū suū audiūt.
Licet petāt tñ nō exaudiunt
Bonū p̄cupitū assequunt.
Magis expeditū hic adipi-
scuntur.
Exaudiūt quidā fm appeti-
tū z placitū: licet nō ad vtili-
tatē eoz. Nā petijt pplus in

deserto carnes/ z dñs iratus
pcessit eis/ ppter qd patet q
nō semp exauditio oratiōis:
est signum diuine dilectiōis
Hum. xi. Nō placuit dño q
filij isrl petierunt sibi rogē: z
tñ eos exaudiuit ad votū. i.
Reg. viij. Orātes etiā nō ex-
audiunt: qz nō petūt sibi bo-
na z licita. etiā qz mali sunt z
indigni qui petūt. Sic dñs
Dauid orantē pro populo li-
cet valde deuote orauerit nō
exaudiuit: qz nō erat tunc di-
gnus exaudiri. ij. Reg. xij.
Vagne reprobationis erat
oratio Hieremie qñ dicebat
ei dñs: Noli orare pro pplō
isto nec sumas p eis laudē vl
orationē/ qz nō exaudiā eos.
Hiere. xi. Jacob; dicit. Peti-
tis z nō accipitis: eo q male
petatis. Jac. iij. Pplō indi-
gno z malo dixit dñs. Cum
multiplicaueritis orōnes ve-
stras nō exaudiā vos: qz ma-
nus vñ sanguine plene sunt.
Esaie. i. Orantes etiā aliquñ
exaudiunt ad votū z ad vtili-
tatē. qz orō eozū bona est z si-
bi expediētia petūt. Sic ex-
audiuit dñs Nininitas cla-
mātes z orātes ad dñm pec-
cata dimittēs/ z a subuersiōe
ciuitatem liberās. Jone. iij.
Sic etiā exaudiuit susannā

De oratiōis mer. LXXXV

cū eā a morte et infamia liberavit. Dan. xij. Hoc mō exaudiuit oēs. Quere infra hoc de effectu orōis. Orantem aliquē exaudit deus nō ad votū sed ad utilitatē. circa q̄ vide plogū sup abacuc pphetā qz fm sententiā Augustini: *Providet de' meliora q̄ petat: qd manifeste patet i paulo q̄ paties stimulu carnis vt ammoueret ter dñm orauit: quē nō ammouit/ sed melius sibi cōcessit. s. gratiā superādi dicens: Sufficit tibi gratia mea. Nā virtus in infirmitate pficit. ij. Cor. xij. Orare volentes debēt attendere orōnis effectū vel finē. i. fructū q̄ ex oratione acquiritur.*

¶ De orōis mercede recipiēda/orantes digne recipiēt: Pctōz remissionē gloriosā. Filioz adeptiōē gaudiosā. Aduersoꝝ d̄p̄sionē ruinosā. Tentationum repulsionem virtuosam.

Signozum placationē fructuosam.

Oratio primo quidē ipetrat remissionē pctōz. Sic per orationem Moysi dicens: Dimitte eis dñe noxā hanc: aut dele me de libro in q̄ me me scripsisti. Ad cui' orōnē dñs pplo suo pctm dimisit.

Ero. xxxij. Propter hāc cām docuit nos saluator vt debitorū. i. pctōz remissionē in oratiōe dñica peteremus dicentes: Dimitte nobis debita nra. Mat. vi. In cui' rei figura dimisit rex omē debitū seruo q̄ eū rogauerat: licet postea ex sua nequitia sint ei que fuerūt dimissa repetita. Mat. xvij. Oīo his scdo i. petrat filios / q̄ nō poterāt ex sua sterilitate filios naturali pcreare. Nā Isaac depcat' est dñz p vxore sterili / et filios meruit obtinere. Gene. xxv. Anna filr deuote deū orauit cū lachrymis / et filiū a dño cū precibz impetrauit. i. Re. i. Helyseus hospite sue sterili impetrauit a dño filiū: quem filr suis oratōibz resuscitauit. iij. Reg. iij. Zacharie et elisabeth nō erat filiū / eo q̄ esset elisabeth sterilis / et ambo pcessissent in diebus suis. Angelus autē apparuit Zacharie di. Exaudita ē orō tua / vxor tua pariet tibi filiū / et vocabis nomē ei' Ioānes. Lu. i. Oratio tertio tribuit victoriam de aduersarijs et iniurijs Nā in bello filioz israel ptra amalech plus fecit orō moysi. vel moyses orando q̄ Josue pugnādo. Exod. xvij

De orationis effectu

Ideo pugnaturi filij isrl' contra philisteos rogauerunt. Samuelē orare p eis vt victoriā obtinerent. i. Reg. viij. Josaphat rex Iuda timore pteritus: ppter multitudinē q̄ venerat ptra eum/ totū se p̄tulit ad orādū vt victoriā impetraret. ij. Paral. xx. Judith qñ decapitare voluit Holoferne/ dñm p victoriā exorauit. Judith. xij. Comissurus iudas bellū ptra Borgia: orauit z extitit victor belli. pmi. Macha. iij. Quia iudas in bello ptra antiochū. nō orauit: non vicit sed diuertit. i. Mach. vi. Itē qz nō orauit in exercitu ptra bachidē: ipse fuit occisus z exercitus debellat. i. Macha. ix. Iudas z qui cū eo erāt inuocato dño pgressi sunt ptra exercitū nycaeoris manu quidē pugnātes: sed cordibz orantes belli victoriā obtinuerūt. ij. Mach. xv. Dicebat paulus. Obsecro vos vt inuertis me in orationibus vt liberer ab infidelibus. ad Ro. xv. Dñs quarto expellit diabolū z ei⁹ tēratio nes: iō raphael monuit thobīā vt se tribz diebus abstineret ab vxore: z tā ipse q̄ ipsa orarent p̄tinue ne diabolus haberet i eis p̄tēz. Tho. vi.

Propt̄ assiduā orōnē chana nee/ filia ei⁹ a demonio liberabat. Mat. xv. Dñs discipuli quoddā demoniū non possent eijcere z mirarent. Dñs dixit eis: Hoc genus demoniorū nō eijcit: nisi i orōne z ieiunio. Mat. xvij. Cū paul⁹ iret ad orōnē/ obuiavit puelle habēti spm phitonez/ quē expulit orādo in noīe dñi Jesu. Act. xvi. Oratio quāto facit opari miracula. Nā per orationē helye clausum est celus ne plueret: z p orationē eius ad pluuiā est apertū. iij. Reg. xviij. Ad orationē deuotam helye: puer qui erat iā mortuus suscitatur. iij. Reg. xvij. Martha z Maria dñm orauerūt z impetrauerūt lazariū suscitari. Joā. xi. Decē leprosi orātēs ad dñm/ meruerunt recipe sanitatē. Lu. xvij. Petrus z iōānes ascēdentes ad orōnē/ liberauerūt claudū ex vtero matr⁹ sue. Act. iij. Similiter Petrus et Joannes orauerunt pro illis de Samaria: z imponebant man⁹ super illos/ z spiritū sanctum accipere faciebant. Act. viij. Patrē publii febribus et dissenteria laborantē/ Paulus sua oratione sanauit. vt habetur. Act. xxvij.

De orna. mulie. LXXXVI

¶ De ornatu mulierum.

Lap. lxxxv.

Ornatus mulierū est ad
Personarū deceptionem.
Perfectorū reprehensionē.

o **Ornatus**

mulierū sepe fit ad
deceptionē hoīm/
licet aliqui ipse vt viris place
ant ornare se dicāt. Hā tha
mar volēs d iuda socero suo
pcipere vestibz viduitatis de
positis/ornauit se/pcubitum
paciēs ab eodē. Gen. xxxviii
Jesabel audito aduētū iehu
depinxit oculos stibio / 7 or
nauit se. iij. Re. ix. Propter
ornamēta que Judith assum
psit: potentē holofernē dece
pīt. Judith. x. Occurrit mu
lier iuuenis ornatu meretri
ceo preparata/ad decipiēdas
aias. Prouer. viij. Nō sine cā
dī: Auerte faciē tuā a mulie
re compra: qz sic excitat te ad
peccandū. Eccle. ix. Ornari
non debent mulieres bone 7
honeste q soli deo placere de
siderāt. Jō hester qn debuit
Introire ad regē: nō quesit
cultū muliebz sicut qrebant
alie mulieres. Hester. ij. Eō
minando dī: In die illa au
feret dñs ornamentū calcia
mentoꝝ 7 lunulas 7 torques

Esa. iij. Mulierū non sit ex
trinsecus capillatura vel cir
cūdatio auri vel vestium cul
tus. i. Petri. iij.

¶ De paciētia 7 māsuetudine
Lap. lxxxvi.

Patientes ferre debent:
Attinentes propinquorum
offensiones.
Seruientes dominorū cor
rectiones.
Patientes tormentorum af
flictiones.
Rēnuētes receptoꝝ illatōes
Audientes benignorum re
sponsiones.
Attēdētes exēploꝝ oñsiōes.

p **Rimopa**

cienter ferre debēt in
iurias sanguinei 7 diuncti
si aliqui vnus ab altero offen
dit/verberet vel corrigatur.
Sic patienter tulit Isaac 7
sine murmure/qñ Abzā pa
ter ei? eū voluit imolare. Ge.
xxij. Joseph patiēter tulit in
iuriā/quā ei frēs pprii intule
runt: eisq postea illatā prefa
tā iniuriā clementer indulsit.
Gen. xxxvij. 7. xlv. Eito ora
uit Moyse p maria sorore
sua/que eum offenderat mur
murādo. Num. xij. David p
secutionē sustinuit quā ei p

R

De patientia

prius filius inferebat. ij. Re. xv. Thobias patienter tulit sanguineorum improperia pariter et uxoris. Tho. ij. Patienter sustinere debet serui et subditi si aliquas molestias recipiant a dominis et plaris. Domini etiam et plari patienter sustineant si aliquando a subditis offenduntur. Nam misib oserb patienter tulit iniquam sententiam quam David tulit contra eum. ij. Re. xvi. et xix. Quia mulier in adulterio deprehensa scribarum et phariseorum accusationem patienter sustinuit: et accusata nihil respondit: dominus eam ne lapidaretur miserum cor dixerit liberavit. Joa. viij. Sicut prelati et domini debent esse patientes si etiam aliquando offendantur a subditis. Nam moyses pro murmure populi senon turbavit: sed patienter sustinuit: et misit Aaron intercedere pro eis. Num. xxiij. Sara patienter sustinuit contumeliam ab ancilla sua sibi vitupose illatam. Tho. iij. Patienter debet homo tribulationes et penas a deo inflictas vel pro eo vel pro eis si de susceptas ferre. Sic thobias excecat patienter sustinuit cecitatem. Thob. ij. Job fuit paterfamilias pro dedit filios et quasi seipsum per gravem infirmitatem quam habuit ab uxore

et amicis plus inferentibus sibi desolationem quam solatio. Job per totum. Alacriter patientiam habuerunt tres pueri in fornace: qui noluerunt idolis immolare. Dan. iij. Eleazarus duos sustinuit patienter pro legibus observantia cruciatus. ij. Mach. vi. Septem fratres cum pia eorum matre in eorum tormentis mirabilem patientiam habuerunt. ij. Mach. viij. Patienter ferentes iniurias non debent querere ultionem de offensis: licet ipsi valeant vindicare. Nam saul noluit sustinere quod viri qui ei detraxerunt occiderent in detractum vindictam. Re. xi. Neeliseus etiam non permisit: quod occiderent viri qui eum cape venerant sed ipsos plene rescit: libere abire permisit. iij. Reg. vi. Noluit David occidere saulem persequentem eum: licet pluries potuisset. i. Reg. xxiiij. Ipse etiam david noluit quod abisai eum de semetipso cum ei malediceret vindicaret. ij. Reg. xvi. Non solum vindictam non debet homo querere de offensa: sed offendentem debet dimittere ex corde. non solum semel sed pluries. Nam petro querenti quoties dimitteret proximo. Respondit christus. Non solum septies sed septuagies septies

De paupertate. LXXXVII

es. **D**at. xviij. Ad paciēter
portandū z multoties iniuri
as dimittendū adducit z in/
ducit nos christus exemplo
serui nequā cui dimissa fue/
rant decē milia talēta. **D**at.
xviij. Pacientiā cōfert homi/
ni humilis z benigna respō/
sio. Sic ecōtra dura z aspe/
ra suscitāt furorem. Quia re/
sponsio mollis frangit iram.
sermo durus suscitāt furore.
Prouer. xv. David q̄ ad du/
ram responsionē Abal fue/
rat perturbatus ad humiles
respōsionem Abigail econ/
tra mirabiliter est placatus. i
Reg. xxv. Filij effraim iurgā/
tes contra Bedeonem sedati
sunt ppter eius humilē respō/
sionē. Judi. viij. Sic roboā/
si iuxta consiliū senū humilē
respōsionē populo dedisset
in impaciētiā z in indigna/
tionē populū nō indurisset.
iij. **R**eg. xij. Pacientie exem/
plū habemus a Christo / ma/
xime vt cedamus furori. Nā
Christus q̄ pati venerat a in/
deis pluries declinauit. **L**u.
iij. **J**oan. viij. Exemplū etiā
patientie habemus a Chri/
sto / tempore passionis / quia
patientiā conseruauit in ver/
bis detractorijs / cōtradictio/
rijs / z cōtumeliosis: in factis

z illusionibz z verberibz: cru/
cifixiōibz: blasphemijs z mor/
te. **D**atth. xvi. **M**ar. xiiij.

¶ De paupertate z inopia.

Cap. lxxxvij.

Pauperes spiritu debent
Possessionem proprietatis
despicere.

Refectōez sobrietatē pficere.
Ostensionem mendicitatis
aspicere. (cere.

Ditatioez sublimitatis inspi.

p **P**aupertas

spiritualis siue paupe/
res spiritu nihil debent pro/
prium possidere. In cuius fi/
gura iacob patriarcha fugi/
ens Esau z ad Labā vadēs
nec animal / nec famulū ha/
buit: sed in baculo iordanē
transiit: z volens requiesce/
re z lectum non habuit: sed
supponens lapidē capiti sic
dormiuit. **Gen.** xxvij. **M**oy/
ses pascebat oues Jetro: qz
proprias nō habuit. **Exodi.**
iij. Filij rechabitarū domos
nō inhabitabāt: vinū nō bi/
bebant z vineas nō habebāt
nec tabernacula faciebant.
Ieremie. xxxv. **A**dolescen/
ti dixit dominus: Si vis p/
fectus esse / vade z vende oīa
que habes / z da pauperibz.
Dat. xix. In pmitina ecclia

R ij

De paupertate

oia dabant / et tanq̃m cōia ab
ap̃lis dñi habebant. Act. iij.
Paulus dixit fratrib̃ achaie
Argentū / aurū / et vestes non
cupiui. Act. xx. Petrus po
paup dixit claudio: Argentū
et aurum nō est mihi / qđ aut
habeo hoc tibi do. Act. iiij.
Pauperes spū parce viuere
debēt / et de modico victu cō
tētari. Nam satis parce viue
bat ruth q̃ colligebat spicas
post terga metētū. Ruth. ij.
Dulcū parce et cum magna
penuria viuebat helyas / qñ
petiebat bucellā panis et pau
lulū aque a sareptana vidua
sibi dari. iij. Reg. xviij. Filij p
phaz satis tēperate viuebāt
qz parū de pane et pulmentū
insipidū cōmedebant / nobis
in exēplū. iij. Reg. iij. Pau
lus ap̃ls dicebat: Esurim⁹ et
sitimus. i. Cor. iij. Pauper
tatis exemplū habem⁹ a xp̃o
qui est de paupere matrena
tus / a paupere fabro nutrit⁹
in paup loco reclinat⁹ pan
nis pauprim⁹ inuoluit⁹ / pau
perū oblatiōe in tēplo. s. tur
ture vel colūba redēpt⁹: duo
dēnis in tēplo solus sine fa
milia est repert⁹. Hec oia no
bis in exemplū paupertatis pa
tienter sustinuit. Luc. ij. Ad
pauperes nuptias vbi vinū

defecit accessit / et aquā in vs
nū mutauit. Ioan. ij. Caput
vbi reclinaret in cruce nō ha
buit. Luc. ix. Pauperē fami
liā oib⁹ dieb⁹ habuit. Matt.
iij. In cruce patiēs nudus
pendit: et mortu⁹ / in sepul
chro alieno iacuit. Lu. xxiij.
Matt. xxvij. Pauperes spū vlt
paupertatē patiēter deferen
tes exaltant⁹ / dicant⁹ / et remun
erant⁹ a dño in p̃senti et i fu
turo. Nā saul q̃ vno seruo cō
tētus / lōge q̃rebat asinas pa
tris sui / nō equos et cui⁹ fami
lia minima: fuit vinctus in re
gē. i. Reg. x. David existēs in
pascuis / et quasi in nihilū re
putatus: fuit p̃ Samuelem
vinctus i regē quē etiā misit
pater ad frēs victualib⁹ one
ratum. i. Reg. xvi. et xvij. In
cui⁹ figura Nabuchodono
sor pauperes dimisit / et diuites
interfecit: vlt captiuos duxit.
Et significat qđ dñs pauperes
dimittit solutos ire ad gau
dia celi: diuites vero ad infer
nū deducit. Hier. xxxix. In
ter b̃titudies q̃s posuit dñs
prima est paupertatis. Mat. v
Dirā remunerationē p̃mit
tit xp̃s diuitias relinquētib⁹
p̃pter eū. Lu. xviij. Mat. xix
Lazarus paup i sinu Abrae
ab angelis est portat⁹. Luc.

xvi. Ob hanc causam paupere
res et debiles ad magnā cenā
per regis nūcios introducti
sunt. Lu. xiiij.

¶ De pace et concordia

Pax et concordia.

Approbatur ex complacen-
tia diuine dilectionis.

Comprobatur experientia ex
terne questionis.

Roboratur ex beniuolentia
subiectionis.

Perturbatur ex assistentia in-
terne corruptionis.

Consummatur in excellētia
superne dilectionis.

¶ **S**ic concor-

dia et vnitas inter ho-
mines sup oīa alia opa deo
placēt. In cui⁹ signū oīa alia
aīalia pter hoīem fecit dupli-
cia. s. marē et feminā. hoīez vo-
vnu/ vt bonū vnitatis/ pacis
et pcorde cōmenderet. Gen.
i. Quāuis dauid esset scītus/
noluit tñ de⁹ q edificaret ei
domū: qz fuerat bellicosus.
sed Salomō qui interpreta-
tur pacificus/ vt oīderet solū
pacificoz accepta seruitia re-
putare. iij. Re. v. Diligit de⁹
corda pacifica et in eis habi-
tat. In cui⁹ rei figura osten-
sum est Helye/ q dñs nō erat
incōmotiōe nec ingrādineto

sed in sibilō aure tenuis. i. in
loco quieto. iij. Reg. xix. De
pacē sic diligit patet ex his.
qz in ei⁹ natiuitate angeli pa-
cē nunciauerūt. Lu. ij. Pacē
pcepit discipulis inter se ha-
bere. Joā. xij. Pacē cōmisit
aplis pdicare. Lu. x. Pacē p
testamēto reliquit. Joā. xiiij
Et post resurrectionē suā pa-
cē discipulis suis nunciavit.
Lu. xxij. Joan. xx. Pacē de-
bēt q̄rere q prius fuerunt ini-
mici: et maxime qui habēt ini-
micos potētes. Ideo abyme-
lech pacificat⁹ est cū Isaac/
quē psperari videbat. Gene.
xxvi. Sabaonite audiētes ea
q fecerat Josue potētissim⁹
hiericho/ venerūt secū facere
pacē. Josue. ix. Misit Jona-
thas legatos ad bachidē vt
cōponeret pacē cū eo / et ba-
chides tñ fuerat dux exercit⁹
in quo Judas occubuit fra-
ter eius. i. Dach. ix. Rex de-
metrius misit ad Jonarban
ep̄lāz rogās pacē. i. Dach.
xi. Pacē iducūt inter hoīes
furori cedētes vel responden-
tes hūiliter. Furori em̄ ma-
lorū cedēdū est. Sic fecit ia-
cob recedēs ab esau. Gen. 27
Phinees et ceteri legati ad fi-
lios ruben missi in excusatio-
nē illoz benigna humilitate

R iij

De peccato

Dulciter sunt placati. Jos. 22
De hac materia quere in pce
dēti capitulo de paciētia rē.
Pacē perturbāt ⁊ destruunt
multa. Nam aliqñ pacē per/
turbat inuidia. Nā frēs Jo/
seph inuidētes ei nō poterāt
sibi quicq; pacifice loq. Gen.
xxxvij. Auaricia seu copia tē/
poraliū rez cā sunt turbatio/
nis ⁊ pacis ⁊ fomentum di/
scordie ⁊ iurgiorū: vt patet ī
pastoribus Loth ⁊ Abrahā:
Gen. xij. Silr habet de isa/
ac ⁊ pastorib; gerare propter
causam predictā. Gen. xvi.
Ambitio ⁊ supbia dominan/
di pacē perturbāt ⁊ guerras et
discordias suscitāt inter pro/
pinquos: vt patet in Dauid
⁊ absolone. ij. Reg. xv. Ficta
etiā pax perturbat ⁊ impedit
pacē bonā ⁊ verā. Ideo Jo/
nathas noluit recipere pacē
demetrii: qz sicte pacificari q̄/
rebat. i. Mach. x. Pacis bo/
num ex gratia ⁊ dono dei p/
cedit. Unde bonitas gratio/
si plati ⁊ grā ⁊ bonitas sub/
ditorū causa existit aliqñ ma/
gne pacis: vt patet de Onia
⁊ pplo iudeorū. ij. Mach. iij.
Propter hāc cām paulus in
suis eplis paci pponit grām
di. Gratia vobis ⁊ pax. Dās
intelligere qz sine grā nō pōt

esse pax. Nā non est pax ip̄is
dicit dñs Esaye. lvij. De ma/
gno dono grē diuine pcedit
pax: qñ ille q̄ recepit iniuriā
vel offensaz offendēti parcit
ex animo: ⁊ pacē eius qui eū
offenderat ꝑcupiscit. Sicut
Dauid licet ab Absolone ꝑ/
secutus q̄rebat tñ pacē eius
di. Est ne pax puero absolō:
ij. Regū. xviij.

¶ De peccato ⁊ ei⁹ effectib;.

Cap. lxxxix.

Peccatum nocet homini.

Ab interiori deprauando na/
turam.

Ab exteriori procurando ia/
cturam.

Ab superiori exclamādo pres/
suram.

Ab inferiori deuastādo figurā

Peccatū ex

sua turpitudine nocet
hoī ab intrinseco: qz humanā
naturā depuat ⁊ exterminat.
Tollit ei hoī audaciā ⁊ cau/
sat erubescētiā. Nā pmi parē/
tes q̄ in statu inocētie nudi n̄
erubescēbāt: post ꝑctm eru/
bescētes se perizonatib; tere/
rūt. Gen. iij. Item aufert hoī
sensum ⁊ infatnat eū. Unde
Adā qui ante ꝑctm tāta sciē/
tia pollebat qz rebo oībus im/
posuit noīa fm ꝑrietates ip̄o

et eius effecti. LXXXIX

rum. Post peccatū sic infatuatus ē q̄ a facie dñi (cui nuda & apta sunt oīa) abscondere se credebat. Gen. iij. Salomone etiā sapiētissimū peccatū infatuauit maculās ei⁹ famā. iij. Reg. xi. Eccl. xlvij. Item facit hoīem timidū auferēdo securitatē. Nā Adā qui ante peccatū pluries audiuit voces dñi nihil timens / post peccatū cū vocaret a dño ait: Dñe / audiui auditū tuum & timui. Gen. iij. Item tollit quietē in / trīnsecā / hoīez nō sinēs quiescere: qz cor impij quasi mare feruens qd̄ quiescere nō pōt. Esaie. lvij. Sicut percussit dñs cor Dauid postq̄ peccauit / pplm numerādo. ij. Re. xxiij. Peccatū nocet hoī ab extrinseco: qz multoties pena corporali puniunt. vt patet in Adā & eua expulsis d̄ paradiso cū maledictionib⁹ & penis suis. Pena viri fuit simplex: qz dixit dñs ade: In labore & sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo. Pena aut̄ mulier⁹ fuit duplex dixit em̄ ei: In labore paries filios: & sub viri potestate eris. Hui⁹ duplicatōis cā fuit: qz ipsa virū iduxerat ad peccandū. Gen. iij. Sodomite etiā pena ignis & sulphur⁹ sūt puni. Gen. xix. Uxor etiā loq̄

qz peccauit p̄tra p̄ceptū dñi se vertēdo: in statuā salis est p̄uersa. Gen. xix. Pharaō etiā p̄pter peccatū cognouit se flagellari di. Peccaui in deū verū. Exo. x. Quia filij isrl̄ multoties deū offenderūt peccādo / fuerūt ab eo sept⁹ flagellati. Num. xvi. Judi. Josue. Regū Judith. & p̄ totū q̄si verus testamentū. Deserta ē hierl̄ & oīs vr̄bis iuda p̄pter maliciā quā fecerūt. vt p̄t̄ Hier. xliij. Peccatū nocet hoī a superiori qz clamat vindictā. & specialiter peccat⁹ enorme quodcūqz: sicut illud de quo dixit dñs ad cayn. Uxor sanguinis fr̄is tui clamat ad me de terra. Gen. iij. Sicut dixit dñs abrae: Clamor sodomorū & gomorreorū venit ad me. Gen. xvij. Clamor peccatorū vestrorū i aures dei sabaoth introiuit. Jacob. v. Peccatū nocet hoī ab inferiori rectā ei⁹ figurā ad multa incōmoda i curuādo. Et specialiter recidiuatio i peccatū q̄ multū debilitat hoīem: sicut recidiuatio in egritudinē debilitat corp⁹ pl⁹ in ipm̄ plura picula inducēdo. Uñ in hui⁹ figura dñs q̄ postq̄ ambulauit Jorā in vias pessimas sic debilitat⁹ ē q̄ recessit ab eo edom & no-

De pnia peccatorū

luitei soluere tributa. 4. Re. viij. Dicit etiā q ppter pctm Hierlm instabilis facta est. Tren. i. Seruus salomonis ausus est insurgere ptra eum propter pctā sua. iij. Reg. xi. hoc facit chzi parabola. Lū imundus spūs exierit ab homine rē. Lu. xi. Ob hāc cām dicit dñs languido curato: Uade amplius nō peccare ne deterius tibi ptingat. Et idē dicit mulieri in adulterio deprehense. Joan. viij. Et iō ad nrm ppositū possemus p dicta tri a capitula pcludere cū auctoritate scī Augu. di. Q, pctm ē difformitas quā deus detestat: iniquitas quam demon amplexat: infirmitas qua totus mūdus dissipat.

¶ De penitentia peccatorū.
Cap. centesimū.

Penitentia debet fieri.
Statim et sine dilatione.
Cum vera cordis contritione.
Cum nuda confessione.
Cum integra satisfactione.
Cum iustificatiōe et scititate.
Cum receptiōe et benignitate.

¶ Penitentia
debet fieri celeriter et
nō differri vsq ad se/
nectutē vel mortē. Nō em̄ est

tutū ire p desertū hui⁹ vite si
ne amaritudie penitētie. In
cuius figura qdā pmanſit
maria soror Moyſi extra ca/
stra nō pceſſerūt filiū iſrl p de/
ſertū. Num. xij. Hoc est etia/
pſiliū sapiētis. Ne tardes ve/
nire ad dñz / et ne differas de/
die i die. Eccl. v. Ut dñs ad
penitētiā festinā induceret
hoies / dixit exemplū de qui/
busdā / sup quos cecidit tur/
ris. Et subdit: Nisi pniām fe/
ceritis oēs siml pibitis. Lu.
xiij. Ad hoc idē facit parabo/
la de seruis vigilantibz scz in
pniā / et expectātibz dñm suū
qñ reuertat a nuptiis. Lu. xij
Quia diē et horā mortis pe/
nitentis ignoramus. Nam fm̄
Breg. Nihil certius morte:
nihil incertius hora mortis.
Querentibz quidā iudeis qd
facturi essent. Rñdit petrus:
Penitentiā agite. Act. ij. Di/
xerūt fideles: ergo de⁹ peni/
tentibz pniām dedit ad vitā
in vita exercendam. Act. xi.
Penitētia debet esse cū tri/
tione cordis: cui⁹ signū sunt
lachryme fluentes ab oculis.
Ideo audiēs dñm ppl's ira/
tū esse ppter murmur eorū:
plus qz deus pceperat facere
voluerūt. Num. xij. Ad vo/

De pnia pecca. XC

cē angeli pplm icrepāt? lena
uerūt vocē pariter z fleuerūt.
Judi. ij. Lamentāte esdra p
pctis ppli dictum est ei. Si
est penitētia in isrl pcutiam?
sedus cuz dñō deo nro zc. i.
Esdre. x. Peccatrix mulier
penitēs sic lachrymis abun/
dauit q de eis pedes dñi la/
uit. Lu. viij. Quia dñs vidit
magnā in muliere p̄tritionez
in adulterio dep̄rehēsam/le/
uem z breuē ei penitentiā de/
dit dicēs: Uade amplius no
li peccare. Joā. viij. Hō vo/
lens in pnia p̄tritionē habe/
re debet a turba secedere. In
cuius signū Petrus qui pec/
cauit in attrio/foris exiēs fle/
uit amare. Matt. xxvij. Pe/
nitentia post p̄tritionē requirit
nudā z apertā p̄fessionē/ pro/
pter qd dñs trāstulit pctm a
Dauid: qz ad reprehensionē
Nathan se humiliter accusa/
uit dicēs/ se pctm cōmisisse. ij.
Re. xij. Post peccatū nume/
ratiōis ppli/ p̄fessus est etiaz
di. Ego sum qui peccaui. ij.
Re. xxij. Ideo dicebat iob:
Si iustificare me voluero/
os meū cōdēnabit me. Job.
ix. Unde Dauid dixit: Con/
fitebor aduersū me iusticias
meas dñō: z tu remisisti zc. ps.
xxi. In hui? figura dñs de

cē leprosis penitētibz dixit:
Ite z ostēdite vos sacerdoti/
bus. z sequit. Dñ aūt irēt mū/
dati sunt. Luc. xvij. De hac
materia qre i cap. de p̄fessio/
ne. Pnia post p̄fessionē req̄/
rit integrā satisfactiōē q cō/
sistit in asperitate ieiuniorū.
z deuotiōe oōnis: z largitiō
ne elemosynarū/ vt p asperi/
tatē z ieiuniū satisficiamus
p his que cōmisimus in nos/
ipsos. p orationē in his q in
deū. p elemosynā i his q in p
ximū fuimus operati. Ideo
Achab prius sceleratissim?
opuit carnē suam cilicio/ieiū/
nauit z dormiuit in sacco et
ambulauit dimisso capite/
z dñs tēperauit penā quā ei
influxerat p pctō cōmisso. iij.
Reg. xxi. Sacerdotes idue/
rāt se cilitijs z ieiunauerūt a
timore holofernis. i. diaboli.
Judith. iij. Viri niniuite fe/
cerūt pniām: induiti sunt sac/
co z ieiunauerūt/ z de? indul/
sit. Joñ. iij. Judith habebat
sup lūbos ciliciū z ieiunabat
oībus diebz vite sue p̄ter sab/
bata z neomenias. Judith.
viij. Nachabe? z q cum eo
erant dep̄cabant dñm/ caput
terra aspergētes: lūbosqz cili/
tijs p̄cincti ad altaris crepi/
tudinē puoluti. ij. Nach. x.

S

De peregrinis

Penitentiā etiā debēt facere viri boni et iusti quantūcūq; sint amici dei. Quia ex hoc eorū merita augmentant. Iō Job quāvis esset vir scr̄us dicebat. Ego p̄niam in fauilla et cinere. Job vlti. Ioannes baptista scr̄ificatus in vtero fugit ab annis teneris in desertū vbi tā aspere vixit et tā tā p̄niam egit / q̄ dicebat de eo. Nō māducās neq; bibēs. Mat. xi. Saluator noster q̄ p̄ctm̄ nō fecit / in deserto quadraginta dieb; et quadraginta noctib; ieiunauit. Matt. iij. Penitentes de⁹ benigne recipit eorū p̄niam acceptando. Nā manasses rex iuda q̄ p̄pter p̄ctā ductus fuerat in Babilonē q̄n repenituit de⁹ benignerecepit. et eū ad gradū p̄stini collocauit. ij. Paral. xxxij. Unde Augu. Tāta est em̄ dei misc̄dia vt deus penitentē instantū diligit sic illū q̄ nunq; peccauit. Libenter em̄ de⁹ recipit p̄ctōres ad p̄niam q̄ p̄dicationē suā a penitētia d̄r incepisse. Matth. iij. Magdalenā benigne recepit / et magnā familiaritatē ostēdens ei eam multipliciter cōmēdauit. Lu. viij. Ad hoc idem facit exempluz de filio prodigo / qui benigne fuit re-

ceptus a patre. Lu. xv. Sic alacriter deus recipit penitētes. vt dicit: Gaudiū est i celo sup vno p̄ctōre p̄niam agēte / magis q̄ sup nonaginta nouē iustos. Lu. xv. Matt. xvij. Libenter recepit christus penitentiā Jude si quādo fuit penitentiā duct⁹ nō desperasset: et nō seipsum laqueo suspendisset. Mat. 27. ¶ De peregrinis et hospitibus. Cap. c.

Peregrini recipiendi sunt ad hospitium:

Letanter.

Hilariter.

Utiliter.

Gratiter.

¶ De peregrinis

debet recipere homo hilariter / quia frequenter recipit Christum et angelos / in suū hospitium recipiēdo eos. Nā Abraā celeriter recepit angelos i hospitio quos credebatur esse hoīes peregrinos. Gene. xviij. Loth reputans angelos esse hoīes peregrinos transeuntes / suscepit hospitio: et defendit vt potuit a Sodomitis / eis nephādaz violentiā volētib; irrogare. Gene. xix. In discipulis se ipsum asserit recipi et contem-

et hospitibus XCI

ni cum dicit: Qui vos recipit me recipit / et qui vos spernit me spernit. **Dat. x.** Paulus ait / hospitalitatem nolite obliuisci: per hanc enim placuerunt quidam angelis hospicio receptis. **Hebreo. vlti.** Peregrinos debet homo recipere libenter / leta facie / necessaria ministrando. Sic liberalis et puida videbat esse Rhebecca / quando seruo Abrae dixit: Ingredere benedicte: cur foris stas / preparavi domum et locum camelis tuis? **Gen. xxiiij.** Sine magna prece et libenter Moyses a Jetro receptus est hospicio. Ex quo postea eius filia et nepotes fuerunt magnifice honorati / sic ipse vellet letanter et libenter recipi. Ideo dixit Moyses: Dominus amat peregrinum / et dat ei victum atque vestitum. et vos debetis amare peregrinos: quia ipsi fuistis aduene. **Deut. x.** Exploratores quos miserat Josue Raab liberamente recepit. **Josue. ij.** Liberalis hospitalari fuit Job / qui dicebat: Foris non remansit peregrinus / ostium meum viatori patuit. **Job. xxxi. c.** Ambulans Iesus per mundum non habebat ubi caput suum reclinaret. sed et Martha eum liben-

ter suscepit hospicio. **Luce. x.** Sic libenter debent recipi peregrini qui etiam sunt cogendi intrare hospitium / exemplo duorum discipulorum eorum in emaus qui christum peregrinum coegerunt. **Lu. xxiiij.** Peregrinos recipientes multas a deo recipiunt gratias et multa miracula. Nam Helyas peregrinus suscitauit filium mulieris / apud quam hospicio est receptus. **iii. Reg. xvij.** Mulieri Sunamiti filium non habenti / Helyseus ab ea receptus hospicio et filium impetrauit / et ipsum postea a morte suscitauit. **iii. Reg. iij.** Sanderus recepit Zachaeum in suo hospicio saluatorem / et ipse ei gaudium duplicauit / quoniam salutem eius domui annunciauit. **Lu. xix.** Publius princeps Paulum cum sociis de confracta nauis euasos / suscepit hospicio. Paulus autem liberauit praeter eius a febribus et dysenteria laborantem. **Act. xxvij.** Peregrinos recipiant hospicio pauperes et artifices magis quam nobiles et diuites abundantes. Nam in Babaa ciuitate Beniamin / non inuenit leuita qui eum hospicio receperet: nisi senes de ope reuertentes. **Judi. xix.** Helyas in Sarepta sidiem solui a vidua paupercula

S ij

De permissiōe diuina

hospicio est receptus. iij. Reg. xvij. Petrus ap[osto]lus est apud quendam Symonē coriariū hospitat[us]. Act. x. Paul[us] manebat apud Priscā et aquilā qu[er]erāt eiusdē artis. Act. xviij. Lidda purpuraria rogauit Paulū et socios suos secū in hospicio habitare. Act. xvi.

¶ De permissione diuina.

Cap. ciij.

Permittit deus bonos flagellari addens consolationē Electos tentari subiungens deprauationem. Malos debellari iniungēs desolationem.

p **Permittit**

deus bonos affligi ad temp[us] / eos postea mirabiliter exaltādo. Sic permisit Jacob pati persecutionē ab Esau / quā postea repatriauit dicitur. Gen. xxvij. Thobias excecari permisit quē postea illuminatum gaudio ampliāuit. Tho. ij. Job grauiter affligi et de pauperari permisit: cui postea oīa duplicauit. Job per totū. Dauid longē temp[or]e permisit pati persecutionem Saulis / quē in regem postea sublimauit. i. Re. xviij. et sequētib[us]. Filios isrl' affligi

per Holofernē permisit / quib[us] postea victoriā magnam dedit. Judith. p. totus. De hac materia requirere plura de iudicijs dei occultis. Permittit deus aliquā bonos hoīes cadere in peccatā grauiā: ut non glorian[ur] de sua scititate: nec confidāt de sua p[er]sistētia: ut alijs sciāt cōpati quā peccāt. Sic permisit cadere Samsonē fortissimū. Judith. xvi. Dauid scitissimū. ij. Reg. xi. Petrum promptissimū. Mat. 26. De hac materia quere plura de iudicijs dei occultis. Permittit aliquā deus populum flagellari propter peccatā populi et p[re]latorū malorum. Sic deus permisit quod filij isrl' debellarēt: filios beniamin propter eorū scelus et peccatā. Judi. xx. Sic etiā propter peccata populi et filiorū Heli / permisit deus a philisteis israel debellari. i. Reg. xij. De hac materia quere plura de iudicijs dei occultis. Plures etiā diuisiones et exempla quere ibidez. quia vere eadem est materia vtriusq[ue] cap.

¶ De permissione humana.

Cap. ciij.

Permittūt boni aliq[ui] fieri ut euident[ur] eminētes defecti. Ut p[ro]solēt subiacētes affecti

De permis. huma. XCII

Ermittūt

liberare. i. Dach. xij.

p aliqui boni viri aliqui fieri / nō tñ libeter: et hoc ad vitādū maius malū qd posset accidere. Sic permisit Jacob Benjamin p dilectū / ire cū fratribus in egyptū / ne Symeō remaneret i viculis / et ceteri filij secum fame et inopia morerent. Gen. xliij. Sic permisit Abraam q Loth separaret ab eo timēs pastozū iurgium / ne homicidiū sequer. Gen. xij. Moy ses permisit vxori dare libellū repudiij / ne vxoricidiū exerce rēt. Deute. xxiij. Permittūt boni hoies aliqui fieri aliqua nō libeter / vt socios seu subditos ptentēt et solēt. Sic David permisit nō ire ad bellū postq vidit q erat pplo gratū / et ait: Quod videt vobis rectū hoc faciā. ij. Reg. xvij. Helyseus vt ptentarent filij pphetarū qui certificari volebant de Helya / permisit eos ire ad querendū eū / quē ipse sciebat assumptū. iij. Reg. ij. Simōn cognouit q Triphon peteret eūz dolo duos filios Jonathe / et centū talēta argenti / et tñ permisit dari vt pplz ptentaret: et ne pplz crederet q frēm suū negligeret

De pueritate quorundam.

Cap. ciij.

Perversitas hoīm consistit: In extollentia sublimitatis superbiendo.

In affluentia cupiditatis possidendo.

In exigentia gulositatis comedendo.

In concupiscentia carnalitatis lasciniendo.

In impatientia ferocitatis irascendo.

In inuidentia felicitatis detrahendo.

In negligentia sedulitatis exercendo.

Eruersos

p Facit hoies supbia / et ambitio dominadi. Nā vocati Dathā et Albyrō a moyse: qz iniuste dñari volebant / et nō poterāt puerse respōdere dicētes. Nunquid par est tibi q eduxisti nos de terra fluente lac et mel. Num. i. Supbi et vane gloriofi sunt sic puerfi q cauēt a minimis et maxima scelera ppetrant. Sic Christus dicit ex colātes culicē: et deglucietes camelū. Matt. xxij. Tales sūt similes Balaam qui voluit

S iij

De peruersitate

maledicere populo dei / et de-
dit consiliū quo a mulieribz
ppl's est seductus. Num. xxiij
et xxiij. Ita pueri sunt supbi
vt si aliquē offēdāt semel nō
p'restant: nisi peius faciant.
Tales similes sunt regi filio
rū Ammon q' vidēs q' iniu-
riā fecisset dauid / adhuc eum
voluit ipugnare cū eū poti⁹
placare debuisset. ij. Reg. x.
Sic etiā pueri sunt superbi
q' nō timēt mala cōmittere:
vt videant aliqd noui facere
et si arguant' interficiūt arguē-
tes. Siles sūt Hieroboā q'
sublimat' i regē ppl's acultu
dei deuare fecit / et capi fecit p-
phetā q' eū sup b' scelere argu-
ebat. ij. Re. xij. Idolatriā / sa-
crilegia / homicidia / et diuer-
sa scelera manassen supbi ha-
bent. iij. Re. xxi. et ij. Paral.
xxiij. Solus mardocheus
nō adorabat Aman et tñ ipse
oēs iudeos conat' est occide-
re. Hest. iij. De hac materia
q're plura exēpla de supbia p-
totū. Pueruos facit hoīes
pctm auaricie. Nā auari di-
tant filios malos de spolijs
bonoz oppositi deo: q' dita-
uit hebreos d' spolijs egypti
orū. Ero. xij. Magna pueri-
tas fuit iude p'ditoris q' pro-
pter auariciā et cupiditatem /

tradidit Chīm: a quo bñfi-
cia imensa recepat. Mat. 26
Quomō auari sunt pueri et
discoli. q're exempla de auari-
cia plura. Quomō aut' puer-
tū iudiciū et p'ditiōes exerce-
ant. quere ibidē. Pueruos
facit hoīes tertiū viciū: scz
gula. Nā prima mulier ordi-
nē nature puerit que pomū
vetitū comedere viro dedit:
cū vir debuisset ei imponere
quid deberet comedere vl' vi-
tare. Gen. ij. Filij isrl' in de-
serto / gule pueritate cōmo-
ti / memorabāt ollas carniū
de Egypto: sed de seruitute
grauissima / de q' virtute dñi
fuerāt liberati / nō faciebant
aliquā mentionē. Ero. xvi.
Hac eadē pueritate idē po-
pulus laborabat qñ dicebat
Recordamur piscium quos
comedebamus in Egypto:
sed de manna esca angelica
nō curabāt. Num. xi. Quomō
viciū gule puerit hominem
deornet et demētet. quere s.
de gula. Pueruos facit ho-
mines quartū viciū: scz luxu-
ria. Nam Almon peruersita-
te victus luxurie Thamar /
sororē suam expelli fecit quā
prius oppresserat violenter.
ij. Reg. xij. Sicut igit' per-
uersum est ingredi ad sororē

ut prefatū ostendit exemplū:
sic puersum est etiā lectū pa-
tris polluere. Ideo iacob at-
tendēs pueritatē filij sui Ru-
ben q̄ ingressus fuerat ad ba-
lā scubinā patris sui. Gene.
xxxv. Ad mortē veniēs dixit
ei: Non crescas: qz ascēdisti
cubile p̄is tui. Gen. xlix. Ab-
salon valde puerus fuit q̄n
ad scubinas p̄is patēter in-
trauit: et fuit maior pueritas
q̄ si ad eas clam introisset. ij.
Re. xvi. Duo senes vnde de-
bebant honorare susannā qz
noluit frangere fidē viro suo
eis p̄sentiēdo eā dānauerunt
ad mortē. Dan. xiiij. De mul-
tis pueritatibz et malis q̄ fa-
cit luxuria. q̄re exēpla plura
de luxuria p̄ totū. Perversos
facit hoīes quintū viciū: scz
ira. Sic em̄ pueri sunt ira-
cundi: vt nō parcant benefa-
ctoribus/innocētibz vel p̄-
p̄nquis. Similes Sauli q̄
cum David ei seruiēs vt euz
letificaret/psalleret coraz eo/
agitatus ira/ipsū in parie-
te p̄figere pcurauit. i. Regū
xviiij. Antiochus per suā cul-
pā fugatus/iratus culpā suā
in iudeos volebat retorque-
re. ij. Mach. ix. Herodes p̄-
uersus/iratus de natiuitate
Christi/ in innocētes paruu

los irā conuertit. Matth. ij.
De pueritate iracundorum
quere exēpla plura de ira in
omnibus diuisionibz eius.
Perversos facit hoīes sextū
viciū: scilicet inuidia. Sic
enim puerus est inuidus: vt
de eo qd sibi non nocet/ alijs
prodesse non velit. Similes
Edom et Seon regibus a-
morreorū / qui noluerunt q̄
filij Israel per terram eorū
sine lesione transirent. Sic
postea iuste eis accidit: vt qui
noluerunt concedere modi-
ca sine damno/ multa cū suo
dispendio perdiderunt. Nu-
meri. xx. Inuidi subuersores
sunt/ sic fuit Balaā / qui no-
luit b̄ndicere/ sed voluit ma-
ledicere populo quem crede-
bat b̄ndictum a deo: Sed
ipsi plura mala dicūt de bo-
nis et iustis / q̄ de peccatori-
bus et malis. Numeri. xxij.
Saul perversus voluit per-
cutere Jonathan: quia ex-
cusabat David cui ipse nequi-
ter inuidebat. p̄mi. Reg. xx.
Principes Persarum incu-
sauerunt Daniele solū pro
inuidia/ q̄ tribus temporibz
deum adoraret. vt habetur
Danielis. vi. cap. Inuidi
sic perversē agunt / vt com-
patriotas quos rationabili-

S iij

De perseverantia

ter deberet diligere eo plus
odiāt et diffamāt. Siles Al
ebimo qui cum esset de gente
iudeorum: et iudā et iudeos de
beret defendere / eos peruer
se et nequiter accusavit. pmi.
Dach. 7. Invidi ei sic puer
si sunt / ut nihil possit fieri quod
ipsi non pervertat et pervertant
in malū. Nā sic dicit Bern.
Invidus oīa opera pervertē
do diffamat. Nam si ieiunas
dicit ipocrita es. Si come
dis / voracē te dicit. Si am
bularis inquietū: si quiescis pi
grum: si erogas tua propria
vane glorie cupidū: si tenes
tua anarū: si taces inscium et
ignarū. Si loqueris garru
lum: si gaudes dissolutum: si
maturescis melancolicū: si sa
piens superbum. hec Bern.
Similes sunt isti iudeis quos
nec austeritas vict? Joānis
nec māducatio decēs salua
toris potuit pterare. Dat. xi
Sile? Jesu ejiciēte demonia
pharisei invidi miracula per
vertebāt dicētes: In beelze
bub principe demoniorū ej
cit demonia. Matt. xij. De
hac materia qre plura de in
vidia p totū et de detractiōe.
Peruersos facit hoīes septi
mū viciū. scz accidia. Nā ac
cidiosi inconstantes et puerfi

sunt. Nā si eis aliquid iniun
gitur operari nolūt. Si autē
nō iniungit coueruntur.
Similes filiis isrl qui audi
tis exploratoribz nunc vole
bant in Egyptū redire / nunc
ptra voluntatē dñi festinare.
Rume. xij. Filij effraym ro
gati noluerūt ire cum Iephte
ad bellū: sed ipso redeūte cum
victoria / iurgati sunt ptra eū
quasi nō essent vocati. Jud.
xij. De hac materia quere su
pra de accidia.

¶ De pseuerantia in pposito.
Cap. cv.

Perseuerare debet homo in
Bonitate opando feruēter.
Castitate seruando decēter.
Uirilitate pzelādo valēter.
Penalitate tollerādo patiēter.
Bruitate collaudando fre
quenter. (denter.
A vanitate declinando pru

p **Erseueran**

dū est in bono ope ince
pto: licet mltā habeat homo
impedimenta: tñ est operan
dum frequēter et ptnue. In
cuius figura Heemias licet
multa impedimēta haberet
non cessauit ab opere donec
murus Hierlm totaliter cō
pleretur. Aee. iij. et vi. Si
autē desistat hō ab opere iā

in proposito XCIII

incepto. accidit ei exemplum de boie deridendo qui cepit edificare et non potuit summare. Lu. xiiij. Non debet homo dimittere opus bonum licet stringat eum tribulatione incurrere. Nam Thobias remansit in timore domini: licet plaga cecitatis euenisset ei. Tho. ij. Nec minus sepeliuit mortuos post prohibitionem regis. Tales sic perseverantes exaudiuntur a domino. Ideo dixit Eliachim ad populum: Exaudiet dominus precibus vestris si in orationibus et ieiuniis perseveraueritis. Judith. iij. Non dimisit daniel propter preceptum darii et decretum quoniam dominum ut inceperat adoraret. Dan. vi. Hoc est quod Barnabas hortabatur Antiochos in bono cordis proposito remanere. Act. xi. Perseverandum est maxime in proposito et firmitate castitatis. Nam licet homo stimuletur interius a carne: et sollicitetur exterius a persona male disposita semper debet firmum propositum castitatis retinere. Exemplo Ioseph adolescentis: quem caro plus debuit stimulare: et tamen quousque quotidie molestaretur a domina: firmum tamen servavit propositum castitatis. Gene. xxxix. Constante Susanna resistit duobus senibus: licet ipsa

esset sola cum eis: et ipsi essent indices et maiores / et minas mortis inferret: nec tamen thobias mirimonij violavit. Dan. xiiij. Maria firmum tenebat propositum castitatis: quod in conceptione tanti filij non sensit: donec audiuit quod eius conceptio non esset humana sed divina. Luce. i. Quomodo propositum castitatis servet in societate bonorum: et perdat in societate malorum. quare scilicet de castitate. Quomodo autem sit castitas diligenda: et qualiter religiosi et clerici et vidue debent eius propositum retinere. Quere ibidem. Perseverandum est in propriis temporalibus et spiritualibus. quia secundum apostolum Non coronabitur nisi qui legitime certaverit. Et secundum Gregorium. Si vos delectat magnitudo primorum: non terreat certamine laborum. In cuius figura david dure reprehensus a fratre suo et dissuasus a saule rationibus non destitit ab incepto: sed cum Philisteo viriliter pugnavit quem et vicit. i. Regum. xvij. Quia Joab perseveravit in obsequio civitatis rabbath: id est ei munitiones obtinuit. Et quia perseveravit in bello contra Absalon: victoriam habuit. Et nota quod ioab ab incepto non destitit quousque esset Absalon debellatus. sed persecutus est eum donec

S v

De perseverā. i. propoſi.

herentē quercui pſodit eū tri-
bus lanceis ⁊ occidit. ij. Reg. xij.
⁊ xvij. Sic pſeueravit idēz
ptra Siba in obſidione abe-
la. nec deſtitit donec abſciſſi
cerneret caput ei⁹. ij. Reg. xx.
Perſeuerandū eſt intolerādo
pſeuerāter aduerſa/ſiue a deo
ſiue ab hoīb⁹ ſint inflicta. Nā
pſtāter ⁊ pſeuerāter pſeuera-
uit Job ſuſtinēdo ablacionē
rerū/mortē ſubitā filioꝝ ⁊ p
prij corporis duriffimas paſ-
ſiōes qñ i his oīb⁹ nō pecca-
uit. Job. i. Perſeuerandū eſt
multū intoleratiōe tormēto-
rū p noīe Jeſu chꝝi ⁊ deſen-
ſiōe fidei chꝝiane. Exemplo
eleazari q oīa tormēta pſeue-
ranter ſuſtinuit ne faceret cō-
tra legē. ij. Macha. vi. Se-
pꝛē illi frēs cū pia eoz matre
magñū exēplū pſtantie ⁊ pſe-
uerantie oñderūt nobis p fi-
de chꝝiana ſeruāda/ q tot ⁊ tā-
ta ſuſtinuerūt genera paſſio-
nū/ ne paternas tradiōes ⁊
leges transgredi cōgerent. ij.
Mach. vij. Stephan⁹ firmi-
ter pſeueravit/ duos icc⁹ la-
pidū alacriter ſuſtinēdo/ do-
nec Chꝝo (p cuius paciebat
amore) moriēs spm cōmēda-
ret. Act. viij. Quare aut pſeue-
rādū ſit i paciētia tribulatio-
nū: infra de tribulatōib⁹ qre.

Perſeuerandū eſt in virāte
gratitudinis dñi p receptis
bñficijs/ſine itermiſſiōe lau-
dādo deū. Sic cecus nat⁹ a
dño pluries itꝛrogat⁹/ vt in
laude dei deficeret ſp i laude
dei ⁊ pſeſſiōe ⁊ publicatione
miraculi pſtāter pſeueravit.
Joā. ix. In liberatiōe ſurdi ⁊
muti pꝛicipiebat Jeſus ne cui
dicerēt: quāto aut magis pꝛi-
cipiebat/ tāto plus pꝛedicabāt
di. Bñ oīa fecit/ ⁊ ſurdos fe-
cit audire: et mutos loqui.
Mar. viij. Apli poſt Chꝝiſti
aſcenſionē erāt pſeuerātes in
laudib⁹ cū maria matre ieſu.
Act. i. Qualiter aut laudan-
duſ ſit de⁹ p receptiōe bñfi-
cioꝝ ⁊ euāſiōe piculoꝝ: ⁊ eie-
ctiōe inimicoꝝ: ⁊ adoptione
filioꝝ: ⁊ ſanatiōe infirmoꝝ/ ⁊
in aſſumptiōe ciboꝝ. Que-
re exēpla plura de gratijs dā-
dis ⁊ agēdis. Perſeuerādūz
eſt in malozū operū declina-
tione ⁊ deteſtatiōe: nec reſpi-
ciendū eſt retro poſt egreſſuz
de ſocietate malozū: ne acci-
dat hoī ſic vꝛoꝝi Loth/ poſt
egreſſuz de ſodomis / q retro
aſpiciēs/ i ſtatūā ſalis ē pꝛuer-
ſa. Ge. xix. Bardoche⁹ licz
ſciret aman eē magñū i pſpe-
ctu reg⁹ / tñ pꝛpter timorē ei⁹
nō dimiſit qñ pmaneret in p

De pietate mulierū xcv

posito nō adorādi eū. Hest. 3.
2. v. Socij daniel multū cō
stātes 7 pseuerātes fuerūt ne
statuā quā erexerat nabucho
donosor odorarēt. Dan. iij.

¶ De pietatē emulicū. La. cvi
Pietatē exemplo mulierū ha
bere debet homo cum

Iter agentibus 7 necessita
te constrictis.

Parum potentibus ex par
nilitate relictis.

Et attinentibus consangu
nitate astrictis.

Uim patientibus 7 penali
tate afflictis.

Famam perdentibus ex im
pietate coniunctis.

Et cum viuentibus viuunt
deitate ascriptis.

¶ **P**ietatē mu
lierū ad h̄ scripta veteris
testamēti 7 noui cōmemorāt/
vt hoies duos ad pietatē in
ducāt. Pia igit̄ exēpla earū
nos docēt pios eē ad paupes
7 egenos 7 marie pegrinos.
In cui⁹ exemplū rebecca vi
dēs suū abrahe pegrinū 7 ad
uenā bibere postulantē pieta
te cōmota nō solū sibi bibere
tribuit s; adaquit camelos 7
sibi etiā plurima repromisit.
Ge. 24. Uidua etiā sarepra/
na pietatē oñdū q̄ paut De

lyā aduenā 7 iopē pegrinū. 3.
Re. xviij. Tātā pietatē ad he
liseū pegrinū habuit mulier
sunamitis/ vt vix suū iduceret
vt ipi notū locum faceret ad
māducandū. 4. Re. 4. Ma
gna apparet pietas. Marie
eginis ad paupes/ qz ad pau
peres nuptias ire voluit: vt
deficiente vino verecundoꝝ
paupes coram filio fieret ad
uocata. Joā. ij. Larga etiam
pietas brē marie ppēdit/ qz cū
in die ephie aurum 7 dona a
mag⁹ recipet. postmodū i sui
purificatōe n̄ potuit emere a
gnū quē offerret p filio/ s; ob
tulit oblatōez paupes. s. par
turtūz aut duos pullos colū
baz/ qz illa munera erāt iā p
ipā paupib; erogata. Mat.
ij. Saluatori n̄ro paupi 7 p
egrino/ martha pparauit ho
spiciū 7 ei necessaria mīstra
uit. Lu. x. Multū pie fuerūt
ille mulieres q̄s lucas dicit
ministrasse dño p̄dicāte. Lu.
8. Hāc pietatē hnt paupcu
lemlires pl⁹ q̄s diuites/ 7 ml
to mag⁹ merēt. Jo de⁹ pfert
duo mītra paupis vidue ob
latōib; diuitū. luc. 21. Lidda
purpuraria magnā pietatez
ad paulū 7 ad socios ei⁹ habu
it. act. 16. Quali pietas d; ha
beri ad peregrinos: quere de

De pietate

peregrinis sup. Qualiter autē
pij simus ad paupes. qre sup
de liberalitate. Pietas mulie
rum a quibz sumere debem⁹
exemplū est: ad pueros par
uulos q seiplos iuuare non
possunt. vñ est qñ pietas in
firmorū. Sic pij erāt obste
trices egyptij q pietate mora
stra Pharaonis pceptū pue
ros paruulos seruauerunt.
Exo. i. Filia Pharaonis vi
dēs puerū moysen paruulū
in fiscella lachrymabilr va
gientē ipsius miserta i ppriū
sibi filiū adoptando mulieri
hebreæ tradidit ad nutriendū
Exo. ii. Cū athalia occideret
oē semē regiū Josaba miser
ta Joas puero paruulo tulit
ipsum z necū alijs interfice
ret abscondit z nutriuit. iij.
Reg. xi. Pietatē exemplo pia
rū mulierū habere debet hō
ad filios et sibi carne et fide
piunctos. Sic Alarō vidēs
suos spūales filios ab ignis
icēdio deuastari cucurrit ad
mediū multitudinis depcās
deū vt plaga cessaret. Flū. 16
Una illarū duarū mulierum
cor habuit valde piū: cui⁹ vi
scera sup pprio filio quē salo
mon diuidi p mediū iusserat
sunt cōmota. iij. Re. iij. Du
liet chanaanica tantā pietates

habuit erga filiā q verabat a
demone/ q illi⁹ verationē p
priā reputabat dicens: Dñe
miserere mei. Matt. xv. Ma
ter filioz zebedei pia erat ad
filios p qbus sic sollicitē do
minū depcabat. Math. xx.
Multū fuit pia mater Jesu
ad filiū ei⁹ chīm: quē pditū
cū i tēplo remāsisz: sic sollici
te z cū dolore requisit per
triduū. Lu. ij. Darimā pie
tatē autē habuit mater ei⁹ qñ
discipulis fugiētibz ipsa si eū
iuuare posset in aliquo iuxta
crucē filij sui ex maxima con
passione z pietate stetit. Joā.
xix. Pietatē exemplo mulierū
debet hō habere ad eos posi
tos in tribulatione z mortis
piculo siue extranei fuerint si
ue ppinqui. Sic raab vidēs
exploratores isrl ad mortem
turbatos q pie miserta eos
abscondit qreates subtiliter de
lusit. Jos. ij. Sic pia mulier
qdā in baburim nūcios Da
uid quos Absalō qrebat ad
mortē pie abscondit in puteo/
os putei velamine supposito
pregēdo. ij. Re. xvij. In ma
gno periculo posuit se bester
pia vt mardocheū/ z pplm a
mors snia liberaret. Hest. 4
Mulieres ille multū fuerūt
pie q Ebro paciēti psonali

mulierum XCVI

astiterunt / et secute sunt eum plures
gentes: dum duceretur ad crucem /
quoniam eum apostoli reliquerunt. Lu. 23
Joan. 19. Ipso etiam posito in
sepulchro vnguenta portantes
pietatem ostendere voluerunt.
Luc. 23. Petrum eductum de
carcere quem Herodes decre-
uerat decollare: Maria pia
mater Joannis pie recepit ho-
spicio / ubi erat multitudo cre-
dentiū abscondita / propter me-
rum iudeorum. Act. 12. Pietatem
debet habere homo exemplo mu-
lierum ad eos quos audiunt tur-
piter diffamari / vel eis detra-
hi / publice vel occulte eos pie
excusando: et si possent iuridi-
ce eos de bonis operibus com-
mendando. Sic namque blas-
phemantibus et deprauan-
tibus iudeis Christi miracula
pia mulier extollens vocem de
turba dixit illi: Beatus vester qui
te portauit etc. Lu. 21. Accu-
santibus Iudeis Christum / et eum
coram Pilato pluribus diffama-
do: vxor Pilati Christo compa-
ratis iniustam eius mortem voluit
impedire / de iusticia eum com-
mendando: quod de nullo viro
legitur accidisse. Mat. 27. De hac materia quare plura ex-
empla super de liberalitate. Pie-
tatem habentes: exemplo sanctarum
mulierum vitam corporalem et spiritualem

lem impetrant et conseruant sibi
et suis. sicut manifeste appa-
ret in Abigail / cuius virum pro-
pter eius crudelitatem Dauid et
socii eius volebant occidere / sed
ipsa propter pietatem quam habu-
it ad Dauid / se et virum suum
a mortis piculo liberauit. i. 2
Reg. 17. Propter pietatem
quam exercebat Martha dominus
hospitando: voluit Christus
eius fratrem Lazarum suscitare
mortuum / et iam quadriduanum.
Joan. 11. Thabitam propter opa-
pietatis Petrus apostolus suscita-
uit a morte / cum a viduis et
pauperibus quas ipsa pie ale-
bat deuotis precibus rogaretur.
Act. 9. Sile est hoc miracu-
lum illi quod de drusiana legitur in
legenda Joannis euangeliste.

¶ De populi mobilitate.
Cap. cxi.

Populus cito mouetur.
Propria malicia et perversitate
Modica tristitia et penali-
tate. (rate.
Nesciens seruitia facta largi-
Si corripuntur vicia cum
acerbitate.
Signis et nequitia vtens
bonitate.

¶ Populus ci-
to mouetur ex propria mali-

De populi

ela et pueritate / in varias vo-
luptates et varia verba / contra
dicentes pluries sibi ipsis in
operibus et verbis. Nam filii israel
qui habebant manna / petebant
carnes: ex sua pueritate: ce-
pas / pepones / et cucumeres
postulabant. Exo. xvi. Num.
xi. Deliciosus populus in presen-
tia domini monstrat se subie-
ctum et obedire paratum: sed in
eorum absentia inobediens et
rebelles efficiunt. Nam in pre-
sentia moysi dixit populus / cun-
cta que precepit dominus faciemus:
et cum Moyses abisset recesserunt
a domino / vitulum plastilem
adorantes. Exo. xxxii. et xxxiii.
Audiens gentes predicatio-
nem Pauli et Barnabe eos cum
gaudio susceperunt: sed pueri
eos postmodum de suis finibus
expulerunt. Act. xiii. Homines de
civitate lystris Paulum et bar-
nabam voluerunt adorare ut
deos quos postea lapidaverunt
eos occidisse putantes.
Actu. xiiii. Idem populus qui ad
Hieremiam dixerat. Domine ver-
bum ad quod misit te dominus fa-
ciemus post decem dies dixerunt
dominus te non misit. Hiere. xlii. et
xliii. Sic idem populus qui obuiam
saluatori clamabat Osanna
post quinque dies dixerunt cla-
mantes magnis vocibus: cruci-

fige eum. Lu. xliii. Populus mo-
uet de facili in voluntates di-
uersas / propter aliquas mo-
dicas tribulationes. Nam re-
dies Moyses in Egyptum
narravit populo verba de mini
quomodo descenderet eos li-
berare: crediderunt et letati sunt.
Sed cito contra Moysen
ira moti / conuesti sunt de eo
et Aaron cum affligerentur ab ex-
actoribus Pharaonis. Exo. vi.
Similiter filii israel contra
Holoferne se viriliter et vna-
nimiter parauerunt: sed postea
modicum aliquantulum tribulati
versi sunt contra Ozia pontifi-
cem et dixerunt: Iudicet dominus in-
ter te et nos. Iudith. vii. Po-
pulus ideo mouet de facili:
quia de acceptis beneficiis est in-
gratus. Nam cum Gedeon po-
pulum de manu Madian libe-
rasset / dixerunt: Dominare tu
nobis et filii tui. quo mortuo
patris beneficio obliti / de eius
septuaginta filiis nullum eorum
in dominum eligere voluerunt.
Judi. ix. Samuel recupera-
tis urbibus de manu Philis-
tinoz / populum liberauit: et ta-
men ipsi ingrati / contra volun-
tatem dei et Samuelis: regem si-
bi tribui petierunt. i. Reg. viii.
Licet David bene repperat po-
pulum: habitis multis victo-

mobilitate XCVII

rijs: tñ ipsi oim beneficiorū obliu/cū Absalone ei⁹ aduersario insurrexit magna pars ppli cōtra eū. ij. Reg. xv. Qñ Christus pauperat pplm multiplicādo panes volebāt euz regē pstituerē sup se: sed statim bñficioz obliu/signa ab eo fieri postulabāt. Joā. vi. Ppls mouet de facili: aliqñ ppter correctiōes ⁊ increpationes: vel ppter verba aspera dñoz. Nam ppl's isrl' sub Salomone honore ⁊ abundantia rerū abundauit: ⁊ tñ ad vnū verbū durum quod Roboam eius filius dixit: indignati sunt vehementer/et pro maiori parte/ab eius dominio recesserunt. ij. Regum. xij. Iudei satis bono animo dicebant Christo/ q in nazareth ciuitate sua operaret miracula: ⁊ tñ post increpationē eis factā modicā a dño/pcipitare eū de mōtis supcilio voluerunt. Lu. iij. Ppls mouet aliqñ de malo in bonū licet raro. Et hoc ppter miracula que aliquādo videt. Hā cū apphēderet popul⁹ Hieremiā dicēs: Mor te moriaf. Qui postea visis signis dixerūt. Hō est dign⁹ morte. Hiere. xxvi. Quia populus nimis cito senib⁹ Su-

lannā accusātib⁹ credidit cōdēnauerūt eā mortī: sed viso q suscitauerat de⁹ spm Sa/muelis: reuersus est ppl's cū festinatiōe ⁊ liberauit eā/ ⁊ senes ipsos occiderūt. Dan. 13. Filij isrl' q ditati ⁊ armati exierāt de egypto. vidētēs egyptios/tra Moysen ⁊ Aarō murmurare ceperunt. Sed postq d⁹ mare miraclose diuisit ⁊ Pharaonē submersit/ sic dño cecinerūt/ ⁊ moysi crediderūt. Exo. xiiij. ⁊ xv. Cū vipera manū Pauli apphēdisset oēs eū eē homicidā crediderūt: sed cū eā excussisset ignē/ ⁊ nihil lesionis sentiret: quilibet eum asseruit seruum dei. Act. xxvij.

¶ De preceptis dei.

Cap. cxiij.

Precepta dei seruāda sūt ex
Leuitate iniunctionis mandatorum.
Fidelitate condictionis
subditorum.
Sedulitate ostensionis exemplorum.
Acerbitate punitionis transgressorum.
Auctoritate impletiōis prelatorum.
Amenitate saluationis seruatorum.

De preceptis

Recepta

p

dñi seruanda sunt: qz leuia z possūt faciliter adimpleri. Nā leue pceptuz ad obseruandū z breue ad memoriter retinēdū dedit dñs. Ade. s. ne de pomo ligni vitici māducaret. Gen. ii. Ut fili iij isrl' leuia pcepta dñi obseruaret/ iussit eos dñs sacrificari cū ea deberēt recipe vt leues ab oneribus pctōz possent/ eius pceptis leui⁹ pformari. Ero. xix. Quia oīa leuia ten dūt sursum/ pcepit dñs filiis isrl' z vittas iacintinas ponerēt in angulis palliorū/ vt haberēt memoriā celestiu mādata torū. Num. xv. Ob hāc cām pquerit dñs q filiū Rechab pcepta pñs eoz q erāt valde graua/ scz nō bibere vinū z non habere domos seruabant/ sed ppl's ei⁹ dei pcepta leuia ptemnebat. Hier. xxxv. Precepta dei seruanda sunt/ qz serui et subditi ei⁹ sumus. Ideo ea vsqz ad mortē seruare debemus. Propter qd bala licet mal⁹ dixit regi moab dixi tibi q facerē quicqd pceperet mihi dñs. Num. xxij. Susanna melius iudicauit in manus hoīm cadere q̄ de linqre legē mādatoz dei/ in

famie z mortis periculo se exponens. Dan. xij. Cū trucidaret sub antiocho legis obseruatores: multi de pplo noluerūt infringere legē dei: sed eligerunt potius trucidari. i. Mach. ii. Due mulieres delate sunt filios circumcidisse iuxta dei pceptū q publice circūducte p muros infantibus suspensis ad ybera/ sunt picipitati. ij. Mach. vi. Eleazarus antiquus diros cruciatus sustinuit ne pcepta diuine legis infringeret. Et ilud idē/ septē frēs cū pia matre eoz fecerūt inaudita tormenta z cruciamia sustinētes ij. Mach. vi. z. vij. Precepta dei adimplēda sunt/ z obediēdū est eis exemplo aliaz creaturarum. Nam eius pceptis obediunt angeli boni. Quia cū numerasset Dauid pplm/ pcepit dñs angelo vt pcuteret pplm: z pcussit. z postea imperauit desinere z desinebat. ij. Re. xxiij. i. Para. xxi. Da li etiā angeli pceptis ei⁹ obediūt. Nā pcepit dñs imūdo spiritui vt exiret ab hoīe. Et sequit: Statim demonia exierunt. Lu. viij. Coruis pcepit dñs vt pascere Helizā pphetā/ q ei carnes z panem mane semp z vespere defere/

dei XCVIII

bant. lñ. Reg. xvñ. Silt ven-
tis z mari pcepit z obediēdo
vent⁹ z mare siluit z quieuit.
Lu. viñ. Generalr etiā oib⁹
creaturis dī: Preceptū posu-
it z nō pteribit: ignis grādo
nix glacies/ spūs pcellarū/ q̄
fa. ver. ei⁹. Ps. cxlvñ. Prece-
pta dei debēt generalr obser-
uari a prelatis z alios postea
facere obseruare. Jō specia-
lē memoriā fecit dñs Josue
de obseruatiā mādatorū qñ
ipm pncipē sui ppli ordina-
uit. Jos. i. Rex dauid istituēs
Salomonē regnaturū post
se/ instruxit eū dicēs: Tunc
pficere poteris si custodieris
mādata q̄ pcepit dñs obser-
uari. iñ. Reg. ij. Ordināte Jo-
iade pōtifice Joas in regem
imposuerūt in capite ei⁹ dya-
dema: dederūtq̄ in manu ei⁹
tenendā legē/ z regē sup po-
pulū statuerūt. ij. Para. xñ.
Rex Persarū monarcha to-
tius mūdi: nō verecūdabāt
dicere: Precepit mibi de⁹ ce-
li/ vt edificē sibi domū i Hie-
rusalē. i. Esdre. i. Pater Joā-
nis baptiste q̄ erat pōtiferet
platus/ z vxor ei⁹ Elisabeth
erāt sine querela in mādatis
dñi: z dei iustificatiōib⁹ ince-
dentes. Lu. i. Precepta dei
seruanda sunt timore pene z

maledictionis / q̄ trāsgressio-
ribus sunt parate. Nā dicit
Benedicti q̄ declināt a mā-
datis tuis. Ps. cxvñ. Graui-
ter punit⁹ est Adā: qz pceptū
dñi nō seruauit/ cū z ipse fuit
de paradiso expulsus z ad mor-
tē ipse eiusq̄ posteritas pde-
nati. Gen. iñ. Vir dei q̄ ptra
preceptū dñi panē comedit/
fuit a leone occisus. iñ. Reg.
xñ. Saul tā signāter elect⁹
z pstitut⁹ in regē p trāsgres-
sionē pcepti dñi a regno irre-
uocabiliter ē plect⁹. i. Re. xv.
Precepta dei adimplēda sūt
ppter remunerationē q̄ dat
obseruantib⁹ z custodientib⁹
ea. Quia in custodiēdis illis
scz mādatis/ retributio mul-
ta. Ps. xvñ. Quia noe fecit
oīa q̄ pcepit ei de⁹: sic fuit re-
munerat⁹ a dño q̄ fuit salua-
tus ab aquis cū tota sua fa-
milia: psumpta oī carne que
ptra dei preceptū corruerat
viā suā. Gen. vij. Adolescēti
querēti a dño quomō posset
fieri saluus: Rñdit christus:
Si ad vitā vis ingredi/ ser-
ua mandata. Math. xix. De
hac materia q̄re plura exem-
pla de obedientia. Quō autē
diuinis mādatis obediēduz
sit magis q̄ pcept⁹ hoīm: nō
solū lingua sed opere veloci⁹

T

De prelatiis et

ter atq; prompte. qre vbi s.

¶ De prelatiis et principibus bonis. Cap. cix.

¶ Prelatus bonus et princeps debet esse.

Amator subditorum.

Persecutor secretorum.

Defensor commissorum.

Doctrinator insciorum.

Ordinator agendorum.

Confortator timidorum.

Liberator oppressorum.

Consolator afflictorum.

Excitator tepidorum.

Sustentator egenorum.

Refrenator superborum.

Uisitor orphanorum.

Uerberator transgressorum.

Extirpator peruersorum.

Exhortator petendorum.

Dispensator tradendorum.

¶ Relatus

debet primo subditos suos diligere siue spūalis siue tpālis patus vel princeps fuerit. Jō moy ses sic populū sibi cōmissum amauit / q respuebat maiore pplm quā sibi dñs promittebat: suo ptentus pplō quem amabat. Exo. xxx. Signū p lari ad subditos suos amor est / diligere honorem cuiuslibet subditi sicut suū. Hoc si

gnū habuit Moyses qñ desiderabat q oēs de suo pplō pphetarēt: licet ex hoc ei⁹ honor et fama diminui videret. Num. xi. Voluit dñs delere pplm post reditū exploratorū: vt Moysen sup maiorem pplm pncipē faceret. Moyses aut ppter dilectionē quā habuit ad pplm sibi cōmissum recusauit. Num. xiiij. Sic docuit dñs verbo bonū pastorē diligere pplm suū: vt animā suā ponat p ouibus suis / q sibi a dño cōmittunt. Joā. x. Exemplo etiā suo B idē nos docuit / q cū dilexisset suos in finem dilexit eos. Joā. xiiij. Sic amabat Paulus suos subditos q dicebat Ego libēter impendā et sup impēdar pro aiabus vestris: licet plus vos diligēs / min⁹ diligar. ij. Cor. xij. Prelatus et princeps debet esse scrutator secretorū / p scientiā quā debet habere. Sic em instrunt prelati. Diligite lumē sapientie oēs qui preestis pplis. Sap. vi. Talis pnceps fuit Salomon: qui sua sapientia et scientia perscrutatus ē / cuius duarū mulierū esset filius ille / p quo mulieres ad inuicē contendebāt. propter quod cū audiisset populus

principibus bonis XCIX

q̄ iuste iudicasset rex/ timue-
runt eum. videntes in eo sa-
pientiā dei esse. iij. Regū. iij.
Signū est q̄ dñs diligit po-
pulū quādo eis dat sapientē
principē vel prelatū. Ideo
dixit regina saba salomoni:
Diligit dñs Israel q̄ te do-
minus regē constituit super
eum vera em̄ sunt que audi-
ui de virtutibz sapiētiā tua.
ij. Paralip. ix. z. iij. Regū. x.
Hanc sapientiā Paulus ha-
buit quādo vsqz ad tertiū ce-
lum raptus fuit: vbi audiuit
archana verba/ que nō licet
hoī loqui. ij. Cor. xij. Ideo
de diuinis et archanis atqz
humanis sciētijs lac/potū/ z
escam subditis suis dedit. i.
Cor. iij. Prelat⁹ debet esse
defensor sibi cōmissi gregis/
vt sit ver⁹ pastor nō mercēna-
rius/ qui dimissis ouibz quā-
do lupū aspiciat venientē/ fu-
git. Joan. x. Talis prelat⁹
erit moyses/ qui defendit
hebreū iniuriā ab egypto pa-
tientē. Exod. ij. Bonus prin-
ceps fuit Bedeō qui de ma-
nu Dadian/ cōmissum sibi
populū defendit viriliter et
prudēter. Iud. vij. Sic chri-
stus defendit Magdalenā a
Symone/ de ipsa in sua cō-
uersione nequiter cogitantē.

Luc. vij. Sic petr⁹ defendit
discipulos a iudeis dicentibz
eos musto esse repletos/ ipos
iudeos rationibz et auctori-
tatibus pfundendo. Act. ij.
Prelatus debet esse doctor
nescientiū z imperitorū/ eos
in necessarijs et vtilibus in-
struēdo. Tales pmittebant
nobis a dño cū dicebat. Da-
bo vobis pastores iuxta cor
meū/ z pascēt vos i sciētiā et
doctrina. Hier. iij. Ideo ar-
talexerxes monuit Esdram et
principes/ verba legis instru-
ere imperitos. i. Esdre. vij.
Ideo Josue populū sibi cō-
missum instruxit/ q̄ cunctis
diebus quibz ipse vixit popu-
lus eius nō destitit seruire ve-
ro deo. Jos. xxiij. Quia pau-
lus verbo docuit/ scripto/ et
exēplo. Ideo merito doctor
gentium nominat. i. Thessa.
ij. Ipse etiā saluator cū ascē-
disset in montē pgregatis di-
scipulis docuit eos. Mat. v.
Et cū turbe irruerūt in eū/ se-
dēs docebat de nauicula tur-
bas. Lu. v. Prelat⁹ debet or-
dinare oīa officia exercēda a
subditis: vt oīa fiāt fm ordinē
bñ z honeste. Sic Moyses
q̄ filio Jetro ordinauit qnq̄
genarios z decanos. Exo. xv.
Ipse etiā Moyses in ppl⁹

T ij

De prelatiis et

suo sic ordinavit officia ut io
sue tanq̃ pnceps tpalis iret
ad pugnā: et ipse tanq̃ p̃lat⁹
spūalis p victoria exoraret.
Exo. xvij. Quādo p̃latū ali/
qñ absentari ptingat in suis
subditis debet ordinare vica/
rios. Exemplo Moysi q̃ cū
se absentaret a p̃plo Aaron
eis ordinavit in vicariū di.
Habetis Aaron vobiscū re/
feretis ad eū si qd nātū fuerit
questionis. Exo. xxij. Ap̃ls
dixit ad Tytū. Que desunt
corrigas/ et p̃stituas p ciuita/
tes p̃sbyteros. ad Tytum. l.
Prelatus vel princeps debz
p̃plm timidū p̃fortare in tē/
poralibus et spūalibz bellis.
Sic Moyses exhortatoris
verbis p̃plm pusillanimē cō/
fortavit dicēs: Nolite timere
qz dñs pugnavit pro nobis.
Exo. xiiij. Silr audita ma/
gna potētia Holofernis he/
liachim sacerdos magn⁹ ad/
unavit oēm p̃plm/ et eos mi/
rabiliter p̃fortavit. Judith.
iiij. Ap̃ls Paulus timidū et
pusillanimē p̃plm in suis epi/
stolis plurimū p̃fortavit di/
cēs: Confortamini dño et in
potētia virtutis ei⁹. Ephes. vi
Prelatus debet quantū sibi
est possibile liberare oppres/
sos. talis p̃latus extitit moy/
ses q̃ nunq̃ cessavit p libera/
tiōe p̃pli sui ad multa se po/
nens picula corā pharaone
ut oppressus p̃plm liberaret:
de egypto et miseria et servitu/
te. Exo. vi. vij. et viij. et d. Si/
militer pereunte p̃plo ppter
murmur/ misit moyses aarō
ut pereuntē p̃plm liberaret.
ostendēs qz eos volebat tā p
se q̃ p alios liberare: ut patz
Num. xvi. Ideo mandavit
dñs p p̃phetā/ qz rex isrl inci/
peret p̃liari/ ut p̃plm in Sa/
maria oppressum ab oppres/
sione regis Syrie liberaret.
iiij. Reg. xx. Princeps et p̃lat⁹
debet p̃solari afflictos et tri/
bulatos i tribulatiōibz suis.
Sic helyas p̃solatus est vi/
duā p mortē filiū sui tribula/
tā/ cū ei redderet filiū a mor/
te mirabiliter suscitatum. iiij.
Reg. xvij. Helyseus p̃solat⁹
est mulierē debitis obligataz
oleū augmētando. et Suna/
mitē tribulatā p filio mortuo
qñ euz suscitavit a mortuis.
iiij. Reg. iiij. Saluator no/
ster p̃solat⁹ est viduā cui⁹ fili⁹
efferebat mortuus extra por/
tā dicēs: Noli flere/ cui reddi/
dit filium suscitātū. Lu. viij.
Mulierē in adulterio depre/
bensam/ saluator n̄r pie et mi/
sericorditer fuit consolatus.

principibus bonis C

Joā. viij. Prelatus bonus debet subditos excitare et incitare ad bonū: sicut patriarcha Jacob / q̄ audiens q̄ alimenta vendebant in egypto pigrescentes filios excitauit / et incitauit eos dicens: Quare negligitis. Gen. xlij. Quamdiu vixit Joada ppheta vel pontifex: q̄ Joas principē incitabat ad bonū: bon⁹ fuit ipse Joas: quo mortuo Joas carens excitatore / pessimus est effect⁹. iij. Reg. xij. Talis prelatus erat Paulus ap̄ls / qui in suis epl̄is pigrescentes filios et dormientes subditos excitauit di. Hora est iam nos de somno surgere. Rom. xij. In hui⁹ figura angelus qui prelātū significat q̄ debet angelicā ducere vitā / Petrū vinctū cathenis et dormientē in carcere liberauit. Act. xij. Prelatus bon⁹ debet pascere et sustentare pauperes et regere nos eos spūali et tpali subsidio refouēdo / vt sit alter Joseph q̄ fame peruntib⁹ in egypto manu larga aperuit horrea Pharaonis. Gene. xlij. Talis prelatus extitit Helyseus / q̄ panes fecit distribui filiis pphetarū. iij. Reg. iij. Saluator noster vidēs multitudinē deficientē ieiunijs:

ne in via deficerēt eos multiplicatis panib⁹ et piscib⁹ plures reficiēs sarianit. Matt. xij. Joā. vi. Quādo christ⁹ Petrū instituit prelātū dixit ei ter. Pasce oues meas. Nō comedere vel occidere / q̄ prelatus debet pascere pplm verbis / exemplis / et subsidio. Joā. 21 Paul⁹ ap̄ls sic desiderabat pauperē sustentare: q̄ qm non habebat de suo vt tribueret alijs: ab alijs acquirebat: vt patet de collectis. i. ad Corin. xvi. Hic introducitur execrabilis abusus malorū prelatorū q̄ nō habēt vñ pauperes sustentari possent. i. carent eloquentia et sapientia. s. q̄ sunt inscī et ignari: nō igit capiūt ab alijs inquirere. sed potius mutuo oues fame perire permittūt. tales merito mercenarij q̄ pastores vocant. Jo hā. x. Prelatus bon⁹ debet verbis et factis refrenare et domare superbos. Talis fuit Moyses q̄ refrenauit superbiam Chore / Dathan / et Abiron dicens: Quare erigimini filij leui. Num. xvi. Ezechias rex volens inderefrenare superbiam / fecit excelsa destrui ne sup̄ppls idolis imolaret. iij. Reg. xviij. Samuel prelatus pfectus Saulē sup̄

T iij

De prelatīs et

bū increpauit refrenādo: qz inobediēs fuit pceptis q̄ pceperat ei de^o. i. Re. xv. Sūmus pontifex Onias supbo Heliodoro restitit/ q̄ templū dñi expoliare volebat z inde auferre deposita viduarū. ij. Mach. ij. De hoc instruxit apls Thimotheū di. Diuitibus hui⁹ secti p̄cipe/ sublime nō sape. i. Thim. vlti. Prelatus bonus debet sepe suos subditos q̄ lōge sunt positi z disp̄si visitare: vt bonos p̄fortet i bono: z malos de p̄petra tis malis corrigat puniēdo. Propter qd̄ dixit Jacob ad Ioseph quē frēs sui vt platiū z p̄ncipē adorare debebāt. vade z vide si cuncta p̄spera sint erga frēs tuos z pecora. z renūcia mibi qd̄ agāt. Gen. xxxv. Talis platus visitās extitit Samuel: qui circumibat ciuitates z loca / vt q̄ eo in aliquo indigerent possent ad eū facilius habere recursum. i. Reg. vii. Quādo autē platus nō pōt p̄ seipm̄ visitare absentes: debet alios mittere visitātes. Sic ezechias mittebat cursores p̄ vnuersum israhel / vt reuerterent ad dñm. ij. Para. xxx. Ipse etia z Jesus circūibat ciuitates et castra. Et vbicūq̄ adesse p̄so

naliter nō potuit illic discipulos suos mittere satagebat. Lu. x. Prelat⁹ bonus debet trasgressores corrigere z punire. Sic moyses p̄p̄lm̄ puniuit acerbe qm̄ p̄statū vitulū adorauit. Exo. xxxij. Saluator n̄r nunq̄ legit fuisse seuerus nisi cōtra delinquētes vendēdo z emēdo i tēplo / q̄si ad punitiones accessit / facto flagello de funiculis / z men / sas numularioz euertēs / eos de tēplo tanq̄ excōicatos eiecit. Joā. ij. Jō plato p̄p̄betā dicit: Reges eos in virga ferrea / z tanq̄ vas figuli confringes eos. Psal. ij. Talis p̄latus extitit Paulus q̄ dicebat: Arma militie n̄re nō sūt carnalia sed potentia dei. ij. Corin. x. Prelatus bon⁹ debet extirpare p̄uersos / rebelles / z p̄tumaces / ne ouis morbida altas p̄sumat inficere. Et hoc fm̄ Augu. in regula. Nō hoc fit crudeliter sed misericorditer ne p̄tagione pestifera plurimos perdat. Sic Moyses chore p̄teruū z cōplices suos. s. Dathan z Abiron ne p̄p̄lm̄ ificerēt extirpauit. Num. xvi. Judas machabeus extirpauit ex suo p̄plo p̄uersos: sed eo mortuo exortū sunt q̄ opabant iniuriā. i.

principibus bonis CI

Nach. ix. Paulus apłs cō-
suluit z mādauit Corinthiis
de pueris hoīe/ q̄ vxorē patrī
sui tenebat eū expelli de me-
dio: eḡ q̄ ipse adiunauerat
eū. Sathane in interitū car-
nis sue. i. Cor. v. Sic Petr⁹
Ananiā z Saphirā dura ex-
tirpauit sentētia/ ne discipuli
aliq̄ discerēt mentiri spiritui/
scō: z de agrozū p̄cio defrau-
dare. Act. v. Prelatus debet
orare p se et pro subditis ea
que sunt necessaria ad salutē.
et maxime pro redēptiōe cul-
parū. Sic Moyses p̄latus
prefectus/ deuote z p̄fecte p
populo qui peccauerat exo-
rauit. Exod. xxxij. Samuel
dicebat ad pplm. Absit a me
hoc peccatū/ vt cessem ora-
re p vobis. i. Reg. xij. Clidēs
aut̄ David angelū percutiē/
tem populū/ rogauit vt puni-
tio verteret̄ in eū. ij. Re. xxiij
Orans prelatus inducit po-
pulū ad orandū. Nam oran-
te Esdra: fleuit omnis popu-
lus z orauit. i. Esdre. ix. De
hac materia quere plura ex-
empla supra de oratione.
Prelatus bonus debet de-
struere beneficia que tradere
debet non respectu carnis z
sanguinis/ sed respectu meri-
ti z virtutis. Exemplo moysi

qui distribuēs plaustra leui-
tis/ nullū dedit p̄sanguineis.
Nū. viij. Moriēdo Moyses
nullū de p̄sanguineis vica-
riū dereliq̄t: sed rogauit deū
fideliter z deuote: vt de bo-
no duce pplō fideliter p̄uide-
ret. Nū. xxvij. Saluator no-
ster nullū de p̄sanguineis q̄s
habebat apłos humano ge-
neri vicariū reliq̄t. Sed Pe-
trū solūmodo/ quē nō electio-
ne/ sed de dilectiōe de practi-
ca: nō de rhetorica defacto:
non de iure dicēs: Symon
Petre diligis me plus his.
Et tunc eum suū pastore ad
pascendū pplm dereliq̄t.
Joan. xxi.

¶ De p̄latis z principibus
malis. Cap. cx.
P̄lati mali sunt
Consentientes in subdiorū
errores non corrigendo.
Impedientes operatorū er-
rores in seducendo.
Non attendentes excusatoz
dolores ore fremendo.
Destruentes inferiorū labo-
res sua querendo.
Simoniā sequētes predica-
torū mores spernendo.
Distribuentes cōcedendorū
honores lucra volendo.
Non sustinētes tormentorū
horrores puniendo.

De prelatiis et

p Relati et

principes mali sunt illi qui sentiunt malis opibus subditorum perpetratis non corrigendo: sed eorum persequendo: liti et operationi prebendo consensum. Talis fuit Aharon quando ad populi voluntatem fecit vitulum aureum / quem populus adorauit. Ideo dixit Moyses. Quid fecit tibi populus iste ut induceres super eum peccatum maximum? Exo. xxxij. Heli dicit sensus se filiorum peccatis: quia eos non corripuit ut debuit. et tamen legitur quod eos corripuit solo verbo. i. Reg. ij. Balus princeps extitit se dechias qui misit Hieremiam principibus occidendum. Hier. xxxvij. Sciebat Pilatus quod iudei propter inuidiam tradidissent Iesum / et tamen eis propter populi fauorem sensit: et ipsum crucifigendum eorum voluntati tradidit. Ioan. xix. Prelati mali bona nolentes agere / nituntur ad peccatum subditos inducere. Sic Hieroboam qui fecit vitulos aureos / et eos fecit populum adorare. iij. Regum. xij. Manasses eduxit Iudam et habitatores Hierusalem ad operandum mala: ideo particeps fuit omnium malorum que fecerunt. ij. Para. xxxij. Mali fuerunt pre-

lati principes sacerdotum / qui cecum a natiuitate a deo liberatum / ab eius laudibus volebant retrahere / et eius sequelam nitentur impedire. Ioan. ix. Sicut principes sacerdotum impediunt Petrum et Ioanem ne verbum predicationis seminant in populo: mandantes eis ne in nomine domini loquerentur. Act. iij. Sicut apostolis omnibus post ascensionem et incarcerationem impedimenta hominum tribuerunt. Act. v. Prelati mali excusationes subditorum qui non sunt culpabiles audire contemnunt: sed eis asperere et persequi ore frementes loquuntur / minas terribiles inferentes. Ideo sepe faciunt subditos esse rebelles. Talis fuit Roboam qui voce exclamantis et lamentantis populi non attendens / sed asperere et rigide eis loquens coegit maiorem partem populi ab eius dominio rebellare. iij. Regum. xij. Magistratus sine acceptione excusationis Paulum et Sylam furioso fecerunt incarcerationi. Act. xvi. Ad primum verbum Pauli princeps sacerdotum fecit eum acriter persequi. Act. xxiij. Felix et Festus prelati excusationes Pauli noluerunt recipere. propter quod Paulus ad Cesarem appellauit.

Principibus malis CII

Act. xxv. Prelati mali bona subditoꝝ rapiunt / furant / et destruunt: nō primoꝝ et subditoꝝ salutē / sed suā ppriam utilitatē querētes. De talibꝫ dī: Principes tui infideles / socij furū / oēs diligūt munerā tē. Esa. i. De Naboth pncipe dī: Terrā dispidisti / et pplꝫ occidisti. Esa. xiiij. Per Ezechielē etiā dī malis prophetis / platis / et principibꝫ / q̄ nō pascunt gregē sibi cōmissum / sed deuorāt: lac comedebat / et lana opiebamini. Eze. xxxij. Prelati etiā mali bñficia et dignitates sibi filiabus tribuūt: nō attēdētes ad meritā vel ad virtutes / et hoc ppter pecuniā vel ppter alia luera. Talis fuit demetriꝫ qui summū sacerdotē constituit Alchimū. i. Mach. viij. Balthides filr elegit duos alios viros impios / et pstituit eos dños. i. Mach. ix. Jason q̄ summū sacerdotiꝫ emit ab Antiocho / fecit ritū gentiū: et ideo symonia heresis nūcupatur. ij. Mach. iij. De hac materia q̄re plura exēpla s̄. de acceptiōe munerū. Item alia exēpla de auaricia. Prelati et principes mali habēdi sunt in reuerētia: et eis deferēdus est honor. ratiōe platōis

nō ratiōe vite: et tenēda est eorum bona doctrina: licet sit eoz vita spernēda. Nā Dauid pcussit cor suū: qz pciderat orā clamidis Saul: nec ei fecerat quicqꝫ mali. i. Reg. xxiij. Eozū vitā pessimā nō sequendā s; nō spernēda vba docet nos chꝫs cū ait: Sup cathedrā moysi sedet scribe et pharisai / oīa q̄ vobis dixerint facite. Sequit: opa aut illoꝝ nolite facere. Mat. 23. Prelati et pncipes mali grauius a dño puniunt / etiā i p̄fenni. Nā pcepit deus Moy si / suspendere oēs principes p̄tra solē: qz p̄senserant pplō in pctis. Nū. xxy. Quia saul fuerat malus princeps: permisit dñs qz totū pōdus belli irrueret sup eū. i. Reg. xxi. Rex Syrie dixit seruis suis qz solū p̄tra regē isrl' pugnaret / qm̄ erat malus. Unde q̄dam eū inter pulmonē et stomachū suū sagitta pcussit. iij. Reg. xxi. Sobna ppositus templi / q̄ diu credebat viuere / audiuit a dño: Quid tu hic tē. sequit: Expellā te de statiōe tua. Esa. xxi. Illi etiā mali et luxuriosi p̄sbyteri qui p̄tra susannā innocēter tulerunt sentētiā diuino iudicio fuerūt a pplō lapidati. Dan.

U

De proditiōe

xiij. Nō solū prelatos et principes punit deus: sed aliquando flagellat pplm ppter malū principē et prelatū. Nam qz David cōtra voluntatem dñi pplm numeravit graui plaga pplis percussus est. ij. Reg. xxiij.

¶ De proditiōe et pditoribz.
Cap. cxi.

Proditor in sua proditiōe. Bñfacientibz nescit amicari. Earne attinentibus querit aduersari.

Signis fraudulentibz querit occultari.

Ambit et potentibus credit dominari.

Pacemqz credentibus vult insidiari.

Penis se torquentibus debet mancipari.

¶ Rodito

res nō parcūt suis bñfactoribus: nec eis recta amicitia coniungant: inuidia vel aliquo vicio stimulari. Nā paciēte Saule verationē a demone: cū David qui eū liberauerat de obprobrio Goliath philistei psalleret corā eo vt demonis verationē minueret. Saul niscus est eū lancea pforare. i. Reg.

xvi. et xviij. Saluauit David habitatores Leile. et tñ ipsi pditores eū in manu saul inimici sui ad mortē tradere voluerūt. i. Reg. xxiij. Multū fideliter faciebat yriasobel: lis quādo propter David propria domū intrare noluit: et tñ fecit eū portare litteras mortis sue. ij. Reg. xi. Prodiores aduersant sanguineis et carne coniunctis. Nā cayn eruit cū frē pditiose i agrū quē postea p inuidiā interfecit. Gen. iij. Licet diuina dispensatiōe sit factū. Jacob p bñditiōe paterna Esau prodies supplātauit. Gen. xxvij. Elmon vocauit Thamar sororē suā quasi accepturus cibum de manu ei: quā postea violēter oppressit. Ideo mulieres nō debent verbis fallacibus hominū credere quācūqz consanguinitate iungant ne decipiant. ij. Reg. xiiij. Absalon fratrē suū pditiose ad viuium inuitauit: quem postea temulentū de ei pcepto pueri occiderūt. ij. Reg. xiiij. Prodiores signis fallacibus et fraudulentis suas pditiōes palliare nitunt: aliqui falsis pmissiōibz: aliqui fraudulentis osculis: aliqui falsis et simulatis lachrymis. Nā saul

et proditoribus CIII

pmisit David filiā suā ut a philisteis occideret. i. Re. 18. Promisit saul ionathe q am plus nō persequeret David quē postea coraz se statim interficere conabat. i. Reg. xix. Palliat aliqñ pditio lachrymis. Nā postq Saul fletet q si doleret p psecutōe dauid et iuraret euz nō psequi am plus / psecutus est eū postea sicut prius. i. Re. xxiiij. Uxor Samsonis et Dalila fundebāt multas lachrymas apd eū / et ambe eū postea deceperūt. Judi. xvi. Salutatione et osculis et verbis pcedētibz aliqñ suas neq̄tias palliunt deceptores et pditores. Nā cū saluasset Joab Amasam et q si osculare volēs / apprehēderet mentum eius et diceret: Salve mi frater: eū pcussit gladio in igne et occidit. ij. Reg. xx. Illa nephanda pditio saluatoris quā Judas pefsim⁹ p. xxx. denarijs ppetrauit / fuit salutatione pmissa / et fraudulenti osculo palliata. Matth. xxvi. Iudei Paulo parauerāt isidias: et tñ aliud p̄tendebāt. Act. xxiij. Proditores ppter ambitionē dominij pditiōes exercēt cupiētes ex h alijs dñari. Sic Zābri ppter appetitū dominij / belā

suū dñm interfecit. iij. Re. 16. Sellū fili⁹ Jābes iuravit ptra Zachariā dñm suum / et interfecit eū: et regnavit post eum tantūmō vno mēse. iij. Re. xv. Cū sennacherib i domo dñi sui adoraret: duo ei⁹ filij eū ppter ambitionē dominij occiderūt: licet neuter eoz regnauerit ut credebāt. iij. Re. 18. Triphō cū ambularet cū antiocho dño suo eū dolose et proditiose occidit / et qd ille habuerat vsurpauit. i. Mach. xiiij. Proditores sub noīe pacis alios decipiūt et occidūt. Sic qdā iūmici ne mie secū voluerūt amicitia facere ut eū pditiose fraudaret. Rec. vi. Ismahel fili⁹ nathanie / et alij cū eo cū godolia i signū pacis et amicitie comederūt / et p⁹ p̄adiū eū cū multis alijs occiderūt. Hier. xli. Antioch⁹ pacē simulās / pacē pmissit: et muros hierl⁹ postea dissipauit. i. Mach. vi. Pacifice fuit pnceps tributoz locut⁹ qui pcussit postea ciuitatē. i. Mach. i. Triphon sub noīe pacis ionathā comprehēdit quā pditorie cū filijs suis iherfecit. i. Mach. xij. Appolloni⁹ i hierlm / simulās pacē venit / et vsq; ad diē sabbati requieuit / s; postea a iudeis festinātibz

U ij

De prosperitate

maximā multitudinē interfecit
ij. *Dach. v.* Proditores sta-
tim et grauiter puniuntur a
deo: et sunt inter alia genera
peccatorū grauiter ab oībus ho-
minibz puniēdi. Sic fuit pu-
nitus *Zambri*: q post peditio-
nē regnauit tantūmodo septē
diebz: et postea incēdio se pe-
mit. *ij. Reg. xvi.* Sic ianito-
res *Assueri* q ptra sū volue-
rūt insurgere in patibulo sūt
suspensi. *Nest. ij.* Judas ma-
chabeus illos q p pecuniam
inimicos pmiserūt recedere
tanqz proditores et fratru vē-
ditores occidit. *ij. Dach. x.*
Judas q chīm tradidit post
modicū abiēs: laqueo se su-
spendit. *Matth. xxvi.*

De prosperitate mūdāna.

Cap. cxi.

Prosperitas mundana est.
In delictis causa delictorum
male terminabilis.

In diuitijs laqueus stultorum
vltio damnabilis.

Tenet in vitijs dignitas ho-
noris: sed parū pdurabilis.

Gaudet leticijs belli triūpho-
rum breui mora labilis.

Sed in amicitijs globū dat
multorum dū asperat steril.

Prosperi-
tas mūdāna q est in

delictis corporis: cā est multorum
peccatorū et specialiter carnaliū
et male terminat. Exēplū de
Sodomis quorū culpa fuit
causa abūdātia panis et ocij
ppter qd nephāda scelera cō-
miserūt. *Gen. xix.* Filij *Jābri*
faciētibz nuptias venerūt iu-
dei cū *Jonatha* multitudinē
occidētes et cōuerse sunt nu-
ptie in lamentū et sonit⁹ mu-
sicozū in luctū et gaudiū i me-
rozū. *i. Dach. ix.* Filij et fi-
liabz *Job* vespertibz vinū in
domo primogeniti frisedo-
mus super eos cecidit oppri-
mens singulos et occidens.
Job. i. Finis delictarū enim
est mors et odiū dei: sicut nec
mias dicebat expresse: *Dā-*
ducauerūt et saturati sūt abū-
daueſt delictis et ad iracūdiā
uocātes. *Alee. ix.* Ille diues
epulo q epulabat⁹ quotidie
splēdide in breui portat⁹ est
ad inferos et torquebat⁹ in lū-
gua. *Luce. xvi.* Prosperitas
mūdāna q est in diuitijs ho-
minē infatuat et ad dānatio-
nē eternā inducit. Nā argen-
tum tēpore *Salomonis* nō
erat alicuius valoris: qz tan-
ta erat in hierlīm copia argēti
quāta et lapidum. *ij. Reg. x.*
Unde *Eccī. xlvij.* Collegi-
sti quasi auricalcū aurū et vt

mundana CIII

plumbū cōplesti argentū / s; plus nocuit salomoui tanta rerū abūdantia q̄ tāta sapiētia pfuisset. iij. Reg. xi. Abūdantiā rerū tēporaliū despiēciendā oñdit exemplū quod dñs posuit de diuite: cuius ager vberimos fruct⁹ afferebat. Lu. xij. Adolescens qui erat diues / tristis recessit a dño / quādo audiuit ab eo q̄ oportebat eū pauperē fieri si esse vellet de numero pfectorū. Matt. xix. Diues ille qui tot abūdabat diuitijs / vt bis so sp̄ et purpure vestiret. ad tātā venit iopiā / q̄ guttā aque petēs n̄ potuit obrinere / nec obtinebit eternali. Luc. xvi. Prosperitas mūdāna q̄ est i honorib; et dignitatib; hoīez ligat vinculis viciozū / s; par durat. Nam saul anteq̄ esset i regia dignitate: fuit bonitate decorat⁹ / q̄ accepto regno cuncta quasi precepta dñi pterijt. i. Reg. xv. David propter multitudinē subditorū supbiendo pplm numerauit. ij. Re. xxiij. Jeroboā anteq̄ esset rex / puer bone idolis exstitisse legit⁹: qui habito regno vitulos adorauit et pplm silt adorare fecit. iij. Reg. xij. Cū roboratus esset Ozias / eleuat⁹ est cor ei⁹ et voluit ado-

lere incensum: et qz rep̄hēsus est a sacerdotib; desistere noluit / meruit incurrere plagas lepre. ij. Para. xvi. Danas rex iuda / fuit pessim⁹ tpe regie dignitat⁹: sed angustia / tus et vincus in Babylone. agens penitentiā / fuit bon⁹. ij. Para. xxiij. Modicū durat honores et dignitates / et male vt i plurimū terminātur. Nā Elman q̄ erat secūd⁹ a rege / et adorabat ab oībus / postmodū est turpiter suspēsus. Hest. vij. Statuā quā vidit Nabuchodonosor percussam a lapide / et in fauillaz redactā: indicat p̄speritatem mūdānā in dignitatib; et honorib; nihil esse. Dan. ij. Regnū fecerūt honorē iudei domino ia Hierlm veniēti: sed in sero reuersus est in Berhanā. qz in Hierlm nō inuenit hospiciū. et post dies paucissimos / ē ab ipsis turpiter crucifixus et occisus. Joan. xix. Cū ppl's laudes diuinas acclamaret Herodi: ipse Herodes ab angelo est percussus. Act. xij. Prosperitas mūdāna q̄ est i victorijs et triūphis de quib; hoīes p̄sueuerūt letari / frequēter est occasio peccatoz / cito labit⁹ et in tristitiā cōmutat⁹. Nā Sedeon excu-

U iij

De prudētia et

tiēs frumentum in torculari/
fuit bonus / ita q̄ ei angelus
voluit apparere / q̄ postea ob
tēta magna victoria / fuit ma
lus. Judi. vi. David primo
fuit sc̄t̄s. post multas victo
rias gloriosas / adulterium z
homicidiū ppetrauit. ij. Re.
xi. Q̄ parū daret huiusmo
di p̄speritas patet. Nā post
q̄ Almasias rex iuda debella
uit edom / eleuatus / male suc
cessit sibi quādo cū Joas re
ge voluit p̄liare. iij. Reg.
xiiij. Ptolomeus debellato
Alexādro / z habito eius ca
pite tribus dieb̄ tantūmodo
sup̄ vixit. i. mach. xi. Prospe
ritas mūdāna in p̄dict̄s om̄i
bus hoc solū habet / q̄ p̄gre
gat hoī multitudinē amico
rū qui tribulationis z angu
stie tempore disperguntur.
iuxta illud Quidj̄ i de p̄oto:
Tēpore felici multos nume
rabis amicos. Tēpora si fue
rint nubila solus eris. Hoc
patet in Thobia qui quādo
erat paup̄: z cecus. Thob. ij.
nō legimus eū ab aliquo cō
sanguineo visitatū: sed post
q̄ fuit illuminat⁹: z diues ve
nerūt ad eū p̄sanguinei gau
dētes Tho. xi. Job q̄ diu fu
it afflictus nō habuit amicū
ei aliquid deservientē: sed cō

solatores habuit onerosos
sed postq̄ deus dedit ei dū
plicia / venerūt ad eū fratres
sui ferētes vnusquisq̄ ouem
vnā zc. Job. vlti.

De prudentia z sagacitate. Cap. cxiij.

Prudentis officium est.
Verba quedam fingere et se
simulare.
Discordes restringere eosq̄
placare.
Iram non impingere sed ab
sentare.
Falsos arte p̄stringere atq̄
reprobare.
Ordine depingere ordinate
q̄ dare.
Anteq̄ attingere opa p̄bare
Verbis multa fingere pau
caq̄ monstrare.
Robur attingere et dissimu
lare.

p Prudentia

magna est simulare et
fingere verba / z vnū aliquā
do ostēdere p̄ alio. Nā abraā
veniens in egyptū celeravit
veritatē / vxorē dicēs esse so
rorē. Gene. xij. Simile fecit
Abraā q̄n venit ad Abyme
lech regē. Gen. xxi. Samuel
simulauit se velle offerre sa
crificiū cū veniret vt David

vingeret in regem. i. Reg. xvi. Magna sagacitate usus est Josue simulando fugam in obsidione urbis Hay. Jos. viij. Callide cogitauerunt gaabaonites simulantes se venire de lōginquo. Jos. ix. Aioth simulās se portare pecunias vel munera. Eglon eum astute decepit. Judi. iij. David coram Achis simulauit se fatuum/ vt posset ab eo fugere. i. Reg. xxi. Iebu se finxit bonorare pphetas Baal postea occidit eos. iij. Regū. x. Simulauit villicus pietatē erga debitores: cuius prudentiā dñs cōmendauit. Lu. xvi. Prudentis officiū est per verba dulcia placare iratos et discordes. Sic prudēter placauit Abraam Lotb: et sedauit iurgii inter vtriusq; pastores. Gen. xij. Hunc misit ad filios Ruben prudēter locuti sunt: et illi prudenter placauerunt eos. Josue. xxiij. Elbygail prudenter placauit David iratū contra Habal virum suū. i. Reg. xxv. Uerba mulieris prudentis fecerunt reuocare Absalon ad David contra eum iratus. ij. Reg. xiiij. Sapiens mulier de abela fecit Joab ab obsidione recedere. ij. Reg. xx. Si

lij israel simulātes fugā caute debellauerunt tribū Beniamin. Judi. xx. Prudentia est iram nō impingere: sed se absentare. Nam postq; rebecca consuluit filio suo Jacob vt obtineret benedictionem consuluit vt absentaret se ab ira fratris sui Esau acquieuit ei. Gen. xxvij. Exploratores quos misit Josue prudenter egerunt: vt cederēt furori. Josue. ij. Discrete prohibuit ezechias ne ppl's rīderet nūcijs regis assyriorū loquētib; blasphemias: qz nō expedit rudes ptra linguatos infideles litigare. iij. Regū. xviij. Prudētis est p verba deprehendere falsos: et artē arte deludere: nā arte delusit iacob laban: cū voluit ei dare p labore mercedē. Gen. xxxi. Joseph caute deprehendit frēs suos p verba eorū. Gen. xliij. Deprehēdit Iephte prudēter qd essent ephzetei et galaditei p ceboleth. Jud. xij. Salomon dephēdit mulierē meretricē nō esse matrē pueri per verba sua. iij. Reg. iij. Daniel prudenter cōuicit et cōprehēdit illos duos senes testes falsos p verba eorū. Dan. xij. Sapiēter dephēdit Ehis phariseos interrogantes/in

De prudētia et saga.

cuius potestate faceret mira-
 cula. Dat. xxi. Prudētis vi-
 ri est oīa ordinare / et oīa face-
 re cū discretōe: maxime in di-
 uisione bonoz / ne sequentes
 postea p̄tendāt. Jō abraā or-
 dinare diuisit filijs bona sua
 ne postea inter se certarent.
 Gen. xxi. Ordinate et sagaci-
 ter egit Jacob qm̄ debuit ob-
 uiare fratri suo irago mune-
 ra p̄mittēdo / res diuidēdo / et
 nimis dilectos maiori picu-
 lo exponēdo. Gen. xxxij. Pru-
 dens debet rē aliquā pbare
 prius anteq̄m attēptet eā. Nā
 moyses anteq̄m inuaderet ter-
 rā p̄missiōis misit explorato-
 res suos. Num. xij. Sile fecit
 Josue. Jos. ij. David pbauit
 sapiēter si posset armatus in-
 cedere anteq̄m iret ad bellū. i.
 Reg. xviij. Sedeō pbauit vi-
 ros valētes et p̄bos ad fontē
 aque anteq̄m p̄mitteret bellū.
 Judi. vij. Prudētes et discre-
 ti cognoscunt in verbis / siue
 futura p̄cogitādo / siue p̄gru-
 entes parabolās assumendo
 vel discrete loquēdo / vel bo-
 nū p̄siliū dando. Nā ioseph
 corā Pharaone somnia pru-
 dēter exposuit: et vt sapiēs bo-
 nū p̄siliū sibi dedit. Gen. xli.
 Discretū et prudēs p̄siliū de-
 dit Jetro Moyse / vt platum

eligeret in p̄p̄lo. Exod. xvij.
 Similitudinē prudentē acce-
 pit Harhan arguēdo David
 de p̄ctō suo. ij. Reg. xij. Ro-
 boam fuit imprudēs q̄ senuz
 p̄siliū nō adimpleuit / sed iune-
 nū. ij. Reg. xij. Filius p̄phe-
 te prudentē similitudinē dedit /
 qm̄ Achab rephendit et Jo-
 saphat cōmendauit. ij. Re.
 xxij. Dagne prudentie verbū
 dixit Zorobabel de fortitudi-
 ne mulierum et veritatis. ij.
 Esdre. iij. Inter prudentie
 documēta thobie fuit q̄ p̄si-
 liū a sapiente filius querebat.
 Tho. iij. Uisioes nabucho-
 donosor Daniel prudēter ex-
 posuit. Dan. ij. et iij. c. Dire
 prudentie et discretiōis fuerūt
 verba marie ad angelū / et ad
 Elisabeth. Lu. i. Prudentie
 signū ē dissimulare iniurias:
 licet cognoscat qd sit. Nam
 Saul dissimulabat pruden-
 ter audire male de seipso lo-
 quētes. i. Reg. x. Cognouit
 Judas dolum Achanoz et
 se prudenter extraxit. scōl.
 Mach. viij. Symō cogno-
 uit dolum Triphonis / et tñ fe-
 cit qd petiit / vt scandalū vita-
 ret. i. Mach. xij. Tolēs pau-
 lus ire in Syriā cognoscēs
 paratas insidias / caute decli-
 nauit. Act. xviij. Paulus pru-

De pueris bone. ido. CVI

denter aduertēs fraudē vo/
lentiū eū ducere in hierl̄ / ad
Cesarē appellauit. Act. xxv

¶ De pueris bone indolis.
Cap. cxliij.

Pueri boni sunt/
Vale agentibz dissentientes.
Suis parentibz obediētes.
Rebus decetibz se exercētes.

Pueri bo /

ne indolis sunt obediē
tes parentibz nec murmurāt
qñ aliqd eis p̄cipit. Nā Isa/
ac non legit murmurasse qñ
pater eū voluit imolare. Ge.
xxij. Quando David debebat
vngi in regē erat puer / et pa/
scens oues tanq̄ patri obe/
diēs. i. Reg. xvi. Pueri bo/
ni cognoscunt / si vicia et ma/
las societates odiunt. Nam
Ioseph tanq̄ crimē odiens
accusauit frēs suos crimine
pessimo. Gene. xxxvij. Tho/
bias cū esset iunior / sic pueri
lia vicia odiuit / q̄ nihil pueri
le gessit. Tho. i. Septē fra/
tribus adolescentibz sic erat
odiū sacrilegiū / vt crudeles
sustinerent penas. ij. Mach.
vij. Pueri boni se ad bona
exercitant: et ecclesias et loca
sc̄rā frequentāt. Nā samuel
aduc puer / minister erat in

pspectu dñi. i. Reg. ij. Joas
erat septē annorū cū regnare
cepisset / et fecit bonū corā do/
mino. iij. Reg. xij. Daniel et
socij eius sine magistro legē
seruātes sobrie et sancte inter
pueros gētiles vixerūt. Dā. i.
Joānes baptista p̄fortabat
spū et crescebat: et erat in de/
serto vsq̄ ad diem ostensōis
sue. Lu. ij. Iesus puer duo/
dēnis inuētus est in tēplo in
ter doctores / et descēdit cum
parentibz suis / et erat subdit⁹
illis / omnibz pueris in exem/
plum. Lu. ij.

¶ De punitiōe delinquētū.
Cap. cxv.

Punit deus delinquētes p̄
pter peccatum:

Transgressionis obediētie
non obsequendo.

Dōstrationis incontinen/
tiē lasciuiendo.

Elationis et excellentie super
biendo.

Rebellionis sue potentie va/
na colendo.

Turbationis et impatientie
iram sequendo.

Detractionis et inuidentie
murmur inferendo.

Exactōis et affluentie in ap/
petendo.

Repletionis et corpulentie

Æ

De punitione

in comedendo.

Presumptionis et irreuerentie in deridendo.

Ostensionis et extollentie se preferendo.

Omissionis et negligentie non exercendo.

Punit de

us qui per peccatum inobedientie. Nam primi pariter et grauiter puniri sunt propter peccatum inobedientie / qui credebant se non ita grauiter puniri. Gen. iii. Col liges ligna in sabbato contra dei preceptum fuit dei nutu a populo lapidatus. Num. xv. Quia Saul fuit inobediens deo in cedere Amalech / reprobat est a regno. i. Reg. xv. Vir dei contra voluntatem domini comedit panem in domo prophete filii a leone occisus. ii. Reg. xii. Ciuitatem sanctam permisit deus destrui et populum captiuari propter inobedientiam. ii. Reg. xxv. Punir deus peccatum luxurie. Nam originali mundo non peccat. sed pene totum aquis diluuij deleuit: quia omnis caro corumpat viam suam / luxuriose viuendo. Gen. vi. et vii. Quinq; ciuitates fetenti sulphure et igni / delete sunt / propter peccatum contra naturam. Gen. xix. Propter peccatum commissum in uxore leuite / quasi tota tribu

beniamin fuit destructa. Iud. x. Punir deus peccatum superbie. Nam Pharaon cum egyptijs submersi sunt propter superbiam Exodi. xii. Septuaginta duo milia hominum mortui sunt propter superbiam David qui fecerat numerare populum. ii. Reg. xxii. Antiochus superbus / fuit ita graui plaga percussus / ita ut vermibus scaturiret. ii. Mach. ix. Herodes superbus / cui populus acclamabat honores diuinos / percussus ab angelo a vermibus est comestus. Act. xii. Punir deus peccatum idolatrie. Nam propter idolum quod adorauerunt idololatre / ceciderunt una die viginti tria milia hominum. Exo. xxxii. Egressus est ignis et deuorabat nadab et abiu / quia obtulerunt ignem alienum. Leui. x. Punir deus peccatum ire. Nam blasphemus quia ex ira blasphemauerat dominum / lapidatus est a populo. Leui. xxii. Seruus nequam / qui noluit dimittere proximo suo / missus est in carcerem donec redderet uniuersum debitum. Mat. xvii. Punir deus peccatum murmurationis. Nam murmurante populo / egressus est ignis / et deuorauit castra. Num. xi. Maria percussa est lepra: quia contra Moysem mur-

muravit. Num. xij. Serpen-
tes ignitos misit dñs in pplz
murmurantē. Num. xxi. Pu-
nit de^o pctm avaricie. Nam
Elchan cum suppellectili sua
perijt quia de anathemate p
avariciā tulit Jos. vij. Graui-
ter punit^o est Biezi q munera
a Haamā ppter avariciā ce-
perat. iij. Reg. v. Heliodor^o
fuit male flagellatus: qz the-
saurū viduarū voluit aspor-
tare. ij. Mach. ij. Avaricia
Ananie z Saphire fuit per
Petrū graui punitiōe puni-
ta. Act. v. Punit deus pctm
gule: vt patet in primis parē-
tibz comedentibz pomū veti-
tū. Gen. ij. Filij Hely q vio-
lenter tulerāt carnes crudas
vt lautius pararet / qz pater
eorz nō corripuerat sicut de-
buit / grauius cū patre sūt pu-
niti a dño. i. Reg. iij. Punit
de^o pctm irreuerētie ad deū
z ad hoies. Nā oza cū irreue-
rēter tangeret archā dñi vt
inuaret / pcussus est a dño / et
ibidē mortuus est. ij. Reg. vi.
Quadragesima duo pueri ab
vrsis lacerati fuerūt: quia ir-
reuerēter heliseū deridebāt.
iij. Reg. ij. Ozias qz ad mo-
dū sacerdotū voluit adolere:
nō exhibēs sacrificio reuerē-
tiā est fact^o leprosus. ij. Pa-

rali. xxvi. Punit de^o pctm va-
ne glie. Nā Ezechias q ostē-
dit thesauros suos nūcjs re-
gis babylonie oēs dei sentē-
tia amisit. iij. Reg. xx. Quia
elevator sūt filie syō erit p sua-
ui odore fetor. Esa. iij. Pu-
nit deus pctm accidie. Nā
seruū inutilē qui talentū sibi
cōmissum multiplicare non
studuit pcepit cū dñs in te-
nebras mitti exteriores / z a-
criter puniri. Matt. xxv. De
hac materia qre plura exem-
pla de accidia.

¶ De pusillanimitate.

Cap. cxvi.

Pusillanimes z timidi
parua timentes magna sor-
tiuntur.

Praues mordētes murmura
sequuntur.

Cuncta pauentes timidi fe-
runtur.

Bella gerētes sepi^o vincunt.

p **P**usillani-
mes dū timent minas
vincunt z ruūt in magna pi-
cula. Nam Loth qui timuit
saluari i mōte / cecidit postea
in incestum et stuprum filia-
rum. Genesis. xix. Sedechi-
as dum timuit displicere pn-
cipibus in mortem Hiero-
x ij

De pusillanimitate

mie consensit. Hiere. xxxviii. Darius rex persarū. timens peradicere satrapis / misit danielē in lacū leonū. Dan. vi. Dum petrus timuit vocem mulieris / ter Chm negavit. Matb. xxvi. Pusillanimes murmurare solent : sicut filij israel qñ viderunt egyptios veniētes post se / nō atrēdētes miracula dei / timētes murmurare ceperūt. Exod. xiiij. Perlato ab exploratoribz terre pmissiōis / cultores esse fortissimos / murmuravit ppl's. Num. xiiij. Pusillanimes oīa timēt / etiā nō timēda. Nā filiij israel audiētes vocē dñi : dixerūt timētes Moysi. Non loquar nobis dñs / loquere tu nobis. Exo. xx. Balac timens israel / misit ad Balā plus pfidens in verbis q̄ in armis. Num. xxiij. Balaonte dixerūt ad Josue / et ad euz veniētes et timētes / fecerunt pacta que ipse voluit. Josue ix. Uidēs petrus ventū validum timuit / qñ sup mare ad dñm ambulabat. Mat. xiiij. Timuisse videt Aycodem⁹ q̄ venit ad Jesum nocte qñ nō audēs ire de die. Joā. iij. Arguit dñs discipulos q̄ ipso p'sente in mari fluctuantes timebāt. Mat. viij. Discipuli

timētes / Christū reliquerūt : et adolescens sindone nudus aufugit. Mar. xiiij. Eci nā ti parētes timidi rñderūt : qz timebāt extra synagogā fieri. Joā. ix. Pusillanimes esse in preljs piculosum est. Nam postqz filij israel Hay fugaverunt filios israel / et mortui sunt triginta sex homīes / expauit cor ppli : et instar aque liquefactū est. Josue. viij. Bedeon pugnaturus dixit exercitui suo : Qui formidulosus est reuertat : et reuersi sunt vīginti duo milia. Judi. viij. Israeli te audiētes Goliath timuē nimis et fugierūt p timore. i. Reg. xvij. Saul videns castra philistinorū / timuit et expauit cor ei⁹ : et ibi occubuit. i. Reg. xxvij. Roboā rudis et corde pauido / nō potuit resistere exercitui Jeroboā. ij. Para. xiiij. Mortuo holoserne suus exercitus est solo timore fugatus. Judith. xiiij. Uidēs iudas machabe⁹ qd defluxit exercitus ei⁹ / et bellū vzgeret cōtra eū / fractus est corde : et in bello illo cecidit / nec alibi legit timuisse. primi Mach. ix.

De sabbati obseruatione.
Caput. cxvij.

De saba. obserua. CVIII

Sabbatis et festiuis diebus debent.

Quiescentes nihil operari vanitatis.

Delinquentes male tormentati pro peccatis.

Attendentes verba predicatorum veritatis.

Omnes gentes rebus occu pari sanctitatis.

Sabbatum

interpretat reges / qz in sabbatis seu festis debet homo quiescere ab omni ope seruilis / et festa custodire. Quia requieuit dominus die septimo ab omni ope suo quod patrarat. Gen. ii. Ob hac causam filii israel colligebant manna die festo in duplo ut sabbato festiuarent. Exo. xvi. Inter precepta decalogi solius mandati de obseruatione sabbati ratio redditur. Exo. xx. Ita iudei custodiebant sabbatum quod nolebant se defendere ab impugnatoribus. i. Mach. ii. Mulieres sancte quod parauerunt aromata ad vngendum christum sabbato siluerunt. Luc. xii. In huius figura requieuit dominus die sabbato in sepulchro. ibidem. Sabbatum non obseruantes debent corripi et puniri. Nam colligens ligna in sabbato / iussu domino fuit la-

pidatus. Num. xv. Arguit neemias calcantes torcularia et portantes onera in die sabbati. Nec. xii. Sabbati et festorum obseruatio debet populo nunciari / et in festis verbum dei predicari. Iohannes hoc preceptum de custodia sabbati frequenter repetit. Exo. xx. Hycanore volente preliari die sabbati iudei sequentes eum / infruxerunt sabbatum obsequare. ii. Mach. xv. Ob hac causa dixit Paulus: Ignorantes Iesum et voces prophetarum quod per omne sabbatum legunt. Act. xii. Dicit etiam quod apostoli loquebantur cum mulieribus quod puenerant die sabbatorum. Act. xvi. Sabbato vel festis diebus debet homo multa bona facere vel plura quam ferialibus diebus. Nam die sabbati offerebantur duo agni: et alijs diebus vnus. Num. xviii. Populus israel videns quod hostes die sabbati eos impugnarent / melius cogitauerunt se defendere: ut ostendat quod istis diebus magis resistendum sit tentationibus vel impugnationibus. i. Mach. ii. Christus multa miracula fecit in sabbato: ut patet per omnia euangelia: et huius triplex est ratio. Prima / ut se ostenderet dominus sabbati dominus enim est filius hominis etiam sabbati. Matt. xii. Secunda / ut intelligeret quod a ma

De sapiētia

lo cessandū est / nō a bono / s; sabbato bene facere. Quia licet die Sabbati benefacere. Matt. xij. Tertia vt plures edificarent ex visione miraculi: vt pater in sanatione inclinate femine. Lu. xij.

De sapientia mulierum.

Cap. cxvij.

Sapiētes debēt eē mulieres. Filialem inducētes exhortationem.

Coniugalem exercētes operationem.

Uidualet sustinentes desolationem.

Uirginalem offerentes illibationem.

Corporalē impediētes violationem.

Sapientes

mulieres sunt que filios suos instruūt / et eis bona procurāt. Nā Sara prudenter procurās / intellexit luduz / Imabelis cū filio suo Isa / ac nō esse bonū / et voluit dñs qd abraā acquiesceret volūta ti ei. Gen. xxi. Rebecca fuit valde argumētosa ad instruendū iacob: vt haberet bñdictionē. Gen. xxvij. Laute etiā docuit ipsa Jacob vt abscederet se ab ira frīs sui. Gene.

xxvij. Bersabee mater Salomonis / sapiēter verba proposuit / vt filius ei regnaret. iij. Reg. i. Una illarū duarū meretricū sapiēter allegauit Salomoni / vt fili⁹ eius non diuideret. iij. Reg. iij. Mulier Sunamitis / noluit propter giezi dimittere Heliseū vt filiū suscitaret. iij. Re. iij. Sapiētes debēt esse mulieres coniugate / et prudēter viris et alijs respondere. Nam Delbora vxor Lapidorth sapiēter docuit Barath pplm liberare de inimicis. Iud. 4. Anna vxor Helchane sapiēter se excusauit corā Hely sacerdote. i. Re. i. Elbigail vxor Nabab / p sapientiā et eloquētiā suā liberauit virū suum a morte. i. Reg. xxv. Olda vxor Sellū sapiēter pfortauit iōziā et pplō mala ventura pdixit. iij. Re. xxi. Hester vxor Assueri regis cum sapienti cautela fecit petitionē suā regi. Hest. vij. Elisabeth vxor Zacharie: sapiēter cognouit aduentū matrī filij dei. Luc. i. Uxor Pilati sapiēter locuta est / et prudēter egisset Pilatus si ei credidisset. Matt. xxvij. Sapiētia debet esse in viduis ad instruēdum alias. Nā astuta fuit noemi vidua

Docēs Ruth nurū suā alieni
genaz/ quomō nubere posset
Booz nobili z potētī. Ruth
iij. Mulier vidua Tecuītes
sapiēter inducit David vt fi-
liū Absalon reuocaret exulē.
ij. Reg. xiiij. Regina Saba
q post mortem viri regnabat
venit videre sapiētiā Salo-
monis z discere. iij. Regū. x.
Dirā prudētiā z ostantiam
ostēdit Judith pplm docen-
do z Holofernē occidendo.
Judith. viij. Sapiētes mul-
tū debēt esse virgines in orā-
do/loquēdo/z ouersādo. Nā
Sara virgo filia Raguelis
sapiēter dñm orauit/vt eā de
obprobrio liberaret. Tho. iij.
Tā tacēdo quā loquēdo pr-
beatā Mariā fuisse virginez
prudētē. Nā pax z cū paucis
locuta ē. Primo cū āgelo di-
scerte qredo/z discreti acq̃e
scēdo dicēs: Quō fiet istud:
qm virū nō cognosco: z iterū
Ecce ancilla dñi: fiet mihi
fm verbū tuū. Lu. i. Scēdo
locuta est cū elisabeth ipsam
salutādo. Et nota q post ma-
gnas laudes Elisabeth / ni-
bilei respōdit: sed deū lauda-
uit di. Magnificat aīa mea
dñm. Lu. i. Tercio locuta est
cū filio dulciter iterrigādo
di. Fili qd fecisti nobis sicut

pater tu? z ego dolētes qre-
bam? te. Lu. ij. Quarto locu-
ta est cū eodē filio dulciter in-
terpellādo p verecūdis z pau-
peribz nuptijs dicēs ex com-
passiōe: Fili vinū nō habent
Joā. ij. Quinto locuta est cū
ministris eos instruēdo d obe-
diētia di. Quodcūq; dixerit
vobis facite. Joā. ij. Sapiē-
tes sūt aliqñ peccatrices. Nā
Raab meretrix nūcios iosue
prudēter abscondit. Josue. ij.
Maria magdalena sapiēter
ad pedes ch̃i stetit/qz ibi pri-
mo remissiōez pctōz iuenit.
Scēdo exhibuit ch̃o debitā
z deuotā reuerētiā lauādo/
tergēdo/vngēdo pedes salua-
toris. Lu. viij. Tercio audi-
uit diuinā sapiētiā: qz stabat
ad pedes dñi/z audiebat ver-
bū illi. Lu. x. Quarto obti-
nuit fr̃is sui Lazari resuscita-
tionem z vitam. Joā. xi.

¶ De sacra scriptura.

Cap. cxi.

Sacra scriptura continet.
Testamentum vetustatis cō-
tinentium figurarum.
Sacramētum nouitatis ex-
pressiū doctrinarum.

¶ Sacra scri-
ptura diuidit̃ in vet-
et nouū testamētū. Vetus
X iiij

De sacra

autē testamentū diuidit in
quatuor partes scdm̄ q̄tuor
que p̄tinēt ad vitā spirituale
in qua p̄ scripturā reformet̄.
Ideo q̄tuor sunt partes scri-
pture veteris testamenti scz.

Lex preceptorum.

Historia exemplorū.

Sapientia monitionū.

Prophetia predicationū.

Vita nāq̄ spiritualis.

In preceptis tribuitur.

In exemplis ostenditur.

In monitionibz promouet̄.

In predicationibz perficitur.

Lex igit̄ preceptorū p̄tinet

quinqz libros fm̄ q̄nqz q̄ re-

quirunt̄ in p̄ceptis. Primo

q̄nqz p̄cepta tradunt̄. Iō pri-

mo ponit̄ liber vbi legē reci-

pientū generatio scribit̄. scz

Gen. Scdo q̄ p̄cepta p̄cipi-

unt̄. iō ponit̄ scds liber vbi p̄-

cepta legis tradunt̄. s. Exod.

Tertio q̄ sunt obseruatiōe pro-

motores. iō ponit̄ tertius liber

vbi ministri ecclie statuunt̄.

scz Leviti. Quarto qui sunt

idonei executores. Iō ponit̄

quartus liber vbi ifirmi a for-

tibz distinguunt̄. scilz Num.

Quinto q̄ sunt dubiorū de-

claratores. iō ponit̄ quintus

liber vbi p̄ moysen declarāt

dubia. s. Deute. Scripture

sacre veteris testamēti pars

scda scz historia exemplorū

diuidit̄: qz quedā sunt exempla

platorū. Et qdā subditorū.

Prclatorū exempla sunt ser.

Flā debet p̄mo subditos ad

verū finē dirigere / qd̄ oñdit̄

p̄ Josue q̄ pplm̄ direxit i ter-

rā p̄missionis. Jos. ij. Scdo

lites dissoluere. Iō diuersi in-

dices diuersis tpibz ordināt̄

in libro Judi. Tertio subdi-

tos instruere. Ideo Noemi

instruit Ruth quo mō nube-

ret qd̄ totū ostendit̄ in libro

Ruth. Quarto subditos de-

federe. Ideo a bellis tpalibz

reges protegūt. qd̄ oñdit̄ in

libris regū: 7 a spūalibz: scz q̄

legem volebāt dissoluere: vt

Bachabei. De quibz dī in

libris machabeorū. Quinto

destructa reedificare. Ideo

neemias reedificabat muros

hierlī: vt pater Nicemie. Et

edras reedificabat tēplū qd̄

erat ab hostibz pphanatus. i.

Esdre. iij. Sexto debet fina-

liter deo adherere. Iō Job

adhesit deo in p̄speris 7 ad-

uersis. In libro Job. Exem-

pla vero subditorū oñdunt̄

in tribz. Flā debet subditi pri-

mō seruare paciētīā in aduer-

sis. qd̄ docemur p̄ thobiā q̄

excecat̄ sustinuit paciēter ce-

citātē. Tho. ij. Scdo debet

habere pstantiā in aduersis. Ideo iudith ponēs se in piculis pstanter hostes deiecit. Iudith. xij: Tercio debent habere beniuolentiā in pspere. Ideo Hester sublimata pplo beniuola fuit. Hester. Scripture sacre tertia pars scz sapiētia monitionū diuidit. Quia quedā ē amonitio generalis q mouent vniuersi cuiuscūq status et cōditiōis erūtāt. vt in libro Ecclī. Alia est amonitio specialis: et hec est aliqñ platoz/ q debēt seruare iusticiā. et hoc oñdit salomon dicens: Diligite iusticiā etc. Et hoc pñet in libro Sapiētie. Alia est ammonitio subditoz/ et hec est triplex scdm triplicē differentiā subditoz. Prā prima est incipiētiū. Et hāc ponit Salomō dirigēs sermōes suos ad paruulos. vt i libro Proverbioz. Scda est pficientiū: in qua oñdit vanitas tpaliū quā dimittūt proficientes. Et hoc in libro Ecclesiastes. Tercia ē pfectoz in qua pfectus in cōtemplationibz erudit multis modis. Et hoc in lib. Cantī. veteris instrumēti. Scripture sacre pars q̄rta. scz pphetia diuidit. Quia autē pdicuntur opera Chri que est/ prima p

phetia que pdicit eius incarnationē dicens: Ecce virgo concipiet. Et hic est Esaias. Secūda pphetia pdicit eius passionē dicens: Ecce quasi agnus māsuetus/ qui portat ad victimas. Et hic est Hieremias. Tercia pphetia pdicit eius ascensionem dicens: Aquila grādis alarū magnarum venit etc. Et hic est Ezechiel. Quarta pphetia predicit spūscī missionē dicens: Emitte spiritū tuum et creabunt: etc. Et hic est dauid in libro psalmoz. Quinta dicit finalis iudicij retributionem dicens: Aperti sunt celi/ et iudicati sūt mortui. Hic est daniel. Aut predicunt opera filiorū Christi. Ideo opa duo decim tribuū filiorum predi cantur in libro. xij. pphetaz. Scriptura sacra noui testamenti diuidit. quia in euangelijs continent opera Christi et verba. Quia primus describit eius humanitatē dicens. Liber generatiōis Iesu Chri filij David. etc. Hic est Mattheus. Secūsus pdicat eius predicationem dicens: Vox clamantis in deserto parate viā dñi. Hic est Marcus. Tertius sacrificij passionē dices. Fuit in dieb

De sepultura

Herodis regis tē. Hic est Lucas. Quartus ei⁹ diuinitatē dicēs. In principio erat verbū / 7 verbū erat apd deū. Et hic est Joānes. Opa vero aploz recitant i libro quē fecit Lucas post chū passio- nē. Et hic est actus aploz. Verba aploz cōtinentur in eplis Pauli / 7 in septē eplis canonicis vbi fideles oīmo- de instruunt. Futura picula 7 ammonitiōes eoz in septē visionibz Joānis. Et hic est Apocalypsis. Et hec est suffi- ciētia totius sacre scripture 7 oīum suoz libroz. Nā cuz Chīs tētare a diabolo tribz verbis sacre scripture se de- fendit. Matth. iij.

¶ De sepultura. Cap. cxx.

Sepultura tpe mortis est.
Eligenda voluntate loco ve- nerabili.
Exercenda cum pietate ope laudabili.
Negligēda equitate viro in- domabili.
Exhibenda charitate paren- tela laudabili.

¶ Epulturā
debet hō eligere in lo- co scō 7 honorabili : et dili-

genter ante mortē de ea cō- gitare. Ideo Abraā cū dili- gētia emit agrū vt vxorē ibi sepeliret. Gene. xxiij. Noluit Jacob sepeliri cū malis: s; di- xit Ioseph filio suo: vteū cū suis pībz sepeliret. Gen. xlii. Hoc ipm petijt instāte mor- te Ioseph a fratribz suis 7 fi- lijs suis. Gen. l. Hoc moyses etiā impleuit qñ erēs de egypto tulit secū ossa Ioseph. Exod. xij. Apparet dñm de sepultura curasse quando di- xit Jude: Sine illā vt in diē sepulture mee fuet illd. Joā. xij. Sepelire mortuos opus pietatis 7 cōmendabile est 7 opus misericordie. iō David cōmendauit viros Iabes q fecerūt misericordiā cū saule et filijs sepeliēdo eos. i. Reg. xxi. 7. ij. Reg. ij. Cōmendat Thobias: qz libēter sepelie- bat occisos in bello. Tho. i. 7. ij. Erga sepulturā mortuo rū impj menelat: iudei mul- tū liberales fuerūt. ij. Mach. iij. Post preliū contra Boga- m pie venit Judas vt de functoꝝ corpora sepeliret. ij. Mach. xij. Post preliū con- tra Triphonē pie venit Si- mon / vt defuncti Jonathe fris sui ossa sepeliret. i. mach. xij. Ioseph 7 nicodem⁹ pie

sepelierūt Iesus in monumē
to exciso de Petra Barth.
xxv. Viri timorati sepelierūt
Stephanū / et fecerūt plāctū
magnum sup eū. Act. viij. Ja
son q̄ multos insepultos p
iecerat / et ipse insepultus et il
lamērat⁹ interit. ij. Mach.
v. Sepultura idigni sunt re
belles et inobedientes fidei.
Iō vir dei caruit sepultura.
iij. Reg. xij. Itē p p̄tō pri
uat q̄s sepultura: vt Hiero
boā et oīs stirps ei⁹ / excepto
vno filio q̄ de speciali gratia
tradit⁹ est sepulture. iij. Reg.
xiiij. Sepulturā debent filij
cū sollicitudine parētib⁹ exhi
bere. Nā inter monita q̄ tho
bias dedit filio / fuit hoc. Cū
accepit de⁹ aīam meā / corp⁹
meū sepeli. Tho. iij. Iō spi
rituales filij. scz discipuli Iō
annis sepelierūt corpus ei⁹.
Marc. vi.

De silentio et eius opatione.
Cap. cxi.

Silere debēt specialiter mu
lieres.

Obloquētes notā fugiēdo.
Intima non ostendentes se
creta tenendo.

Et cōiūtia tenentes his non
respondendo.

Elericaliter viuentes sacris
assistendo.

Hominesq̄ sapientes tem
pore tacendo.

Silentiū te

nere debent mulieres
qz eaz loq̄citas piculosa est:
iō dedit dñs p̄ceptū ade et nō
eue vt mulier min⁹ loquendi
materiā haberet: sz a viro di
scēdi. hīs igit̄ p̄termisiss eua
garrulādo et sepissime serpēt
rūdendo / p nimīā loq̄citatē /
paradisū pdidit. Gen. ij. Uxor
iob stulte locuta est / qñ Iob
fuit a deo p̄cussus. iō Iob re
p̄bendit eaz. Iob. ij. Silere
debēt hoies secreta sua et alio
rum. nec ea reuelare maxime
mulierib⁹: qz nesciūt secreta
tacere. Nā qz samson reuela
uit vxori secretū / ipsa in eius
dānū manifestauit. Judi. 14.
Itē qz ipse idicauit dalile se
cretū fortitudinis sue / ip̄a p
dēte fortitudinē et virā ppter
ei⁹ loq̄citatē amisit. Iud. 16.
Silere d̄z q̄libet ad obpro
bria p̄tentiōes et lites / nec di
cēdo / nec ad dicta rūdēdo. nā
qz cbā obprobriū patris fra
trib⁹ reuelauit / a patre male
dictus fuit. Gen. ix. Ob hāc
causam silebat Saul et dis
simulabat se audire male lo

De silentio

quentes de eo vt nō respon-
derēt eis. i. Reg. x. Thobias
auditis verbis iniurijs ab
uxore/nō ei respōdit/ vt nō li-
tigaret. Tho. ij. Cum ancil-
la Zare dixisset ei obprobriū
ipsa tacuit z cessit liti. Tho.
ij. Dandauit Ezechias vt
nō respōderet aliquis rap-
ci cōminātū/ z siluerūt omnes.
Esa. xxxvi. Falsis criminibz
Susannā nō respōdit: sed
flens in celū asperit: z ideo li-
berata fuit. Dan. xij. Maria
peccatit i domo Symonis
tacuit. Ideo dñs ipsam cō-
mendauit Symoni loquen-
ti. Lu. vii. Cōquerētī sorori
nihil respōdit Magdalena.
Iō Chīs ei? aduocatus fuit.
Lu. x. Discipulis in eā fremē-
tibz ppter effusionē vnguētī
etiā siluit: z Chīs eā defen-
dit. Marci. xij. Mulier in
adulterio dephensa/accusan-
tibz nō rñdit. Iō Chīs eā ab-
soluit. Joā. vii. Silentii ob-
seruare debēt religiosi z cleri-
ci/ z viri spūales/ maxime et
p̄cipue i ecclia. Unde postq̄
locutus est dñs ad Moysen
impeditioris et tardioris
lingue fuit. Exod. iiij. Anna
mater Samuelis in templo
loquebat i corde/ sed vox nō
audiebat. i. Reg. i. Job sc̄us

reprehēdit se de locutiōe di-
cēs: Inspiēter locutus sum
vtinam tacuissem. Job. vlti.
Hieremias in vtero scrifica-
tus excusabat se dicens: Ne-
scio loqui. Hiere. i. Locutu-
rus Paulus in synagoga si-
lentiū indixit/ qz vbi non est
auditus nō debet effandi ser-
mo. Act. xij. Silere debent
sapientes vsqz ad tps congruū
Nam cū Abigayl placuisset
David/ nō idicauit viro suo
verbū/ sed siluit vsqz ad ma-
ne cū digessisset vinū. i. Reg.
xv. Diu tacuit Hester nō lo-
quens pplō suo/ ne suspicio-
nē daret regi: sed suo tēpore
est locuta. Hester. ij. iij. Bea-
ta virgo Maria audita salu-
tatōe prius/ tacuit: z cogita-
uit/ postea modeste respōdit.
Lu. i. Et nota q̄ Maria tm̄
quinqz vicibus locuta fuisse
legitur: vide supra in cap. de
sapientia mulierū.

¶ De societate bonorum.
Cap. cxxij.

Societas bona habet
Ab iminentibus liberatos
efficere.
Conuenientibus locupleta-
tos reficere.
Sancte viuētibz associa-
tos perficere.

De societa. bonorū CXII

Societas

bonorū liberat homines a piculis. Nā fuissent innēti decē iusti in quinq; ciuitatibus sodomorū peccis: sed deus vniuersis et euasisset. Gen. xviij. Hoies de lachis occisi fuerūt / qz nō habebāt societate cum aliquo bono. Iud. xviij. Raphaēlis societas quam habuit Thobias ipm de multis periculis liberauit. Tho. v. Occasiōe Daniēlis boni et prudētis pepercit nabuchodonosor ariolis et sapiētibus babilonis. Dan. ij. Propter societate Pauli oēs de nani in naufragio sūt saluati. Act. xxvij. Societas bona causa est abūdantie. Nā ditatus est laban ppter societate Jacob. Gene. xxx. Bndixit dñs domui egypti ppter ioseph et multiplicauit substantiā. Gen. xxxix. Propter Josaphat bonum imperauit Heliseus aquā exercitui aliorū malorū. iij. Re. ij. In huius figura sup discipulos congregatos spūs sanctus abūdante descendit. Act. ij. Societas bonorū bonos facit hoies. Nā Saul cū prophetis pphetare cepit. i. Reg. xix. Iō hoies deū timentes volebat

secū habere thobias. Tho. ij. Illi septē frēs cum bona matre iuncti inuicē se hortabant ad bonū. ij. Mach. vij. Quādiu fuit Petrus cū discipulis bonus erat: sed cum fuit indeis associatus chm negauit. Mat. xxvi. Cecus illuminatus a christo a synagoga eiectus / fuit inter fideles a christo receptus. Joā. ix. Paulus post suā cōuersiōnē tēptabat se iungere aplis: ut fieret melior. Act. ix.

¶ De malorū societate.

Cap. cxxiij.

Societas malorum est Effectiua tentationum humanarum.

Distraetiua consolationum diuinarum.

Illatiua turbationum mundanarum.

Causatiua perturbationum illatarum.

Inductiua detestationum et culparum.

Destructiua federationum perfectarum.

Societas

malorū vitanda est: ne hō cum eis malus efficiat. Ideo salubriter exiuit abraā de chaldaea ubi erant hoies

De maloz societate

Idololatre. Gen. xij. Nō solū
corpe sed mēte debet q̄s vira
re malam societate. Iō dixit
dñs abraā / cum iā exisset de
chaldea ⁊ de cognatiōe sua.
Egredere de terra tua / et no
ta ibidē pmissiōes. Gen. xij.
Noluit iacob ambulare cuz
fratre malo / licet esset placa
tus / ⁊ signa dilectiōis oñde
ret. Gen. xxxij. Hostes filio
rū isrl voluerunt cūris edifi
care : sed ipsi bono vli p̄silio
noluerūt. i. Esdre. iij. Cū irēt
oēs ad simulachra thobias
fugiebat solus in hierl'm vi
tās eoꝝ p̄sorta. Tho. i. So
cietas mala cā est p̄dēdi p̄so
lationes diuinas. Nā donec
abraā fuit inter chaldeos nō
legit alios p̄solatiōes habuif
se sed illis relictis habuit plu
res Gen. xij. xv. ⁊. xvij. Fugi
entē Jacob malū frēm dñs
eū multipliciter cōfortauit.
Gen. xxvij. Societas malo
rū ducit hoīes ad magna pi
cula. Nā ppter societatem ⁊
habitatiōes quā loth habuit
cū illis de sodomis debella
tus ē / ⁊ capt⁹ fuit / ⁊ plura su
stinuit. Gene. xij. Iō p̄cepit
moyses pp̄lo recedere de ta
bernaclis ipioꝝ / ne cū eis pi
rēt. Nū. xvi. Occasiōe achā
qui tulit de anathemate fuit

pp̄ls in p̄lio supatus. Josue
vij. Propter quosdā q̄ cōmi
serūt facin⁹ / fuerūt q̄si oēs filij
Beniamin destructi. Ju. xx.
Propt̄ q̄sdā malos d̄ domo
saul / facta ē fames iterū do
nec occisi sūt. ij. Reg. xxi. Jo
saphat bonus fuit / fere occi
sus vadēs cū filio achab ad
p̄liū. iij. Re. iij. Hō dei dixit
ad Amasum q̄ debellaret si
iret cū isrl / q̄ tūcerat malus.
ij. Paral. xxv. Nā iudas ma
chabe⁹ fuit sociat⁹ romanis /
tūc ⁊ nō pri⁹ debellat⁹ fuit. i.
Mach. ix. Societas malo
rū cā est multarū iniuriarū.
Nā loth multas iniurias et
iacturas sustinuit a sodomis
cū q̄b⁹ habitabat. Gene. xix.
Quidā mali sic p̄citauerunt
bonos vt Paulū facerēt sine
cā lapidari. Act. xij. Deme
trius argētari⁹ i epheso oēs
hoīes bonos ⁊ deuotos ma
liciose turbauit. Act. 19. So
cietas mala cā est p̄ctōꝝ mul
toꝝ : nā amicitia quā habuit
Amon cū Jonadab dedit ei
viā vt opprimeret thamar so
rore suā. ij. Regū. xij. Multi
prius nesciētes rebellionem
postq̄ adheferūt ab salon re
gi suo rebellauerūt. ij. Re. xv
ochosias fec̄ malū corā dñō :
q̄ erat gener ⁊ socius dom⁹

De spe et lōgani. CXIII

Abab pessimi. iij. Reg. xxiij.
Amicitia duoz maloz senū/
fuit cā falsi ipositi criminis
susanne z mortis eoz. Dā. xiiij.
Pet. qñ fuit cū ministris in
deoz/chīm negauit/quā cuz
discipulis est p̄fessus. Matt.
xxvi. Delymas mag⁹ q̄rebat
auertere p̄cōsulē a fide: iō ei
associebat. Act. xiiij. Socie/
tas maloz facit eos concor/
des i malo vt noceāt bonis.
Hā balach z balaam cōcor/
dauerūt se ad maledicenduz
pp̄lo dei. Hā. xxiij. Adonise/
dech z q̄tuor reges / p̄cordes
fuerunt p̄tra gabaonitbas q̄
fecerūt pacē cū Josue. Jos. x.
Jabin rex Asor cum pluribz
alijs regibz p̄uenerūt contra
Josue z filios isrl' pugnaue/
rūt / q̄ oēs ab eis p̄cussi z nu/
merant⁹ triginta vn⁹ q̄ perie/
rūt ab iosue. Jos. xiiij. Badiā
z abimelech z ceteri oriētales
p̄tra pplm dñi p̄uenerūt. Ju/
di. ix. In passiōe dñi maledi/
cti hoies. s. Herodes z Pila/
tus facti sūt amici. Lu. xxiij.

De spe z longanimitate.
Cap. cxliij.

Sperare debent homines
Peritorum promissiones q̄
uis differantur.

Aduersorum consolationes
quando tribulantur.

Triumphorum coronatio/
nes quando preliantur.

De

bet hō bonū repromis/
sum: licet differat. Hā mult⁹
annis expectauit Abraā filiū
qz cētenārius erat qñ nat⁹ est
ei isaac fili⁹. Gen. xxi. Al pro/
missiōe facta Abrae vsqz ad
ingressum seminis sui in ter/
rā p̄missionis / fluxerūt anni
ccccxl. Gen. xv. Erat symeō
in hierlm expectās p̄solatōz
isrl'. i. aduentū Chri. Luc. ij.
Ascēsur⁹ Xps in celū p̄cepit
aplis / ne discederēt / sed expe/
ctarēt p̄missum p̄ris. Act. i.
Sperare debēt hoies tribu/
lari recipe p̄solatiōez. Hā p/
misit de⁹ isrl' flagellari longo
tpe in egypto / z i deserto ante
q̄ venirēt ad terrā p̄missiōis
que erat p̄tribz repromissa.
Exo. p̄ totū. z Hā. p̄ totum.
Afflictus corpe spoliatus re/
bus / orbat⁹ fili⁹ / sic dicebat
Job: Si occiderit me de⁹ in
ipso sperabo. Job. xiiij. Parē
tibz Thobie irridētibz cū et
dicētibz: Ubi est spes tua / rñ
dit / fili⁹ sc̄tōz sum⁹ / z vitā illā
expectam⁹ quā daturus est

De stragibus hoīm

dñs his q̄ fidē nō mutauit.
Tho. ij. Cum susanna esset
morti condēnata erat cor ei⁹
in dño fiduciā habēs. Dan.
xij. Unus illorū septē fratꝝ
cruciatus a tyranno ait: De
celo mēbra ista possideo: sed
ppter leges dei hec ip̄a despi
cio: qz ab ipso me ea receptu
rū spero. ij. Nach. vij. Spe
rare debet hō victoriā cū est
in bello: nam filij israel: ptra
tribum Benjamin preliātes
dellati sunt: sed tandē speran
tes in dño / victoriā habue
runt. Judi. xx. Dixit David
Philisteo: Tu venis ad me
cū gladio ⁊ hasta: ego autem
venio ad te in noīe dñi: spera
bat enim firmiter per deū vi
ctoriā obtinere ⁊ sic factū est.
i. Reg. xvij.

¶ De stragibus hominū di
uersis. Cap. cxxv.

Strages facte sunt multe.
De delinquentibus pro ma
lificijs vt puniantur.
De nō credentibus veris iu
dicijs vt confundantur.
De innocentibus dei iudi
cijs que ignorantur.

¶ Trages ho
minū permittit deus sic
ri ppter pctm / nam terribilis

strages hoīm ⁊ aīalīz facta
est tpe diluuij quando solum
octo anime remanserūt ratio
nales. Gen. vij. Quot boīes
perierunt diuersis plagis in
egypto ⁊ in mari rubro. que
re exempla in libro Exo. per
totū: de sexcentis milibz ho
minū bellatorū / a viginti an
nis ⁊ supra numerat⁹. Num. i.
nō intrauerūt terrā pmissio
nis / nisi duo: scz Caleph et
Josue. sed alij oēs perierunt
in deserto ppter peccata eo
rum. Num. xij. Occasione
vxoꝝ Leuite. lxx. milia ho
minū preter mulieres ⁊ par
uulos oēs sunt occisi. Judi.
xx. Propter supbiā numera
tiois ppli David / ceciderūt
lxx. milia virozū. ij. Reg. vlti.
Strages magna facta ē de
infidelibus a fidelibz iunan
te deo: nā magnā cedē fece
runt filij israel de madianit⁹
qđ patet ī preda quā fecerūt
que fuit. xxxij. milia virginū
oēs aut mulieres corrupte ⁊
viri fuerūt occisi. Num. xxxi.
Tēpore Josue fuerūt occisi
infiniti boīes infideles tam
in ciuitatibz q̄ in castris. Jo
sue p totū. Temporibz del
boꝝ Sedeonis ⁊ Jepte mul
ti fuerunt occisi vt patet. Ju
di. iij. vij. xi. Interfecto Bo

diuersis CXIII

liab multi philistei fuerunt occisi. i. Reg. xvij. Aduersus Borgia sex milia hoim peremerunt viginti milia pauciliu eis datu a deo. ij. Nach. viij. Propter prelia que commisit Judas machabeus contra Apoloniu et Seron principem exercitus eius: multi perierunt: de quibus habet. i. Nacha. iij. Legitur duodecim habuisse victorias Judas ab. viij. cap. Nacha. ij. vsq ad finem in quib multa milia hominu perierunt. In primis ceciderunt de his qui erant cum Hyrcano nouem milia. ij. Nach. viij. Postea de his qui erant cum Thimotheo et Bachide. xx. milia. Consequenter qui cum Thimotheo. xxi. milia. Deinde de iudeis. xxv. milia. Item lilia duodecim milia: postea in quoda presidio Thimothei decem milia. Item cum Antiocho tredecim milia. Item in Earmon fortissima ciuitate xxv. milia. Item i Effron. viginti quinque milia. Item cum Hyrcano. xxxv. milia. Item in castris Antiochi imperatoris quatuor milia. Numerus occisorum. cccxiiij. milia. Strages hoim aliquando facta est iusto dei iudicio

et occulto aliquando de bonis. Nam magna strage fecerunt illi quatuor reges qui debellauerunt quinque reges: licet occisorum numerus non ponatur. Sen. ciiij. In diebus Hely quoniam fuit capta archa: ceciderunt de israel triginta milia pugnatorum. i. Reg. iiij. Asa rex iuda habuit in exercitu suo. dlxxx. milia pugnatorum. Ethiopes vero decies centena milia: et venerunt ethiopes ad interitum. ij. Para. xiiij. Phacee filius Romelie occidit vna die de iuda. cxx. milia bellatorum. ij. Paral. xxviiij. Tempore superbi Aman ceciderunt in regno Assueri. lxxv. milia de hostibus iudeorum. Hest. ix. Quando Antiochus cepit Hierusalem in siduo fuerunt interfecti octoginta milia et quadraginta milia vineti: et non minus venditi. ij. mach. v. Occisus est iudas cum multis et reliqui fugerunt. i. Nach. ix.

¶ De superbia et iactantia.
Cap. cxxvi.

Superbi et vane gliosi sunt
Suis maioribus inobedientes.
A superioribus cito secedentes.
Summis in bonoribus gloriosi
y

De superbia

riam querentes.
Dulcis facinoribus cau/
sam inducentes.
Dedignantis animi bonis
moribus resistentes.

Superbi
sunt inobediētes
deo et suis maiori/
bus. Nā Eua propter excel/
lentiā quā appetiuit/cum au/
disset: Eritis sicut dñ. de li/
gno vetito cōmēdit: et ideo
iobediēs fuit. Gen. iij. Agar
videns cōcepisse se/desperit
dñam suā. Gen. xvi. Pharaō
superbo nolēs deo obedire di/
xit: Nescio dñm: et isrl nō di/
mittā. Exo. v. Rebello et in/
obedientia Chore et cōplicū
ei? ex superbia magna pcel/
sit. Num. xvi. Supbia et hu/
miliatio/ducūt hoīem ad de/
pressionē et humilitatē. Nā q
se humiliat exaltabit. Luce.
xviij. Ideo volētes supedifi/
care turrim/habuerūt diui/
sionē linguarū. Gen. xi. Bra/
uiter fuit punitū pctm elatio/
nis Dauid qñ pplm numera/
uit. ij. Reg. xxij. Aman qui
volebat ab omnibz honora/
ri:fuit in patibulo suspēsus.
Hester. vij. Nabuchodonō/
sor per superbiā deposit? est
de solio: et gloria sua ablata

est. Dan. iij. Balchazar per
superbiā interfecus est. Et
Darius successit ei. Dan. v.
Hyrcanor ita erat superbo/q
vendebar iudeos anteqz eos
in campo vinceret: et tamen
fuit debellatus. i. Macha.
vij. z. ij. Macha. xv. Fuga/
tus turpiter Antiochus de
persipoli superbe locutus est
sed deus pcussit eū i sanabili
plaga. ij. Macha. ix. Hero/
des superbe indutus cū po/
pulus ei clamaret laudes di/
uinas ab angelo est percus/
sus. Act. xij. Superbi desi/
derant gloriā et honores. Nā
Saul petijt corā Samuele
a populis et senioribz hono/
rari. i. Reg. xv. Positi ad cu/
stodiā turrz dixerunt: Facie/
mus et ipsi nobis nomen. i.
Mach. v. Contra gloriātes
de pma genitura ē: q Cayn
natus est ante Abel. Gene.
iij. Esau ante Jacob. Gen.
xxv. Manasses fili? Joseph
ante Efraym qui tamē ha/
buit bñdictionē dextre. Gen.
xlviij. Dauid fuit minim? in/
ter fratres. i. Reg. xvi. Eldoni/
as natus est ante Salomo/
nem/et tamen Salomon re/
gnauit. ij. Re. iij. z. ij. Re. ij.
Superbia est causa multo/
rum pctōz. Nam voluntas

De suspitione CXV

ſciendi quā habuit ieroboā/
timēs ne ppl's rediret ad do/
mū fecit eū idololatrare. iij.
Reg. xij. Poſt victoriā habi/
tā de Arpharat nabuchodo/
noſor ampli⁹ eleuati⁹ eſt cor/
ei⁹ ⁊ multas gentes ⁊ regna
deſtruxit. Iudith. i. Antioch⁹
ſupbus intrauit in ſcificatio/
nē cū ſupbia ⁊ accepit altare
aureū. i. Mach. i. Alchimus
ſupbe ⁊ falſe accuſauit Judā
⁊ ppl'm iudeorū. i. Mach. vii
Discipuli cū gloriarent⁹ dicē/
tes: Etiā demonia ſubijciun/
tur nobis. Chriſt⁹ rēdit: U/
debā Satban qſi fulgur de
celo cadentē. ſ. vt voſ ad pec/
cata traheret. Lu. x. Supbi
ſunt dedignātis nature. Nā
Elbymelech ꝑcuſſus a mulie/
re: vocauit armigerū dicēs:
percute me/ne dicat q a femi/
na ſim occiſus. Iudith. ix. Hy/
canor iudeis dicentib⁹: Eſt
de⁹ in celo qui iuſſit agi diē
ſeptimū. Indignatus re/
ſpōdit. Ego potēs ſum in
terra qui impero ſum arma
et negocia regis impleri. ij.
Macha. xv.

¶ De ſuſpitione ⁊ falſa credu/
litate. Cap. cxxvij.
Suspicioſi ſunt
Uxorū zelatores male co/
gitantes.

Falſorū creditores atq; ap/
probanter.
Bonorum peruerſores ꝑa/
ue commutantes.

Suspicioſi

ſūt zelotipi de ſuis vxor/
ribus. Nā cogitauit Abrahā
q nō erat timor dei in gerar⁹
⁊ q occideret ꝑ vxore ſua
Gen. xx. Poſtq turbatus eſt
Aſuer⁹ ꝑtra Elman ⁊ ille ia/
ceret ſup lectū / heſter rogās
eū ꝑ ſalute ſua: dixit rex q re/
ginā volebat opprimere. He/
ſter. vii. Suspicioſi vt pluri/
mū ſunt falſa credētes. Nā ſu/
ſpicat⁹ Laban q Jacob fu/
ratus eēt deos ſuos ⁊ ſcruta/
tus eſt ſuppellectilē ſuā oēm/
⁊ tñ eaſ furata fuerat rachel/
Gen. xxxi. Jacob vidēs tūni/
cā tinctā ſanguie credidit io/
ſeph eſſe mortuū. Ge. xxxvij.
Fratres Joſeph ducti ad co/
medēdū crediderūt q vellet
eos ſubiugare ſuituri. Gene.
xliij. Cū iuiſſet ſamſon i do/
mū patris ſui / parētes illius
crediderūt q odio repudiaſſet
eā ⁊ tradiderūt eā alteri. Ju/
di. xiiij. Uidentes diſcipuli
ambulante dñm ſupra mare
putauerunt eum eſſe fantaf/
ma. Matt. xiiij. Diſcipuli ti/
y ij

De tentatione hoim

mebāt Saulo adherere suspicantes eum nō fore cōuersum. Act. ix. Suspiciosi oīa bona puerūt in malū. Nam Dely videns Annā tantum labia mouentē. 2 verbū non proferentē estimauit eā ebriosam esse. i. Reg. i. Misit dauid nuncios ad consolandū regē Elmon super morte patris: principes autē eius suspicati sunt q̄ causa explorādi venisset. ij. Reg. x. Eū hic remias iret ad portas beniamin custos porte ei imposuit q̄ ad Chaldeos iret. Hier. xxxvij. Phariseus qui Chīm inuitauerat vidēs mulierem flentem suspicatus est 2 murmurauit. Lu. vij. Alius phariseus videns publicanū orātem suspicatus est 2 credidit de eo malum. Luc. xviij. De aplīs varijs linguis loquentibus dicebāt iudei q̄ essent ebrij. Act. ij. Barbari videntes viperā pendente ad manū Pauli 2 nō aliqd mali habētē crediderūt eū esse homicidā 2 magū. Act. xxvij.

¶ De tentatiōe hoīs a deo.
Cap. cxxvij.

Tentat deus homines si
In voluntatibus sint obse-

quentes ei credendo.
In prosperitatibus sint se
corrigentes bene viuēdo.
In aduersitatibus sint pati
entes non cōquerendo.

Tentat de
us aliquādo hoīem vt
probat illū si sit ei obediens
vel sibi credat. Sic tentauit
Abraam 2 dixit ei: Tolle fili
lium tuū Isaac quē diligis
2 offer illum. Gen. xxij. Dixit
dñs ad Phīlippum. Unde
ememus panes vt māducēt
hic? Hoc autē dicebat tentās
eum: ipse vero sciebat quid
esset facturus. Joā. vi. Ten
tat deus hoīes in prosperita
tibus tēporalibus 2 spiritua
libus vt bonū faciāt. Sic tē
tauit populū i deserto dicēs:
Ego pluā vobis panē de ce
lo. Egrediatur ppls 2 colli
gat que sufficiunt per singu
los dies: vt tēte pplm vtrū
ambulet in vīs meis vl nō.
Exo. xvi. Loquēte dño moy
si cunctus pplus audiebat
voces: videbat lampades ar
dentes 2 montē fumigantē
dixit Moyses: vt probaret
vos venit deus 2 ne peccare
tis. Exo. xx. Tētat deus ho
mines seu probat tribulatio
nibus vtrū pacientiē virtu

a deo: et ab hoie CXVI

tem habeat. Ideo nō delevit
penitus hoies de terra pro/
missionis / vt pbaret pīpsos
israel si seruaret eius manda/
ta. Judi. ij. Non delevit dñs
chananeū z Sydoniū atq;
quinq; satrapas Philistino/
rum / vt dīcerent filij certare
cū hostibus z haberent con/
suetudine; pzelandi. Judi.
iij. Dereliquit deus Ezechi/
ām vt tentaretur / et non fie/
rent oīa que erāt in corde ei?
quādo venerūt nunch regis
Babylonis ad eum. iij. Re.
xx. Postq; Thobias fuit ce/
catus sustinuit hāc tentatio/
nem. Ideo permisit de⁹ eue/
nire illi vt posteris exemplū
patientie dare. Tho. ij. Ju/
dith dixit tēpore obsidionis
Holofernis: Demozes esse
debetis quomodo tētati sūt
patres nostri / vt probarent si
vere coleret deum. Judith.
viij. Job propter multas tri/
bulationes dicebat. Proba/
uit me dñs quasi aurū quod
per ignem transit. Job. xxiij.
Tentavit deus Petrū am/
bulantem supra mare per vē/
tum validum scilicet tribula/
tionem Matth. xiiij.

De tentatione dei ab hoie.
Cap. cxxix.

Tentare nō debet hō deum.
Se exponendo ad magna
pericula cum desperatis.
Semp perdendo temporis
curricula cum obstinatis.

Tentare nō

debet homo deū expo/
nendo se periculis euz despe/
ratione dicēs. Si deus nō
permiser⁹ nō nocebūt mihi.
Ideo Abraā ingrediēs egyptum
prudenter tacuit Sa/
ram esse suā vxorem / ne se et
illam in discrimen poneret.
Gene. xij. Simile fecit idem
Abraā. Gen. xx. Et ysaac fe/
cit illud idem. Gen. xxvi. Si
enī sic fecisset deum quodā
modo tentassent. vt dicit Au/
gustinus sup Gene. Quia se/
mel superatis filiis israel / ite/
rum se periculis exposuerūt
tentantes deum: z ducentes
secū archam dñi / vbi archa
fuit capta / z ipsi debellati. i.
Reg. iij. Sciebat David se
regnaturū post Saulē quia
vinci⁹ erat a Samuele. Nō
tamē cōmittebat se discrimi/
ni: sed custodiebat se vt debe/
bat. i. Reg. xxvi. Cum piscis
inuasisset Thobiā non expe/
ctavit vt angelus eum eripe/
ret: sed ipsemet se inuit: et brā/
tiam apprehendēs tenuit pī
y iij

De tentatione

scem: cū tamē angelus eū ci-
to liberare potuisset. Tho. vi.
Saluator tentatus vt se de
pinnaculo tēpli p̄cipitaret re-
spōdit diabolo: Nō tētabis
dñm deū tuū zc. Potuit em̄
aliter descendere/ z nō pone-
re se piculo. Mat. iij. Paul⁹
cū posset expectare z miracu-
lose euadere/ voluit tamē per
sportam submitti p̄ muro.
Act. ix. Itē cū tribunus vel-
let eū facere torqueri/ dixit se
esse ciuē Romanū. Act. xxij.
Itē cū haberet iniquū iudi-
cem ad Cesarem appellauit.
Act. xxv. Tentat deus obsti-
natos z pctōres ips̄s eoz per-
dentes: sicut ppl̄s isrl̄ multo-
tēs tentauit deū in deserto.
Num. xij. Oziā qui statuit
populo terminū reprehendit
Judith dicēs Qui estis vos
qui tentatis deū. Judit. viij.
Iudeis q̄rentib⁹: si liceret cē-
sum dare cesari. vt Jesum ca-
perēt in sermone: rep̄hendit
eos Jesus dicens: Quid me
tentatis ipocrite? Ostendite
mibi numisma cēsus: cogno-
uerat enim eorum nequitia.
Mat. xxij. Cum eiecisset ie-
sus demoniū/ z locut⁹ est mu-
rus: quidā tentantes eū que-
rebant signū de celo. Mat.
xij. Petrus increpās dure di-

xit Zaphire vxori Ananie:
Quid vtiq; conuenit vobis
tentare spiritū dñi. Act. v.

¶ De tentatione diaboli. Cap. cxxx.

Tentatione diaboli non est
credendum.

Quia sagaciter cum fraudu-
lentia habet offerre.

Quia mendaciter verba latē-
tia habet proferre.

Non est obsequendum: quia
tenaciter cum violētia ha-
bet inferre.

Sed resistendū pertinaciter
z cū prudētia illa referre.

¶ Tentat dia-

bolus sagaciter z cū
fraudulētia: nā in serpēte cal-
lide humanū genus tentās:
incepit a parte debiliori: scz
a muliere. Gen. iij. Item ex-
plorando a longe incepit/ et
nō ex abrupto comedere po-
mū suavit. Gen. iij. Item non
tentauit mulierem de pecca-
tis ad que nullā haberet in-
clinationem/ sed de esu po-
mi suavit z de curiositate sciē-
di bonum z malum: z de di-
gnitate maiori. Gen. iij. Sa-
gaciter cōsurrexit Sathan
contra Israel cum incitauit

diaboli CXVI

Danid vt faceret populū numerari. ij. Reg. vlti. Sagaciter pcurauit diabolus mortē Christi cū misit in cor Iude vt traderet eū. Ioan. xij. Tentat etiā diabolus / mentiendo ⁊ vnū pro alio ostendendo. Nā negauit penā transgressionis dicēs : Nequaquā moriemini : ⁊ pmissu bona ex transgressionē pueniētia dī. Eritis sicut dñj. Bene. iij. Saluatori etiā ostendit oīa regna mundi dī. mentiendo : Hec oīa dabo tibi si cadens adoraueris me. Matth. iij. Scripta etiā diuina puerit dī. Angelis suis mādauit de te. Lu. iij. Ob hanc causam dixit Petrus Ananie : Cur tētauit vos Sathanas mētiri spiritui scō. Act. v. Tentat etiā diabolus tribulationes inferēdo : sicut perit tentare Job in rebz filijs ⁊ per sona. Job. i. ij. ⁊. iij. Instante passione dixit Iesus Petro : Sathanas experit vt vos cribzaret sicut triticum. Lu. xxij. Tentatiōes volentes vitare sapiētia vti debēt in resistendo : ⁊ nō debēt alii cui reuelare homini / quē credit de eodē vel simili vel maiori esse tentatū : sed alicui dī secreto vel scō viro q̄ pfortet

eum in bono. Nā illi duo senes tentatiōes sibi inuicem reuelantes / ad peius puocati sunt. Danie. xij. Christus in sua tentatiōe qm̄ fuit tentat⁹ a tribus : scz gula / superbia / ⁊ auaricia / ad que possūt omnes tentationes reduci : ipse autē non per potentiā / sed per sapientiam ⁊ scripture verba vicit et vincere nos docuit. Matth. iij.

De timore domini.

Cap. cxxxi.

Timere debet homo deum vt possit.

Subsistere in perfectiōe ne decipiatur.

Desistere ab offensione ne ilaqueatur.

Persistere in perfectione vt lex impleatur.

Resistere ne punitione graui puniatur.

Timere de

bet dō semp deū quia vsqz ad bñtudinez pfirmat⁹ nō pōt esse hō securus : nā angeli in celo ⁊ pmi parētes in terrestri paradiso peccauerūt. Gen. iij. Loth q̄ inter pessimos pctōres fuit bon⁹. tñ p⁹ q̄ ide ab eis exiuit / inebriat⁹ / cū filiibz peccauit. Gen. xix.

De timore domini

Timor dñi facit homines a peccato desistere/ et pctā cauere. Ideo credidit Abraam q̄ Abymelech faceret eū occidi propter Saram dicēs: Cogitauit q̄ non esset timor dei in loco isto. Gen. xx. Obstrictes deū timuerunt/ ideo non necauerūt filios hebreorum. Exo. i. Junior Thobias qui exercebat nuptias cū timore dei/ non infrauit ad vxorē vsq; ad diem tertium. Tho. viij. Eleazarus noluit vetita māducare: s; tormentat⁹ ait: Dñe propter timorē tuū libēter hec parior. ij. Mach. vi. Timor dñi causa ē q̄ homo bene operetur: et diligat deū. Ideo voluit dñs filiis israel timorem incutere et legem cum tonitruis et igne dare. Exo. xx. Post transitū maris rubri/ timuit ppl⁹ dñm et crediderunt deo et Moyse seruo eius. Exod. xiiij. Abdias dispensator domus achab: quia timebat dñm abscondit pphetas/ et pauid eos cū Jezabel volebat eos occidere. iij. Regū. xviij. Josaphat docuit iudices vt timor dñi esset inter eos si bene vellent regere pplm. ij. Paral. xviij. Plus timēs Thobias dñm q̄ regē/ rapiebat corpora oc-

cisorū et sepeliebat eos. Tho. ij. Judith vidua/ q; timebat dñm sic operabatur/ vt nullus loqueretur de ea malū verbū. Judith per totū. Inter alia de quib; cōmendat Job q̄ esset bonus/ iustus/ est timor dñi. Job. i. Viri timorati sepelierūt Stephanum: q̄ est opus misericordie. Act. viij. De conuersione Cornelij dixit Petrus. In omni gente q̄ timet deū operatur iusticiaz. Act. x. Timorē dñi non habētes/ grauiter puniunt. Añ hoīes quos misit rex Baby-lonis ad inhabitandā samariā non timuerūt deum: et misit deus leones q̄ interficerēt eos. iij. Reg. xviij. Jonas qui deum nō timuit/ tempestatē meruit/ q̄ naute videntes timuerunt deum. Jone. i. Ob hanc causam dixit dñs: Time te eū qui potest corpus et animā perdere in gebennaz. Matth. x. Si tam grauiter punitus est seruus q̄ nō multiplicauit talentū: quid fiet de illis qui omnia bona sua viuendo luxuriose dissipauerūt? Matt. xxv. Valde grauiter puniuntur illi qui opera iniquitatis perpetrauerūt deū non timentes: ex quo sic puniuntur qui opera pietat⁹

et timore maloy CXVIII

tis et misericordie non exer-
cent. *Datb. xxv.*

¶ De timore maloy & bonis
Cap. cxxxij.

Timent mali bonos
Scientes adesse pugna-
ris presentiam.

Tidentes inesse punitionis
sententiam.

Timent mali

li bonos: quia sciunt
deū esse cū eis / et pro eis pu-
gnare. ideo dixit Abymelech
ad Elbraā: Dñs tecum est in
cunctis que agis / iura ne no-
ceas mihi. *Gen. xxi.* Egyptij
insequentes filios israel dixe-
runt: Fugiamus israel dñs
p eis pugnat ptra nos. *Ezo.*
xiiij. Tlides saul qd dñs esset
cum David cepit timere eū.
i. Reg. xvij. Herodes time-
bat Joannē / sciens eum esse
iustū et sanctū et amicum dei.
Mar. vi. Timent mali bo-
nos ppter vindictas et ultio-
nes quas vidēt fieri ipsis vel
a deo p eis. Nam princeps
quadragenari⁹ qui tertio ve-
nit ad Helyam reuerenter lo-
cutus est ei: qd quia nō fece-
runt alij duo fuerūt ab igne
consumpti. *iiij. Regū. i.* Luz
cōpletus esset murus i Hieru-

rusalem / timuerunt omēs gē-
tes percircūitū. *Heemie. vi.*
Eecidit timor Iudez fratrū
eius propter eorum victori-
as super omnes gentes: et
peruenit ad regē. *i. Dacha.*
iiij. Audierūt aduersarij que
operat⁹ est Ionathas in bel-
lo et timuerunt. *i. Dacha. x.*
Postq̄ Lysias fuit debellā-
tus a Iuda / voluit cū eo pa-
cem facere: pmittēs omnia se
facturū. *ij. Dacha. xi.* Post
mortē terribilē Ananie et sa-
phire erant discipuli in porti-
cu salomonis / ceterorū autē
nemo audebat coniungere se
illis / sed honorabat eos po-
pulus. *Actu. v.* Facto terre-
motu Paulo et Sylā existen-
tibus i carcere / custos carceris
tremefact⁹ cecidit. *Act. xvi.*

¶ De tyrannorū nequicia.
Cap. cxxxij.

Tyrānoz nequitia apparet.
Cum nituntur extirpare ex-
cellentes eos deprimēdo:
Veniūt se amare subia-
centes multa promittēdo.
Voliuntur lacerare impo-
tentes eos occidendo.
Persequuntur eos clare cor-
rigētes penas inferendo.
Amplectunt valde ebare de-

Z

De tirannorum nequitia

linquentes iustos affligendo
Ababuntur tormentare ino-
centes malis complacendo.

Tirannorum

nequitia est: quia nituntur
omnes quos regnare et prosperari
timent deicere et opprimere
Ideo Pharaon varias vias
inuenit ut possit extinguere
filios israel omnes affligendo labo-
ribus et pueros eorum submer-
gendo. Exo. i. Abimelech fi-
lius Bedeonis / ut solus domina-
ret / occidit septuaginta fratres
suos. Judi. ix. Post multa bene-
ficia a David precepta Saul
querabat eum ad mortem et occa-
sione ipsius occidit. lxxv. sa-
cerdotes. i. Re. xxi. Tyranni
delectantur in crudelitate. Nam
lxx. reges amputatis manuum
et pedum summitatibus faciebat
Adonibeseb colligere sub
mensa reliquias. Judi. i. Da-
nasses rex Iudae effudit san-
guinem innocentium et implevit
hierusalem cruore occisorum inno-
centium. iij. Reg. xxi. Quamvis
habitatores urbium exirent
honorare Holofernem. feroci-
tatem tamen eius non mutauerunt.
Judit. iij. Aman magis cru-
deliter procurabat omnes iudeos
occidere / quam soli mardocheo

parcere. Hest. iij. Nabuchodonosor fecit crudeliter so-
cios Danielis mitti in fornaci-
cem. Dan. iij. Idem occidi fe-
cit filios. Sedechie in oculis
eius et eum postea exsecari.
Hier. xxxix. Effusio sangui-
nis et multa alia crudelia le-
guntur de Antiocho. i. Mach.
i. Comprehensos Antiochum
et Lysiam Demetrius noluit
videre: sed iussit occidi. pmi.
Mach. vi. Nimiā crudelita-
tem fecerunt tyranni missi ab
Antiocho in Eleazarum et se-
ptem fratres. ij. Mach. vi. et
vij. Tyranni proditores sunt
et que promittunt non servant.
Nam Pharaon multa nequi-
ter Moyse promisit quam postea
non servavit: sed incontrarium
veritatem. Exo. vi. vij. et viij. Fle-
quiter et proditoria proditio-
ne tripho occidit Jonatham
cum duobus filiis. i. Macha.
xij. Herodes simulans se vel-
le adorare Christum: sed eum
volebat occidere: et occasione
ipsius occidit omnes pueros qui
erant in Bethleem et in omnibus
finibus eius. Math. ij. Ty-
rannorum iniquitas est: occi-
dere reprehendentes et cor-
rigentes eorum vicia. Nam pre-
cepit Jeroboam comprehendere
virum qui arguebat eum. iij.

De tribulatiōe CXIX

Re. xiiij. Occidit Baasa rex
Israel Iehu pphetā arguen-
tem eū sicut factū erat ei ver-
bum a dño. iij. Re. xvi. Sen-
nacherib pcussus plaga pro-
pter superbiam suā et blasphe-
miā iratus / multos occidit.
Tho. i. Tyranni bonos op-
primunt / et malos absoluūt.
Nam Jezabel fecit Heliam
queri ad mortē et prophetas
Baal fecit saluare / quos ta-
mē Helyas occidit. iij. Re.
xix. Naboth bon⁹ mortuus
fuit procurante Jezabel: sed
non falsi testes qui fuerunt
contra eum. iij. Regum. xxi.
Antiochus Menelaū sacri-
legū accusatū absoluit / et ac-
cusatores occidit. ij. Mach.
iiij. Tyranni ad petitionem
malorū opprimūt bonos / ut
malis complacēt. Nam ad
petitionē principū precepit
Sedechias Hieremiam in-
carcerari. Hiere. xxxviiij. An-
dronicus rogat⁹ et apprecia-
tus a menelao occidit Oniā
summū sacerdotē. ij. Mach.
iiij. Herodes Joannē bap-
tam virū iustū / ad petitionē
saltatricis in carcere decolla-
ri precepit: quod et factū est.
Mar. vi. Pilatus in Chō
causam nō inueniens mortē /
ad petitionē sacerdotū illum

flagellauit et occidit. Math.
xxvij. Occidit Herodes Ja-
cobū et videns qd placeret iu-
deis icarcerauit Petrū. Act.
xii. Ad petitionē questuario-
rum magistrat⁹ fecerūt Pau-
lū et sylā flagellari. Act. xvi.

¶ De tribulatiōe et ei⁹ effectib⁹
Cap. cxxxiiij.

Tribulationū effectus sunt.

Pacientes confortare addu-
cendo consolationem.

Delinquentes demonstrare
ostendendo deniuationem.

Penitentes animare indu-
cendo contritionem.

Sustinentes exorare remo-
uendo indignationem.

Promerentes coronare cō-
ferendo premiationem.

Tribulatio

nem libenter et pacien-
ter portantes / sequitur conso-
latio et prosperitas. Nā Jo-
seph plus creuit et prospera-
tus est in exilio / qm qd fuisset
inter fratres suos in domo.
Gen. xli. Quātomagis pha-
rao filios Israel affligebat /
tanto plus multiplicaban-
tur et crescebāt. Exodi pmo.

Z ij

De tribulatione

Helyam persecutum a Iezabel/angelus pfortauit/ et panem et aquam pparauit. iij. Reg. xix. Ercecatu et derisu Thobia dñs multipliciter psolatus est. Tho. ij. Job sustinuit tribulationes in rebus quibus fuit spoliatus/ in filiis quibus orbaris/ in persona vel in corpore in quo fuit a diabolo flagellatus. In aia verbis vxoris/ et amicoru iniuriar/ et quia hec oia paciēter portauit. multas inde psolationes diuinas et tēporales recepit. Job per totum. Ezechiel in medio captiuoru vidit mirabiles visiones: vbi fuit multipliciter psolatus. Ezech. i. Pueri i camino receperunt angelicā psolationem/ cū quibz Habuchodonosor vidit quartū simile filio dei/ vt appareat deū esset cū tribulatis. Dan. iij. Tribulationes veniunt propter peccata hominū. Ideo fratres Joseph dixerunt: meritō hec patimur. Gen. xliij. Quia post obitum Jude machabei surrexerunt iniqui et pccōres facta ē famē valida. i. Mach. ix. Tribulationes inducūt hoīes ad penitentiaz et contritionem. Nam filij israel afflicti a serpentibus dixerunt: Peccaui

mus. Num. xxi. Vidēs David tribulationē ppter peccatum elatiōis sue humiliter cognouit culpā suā/ et egit penitentia. ij. Reg. xxiij. Habuchodonosor cōmutatus in bestiam/ recuperauit sensum: et penitēs laudauit deū quem ante blasphemauerat. Dan. iij. Antiochus dum esset sanguis fuit homicida: sed percussus penituit/ et deū laudauit. ij. Mach. ix. Tribulationū remediū est oratio. Nam in tempore tribulatiōis clamauerunt ad te et exaudisti eos. Psal. cx. Et vidit cū tribularentur/ et audiuit orationem eorū. Psal. cxxxv. Susanna in damnatione mortis posita non habens recursū ad humanū adiutoriū flens orauit et suspexit in celum: sicut auis a canibus circūdata/ et in terra posita/ nō habet refugium nisi eleuet se in altum/ et volet versus celum. Dan. xij. Tribulationes pmittit deus sustinere bonos a malis vt boni magis mereant. Nam pro veritate quā Hieremias populo predicabat/ fuit percussus et incarceratus. Hierem. xxxvij. Decretū iniquū erat factum ab impijs/ vt omnes trucidarentur qui sacrificare

De veritate CXXI

nolebant. ij. *Nach. vi.* Flatus in mūdo dñs cito est passus pressuram ab impijs / qñ cōpulsus est fugere iēgyptū. *Mat. ij.* Lapidato stephano / facta est persecutio in aplis / et dispersi sunt p mūdū ad pēdicandū. *Act. viij.* Post suā cōversionē Paulus / passus est multas tribulatiōes a iudeis. Nam prius noluit cōprehēdi / et submissus est in sporta p murum. *Act. ix. ij.* *Corin. xi.* Item Paulus et Barnabas electi sunt de finibz Perside / excusso pulvere de pedibus. *Act. xij.* In ciuitate Listris prius receperunt honorem / postea lapidatus est Paulus. *Act. xiiij.* Occasione puelle curate / Paulus et Sila sunt celi et incarcerati. *Actu. xvi.* Multas tribulatiōes alias et persecutiōes ei⁹ / reqre in actibus aploz vsqz ad finē libri. Ab aduentu spiritus sancti vsqz ad persecutiōē Joānis sub Domitiano fluxerunt anni circiter quinqz ginta. Et illo tempore Joannes non habuit tot et tantas rebellatiōes et tribulatiōes: nec tantum ecclesie profuit / quantū quando fuit in exilio in pathmos religatus. *Apoē. p. totū.*

¶ De veritate q̄ odiū parit.

Lap. cxxxv.

Veritas parit odium.

Si de odientibus quis bona loquatur.

Si de delinquentibz quisqz corrigatur.

Si peruersis gentibus quis commisceatur.

Veritas odi

um parit: quando quis bonus dicit bonū de inimico illius cui loquitur. Nam Balac rex Moab multū dolebat quando Balaā benedicebat de populo Israel. licet hoc verū esset / nec tamē tñ eum honorauit quantum decreuerat honorare. *Num. xxiij.* Iratus est Saul cōtra Jonathan. quia veritatem dicebat excusando David. i. *Re. xx.* Cum veritatem dixisset Achior de populo Israel: indignatus Holofernes voluit eum occidere. *Judith. v.* Veritas parit odiū quando reprehendūtur et corriguntur mali. Ideo Jonathan filius Bedeonis fugit Abimalech quando dixit veritatē: arguēdo eum / et eos qui eum elegerunt. *Judi. ix.* Achab oderat Dicbeam prophetā qui dicebat ei veritatem arguendo eum. *ij. Regū. xxij.* Ad idem

Z iij

De vnitate et cōcordia

Achab oderat Helyaz tesbi-
tem/qui ait ad eum: Nunqd
inuenisti me tibi inimicū: iij.
Reg. xx. Item Amasias ode-
rat prophetā reprehendentē
eum/ cui respondit: Nunqd
consiliarius regis es: ij. Pa-
ralip. xxv. Cum propheta in-
crepasset regē Asam: iratus
rex iussit eū mitti in neruū. ij.
Paral. xvi. Sedechias in-
carcerauit Hieremiam/qz ar-
guebat eū/ et pphetauit verita-
tem. Hier. xxxij. Quia Joā-
nes baptista arguebat Hero-
dē. Ideo pro veritate iussus
est decollari. Mar. vi. O die-
bant pharisēi veritatē Chri-
sti loquētis et reprehendētis
ipocritas. Matt. xxij. Cleri-
cas parit odiū in malis hoī-
bus ppter eoz puerilitatem.
Nam quādo Hieremias p-
dicabat veritatē/missus est a
pueris in lacum/vbi nō erat
aqua. Hier. xxxvij. Pro eo
q Daniel ostendit Bel et dra-
cones nō esse deos/ missus ē
a pueris inter leones. Dan.
xij. Ex verbis veris Eleaza-
ri in irā versi sunt impij qui
in eum fuerant mitiores. ij.
Nach. vi. Principes sacer-
dorum celsis aplis denuncia-
uerunt ne in noīe Jesu veri-
tatē loqueretur. Act. v. Au-

dientes pharisēi et iudei ver-
ba Stephani / dissecabātur
cordibus et stridebant denti-
bus in euz. Act. vi. Multos
aduersarios habuit Paulus
pro veritate quā predicabat.
Act. ix.

¶ De vnitāte concordia et
consensu. Cap. cxxxvi.

Unitas et concordia est.
Deo placabilis atqz grōsa.
Malis odibil' bonis p̄ciosa.
Inbellis terribilis et victo-
riosa.

Prelat' eligibilis et fructuosa
Vite p̄fectibilis et religiosa.

¶ **V**nitās mul-

tum placet deo / et sibi
plurimuz gratiosa est. Ideo
ex vno homine voluit huma-
num genus exire: ad ostendē-
dum quantum gratum sit ei
vnitas in plurib'. Unde di-
cit Aug. Creare voluit vnā:
vnde multitudo propagaret
vt hac munitione vnitas in
multis ppagata cōseruaret.
Gen. i. Vniti debent esse ho-
mines ad bonū et non ad ma-
lum. Unde populus Israel
vnitus fuit ad recipiendū le-
gem. Exodi. xix. Auditis a
Moyses verbis legis respon-

De voto CXXI

At cunctus ppl's vna voce:
 Lūcta que locutus est dñs
 faciemus. Ero. xxiiij. Ad fa-
 ciendū templum ⁊ vestes sa-
 cras ministroz obtulit po-
 pulus vnanimīter necessaria
 Ero. xxxvi. Cōgregatus est
 oīs israel quasi vir vnus ad
 plateā ⁊ dixerūt Eldre vt af-
 ferret librū legis. Heem. viij.
 Cum exposuisset Achior ver-
 ba holofernis oīs populus
 cōlocutiōe ⁊ lamentatiōe et
 fletu dño preces effundebat.
 Judith. vi. Uniti ⁊ nō diui-
 si debent esse hoīes in bello
 tēporali ⁊ spiritali. Nā con-
 gregatus est omīs israel qua-
 si vir vnus / ad succurrendū
 et pzelandū ⁊ vindicādū stu-
 prum vxoris leuite. Judi. xx
 Egressi sunt omēs quasi vir
 vnus ad succurrendū fratri-
 bus in Jabes et Galath. i.
 Reg. xi. Uniti debēt esse cle-
 rici et seculares in electione.
 Ideo venerūt vniuersi trib⁹
 israel ad David i Ebron: vt
 vngerent eum super israel re-
 gē. ij. Reg. v. Post mortē Ju-
 de pgregati sunt oēs vnani-
 miter ⁊ dixerūt Jonathe. Te
 elegim⁹ nobis hodie in prin-
 cipem. i. Macha. ix. Uniti ⁊
 vnanimes debēt esse clerici ⁊
 aplīci viri. Ideo post ascēsiō

nem dñi erant oēs discipuli
 in oratione: ⁊ sic inuenit eos
 spūscūs. Act. i. Dēs qui cre-
 debāt erāt oēs simul pariter
 et habebāt omnia cōmunia.
 Act. ij. Punītis Anania et
 Saphīra factus est timor in
 ecclesia: ⁊ erant vnanimes in
 porticu salomonis. Act. v.

¶ De voto ⁊ ei⁹ obseruatiōe.
 Cap. cxxxvij.

Uotum ⁊ eius obseruantia.
 Repletio tormentorum ha-
 bet reficere.

Discretio vouendorum ha-
 bet afficere.

Impletio promissorum ha-
 bet perficere.

¶ **Uotum vo**

uere debēt in tribula-
 tionib⁹ oppressi: vt a tribula-
 tionibus liberent. Nam Ja-
 cob fugiēs persecutionē fra-
 tris / v otiū vniuit di. Si fue-
 rit mecū dñs i via illa. Gen.
 xxvij. Debellato isrl ⁊ abla-
 to ab eo predā vortū viuit isrl
 deo ⁊ postea victor fuit. Nu-
 meri. xxi. ⁊ Judith. xx. Viri
 qui erant in navi cum Jona
 tēpore tempestatis timentes
 imolauerunt hostias ⁊ voue-
 runt votū dño. Jone. i. An-
 ⁊ iij

De zelo bono

thiochus postq̃ percussus
est a dño isanabili plaga vo/
uit se mirabilia facturum. ij.
Bacha. ix. Votū indiscre/
tum nō debet homo facere. z
si faceret non debet seruare.
Tale votū fecit Iep̃te/ quan/
do pmisit imolari: qđ primo
sibi occurreret. Judi. xi. Pro
indiscreta et mala causa vo/
uit Absalon volēs rebellare
patri. ij. Reg. xv. Crudelē vo/
tum z impiū fecerūt iudei di/
centes. Deuotioē deuouim⁹
nos nihil gustare donec occi/
damus Paulum. Act. xxiij.
Votū facientes debent vo/
tū reddere. Ideo Anna que
voui pro filio obtinēdo sta/
tim cum obtinuit filiū adim/
pleuit votū quod vouerat. i.
Reg. i. Letatus est populus
cū votū sponte promittere:
quia toto corde que vouerāt
deo offerebant. i. Para. vlti.
Aza rex iuda que vouerat pa/
ter suus obtulit ī domū dñi
aurū et argentū: vñ ostendat
qđ vota patrū debent reddere
filij z heredes. ij. Paral. xv.
Rex Artaxerxes pcepit Es/
dre z populo vt facerēt mu/
nera que promiserāt dño. i.
Esdre. viij. et. viij. Dis popu/
lus post victoriā de Holo/
ferne venit in Hierl'm/ z tu

lerūt holocausta z vota sua.
Judit. xvi. Helyodorus fla/
gellatus z per orationē sana/
tus hostias oblat⁹ votis red/
didit. ij. Bach. iij.

De zelo bono p̃tra p̃ctōres
Cap. cxxxviiij.

Zelus bonus est.

Acriter arguere palam delin/
quentes.

Szauiter irruere in transgre/
dientes.

Elus bo /

3 nus est arguere acri/
ter publice delinquentes. Nā
vidēs Heemias onera portā/
tes/ z vxores ducentes alieni/
genas/ obiurgauit eos z acri/
ter arguit. Heem. xij. Confi/
denter arguit Helyas erran/
tem pplm/ z pphetas Baal/
fecit occidi. ij. Reguz. xviij.
Onias sacerdos viriliter ar/
guit z restitit Symoni volē/
ti aliquid in ciuitate moliri.
ij. Bach. iij. Viro zelo fer/
uebat Joannes baptista di/
Benimina viperarū. Matt.
ij. Et etiā arguēdo Herodē
dicēs: Non licet tibi fratris/
tui vxorē rē. Mat. xiiij. Du/
re increpauit dñs scribas et
phariseos dicens: Ne vobis
scribe z pharisei. Matt. xxij.

De zelo indiscreto CXXII

Et ardenti zelo Stephan⁹ arguebat iudeos dicens: **Du**re ceruicis etc. **Act. viij.** Paulus cum feruore reprehendit Helymā quādo dixit. **O** ple ne omi dolo et omni fallacia. **Act. xiiij.** Zelus bon⁹ est etiā vlcisci et puniri acriter iniuriam dei in delinquentes. **Iō** seniebant filiū Jacob ob stuprum Dyne oppressit et acriter Sichem et oppressores punierūt. **Gen. xxxiiij.** Moyses irat⁹ est pro vitulo facto a populo: et tabulas confregit et populum arguit et eos acriter puniuit. **Exod. xxxij.** Multum placuit deo zelus quē habuit phīnces quādo transsodit adulterātes. **Num. xxv.** Precepit Josue Achior lapidari et suppellectilē comburi: quia tulerat de anathemate. **Jos. vij.** Graniter vindicanerūt filiū israel scelus perpetratus in vxorē leuite. **Judi. xx.** Licet Jebu rex fuerit malus: tamē laudatur quando domū Achab destruxerat et archam Baal deleuit. **iiiij.** **Reg. i.** Magnus erat zelus Bathatie q̄ trucidabat homines super aram. **i.** **Dach. ij.** Plures eiecit dñs vendentes et ementes de tēplo facto flagello de funiculis. **Joā. ij.**

Lu. xix. Grandi zelo accēsus est petrus in Ananiā et Saphiram. **Act. v.**

¶ De zelo indiscreto.
Cap. cxxxix.

Zelus indiscretus est cum procedit.

Non ex leticia charitatis: sed ex inuidia.

Non ex iusticia equitatis: sed ex displicentia.

Nō ex amicitia vnitatis: non ex prouidentia.

3 Elus indi

cretus est: quādo nō ex charitate sed ex inuidia mouetur. Sicut Josue videns duos prophetātes in castris voluit q̄ Moyses prohiberet eos. **Num. xi.** Male zelabant pharisei pro obseruatione sabbati / quando ex inuidia arguebant Christū curantem egrotos. **Matth. xij.** Joannes euangelista prohibuit quendam eicientem demoniū: quia non sequebatur Christum. **Lu. ix.** Zelus indiscretus et malus est / quādo correctio non procedit ex iusticia: sed ex ira vel vindicta: sic Abisay qui voluit ampu

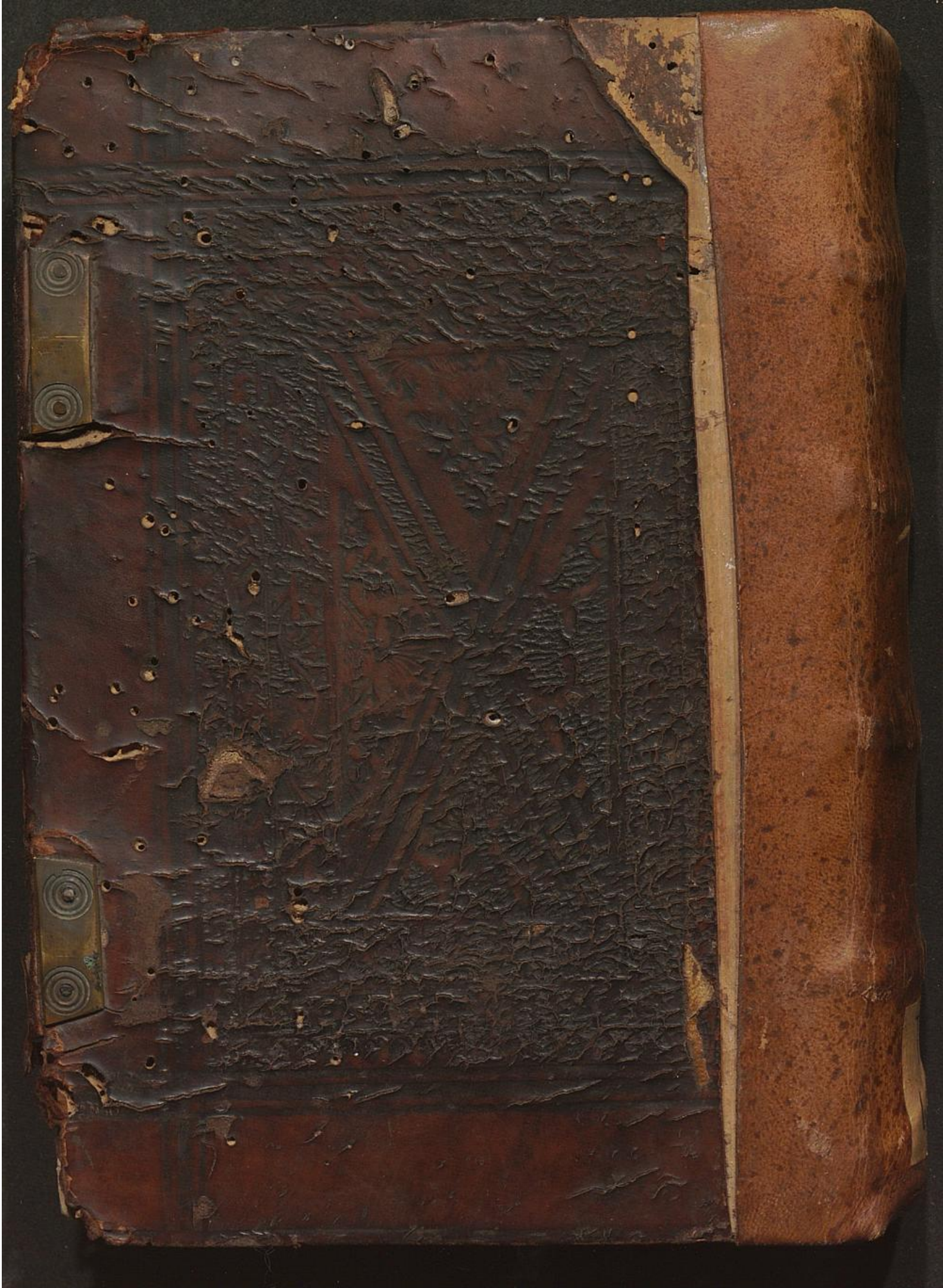
De zelo indiscreto

tare caput Semey maledi-
centis David: sed David nō
permisit. ij. Reg. xvi. Jonas
iratus propter hederā desic-
catā volebat q̄ deus destrue-
ret ciuitatem Jone. iij. Ja-
cobus ⁊ Joānes irati: quia
nunciū dñi non fuerunt rece-
pti/voluerunt q̄ ignis de ce-
lo descenderet ⁊ consumeret
non recipiētes: sed Christus
reprehendit eos. Lu. ix. Re-
pleti sunt iudei zelo contra
Paulum et Barnabā. Act.
xij. Arguit Christus Petrū
qui amputauit auriculā ser-
uo/q̄ nō erat tempus vindi-
cte sed patientie. Matthei.

xxvi. Zelus indiscretus est:
quando non est ordinatus
amor ad personam vel ad ri-
tum. Filij namq̄ propheta-
rum faciebant queri Helyā
in aliquo monte vel in valle
cum eum dominus assūm-
psisset. iij. Regū. ij. Cum do-
minus diceret se passurum a
iudeis Petrus increpauit eū
dicēs: Absit hoc a te. Mat.
xvi. Pharisei plus zelabant
detractionibus suis q̄ diui-
nis mandatis. Matih. xxv.
Emulator erat Paulus pa-
ternarū traditionum quādo
accepit epistolas vt psequeretur
christianos. Act. ix.

Biblia Aurea (que a plerisq̄ compendii vel repertorii au-
reum Biblie vocitatur) Finit. magna cum diligentia
atq̄ studio recognita/ qđ quisq̄ facile ita esse de-
prehēdet: si recentia ista exemplaria: cum ve-
teribz illis cōtulerit. Ex edibus Dat-
chie Schürerij: mense Augusto
Anno Millesimo quin-
gentesimo nono:
Argētoraci.

De zelo indifcre

Th
6008